Súkromná základná umelecká škola

A. Moyzesa 39/53

Kláštor pod Znievom

Školský vzdelávací program

Názov školy:	**Súkromná základná umelecká škola**
Adresa:	**A. Moyzesa 39/53, Kláštor pod Znievom**
Telefón:	0918 397 930
E-mail:	zita.lickova@zoznam.sk
Druh školy:	Súkromná
Zriaďovateľ:	Ing. Ivana Ličková Osloboditeľov 1249/9, 039 01 Turčianske Teplice
Vyučovací jazyk:	Slovenský
Riaditeľ:	Mgr. Zita Ličková
Platnosť Škvp:	Školský rok 2026/2027

_____

_____

Dátum

Podpis

Platnosť	Revidovanie dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.
Platnosť Škvp od	02.09.2010	
Platnosť od	02.09.2011	Počet žiakov, kvalifikovanosť pedagógov.
Platnosť od	02.09.2012	Charakteristika pedag. zboru.
Platnosť od	02.09.2013	Charakteristika pedag. zboru, počet pedagógov, počet žiakov, vyučovacie predmety, projekty, profil absolventa prvej časti prim. umelec. vzdel.
Platnosť od	02.09.2014	Charakteristika pedag. zboru, počet pedagógov, počet žiakov.
Platnosť od	02.09.2015	Platnosť nového ŠVP, úprava platnosti UO. Charakteristika pedag. zboru, počet pedagógov, počet žiakov, úprava MTV.
Platnosť od	05.09.2016	Zmeny v inovovanom ŠVP, charakteristika pedag. zboru, počet pedagógov, počet žiakov, kvalifikovanosť pedagógov, úprava MTV.
Platnosť od	04.09.2017	Zmeny v zákone č. 182/2017 Z. z.. Charakteristika pedag. zboru, počet pedagógov, počet žiakov, kvalifikovanosť pedagógov, úprava MTV.
Platnosť od	03.09.2018	Zmeny v rámcových učebných plánoch ŠVP ZUŠ.
Platnosť od	02.09.2019	Zmeny v rámcových učebných plánoch ŠVP ZUŠ.
Platnosť od	02.09.2020	Zákon č. 157/2020 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa dopĺňa zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce. Zákon č. 198/2020 Z. z., ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti so zlepšovaním podnikateľského prostredia zasiahnutého opatreniami na zamedzenie šírenia nebezpečnej nákazlivej COVID-19.
Platnosť od	02.09.2021	Charakteristika pedag. zboru, počet pedagógov, vyučovacie predmety, projekty.
Platnosť od	05.09.2022	MŠVVaŠ SR č.233/2022 Z. z., vyhláška 320 prestáva platiť s účinnosťou vyhlášky od 01.07.2022, metodický pokyn – 22/2011 na hodnotenie žiakov školy, smernica o hodnotení žiakov s vyhláškou a smernicou 245/2008. Charakteristika pedag. zboru, počet pedagógov, počet žiakov, kvalifikovanosť pedagógov, úprava MTV.
Platnosť od	04.09.2023	Charakteristika pedag. zboru, počet pedagógov, vyučovacie predmety, projekty.
Platnosť od	02.09.2024	Zmena adresy sídla školy, charakteristika pedag. zboru, počet pedagógov.
Platnosť od	01.09. 2025	Charakteristika pedag. zboru, počet pedagógov, vyučovacie predmety, počet žiakov, kvalifikovanosť pedagógov, projekty.
Platnosť od	01.09.2026	Charakteristika pedag. zboru, počet pedagógov, vyučovacie predmety. Aktualizácia Škvp v súvislosti s platným právnym stavom, aktuálnym ŠVP pre ZUŠ a jeho platnými dodatkami;

		aktualizácia učebných plánov, učebných osnov, charakteristiky školy, pedagogického zboru, vyučovacích predmetov a projektov. SZUŠ postupuje podľa zákonov č.: • **138/2019 o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov** v znení neskorších predpisov, • **245/2008 o výchove a vzdelaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov** v znení neskorších predpisov, • **321/2025 o školskej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov** v znení neskorších predpisov, **Vyhlášky č.:** • **173/2023 o kvalifikačných predpokladoch pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov** v znení neskorších predpisov • **324/2008 Vyhláška o základnej umeleckej škole** v znení neskorších predpisov • **339/2023 o pedagogickej dokumentácii a ďalšej dokumentácii** v znení neskorších predpisov **Štátneho vzdelávacieho programu pre základné umelecké školy v platnom znení vrátane jeho platných dodatkov a úprav.** Ďalších všeobecne záväzných právnych predpisov a záväzných pedagogických dokumentov vzťahujúcich sa na činnosť základnej umeleckej školy.

Školský vzdelávací program

Školský vzdelávací program bol prerokovaný:

- v **Rade školy pri SZUŠ, A. Moyzesa 39/53, Kláštor pod Znievom,** dňa 21.08.2026,
- v **Pedagogickej rade SZUŠ**, dňa 24.08.2026.

Školský vzdelávací program vydáva riaditeľka školy.

V Kláštore pod Znievom, dňa 24.08.2026
.....

Mgr. Zita Ličková

riaditeľka školy

Podpis predsedu Rady školy pri SZUŠ, A. Moyzesa 39/53, Kláštor Pod Znievom

OBSAH

I. VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA

1. Charakteristika základného umeleckého vzdelávania
2. Všeobecná charakteristika SZUŠ Kláštor pod Znievom

   2.1. Stratégia digitálnej transformácie
3. Organizácia výchovno-vzdelávacieho procesu v základných umeleckých školách
4. Prijímanie žiakov na štúdium, organizácia prijímacieho konania
5. Spolupráca s rodičmi a s inými subjektami
6. Projekty
7. Organizácia školského roka
8. Poradné orgány riaditeľa školy

II. CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

1. Vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy a vzdelávania
2. Stupeň vzdelania, ktorý sa dosiahne absolvovaním školského vzdelávacieho programu alebo jeho ucelenej časti
3. Vlastné zameranie školy
4. Dĺžka štúdia a formy výchovy a vzdelávania
5. Učebné osnovy

6. Učebný plán
7. Vyučovací jazyk
8. Spôsob, podmienky ukončenia výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní
9. Personálne zabezpečenie
10. Materiálno-technické a priestorové podmienky
11. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní
12. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia žiakov
13. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy
14. Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov školy
15. Záver

I. Všeobecná charakteristika

1. Charakteristika základného umeleckého vzdelávania

ZUŠ svojimi špecifickými vzdelávacími a kultúrno-výchovnými cieľmi, obsahom a organizáciou umeleckého vzdelávania v značnej miere spĺňa atribúty školy s významným kultúrno-výchovným poslaním. ZUŠ vytvára podmienky pre aktívnu umeleckú činnosť žiakov škôl a stávajú sa tak významnou a zmysluplnou súčasťou programu výchovy a vzdelávania a účinným nástrojom úsilia proti negatívnym prejavom.

Väčšina žiakov navštevujúcich ZUŠ uplatní nadobudnuté vedomosti, zručnosti a návyky priamo v rámci záujmovej umeleckej činnosti alebo v individuálnej umeleckej tvorbe. ZUŠ poskytuje mnohým svojim žiakom v rámci základného štúdia základné umelecké vzdelanie v uvedených stupňoch, ktoré je východiskom pre ďalšie umelecké vzdelávanie. Z tohto dôvodu možno chápať štúdium v ZUŠ ako prípravu mnohých žiakov pre ich profesionálne pôsobenie v oblasti umenia.

V ZUŠ možno zriadiť hudobný, výtvarný, tanečný a literárno-dramatický odbor alebo niektoré z uvedených odborov.

V hudobnom odbore získavajú žiaci hudobné vedomosti a rozvíjajú svoje zručnosti v hre na strunových, sláčikových, klávesových, dychových, bicích nástrojoch, v hudobnej náuke a v sólovom a komornom speve, v komornej hre.

Vo výtvarnom odbore získavajú žiaci základné vedomosti v oblasti výtvarného umenia, rozvíjajú svoje schopnosti v činnostiach ako kresba, maľba, grafika, modelovanie, dekoratívne činnosti a v ďalších nepovinných predmetoch.

V tanečnom odbore získavajú žiaci základné informácie z dejín tanečného umenia a rozvíjajú svoje pohybové schopnosti v predmetoch hudobno-pohybová výchova, tanečná príprava, klasický tanec, ľudový tanec, kreatívny tanec, džezový tanec, historický tanec, moderný tanec, tance iných národov, pantomíma a v nepovinnom predmete súborová práca.

Literárno-dramatický odbor je syntetizujúcim odborom, ktorý obsahuje dramatické, pohybové, rečové, prednesové a slovesné tvorivé činnosti, hru s bábkou a písané slovo, prostredníctvom ktorých pôsobí na celkový rozvoj myslenia, cítenia a konania žiakov.

2. Všeobecná charakteristika SZUŠ Kláštor pod Znievom

Súkromná základná umelecký škola na ulici A. Moyzesa 39/53 v Kláštore pod Znievom bola zriadená Mgr. Zitou Ličkovou. Škola bola zaradená do siete škôl 25.07.2007 a svoju činnosť začala 01.09.2008. Od 1. septembra 2015 je zriaďovateľkou školy Ing. Ivana Ličková. Školu navštevujú žiaci MŠ a ZŠ. Z filozofie projektu vyplynula požiadavka vytvoriť školu humanistického charakteru prinášajúcu nové moderné postupy typické pre 21. storočie.

V súčasnom období je SZUŠ v Kláštore pod Znievom plne organizovanou školou. Poskytuje výchovu a vzdelanie v štyroch študijných odboroch:

- hudobný
- výtvarný
- tanečný
- literárno-dramatický (v šk. roku 2026/2027 neotvorený, v tomto odbore neštuduje žiadny žiak)

Výchova a vzdelávanie v Súkromnej základnej umeleckej škole sa uskutočňujú v súlade s platnými a účinnými všeobecne záväznými právnymi predpismi a záväznými pedagogickými dokumentmi, najmä:

- zákonom č. **245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon)** a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákonom č. **138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov** v znení neskorších predpisov,
- vyhláškou č. **324/2008 Z. z. o základnej umeleckej škole** v znení neskorších predpisov,
- vyhláškou č. **173/2023 Z. z. o kvalifikačných predpokladoch pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov** v znení neskorších predpisov,
- **Štátnym vzdelávacím programom pre základné umelecké školy v platnom znení vrátane jeho platných dodatkov a úprav,**
- **rámcovými učebnými plánmi Štátneho vzdelávacieho programu pre základné umelecké školy**
- **týmto Školským vzdelávacím programom a jeho súčasťami, najmä učebnými plánmi a učebnými osnovami jednotlivých umeleckých odborov a študijných zameraní,**

Výchova a vzdelávanie sa uskutočňujú aj v súlade s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a záväznými pedagogickými dokumentmi vzťahujúcimi sa na výchovu a vzdelávanie v základných umeleckých školách v ich platnom a účinnom znení.

2.1. Stratégia digitálnej transformácie vzdelávania

Škola podporuje rozvoj digitálnych kompetencií žiakov a primerané využívanie digitálnych technológií a nástrojov umelej inteligencie vo výchovno-vzdelávacom procese. Digitálne technológie a umelá inteligencia sú využívané podľa charakteru umeleckého odboru, veku a individuálnych možností žiakov ako podpora učenia, tvorivosti, umeleckého rozvoja, dokumentácie, prezentácie a reflexie vlastnej práce.

Pri využívaní umelej inteligencie škola vedie žiakov ku kritickému posudzovaniu získaných informácií a výstupov, k ochrane osobných údajov a súkromia, rešpektovaniu autorských práv a k zachovaniu vlastnej tvorivosti, originality a umeleckej integrity. Umelá inteligencia nenahrádza vlastnú umeleckú činnosť žiaka, ale slúži ako podporný nástroj jeho tvorivého a vzdelávacieho procesu.

Konkrétne spôsoby začlenenia digitálnych technológií a AI podľa jednotlivých umeleckých odborov sú rozpracované v Prílohe č. 1 – Začlenenie AI gramotnosti do vzdelávania podľa umeleckých odborov a v Dodatku č. 3 k ŠkVP – Implementácia AI gramotnosti vo vzdelávaní v školskom roku 2026/2027.

3. Organizácia výchovno-vzdelávacieho procesu v základných umeleckých školách

V ustanoveniach § 51 zákona o výchove a vzdelávaní sú uvedené druhy štúdia, ktoré je možné v ZUŠ organizovať. Zodpovedajú cieľom a obsahu vzdelávania v ZUŠ. Parametre súvisiace s dĺžkou štúdia, jeho cieľmi, obsahom a zameraním sú podrobnejšie spracované v pedagogických dokumentoch.

Základná umelecká škola môže organizovať prípravné štúdium, základné štúdium, štúdium s rozšíreným počtom vyučovacích hodín, skrátené štúdium a štúdium pre dospelých.

Súkromná základná umelecká škola v Kláštore pod Znievom v školskom roku 2026/2027 organizuje:

prípravné štúdium, základné štúdium.

- **Prípravné štúdium** je určené pre žiakov prvého stupňa základnej školy a pre nadané deti vo veku pred plnením povinnej školskej dochádzky. Má dva ročníky a je určené na intenzívne diagnostikovanie umeleckých schopností žiaka a jeho následnú profiláciu v príslušnom umeleckom odbore.
- **Základné štúdium** sa člení na dva stupne. Prvý stupeň má najviac deväť ročníkov a druhý stupeň má najviac štyri ročníky. Druhý stupeň nadväzuje na prvý stupeň a je určený pre žiakov s preukázanými umeleckými schopnosťami a zručnosťami. Slúži na rozvoj talentu v hudobnom a výtvarnom odbore. Tento stupeň vzdelávania zahŕňa 4 ročníky štúdia a štúdium sa ukončuje záverečnou skúškou. Úspešným absolvovaním výchovno-vzdelávacieho programu posledného ročníka absolvent dostáva vysvedčenie s doložkou o získanom vzdelaní – vyššie umelecké vzdelanie.

Vyučovanie je *individuálne a skupinové*. Počty žiakov v jednotlivých vyučovacích predmetoch určujú učebné plány. Riaditeľ základnej umeleckej školy môže prerušiť štúdium žiakovi na jeho žiadosť alebo na žiadosť jeho zákonného zástupcu.

Vyučovacia hodina trvá 45 minút.

V hudobnom odbore pri dotácií 1,5 h vyučovacej hodiny týždenne možno vyučovaciu dotáciu členiť podľa charakteru vyučovacieho predmetu a príslušného učebného plánu. Štandardne sa individuálne vyučovanie v 1. – 4. ročníku prvej časti I. stupňa základného štúdia uskutočňuje 2-krát do týždňa.

Vyučovacie hodiny možno v súlade s príslušnými učebnými plánmi a organizáciou vyučovania spájať do vyučovacích blokov alebo primerane členiť.

Vo výtvarnom odbore sa vyučovanie môže organizovať v blokoch podľa príslušných učebných plánov. **V školskom roku 2026/2027 sa v Súkromnej základnej umeleckej škole literárno-dramatický odbor neotvára.**

V hudobnom odbore sa vyučovanie hlavného predmetu, hudobnej náuky, komornej hry, hry v súbore, zborového spevu a ďalších predmetov uskutočňuje v súlade s príslušnými učebnými plánmi.

4. Prijímanie žiakov na štúdium, organizácia prijímacieho konania

Termín a miesto konania prijímacej skúšky vyhlasuje riaditeľka školy najmenej jeden mesiac vopred v súlade s vyhláškou č. 324/2008 Z. z. o základnej umeleckej škole v znení neskorších predpisov. Informácie o termínoch a mieste konania prijímacích skúšok, vrátane prípadných dodatočne určených termínov, škola zverejňuje na svojom webovom sídle a na nástenkách príslušných elokovaných pracovísk.

Prijímanie žiakov na štúdium v ZUŠ:

Prijímanie žiakov na štúdium v základnej umeleckej škole sa uskutočňuje v súlade s § 52 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a s vyhláškou č. 324/2008 Z. z. o základnej umeleckej škole v znení neskorších predpisov. ***Prihláška na štúdium*** **sa podáva v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe** na formulári schválenom Ministerstvom školstva.

Do prípravného štúdia prijíma riaditeľka školy žiakov na základe posúdenia ich predpokladov na štúdium vo zvolenom umeleckom odbore vzdelávania. Po skončení prípravného štúdia žiakovi **nevzniká nárok** na prijatie do základného štúdia.

Do *základného štúdia* prijíma riaditeľka školy žiakov na základe výsledkov **talentovej skúšky**. Podmienkou prijatia na štúdium je splnenie požadovaných predpokladov v prípravnom štúdiu alebo úspešné vykonanie prijímacej skúšky vo zvolenom umeleckom odbore vzdelávania v základnom štúdiu. Riaditeľka školy môže do základného štúdia prijať aj nadaných žiakov, ktorí **nedosiahli alebo prekročili vek odporúčaný v učebnom pláne umeleckého odboru alebo študijného zamerania**. Na základe odporúčania prijímacej komisie môže riaditeľka školy uchádzača, ktorý prekročil odporúčaný vek pre štúdium, **zaradiť do vyššieho ako prvého ročníka**.

Prijímacie skúšky sa konajú spravidla **od 1. apríla do 15. júna**. Termín a miesto konania prijímacej skúšky vyhlasuje riaditeľka školy najmenej jeden mesiac vopred. Zároveň oznámi umelecké odbory vzdelávania a študijné zamerania, do ktorých sa môžu uchádzači prijať.

Vzhľadom na potrebu zabezpečiť objektívnosť prijímacej skúšky a na posúdenie študijných predpokladov uchádzača o prijatie na štúdium zriaďuje riaditeľka školy trojčlennú prijímaciu komisiu a vymenúva jej členov pre každý umelecký odbor a študijné zameranie. Prijímacia komisia objektívne posúdi momentálnu úroveň umeleckých schopností, zručností a návykov uchádzača o štúdium. Prijímacia komisia na prijímacie skúšky do prípravného štúdia posudzuje dispozície žiaka – jeho predpoklady pre štúdium v príslušnom umeleckom odbore. Vzhľadom na to, že v prípravnom štúdiu sa diagnostikujú dispozície žiaka a rozvíjajú sa jeho umelecké schopnosti s tým, že očakávaný výsledok nemusí byť vždy pozitívny, nezaručuje sa žiakovi postup do základného štúdia. Do základného štúdia postupujú iba žiaci, ktorí počas prípravného štúdia preukážu dostatočné umelecké nadanie a perspektívu ďalšieho umeleckého rozvoja.

Informácie o prijímaní žiakov, termíne a mieste konania prijímacích alebo talentových skúšok škola zverejňuje spôsobom dostupným uchádzačom a ich zákonným zástupcom, **najmä na svojom webovom sídle a na informačných miestach školy a jej elokovaných pracovísk.**

Splnenie požadovaných predpokladov v prípravnom štúdiu alebo úspešné vykonanie prijímacej (talentovej) skúšky vo zvolenom umeleckom odbore v základnom štúdiu v rámci ktorej sa zisťujú:

a/ **v hudobnom odbore** hudobné schopnosti, t.j. hudobný sluch, rytmické cítenie, pohotovosť, hudobná pamäť a fyziologické predpoklady na hru na určitom hudobnom nástroji. Uchádzač o štúdium pred komisiou:

- zaspieva pieseň podľa vlastného výberu (napr.: detskú, ľudovú, umelú,...),
- zopakuje po skúšajúcom krátky melodický útvar podľa ukážky,
- sluchovo rozozná nižšie a vyššie tóny,
- zopakuje po skúšajúcom krátky rytmický útvar vyťukávaním alebo tlieskaním.

b/ **v tanečnom odbore** rytmické cítenie, hudobné a pohybové schopnosti i fyziologické predpoklady. Uchádzač o štúdium pred komisiou:

- predvedie na danú hudbu krátku improvizáciu s tanečným prejavom a zopakuje jednoduché tanečné kroky podľa príkladu skúšajúceho,
- zopakuje po skúšajúcom krátky rytmický útvar vyťukávaním alebo tlieskaním,
- skúšajúci pomocou rôznych cvikov zistí ohybnosť uchádzača a rozsah jeho pohybových schopností.

c/ **vo výtvarnom odbore** schopnosti priestorového, tvarového a farebného vnímania, stupeň vyjadrovacích schopností výtvarným prejavom podľa skutočnosti a predstavy. Uchádzač o štúdium v prípravnom štúdiu a na prvom stupni pred komisiou:

- nakreslí na papier formátu A4 klasickú rozprávkovú postavu zo slovenských rozprávok,
  a) dotvorí škvrnu kresbou grafitovou ceruzkou,
  b) dokáže všeobecne určovať farby (predškoláci)

Materiál: grafitová ceruza, voskový pastel, farebné pastelky.

Uchádzač o štúdium na prvom stupni pred komisiou:

- nakreslí na papier formátu A3, podľa skutočnosti zátišie z guľatých, hranatých a valcovitých predmetov
- vytvorí kompozíciu z geometrických tvarov a lepením, posúvaním, komponovaním dotvorí do ľubovoľnej podoby.

Materiál: grafitová ceruza, voskový pastel, farebné pastelky, tuš, farebné papiere, nožnice, lepidlo.

Uchádzač o štúdium je v rámci prijímacej (talentovej) skúšky hodnotený prijímacou komisiou na základe úrovne preukázaných umeleckých schopností, zručností, návykov a predpokladov na štúdium v príslušnom umeleckom odbore alebo študijnom zameraní.

Jednotlivé oblasti prijímacej (talentovej) skúšky sa hodnotia klasifikačnými stupňami:

1 – výborný,
2 – chválitebný,
3 – uspokojivý,
4 – neuspokojivý.

Výsledné hodnotenie prijímacej (talentovej) skúšky je podkladom pre rozhodnutie o prijatí uchádzača na štúdium. **O prijatí uchádzača rozhoduje riaditeľka školy** na základe výsledkov prijímacej (talentovej) skúšky a odporúčania prijímacej komisie. Vzhľadom na rozdielnu úroveň dispozícií uchádzačov a ich rozdielne perspektívy rozvoja umeleckého rozvoja sa vek uvedený v učebných plánoch považuje za odporúčaný, nie záväzný.

5. Spolupráca s rodičmi a s inými subjektami

Špecifické postavenie ZUŠ v systéme výchovy a vzdelávania vytvára predpoklady aj pre tvorbu špecifického a zároveň veľmi zodpovedného vzťahu rodiny a školy. Výchova umením a tvorivá umelecká sebarealizácia dieťaťa je procesom, v ktorom rodič potrebuje odbornú radu pedagóga a pedagóg potrebuje spoluprácu a podporu rodiča. Vzájomná spolupráca školy a rodiny prispieva k rozvoju umeleckého nadania, tvorivosti a osobnostného rozvoja žiaka. Rodičia a zákonní zástupcovia majú možnosť zúčastňovať sa na vyučovaní svojho dieťaťa po dohode s príslušným pedagogickým zamestnancom, ako aj na triednych besiedkach, koncertoch, súťažiach, výstavách a ďalších podujatiach školy. Konzultácie o úrovni a výsledkoch práce žiaka je možné uskutočňovať v rámci formálnych aj neformálnych stretnutí a individuálnych konzultácií počas školského roka. Škola vytvára podmienky na otvorenú komunikáciu a vzájomnú spoluprácu s rodičmi a zákonnými zástupcami s cieľom podporovať umelecký rozvoj a úspešné vzdelávanie žiakov. Svoju výchovno-vzdelávaciu činnosť a umelecké aktivity realizuje aj v spolupráci s rodičmi a ďalšími partnermi školy.

V súlade s filozofiou školy sa venujeme rozvoju spolupráce s riaditeľmi a pedagogickými zamestnancami základných škôl, a to najmä prípravou spoločných umeleckých podujatí, koncertov a výchovných programov. Dôležitou súčasťou činnosti všetkých elokovaných pracovísk je spolupráca so základnými školami a obcami, v ktorých sa elokované pracoviská nachádzajú.

Škola podľa svojich možností rozvíja spoluprácu aj s ďalšími školami, školskými zariadeniami, obcami, kultúrnymi a spoločenskými inštitúciami a subjektmi, ktoré podporujú umelecké vzdelávanie, tvorivosť a prezentáciu výsledkov práce žiakov.

6. Projekty

Krátkodobé: umelecké projekty

Dlhodobé: muzikál so zaradením všetkých odborov

1.) Názov projektu: **„Úcta k starším“**

Miesto realizácie: hlavná budova SZUŠ Kláštor pod Znievom + všetky elokované pracoviská.

Charakteristika: Projekt je zameraný na úctu k starším prostredníctvom umeleckých aktivít a prezentácie žiakov SZUŠ.

Termín: Október 2026

Zodpovedné osoby: pedagógovia hlavnej budovy SZUŠ a jednotlivých elok. pracovísk; na realizácií projektu sa podieľajú všetci zamestnanci školy podľa svojho pracovného zaradenia.

2.) Názov projektu: **„Exkurzia - Okrasy Čadca“**

Miesto realizácie: Čadca.

Charakteristika: Exkurzia je zameraná na oboznámenie žiakov so spôsobmi spracovania skla a jeho maľby na dekoratívne účely. Vplyv tradícii na motívy maľby, praktické ukážky tvorby ozdôb zo skla. Pri krajinomaľbe je to vnímanie krajiny jej farebnosti a tvorba kompozície s prírodnými prvkami. Taktiež landart a dekorácie z prírodnín.

Termín: November 2026

Zodpovedná osoba: Mgr. Ľudmila Hroncová.

3.) Názov projektu: **„Vianoce najkrajší sviatok v roku“**

Miesto realizácie: hlavná budova SZUŠ a príslušné elokované pracoviská.

Charakteristika: Projekt je zameraný na vianočné sviatky. Súčasťou projektu je koncert spojený s výstavou a vianočnými trhmi. Projekt je určený pre verejnosť a prezentuje činnosť a umeleckú tvorbu všetkých odborov SZUŠ.

Termín: December 2026

Zodpovedné osoby:

1.) Hlavná budova SZUŠ Kláštor pod Znievom

- HO - Zdenka Šefraníková, DiS. art.
- TO - Lucia Staňová, DiS. art.
- VO - Mgr. Veronika Drugdová (vianočné trhy a výtvarná výstava)

2.) Elokované pracovisko ZŠ Benice

- HO - Mgr. Lucia Dobošová, DiS. art.
- TO - Lucia Staňová, DiS. art.
- VO -Mgr. Ľudmila Hroncová (výtvarná výstava)

3.) Elokované pracovisko Edukey

- HO - PaedDr. Mgr. art. Vlastimil Brisuda, DiS. art.
- TO - Bc. Oľga Maslákova Demikátová
- VO - Janka Štrbová, DiS. (vianočné trhy a výtvarná výstava)

4.) Elokované pracovisko ZŠ Košťany nad Turcom

- HO - Mgr. Margita Šimová
- TO - Mgr. Ivana Sýkora Slivková
- VO - Janka Štrbová, DiS. (vianočné trhy a výtvarná výstava)

5.) Elokované pracovisko MŠ Príbovce

- TO - Mgr. Ivana Sýkora Slivková

6.) Elokované pracovisko MŠ Ďanová

- VO - Janka Štrbová, DiS

7.) Elokované pracovisko MŠ Kláštor pod Znievom

- TO - Mgr. Lucia Božeková v spolupráci s HO

8.) Elokované pracovisko Necpaly

- HO - PhDr. Milan Michalec, PhD.
- VO - PaedDr. Miroslava Michalcová

9.) Elokované pracovisko Edukey:

- HO - PaedDr. Mgr. art. Vlastimil Brisuda, DiS. art.

4.) Názov projektu: **„Umenie spája“**

Miesto realizácie: Kultúrny dom Košťany nad Turcom, TO spolupráca so všetkými elokovanými pracoviskami + hlavnej budovy SZUŠ Kláštor pod Znievom.

Charakteristika: Je tanečný projekt, ktorého cieľom je vytvoriť priestor pre spoločné umelecké stretnutie tanečníkov všetkých ročníkov a elokovaných pracovísk SZUŠ. Projekt vznikol z potreby ponúknuť žiakom kvalitnú a tvorivú platformu, na ktorej môžu prezentovať svoju tanečnú prácu, rozvíjať svoje schopnosti a zároveň zažiť silu spoločného úsilia. Výsledkom ich práce je predstavenie v ktorom sa prepájajú rôzne vekové skupiny, tanečné úrovne, skúsenosti a osobnosti žiakov. Skúsenejší tanečníci sa stávajú prirodzenou inšpiráciou pre mladších žiakov, ktorí môžu vidieť kam sa svojou prácou, vytrvalosťou a láskou k tancu môžu postupne dopracovať. Projekt zároveň podporuje spoluprácu, vzájomnú motiváciu, tímového ducha a pocit spolupatričnosti. Nejde iba o výsledne predstavenie, ale najmä o proces spoločnej tvorby, počas ktorej si žiaci vytvárajú vzťah k tancu, k sebe navzájom a k celej tanečnej komunite školy. Projekt Umenie spája tak symbolicky aj reálne spája všetkých tanečníkov a pedagógov do jedného spoločného umeleckého celku a vytvára priestor pre radosť z pohybu, tvorby a spoločného vystupovania.

Termín: Február - Apríl 2027

Zodpovedná osoba: Lucia Staňová, DiS. art. a ostatní pedagógovia SZUŠ TO.

5.) Názov projektu: **„Tvorba v štýle Pop artu“**

Miesto realizácie: hlavná budova a elokovaní pracoviská SZUŠ Kláštor pod Znievom.

Charakteristika: Výtvarná súťaž prebiehajúca na elokovaných pracoviskách SZUŠ Kláštor pod Znievom, zameraná na poznávanie a interpretáciu či parafrázu tohto štýlu.

Termín: 31. Máj 2027

Zodpovedné osoby: Janka Štrbová, DiS.; Mgr. Ľudmila Hroncová; PaedDr. Miroslava Michalcová; Mgr. Veronika Drugdová.

6.) Názov projektu: **„Pre mamičku“**

Miesto realizácie: hlavná budova a elokovaní pracoviská SZUŠ Kláštor pod Znievom.

Charakteristika: Projekt je zameraný na výchovu k úcte k matke prostredníctvom vyjadrovacích prostriedkov rôznych druhov umenia.

Termín: Máj 2027

Zodpovedné osoby:

- hlavná budova SZUŠ Kláštor pod Znievom: Zdenka Šefraníková, DiS. art.
- elokované pracovisko ZŠ Benice: Mgr. Lucia Dobošová, DiS. art.
- elokované pracovisko ZŠ Košťany nad Turcom: Mgr. Margita Šimová
- elokované pracovisko Edukey: PaedDr. Mgr. art. Vlastimil Brisuda, DiS. art.

7.) Názov projektu: **„11. ročník Kurzu Krajinomaľby“.**

Miesto realizácie: chata v Jasenskej doline Čučoriedka.

Charakteristika: Vnímanie krajiny a jej farebnosti a tvorba kompozície s prírodnými prvkami. Taktiež landart a dekorácie z prírodnín.

Termín: Jún 2027

Zodpovedná osoba: Mgr. Ľudmila Hroncová.

Pre našu školu je charakteristické, že:

- sa zameriavame na rozvoj dominantnej umeleckej inteligencie každého žiaka,

- systémom sociálnych pravidiel a zručností pestujeme u žiakov potrebné pracovné návyky,

- sa zameriavame v procese výučby na rozvoj vyšších poznávacích procesov,

- podmienky potrebnej pre tvorivú umeleckú sebarealizáciu prostredníctvom umenia,

- využívame kooperatívne a projektové vyučovanie,

- učiteľ vystupuje vo vyučovaní ako koordinátor žiakovej práce a pomocou inovačných stratégií a metód vedie žiaka k objavovaniu nových poznatkov a kladie dôraz na rozvoj potrebných technických umeleckých vedomostí a zručností,

- sa snažíme o vyvážený rozvoj kognitívnej, afektívnej a psychomotorickej stránky žiakov a pestovanie kľúčových kompetencií potrebných pre život.

7. Organizácia školského roka

Prvé pracovné stretnutie pedagogického zboru: *24. august 2026 (pondelok), Kláštor pod Znievom o 09:00 hod.*

Školský rok začína: *01. september 2026 (utorok)* a končí: *31. augusta* nasledujúceho kalendárneho roka.

Zápis a dodatočné talentové skúšky žiakov:

- *01. septembra 2026 (utorok) v čase 08:00 – 12:00 hod. v Hlavnej budove SZUŠ v Kláštore pod Znievom*
- 02*. septembra 2026 (streda) – 14. september 2026 (pondelok) od 11:00 – 16:00 hod. v Hlavnej budove SZUŠ v Kláštore pod Znievom*

- *01. septembra 2026 (utorok) – 14. septembra (pondelok) od 11:30 – 15:30 hod.*, elok. pracovisko: ZŠ Benice

- *01. septembra 2026 (utorok) v čase 08:00 – 12:00 hod., elok. pracovisko: ZŠ Košťany nad Turcom*
- *02. septembra 2026 (streda) – 14. septembra 2026 (pondelok) v čase 11:00 – 16:00 hod., elok. pracovisko: ZŠ Košťany nad Turcom*

Vyučovanie podľa rozvrhu začína: *07. septembra 2026 (pondelok).*

Prvý polrok sa začína 02. septembra 2026 (utorok) a končí: *29. januára 2027 (piatok).*

Druhý polrok sa začína *02. februára 2027 (utorok) a končí 30. júna 2027 (streda)* po ňom nasleduje obdobie školských prázdnin, ktoré sa končí 31. augusta. V posledný vyučovací deň školského rok sa vydáva všetkým žiakom vysvedčenie, ktoré obsahuje hodnotenie vyučovacích predmetov za oba polroky príslušného školského roka.

Tabuľka

Prázdniny šk. rok 2026/2027		Posledný deň vyučovania pred začiatkom prázdnin	Termín prázdnin	Začiatok vyučovania po prázdninách
jesenné		28. október 2026 (streda)	**29. október 2026 – 30. október 2026**	2. november 2026 (pondelok)
vianočné		22. december 2026 (utorok)	**23. december 2026 – 7. január 2027**	8. január 2027(piatok)
polročné		29. január 2027 (piatok)	**1. február 2027**	2. február 2027 (utorok)
jarné	Banskobystrický kraj, Žilinský kraj, Trenčiansky kraj	12. február 2027 (piatok)	**15. február 2027 – 19. február 2027**	22. február 2027 (pondelok)
	Košický kraj, Prešovský kraj	19. február 2027 (piatok)	**22. február 2027 – 26. február 2027**	1. marec 2027 (pondelok)
	Bratislavský kraj, Nitriansky kraj, Trnavský kraj	26. február 2027 (piatok)	**1. marec 2027 – 5. marec 2027**	8. marec 2027 (pondelok)
veľkonočné		24. marec 2027 (streda)	**25. marec 2027 – 30. marec 2027**	31. marec 2027 (streda)
letné		30. jún 2027 (streda)	**1. júl 2027 – 31. august 2027**	1. september 2027 (streda)

Pedagogické rady (PR), pracovné porady (PP), štvrťročné a polročné klasifikačné porady (KP) a hodnotiace porady sú plánované **posledný štvrtok v mesiaci o 08:30 hod.** alebo o 9:00 hod. v SZUŠ Kláštor pod Znievom. **Účasť na poradách je povinná pre všetkých učiteľov SZUŠ.** V prípade neprítomnosti je učiteľ povinný vopred sa ospravedlniť riaditeľke školy písomne alebo ústne. **Zasadania predmetových komisií (PK)** budú podľa dohody s vedúcimi PK (VPK), **najmenej 3x za školský rok. Účasť všetkých členov PK je povinná!**

8. Poradné orgány riaditeľky školy

Poradnými orgánmi riaditeľky Súkromnej základnej umeleckej školy v Kláštore pod Znievom sú:

- Pedagogická rada,

- Umelecká rada,

- Predmetové komisie zriadených umeleckých odborov.

Pedagogická rada je poradným orgánom riaditeľky školy, ktorý prerokúva pedagogicko-organizačné otázky výchovno-vzdelávacej činnosti. Členmi sú všetci pedagogickí zamestnanci školy. Predsedom je riaditeľka školy.

Umelecká rada je to interný odborný poradný a iniciatívny orgán riaditeľky. Jej úlohami okrem iného je riešenie najmä umeleckých, odborných a metodických otázok školy – napríklad:

- **umelecká úroveň školy,**
- **koncepcie umeleckých odborov,**
- **koncertná a prezentačná činnosť,**
- **súťaže, prehliadky a vystúpenia,**
- **odborné a umelecké otázky jednotlivých odborov,**
- **koordinácia umeleckej činnosti.**

Členmi umeleckej rady sú riaditeľka školy, zástupkyňa školy, vedúci jednotlivých umeleckých odborov a vedúci predmetových komisii.

Umelecká rada je zložená z nasledujúcich vyučujúcich:

- Zdenka Šefraníková, DiS. art.
- Janka Štrbová, DiS.
- Lucia Staňová, DiS. art.
- Mgr. art. Dominik Krpelan
- M.Mus Viktória Skokanová
- Vanesa Kňažková, DiS. art.
- Martina Jančiová, DiS. art.

Predmetové komisie prerokúvajú odborné, umelecko-pedagogické, metodické a organizačné otázky súvisiace s výchovno-vzdelávacou činnosťou školy. Členmi sú pedagogickí zamestnanci, ktorí vyučujú príslušné predmety alebo pôsobia v príslušnom umeleckom odbore. Jednotlivé odbory majú svojich vedúcich PK. Na základe pracovnej porady dňa 24.08.2026 boli zriadené predmetové komisie umeleckých odborov so svojimi vedúcimi a ich členmi.

Predmetová komisia umeleckých odborov – Hudobný odbor

Klávesové a akordeónové oddelenie + Hudobná náuka - vedúci: Mgr. art. Dominik Krpelan – *hra na akordeóne, heligónke, keyboarde a klavíri*

- *členovia:*

Mgr. Adriána Adamíková, DiS. art. – hudobná náuka
Mgr. Marta Beťáková – hra na klavíri
Mgr. art. Tomáš Biščák, DiS. art. – hra na klavíri, keyboarde
Mgr. Zuzana Danišová – hudobná náuka
Mgr. Lucia Dobošová, DiS. art. – hra na klavíri, keyboarde, harfu
Stanislav Hýbela DiS. art. – hra na klavíri, keyboarde
Vanesa Kňažková, DiS. art. – hudobná náuka
Ľubomír Ľahký, DiS. art. – hra na keyboarde, klavíri
Mgr. Zita Ličková – hra na akordeóne, klavíri, keyboarde, hudobná náuka
Bc. Matej Novák, DiS. art. – hra na klavíri, keyboarde
M.Mus Viktória Skokanová – hra na klavíri, keyboarde
Mgr. art. Ján Sojka, DiS. art. - hra na klavíri, keyboarde
Zdenka Šefraníková, DiS. art. – DiS. art. – hra na akordeóne, klavíri
Mgr. Margita Šimová – hra na klavíri
Adriana Šupinová – hra na klavíri, keyboarde
Mgr. Katarína Thron, DiS. art. – hra na keyboarde, klavíri, akordeóne

Dychové a bicie oddelenie - vedúca: M.Mus Viktória Skokanová – hra na sopránovej zobcovej flaute, hra na priečnej flaute

- *členovia:*

Mgr. Adriána Adamíková, DiS. art. – hra na sopránovej zobcovej flaute
Mgr. art. Tomáš Biščák, DiS. art. – hra na sopránovej zobcovej flaute
Stanislav Hýbela, DiS. art. – hra na sopránovej zobcovej flaute
Michal Krupár, DiS. art. – hra na bicích nástrojoch
Ľubomír Ľahký , DiS. art. – hra na bicích nástrojoch, sopránovej zobcovej flaute
PhDr. Milan Michalec, PhD. – hra na sopránovej zobcovej flaute, bicích nástrojoch
Bc. Matej Novák, DiS. art. – hra na sopránovej zobcovej flaute
Mgr. art. Ján Sojka, DiS. art. – hra na sopránovej zobcovej flaute, hra na saxofóne

Strunové a sláčikové oddelenie - vedúca: Vanesa Kňažková, DiS. art. – hra na gitare

- *členovia:*

Mgr. art. Tomáš Biščák, DiS. art. – hra na gitare, basovej gitare
PaedDr. Mgr. art. Vlastimil Brisuda, DiS. art. – hra na gitare
Mgr. Lucia Dobošová, DiS. art. – hra na harfe
Matej Habrda – hra na gitare
Dominika Matečková – hra na gitare, hra na violončele
Bohuslav Pavlík – hra na husliach
Mgr. art. Ján Sojka, DiS. art. – hra na gitare

Spevácke oddelenie - vedúca: Martina Jančiová, DiS. art. – spev

- *členovia:*

Mgr. art. Tomáš Biščák, DiS. art. – spev
Lucia Hraško – spev
Mgr. Zita Ličková - spev

Zdenka Šefraníková, DiS. art. – spev

Predmetová komisia umeleckých odborov – Výtvarný odbor - *vedúca: Janka Štrbová, DiS. – výtvarné oddelenie*

- *členovia:*
  Mgr. Veronika Drugdová
  Mgr. Ľudmila Hroncová
  PaedDr. Miroslava Michalcová

Predmetová komisia umeleckých odborov – Tanečný odbor - *vedúca: Lucia Staňová, DiS. art. – tanečné oddelenie*

- *členovia:*
  Mgr. Lucia Božeková
  Lucia Hraško
  Bc. Oľga Maslákova Demikátová
  Mgr. Katarína Sochureková
  Mgr. Ivana Sýkora Slivková

II. Charakteristika školského vzdelávacieho programu

1. Vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy a vzdelávania

Pri tvorbe vlastných cieľov a poslania výchovy a vzdelávania sa škola opiera o nasledovné:

a) potreby obce Kláštor pod Znievom, kde má škola svoje sídlo ako aj potreby obecných úradov resp. škôl, v ktorých má škola elokované pracoviská.

Hlavnými požiadavkami obcí je pripravovať mladú generáciu v duchu kultúrnych a umeleckých tradícií. Poznanie histórie jednotlivých obcí vedie k národnému povedomiu žiakov napr. obec Ďanová – pieseň Kopa studienku – základ pre slovenskú národnú hymnu, obec Kláštor pod Znievom – centrum olejkárstva a pod.

b) rešpektovanie potrieb a záujmov žiakov a rodičov

Vysoké pracovné nasadenia a nedostatok voľného času rodičom často neumožňuje venovať sa deťom v rámci rôznorodých aktivít. Vtedy prichádza do popredia umelecká škola, ktorá v mieste, kde dieťa navštevuje základnú školu ponúka aktivity rozvíjajúce rôzne druhy inteligencie. Prakticky zväčša pod jednou strechou je zabezpečená tvorivá umelecká sebarealizácia žiakov v bezpečnom prostredí rozvíjajúcu osobnosť žiaka v duchu gréckej kalokagatie.

c) najnovšie výskumy mozgu

Gardnerova teória viacnásobnej inteligencie poukazuje na fakt, že každý človek disponuje viacerými druhmi inteligencie. V najrannejšom štádiu vývinu jasne dokážeme identifikovať hudobnú inteligenciu a ostatné typy sa rozvíjajú postupne. Dieťa preferuje také osvojovanie poznatkov a zručností, ktoré mu umožňuje využiť svoju dominantnú inteligenciu. Dominantná inteligencia sa prejavuje u dieťaťa zvýšeným záujmom o napr.: hudobnú, výtvarnú, tanečnú či literárno-dramatickú oblasť umenia.

Poslanie a ciele výchovy a vzdelávania

- v rámci svojej filozofie „ísť za dieťaťom“ poskytuje umelecké vzdelávanie pre deti materských a žiakov základných škôl v meste, kde žiak navštevuje ZŠ

- je netradičná v prístupe pedagógov a v ich metodickej práci

- poskytuje pomocou umenia v čo najväčšej miere priestor pre rozvoj myslenia, tvorivosti a originality

- učí a rozvíja city a emócie

- zameriava sa na rozvoj progresívnej hodnotovej orientácie

- rozvíja zručnosť spolupráce a schopnosť hodnotiť seba a iných

Stratégiou rozvoja súkromnej školy je vybudovať školu duševného zdravia, ktorá profesionálne zachytáva a odborne vedie deti od predškolského veku až do ukončenia základnej školy. Vo svojej filozofii sa opiera o najnovšie poznatky v pedagogike a psychológii a vo svojej pedagogickej práci využíva umenie ako nástroj pre rozvoj schopnosti a zručnosti svojich žiakov na to, aby ich dokázali úspešne využiť vo svojom živote.

Organizácia štúdia, výučba predmetov jednotlivých umeleckých odborov je koncipovaná v súlade s perspektívnou požiadavkou umožniť všetkým žiakom a záujemcom školy sa vzdelávať v umeleckých odboroch pomocou inovačných metód a foriem práce. Smeruje k rozvoju kritického myslenia žiakov a rozvíja kľúčové kompetencie.

Výučba je realizovaná v sídle školy A. Moyzesa 39/53 v Kláštore pod Znievom a zároveň aj na 13 nasledovných elokovaných pracoviskách školy, ktoré sú v jednotlivých ZŠ a MŠ:

- **MŠ Kláštor pod Znievom**
- **MŠ Príbovce**
- **ZŠ a MŠ Benice**
- **MŠ Košťany nad Turcom**
- **ZŠ Košťany nad Turcom**
- **ZŠ Blatnica** (aktuálne sa na tomto pracovisku nevyučuje)
- **ZŠ Žabokreky** (aktuálne sa na tomto pracovisku nevyučuje)
- **MŠ Podhradie** (aktuálne sa na tomto pracovisku nevyučuje)
- **Súkromná ZŠ EduKey Martin – Záturčie**
- **ZŠ a MŠ Turčianska Štiavnička** (aktuálne sa na tomto pracovisku nevyučuje)
- **MŠ Slovenské Pravno**
- **Detský domov Necpaly**
- **MŠ Ďanová**
- **Necpaly - Centrum pre deti a rodiny**

2. Stupeň vzdelania, ktorý sa dosiahne absolvovaním školského vzdelávacieho programu alebo jeho ucelenej časti

Základné umelecké vzdelanie môže žiak získať úspešným absolvovaním vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v základnej umeleckej škole. Základné umelecké vzdelanie sa člení na:

a) primárne umelecké vzdelanie, ktoré získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu **pre prvú časť prvého stupňa základného štúdia** základnej umeleckej školy; dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou: *„Žiak získal primárne umelecké vzdelanie“.*

Ciele primárneho vzdelávania

- rozvíjanie kreatívneho myslenia,
- rozvíjať emočnú inteligenciu, pestovať zmysel pre dobro a krásu,
- budovať v dieťati hodnotový systém a obranyschopnosť voči tlaku reklamy, gýču, preferencií materiálnych hodnôt a podobne,
- usmerňovať dieťa k vyšším duchovným hodnotám,
- prispôsobovať sa potrebám konkrétnych oblastí, zohľadňovať nové trendy vo vývoji umení,
- viac sa venovať vývoju orientácie vkusu detí,
- úzka spolupráca ZUŠ nielen so základnými školami v mieste pôsobenia, ale i s obcou, kultúrnymi centrami či umeleckými súbormi v mieste školy a podobne,
- sústavne vzdelávať a rozširovať obzor žiakov – nielen ich odbornej umeleckej úrovne, ale i v oblasti komunikačnej a ľudskej.

Po ukončení primárneho umeleckého vzdelania majú žiaci schopnosť logicky uvažovať, ovládajú základy hudobnej, výtvarnej a tanečnej štruktúry, základnú hudobnú, výtvarnú a tanečnú abecedu, terminológiu a gramotnosť podľa učebných osnov. Sú schopní verbálne vyjadriť svoje pocity

a postrehy vzťahu výrazových prostriedkov hudby, výtvarného umenia, tanca a ich účinku na seba a na diváka, poslucháča. Ovládajú techniku umeleckej tvorby (alebo interpretácie) na vekovo primeranej úrovni v súlade s učebnými osnovami a individuálnymi dispozíciami žiakov.

b) nižšie sekundárne umelecké vzdelanie, ktoré získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu **pre druhú časť prvého stupňa základného štúdia** základnej umeleckej školy; dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou: *„Žiak získal nižšie sekundárne umelecké vzdelanie".*

Základom nižšieho sekundárneho vzdelania je hlbšie rozvíjanie a utvrdzovanie odborných zručností, uprednostňovanie kreativity žiakov schopnosťou hľadať a nachádzať originálne riešenia, príprava na štúdium v odborných umeleckých školách alebo v amatérskej umeleckej sfére.

Z vyššie uvedeného jednoznačne vyplývajú nasledovné:

Ciele nižšieho sekundárneho vzdelávania:

- upevňovať kreatívne myslenie,
- naďalej rozvíjať emočnú inteligenciu,
- neustále pestovať zmysel pre dobro a krásu,
- pokračovať v budovaní hodnotového systému žiaka a obranyschopnosť voči tlaku reklamy, gýču, preferencií materiálnych hodnôt a podobne,
- usmerňovať žiaka k vyšším duchovným hodnotám,
- prispôsobovať sa potrebám konkrétnych oblastí, zohľadňovať nové trendy vo vývoji umení,
- usmerňovať vkusovu orientáciu žiakov,
- naďalej úzko spolupracovať nielen so základnými školami v mieste pôsobenia, ale i s mestom, kultúrnymi centrami či umeleckými súbormi v mieste školy a podobne,
- sústavne vzdelávať a rozširovať obzor žiakov – nielen ich odbornej umeleckej úrovne, ale i v oblasti komunikačnej a ľudskej,
- primerane veku rozvíjať kľúčové spôsobilosti, zmysluplné základné vedomosti a znalosti,
- vypestovať základ pre záujem o celoživotné vzdelávanie,
- záujem a potreba zmysluplnej aktivity a tvorivosti.

Po ukončení nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelania ZUŠ má žiak upevnené a osvojené základy hudobnej, výtvarnej, tanečnej a kultúrnej gramotnosti. Získal základy pre osvojenie účinných techník (celoživotného) učenia sa a pre rozvíjanie spôsobilosti. Váži si seba a aj druhých ľudí. Je spôsobilý ústretovo komunikovať a spolupracovať. Je vnímavý k potrebám iných. Používa odborný jazyk, prostredníctvom ktorého komunikuje v oblasti hudby, výtvarného umenia, tanečného a umenia.

3. Vlastné zameranie školy

V súčasnom období má škola štyri umelecké odbory:

- hudobný
- tanečný
- výtvarný

- literárno–dramatický (aktuálne odbor nenavštevuje žiadny žiak a ani sa nevyučuje)

Hlavným zameraním školy je vyhľadávanie a príprava talentovaných detí a mládeže na ďalšie vzdelávanie. Od začiatku štúdia na ZUŠ, pedagógovia vo všetkých predmetoch upriamujú svoju pedagogickú prácu na zážitkovú sféru - radosť z hudby, dokázať vyjadriť sa pomocou hudby, vedieť odbúrať strach z vystúpenia, z chýb, pri aktívnej pomoci svojho pedagóga - partnera počas celého štúdia. Každý absolvent po absolvovaní základného umeleckého štúdia bol pripravený pre život, vybavený nielen množstvom odborných vedomostí a zručností, ale aj vedel prejaviť svoju individualitu a umeleckú orientáciu. Vytvárať imidž školy v pedagogickej práci, v kontakte s rodičmi a celou verejnou obcou, v oblasti umelecko-odbornej ako sú koncerty, vystúpenia, súťaže.

Záujem detí o štúdium v jednotlivých odboroch je podmienený stálym zvyšovaním, skvalitňovaním a atraktívnym prístupom k jednotlivým vyučovacím činnostiam a tiež personálnym, materiálnym a technickým zabezpečením školy.

Hudobný odbor - charakteristika

Hudobný odbor školy je charakteristický prepojením individuálneho vyučovania (hra na nástroji, spev) a skupinového vyučovania (predmety: *hudobná náuka, komorná a súborová hra, komorný spev a podobne*). Prostredníctvom hudby vychováva deti v prípravnom štúdiu, žiakov v primárnom a nižšom sekundárnom umeleckom vzdelávaní. Komplexná výučba prepája praktické (interpretačné a tvorivé) zručnosti s rozvíjaním emocionálnych a racionálnych (duševných, mravných, etických, sociálnych, vedomostných, logických a kreatívnych) kompetencií žiaka. Nevyhnutným predpokladom rozvoja hudobného talentu je paralelné rozvíjanie motorických zručností, hudobného cítenia a hudobného myslenia. Preto je potrebné postupné získavanie teoretických vedomostí v úzkom prepojení na živú hudobnú štruktúru. Flexibilne reflektujeme na aktuálnosť a potrebu žiakov vzdelávať sa na základe lokálnosti, preto ponúkame výučbu tradičných ľudových hudobných nástrojov ako je heligónka ale aj hru na basovú gitaru. Taktiež podporujeme deti z marginalizovaných skupín, o ich vzdelanie sa starajú erudovaní zamestnanci a štúdium majú bezplatné.

CELOROČNÉ ÚLOHY

• Individuálne vedenie žiakov podľa ich schopností a možností.

• Pravidelná spolupráca s inými oddeleniami, komorné súbory.

• Podpora talentovaných žiakov pre ďalšie štúdium na konzervatóriu.

• Systematická metodická spolupráca učiteľov (výmena skúseností, návštevy hodín).

• Zapájanie žiakov do kultúrneho života obce.

Ciele umeleckého vzdelávania v hudobnom odbore:

Žiaci:

- sú schopní na primeranej úrovni interpretovať a tvoriť umelecké dielo,
- orientujú sa v druhoch umenia a vedia prijímať umenie,
- aplikujú nadobudnuté kompetencie v jednotlivých študijných zameraniach v praxi,
- preukazujú schopnosť komunikácie v umeleckej oblasti,

- získavajú a správne pracujú s informáciami v oblasti umeleckej inštrumentálnej interpretácii a v oblasti medzipredmetových vzťahov,
- analyzujú a tvorivo riešia problémy vo vyučovacom procese.

V hudobnom odbore ZUŠ Kláštor pod Znievom môžu žiaci študovať nasledovné študijné zamerania:

- v klávesovom oddelení: *hra na klavíri, hra na keyboarde, hra na akordeóne, hra na heligónke*

- v strunovom oddelení: *hra na gitare, hra na harfe, hra na basovej gitare*

- v sláčikovom oddelení: *hra na husliach, hra na violončele*

- v speváckom oddelení: *spev*

- v dychovom oddelení: *hra na sopránovej zobcovej flaute, hra na priečnej flaute, hra na saxofóne*

- v oddelení bicích nástrojov: *hra na bicích nástrojoch*

Profil absolventov hry na klávesových nástrojoch

Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia - primárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 1 B):

- získal základy odborného jazyka a komunikácie v umeleckej oblasti,
- rozlišuje charakter skladieb podľa obsahu, nálady a tempa a štýlového obdobia,
- dokáže dbať na farebnosť tónu a dynamickej škály pri hre klavírnych skladieb,
- rozpoznáva hudobnú formu skladby, jej štruktúru, jednotlivé časti,
- zvládne interpretáciu skladieb podľa obsahového štandardu,

- dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých vyjadrovacích prostriedkov študijného zamerania, v ktorom si rozvinul schopnosť tvoriť a prijímať umenie na danej úrovni stupňa ukončeného vzdelania,
- úroveň rozvinutosti kľúčových kompetencií, ktoré absolvent dosiahol na konci prvej časti primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia nie je ukončená, vytvára len základ pre následné stupne vzdelávania.

Absolvent druhej časti I. stupňa základného štúdia - nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 2 B):

- má osvojené základy umeleckej výchovy a vzdelávania v danom študijnom zameraní,
- interpretuje zložitejšie polyfónne skladby, interpretuje skladby rôznych období, štýlov a žánrov,
- systematizuje komplexné vedomosti z hudobnej teórie, dejín hudby a ich praktické využitie v hre na klávesových nástrojoch,
- venuje pozornosť rozvoju kultivovaného hudobno-interpretačného prejavu,
- venuje pozornosť rozvoju sluchovo-hudobnej predstavivosti a metro - rytmického cítenia,
- získal základy pre osvojenie účinných techník celoživotného učenia sa a pre rozvoj nadobudnutých spôsobilostí,
- je schopný umelecky pôsobiť v rôznych skupinách, súboroch, umeleckých formáciách,
- rozpoznáva druhy umenia, ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky, uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
- rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoje názory a postoje k estetickým hodnotám, správa sa kultúrne, kultivovane primerane okolnostiam, situáciám a sociálnym potrebám,
- je schopný využívať nadobudnuté teoretické i praktické poznatky a dokáže ich uplatniť pri ďalšej samostatnej činnosti, svoje vedomosti dokáže sám rozvíjať, obnovovať a je schopný primerane reagovať na nové trendy,
- úroveň rozvinutosti kľúčových spôsobilostí, ktoré žiak dosiahne v druhej časti nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania základného štúdia nie je ukončená, vytvára len bázu pre následné stupne vzdelania, pre celoživotné učenie sa.

Absolvent II. stupňa základného štúdia:

- je pripravený na celoživotné vzdelávanie a rozširovanie svojich nadobudnutých všeobecných a odborných vedomostí a zručností v umeleckej oblasti,
- absolvovaním súboru predmetov umeleckého vzdelávania počas štúdia je pripravený na vysokoškolské štúdium na školách umelecko-pedagogického zamerania,
- ovláda hru na hudobnom nástroji na úrovni prislúchajúcej danému stupňu vzdelania,
- zdokonaľuje interpretačné zvládnutie skladieb,
- dokáže aktívne pôsobiť v hudobných zoskupeniach ako hráč sólového partu i ako sprievodný hráč,
- svoje vedomosti dokáže sám rozvíjať, obnovovať, je schopný primerane reagovať na nové trendy i na spoločenský vývoj,
- na základe získaných poznatkov a skúseností dokáže hodnotiť a kriticky pristupovať k ďalšiemu tvorivému procesu,

- pozná a primerane uplatňuje technické, výrazové a vyjadrovacie prostriedky hry na klávesových nástrojoch, má vedomosti z dejín hudby a klávesovej literatúry, dokáže odborne vyjadriť svoj umelecký názor, pozná historické a estetické zákonitosti umenia, hudobné diela dokáže interpretovať podľa štýlových období, má vedomosti o harmónii, kontrapunkte, hudobných formách a hudobných druhoch, o hudobných nástrojoch,
- úroveň rozvinutosti kľúčových spôsobilostí, ktoré žiaci dosiahnu v závere druhého stupňa základného štúdia, nie je ukončená,
- vytvára len bázu pre následné stupne vzdelania, pre celoživotné učenie sa.

Profil absolventa hry na strunových nástrojoch

Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia - primárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 1 B):

- má osvojené základné návyky a schopnosti (správne držanie tela a nástroja pri hre, správne postavenie rúk),
- používa základné technické prvky hry (hru apoyando, tirando, arpeggio, hru štvorzvukov, legato - hra na gitare), podľa notového zápisu hrá v I. až V. polohe,
- používa základné technické prvky hry a pedalizácie,
- interpretuje jednoduchšie skladbičky s použitím dynamiky a farebných registrov,
- využíva základné harmonické funkcie pri sprievode piesní a vníma náladu skladby.

Absolvent druhej časti I. stupňa základného štúdia - nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 2 B):

- interpretuje technicky náročnejšie skladby rôznych štýlových období na vyššej hudobno-technickej úrovni,
- ovláda základnú nástrojovú techniku na vyššej úrovni náročnosti,
- je schopný naladiť si nástroj,
- vedome vníma kvalitu prevedenia tónu pri hre a samostatne pracuje so skladbou,
- vie samostatne naštudovať primerané skladby, s rešpektovaním štýlu a charakteru skladby v sólovej, komornej, či súborovej hre,
- objektívne zhodnotí vlastnú interpretáciu s ohľadom na svoje vedomosti, zručnosti a schopnosti.

Absolvent II. stupňa základného štúdia:

- dokáže samostatne naštudovať primerane náročnú skladbu rôznych štýlových období a žánrov,
- pri interpretácii využíva všetky získané hudobné vedomosti, zručnosti a návyky,
- uplatňuje sluchovú sebakontrolu a využíva podľa stupňa svojej vyspelosti zvukové možnosti nástroja,
- interpretuje primerane náročné skladby rôznych štýlov a žánrov po technickej, výrazovej a obsahovej stránke, využíva dynamiku, tempové rozlíšenie, vhodnú artikuláciu, frázovanie a agogiku,

- zvláda hru primerane náročných skladieb z listu a uplatňuje sa pri hre v komorných alebo súborových zoskupeniach,
- využíva svoje interpretačné skúsenosti a získané hudobné vedomosti k samostatnému štúdiu nových skladieb a vyhľadávaniu skladieb podľa vlastného výberu,
- rozoznáva jednotlivé hudobné štýly a je schopný improvizovať a transponovať,
- využíva svoje interpretačné skúsenosti a získané hudobné vedomosti k samostatnému štúdiu nových skladieb a vyhľadávaniu skladieb podľa vlastného výberu.

Profil absolventa hry na sláčikových nástrojoch

Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia - primárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 1 B):

- nadobudol základnú gramotnosť a znalosť odbornej terminológie v danom študijnom zameraní,
- má rozvinutý zmysel pre vnímanie hudby a umenia,
- ovláda technickú a interpretačnú zložku počas hudobného prejavu,
- rozumie hudobno-výrazovým, technickým a artikulačným označeniam notového zápisu interpretovanej skladby a uplatňuje ich počas hry,
- dokáže vyjadriť jednoduché emócie v rámci interpretácie.

Absolvent druhej časti I. stupňa základného štúdia - nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 2 B):

- ovláda na vyššej úrovni základy hudobnej štruktúry, hudobnú abecedu, terminológiu a techniku umeleckej interpretácie na vekovo primeranej úrovni a individuálnymi psychologicko-fyziologickými dispozíciami,
- orientuje sa v historickom vývoji a uplatnení svojho nástroja v sólovej, komornej, súborovej a orchestrálnej hre,
- počas interpretácie spája všetky získané technické, hudobno-výrazové a interpretačné schopnosti a zručnosti, dokáže samostatne naštudovať primerane náročnú hudobnú skladbu, speje k intonačnej a rytmickej sebakontrole,
- aplikuje všetky doposiaľ osvojené interpretačné prostriedky a možnosti hudobného nástroja na vyjadrenie vlastných emócií a predstáv počas interpretácie,
- zvláda hru z listu a jednoduchú improvizáciu primerane svojim schopnostiam a nadaniu,
- nadobudnuté vedomosti a zručnosti z individuálnej výučby aplikuje v rámci skupinových predmetov komorná hra, hra v súbore, orchestri, ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri.

Absolvent II. stupňa základného štúdia:

- samostatne naštuduje primerane náročnú skladbu rôznych štýlových období a žánrov,
- pri interpretácii využíva všetky získané hudobné vedomosti, zručnosti a návyky,
- uplatňuje sluchovú sebakontrolu a využíva podľa stupňa svojej vyspelosti zvukové možnosti nástroja,
- interpretuje skladby rôznych štýlov a žánrov po technickej, výrazovej a obsahovej stránke, využíva dynamiku, tempové rozlíšenie, vhodnú artikuláciu, frázovanie a agogiku,

- zvláda hru primerane náročných skladieb z listu a uplatňuje sa pri hre v komorných alebo súborových zoskupeniach,
- využíva svoje interpretačné skúsenosti a získané hudobné vedomosti pri samostatnom štúdiu nových skladieb a pri vyhľadávaní skladieb podľa vlastného výberu,
- rozoznáva jednotlivé hudobné štýly a je schopný improvizovať a transponovať.

Profil absolventa hry na dychových nástrojoch

Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia - primárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 1 B):

- ovláda základné teoretické poznatky nadobudnuté v predmete hudobná náuka, ktoré primeranou formou k svojmu veku aplikuje v hre na hudobnom nástroji,
- počas štúdia nadobudol základné elementárne návyky (hygiena nástroja, správny postoj, držanie nástroja, nasadenie a tvorba tónu, dýchanie),
- preukazuje samostatnosť pri nácviku jednoduchších skladieb primerane k svojmu veku,
- je schopný zaradiť sa do komorných zoskupení,
- zároveň ovláda techniku interpretácie na vekovo primeranej úrovni,
- úroveň rozvinutosti kompetencií však nie je ukončená, vytvára len základ pre následné stupne vzdelávania.

Absolvent druhej časti I. stupňa základného štúdia - nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 2 B):

- žiak má zvládnuté základné kompetencie v hre na dychovom nástroji,
- využíva a rozširuje správne rebrovo-bránicové dýchanie,
- dokáže tvoriť ľahký, intonačne čistý tón s primeranou prstovou a jazykovou technikou s adekvátnym nasadením a ukončením,
- je schopný pracovať s farbou a kvalitou doteraz získaného tónu,
- pozná základnú výrazovú charakteristiku jednotlivých hudobných období, vie ju vyjadriť pri hre, pozná základné hudobné formy i druhy hudobného umenia,
- je schopný samostatne naštudovať primeranú hudobnú skladbu, zahrá adekvátnu hudobnú skladbu z listu,
- dokáže adekvátne vnímať a interpretovať na základe doteraz získaných teoretických poznatkov,
- je pripravený verejne vystupovať, je spôsobilý flexibilne čítať notový zápis.

Absolvent II. stupňa základného štúdia:

- má osvojené praktické zručnosti v hre na hudobnom nástroji,
- samostatne rieši problematiku nástrojovej techniky, používa celú škálu dynamických odtieňov,
- hrá bez intonačnej zmeny, uplatňuje spôsob nazývaný vibráto a vie ho citlivo použiť pri interpretácii hudobných skladieb,
- dokáže používať získané vedomosti a skúsenosti k samostatnému štúdiu nových skladieb, vyhľadáva skladby podľa vlastného výberu, orientuje sa v hudobnej literatúre,
- je schopný sa uplatniť ako samostatný hudobník, či už v sólovej, komornej alebo orchestrálnej hre.

Profil absolventa hry na akordeóne

Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia - primárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 1 B):

- osvojil si základnú hudobnú gramotnosť a odbornú terminológiu,
- nadobudol správne základné návyky pri sedení a ovládaní hracieho aparátu, manipulácie s nástrojom a získal samostatnosť pri cvičení,
- dokáže adekvátne hudobne vyjadriť tempovo a štýlovo kontrastné skladby,
- v rámci nadobudnutých kompetencií dokáže samostatne naštudovať technicky a výrazovo náročnejšiu prednesovú skladbu,
- reprodukuje primerane náročnú skladbu spamäti,
- je schopný zahrať z listu hudobnú literatúru nižších ročníkov, transponovať jednoduché piesne a melódie do blízkych tónin,
- dokáže zahrať jednoduché improvizácie, je schopný zapojiť sa do komornej alebo súborovej hry,
- úroveň rozvinutosti kompetencií však nie je ukončená, vytvára len základ pre následné stupne vzdelania.

Absolvent druhej časti I. stupňa základného štúdia - nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 2 B):

- je schopný vlastného inštrumentálneho prejavu, dokáže primerane preniknúť do výrazu a štruktúry hudobného diela, naštudovať nové skladby podľa svojho záujmu a možností,

- orientuje sa v rôznych hudobných štýloch a žánroch,
- má schopnosť súhry s akordeónmi a inými hudobnými nástrojmi (komorná, súborová a orchestrálna hra),
- je schopný jednoduchej improvizácie (melodické ozdoby, rytmické obmeny a harmonická zmena – obohatenie),
- vie prakticky využiť teoretické poznatky, orientuje sa v hre z listu, je pripravený verejne vystupovať a dokáže sa primerane správať na javisku.

Absolvent II. stupňa základného štúdia:

- dokáže sa orientovať v akordeónovej literatúre, vie posúdiť audio nahrávky z portálov internetu, ich technickú a umeleckú kvalitu ako aj technickú vybavenosť akordeónu,
- je schopný profilovať sa v sólovej a skupinovej hre,
- má zvládnuté spôsobilosti techniky hrania na akordeóne, rozumie prstovej a mechovej artikulácií a tvorí kultivovaný tón, ktorý vie správne nasadiť i ukončiť (mäkké, rovné a ostré nasadenie a ukončenie tónu),
- dokáže zahrať skladbu z rôznych hudobných štýlov a charakterov,
- svojou interpretáciou dokáže vyjadriť charakter skladieb rôznych období a štýlov,
- v rámci svojich daností dokáže harmonizovať, melodicky a rytmicky obohatiť ľudovú pieseň alebo populárnu melódiu.

Profil absolventa hry na ľudových nástrojoch

Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia - primárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 1 B):

- osvojil si základné návyky a zručnosti potrebné na hru na príslušnom ľudovom hudobnom nástroji,
- ovláda základnú odbornú terminológiu a primerané hudobno-teoretické poznatky a dokáže ich uplatniť pri hre na nástroji,
- orientuje sa v základnom notovom zápise, prípadne podľa charakteru ľudového nástroja dokáže primerane využívať aj hru podľa sluchu a napodobňovania,
- ovláda základné technické a výrazové prostriedky hry na príslušnom ľudovom nástroji primerane svojmu veku, schopnostiam a individuálnym dispozíciám,
- dokáže interpretovať jednoduché skladby a ľudové piesne primerané úrovni štúdia a vyjadriť ich základný charakter,
- rozlišuje základné tempo, rytmus, dynamiku a charakter interpretovanej skladby,

- pozná základné charakteristické prvky ľudovej hudby a primerane ich uplatňuje pri interpretácii,
- dokáže samostatne nacvičiť jednoduchú skladbu alebo ľudovú pieseň primeranú svojim schopnostiam,
- je schopný zapojiť sa do komornej, súborovej alebo ľudovej hudobnej hry a uplatniť získané hudobné a interpretačné zručnosti,
- dokáže primerane svojim schopnostiam vyjadriť hudobné predstavy a emócie prostredníctvom hry na ľudovom hudobnom nástroji,
- úroveň rozvinutosti kľúčových kompetencií, ktoré absolvent dosiahol na konci prvej časti I. stupňa základného štúdia, nie je ukončená a vytvára základ pre následné stupne umeleckého vzdelávania.

Pozn.: Hra na heligónke je v informačnom systéme IZUŠ z evidenčno-organizačných dôvodov zaradená do skupiny klávesových nástrojov a vedená v rámci hry na akordeón. V tomto Škvp je vzhľadom na špecifiká nástroja a jeho uplatnenie v ľudovej hudbe samostatne obsahovo rozpracovaná v časti Profil absolventa – hra na ľudových nástrojoch. Toto obsahové rozpracovanie nemení evidenčné zaradenie ani organizáciu štúdia vedenú v IZUŠ (v ŠVP).

Profil absolventa spevu

Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia - primárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 1 B):

- ovláda základné spevácke návyky a výrazové prostriedky a dokáže ich vedome využívať pri interpretácii piesní,
- pri spievaní preukazuje schopnosť zvukovo vyrovnávať vokály v celom svojom hlasovom rozsahu,
- chápe textový obsah prednesených skladieb, samostatne pracuje s notovým materiálom,
- orientuje sa v notovom zápise a zvláda samostatnú prípravu.

Absolvent druhej časti I. stupňa základného štúdia - nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 2 B):

- ovláda bránicové dýchanie, ako aj zásady správnej speváckej artikulácie a tvorenia tónu,
- spevácke návyky vedome využíva pri interpretácii piesní rôznych hudobných štýlov a žánrov primeraných svojmu veku,
- dosahuje umeleckú úroveň samostatného a tvorivého speváka amatéra, ktorý je schopný umelecky cítiť a tvorivo rozvíjať svoje schopnosti,
- dosahuje dostatočnú technickú vyspelosť a vedomosti, ktoré mu umožňujú plynule nadviazať na ďalšie štúdium.

Absolvent II. stupňa základného štúdia:

- dosahuje umeleckú úroveň samostatného a tvorivého speváka, ktorý je schopný
- umelecky i technicky vyspelého prejavu,
- dosiahnutá technická úroveň mu umožňuje dokonale a vkusne zvládať a interpretovať piesne a skladby rôznych štýlov a žánrov,
- esteticky vníma a tvorivo rozvíja svoje schopnosti,
- spôsobilosti a zručnosti, nadobudnuté počas štúdia, dokáže plnohodnotne uplatňovať v celoživotnom vzdelávaní
- vie prezentovať svoj umelecký výkon aj názor na umenie

Profil absolventa hry na bicích nástrojoch

Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia - primárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 1 B):

- dôkladne ovláda názvoslovie používaného inštrumentára predmetu a s istotou ovláda základy správnych hráčskych návykov: postoj, sedenie, postavenie rúk a nôh, držanie tela, držanie paličiek
- ovláda základy správneho používania hracieho aparátu: vyrovnané hranie striedavých, opakovaných a zdvojených úderov v pomalom, strednom a rýchlom tempe s dynamickým rozlíšením p – mf – f
- dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a vyjadrovacích prostriedkov zamerania
- úroveň rozvinutosti kľúčových kompetencií, ktoré absolvent dosiahol na konci prvej časti I. stupňa základného štúdia vytvára základ pre ďalší stupeň vzdelávania

Absolvent druhej časti I. stupňa základného štúdia - nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 2 B):

- ovláda názvoslovie, delenie a žánrové využitie inštrumentára bicích nástrojov a ovláda základy ladenia používaných nástrojov
- má správne hráčske návyky a základy správneho požívania hracieho aparátu: uvoľnený postoj, sedenie, postavenie rúk a nôh, držanie tela, držanie paličiek, vyrovnané hranie striedavých, opakovaných, zdvojených úderov a virblov v pomalom, strednom a rýchlom tempe s dynamickým rozlíšením pp – p – mp – mf – f – ff
- dokáže aktívne pôsobiť v hudobných zoskupeniach ako hráč sólového partu i ako sprievodný hráč
- svoje vedomosti dokáže sám rozvíjať, obnovovať, je schopný primerane reagovať na nové trendy i na spoločenský život

Absolvent II. stupňa základného štúdia:

- ovláda názvoslovie, delenie a žánrové využitie inštrumentára bicích nástrojov a ovláda základy ladenia používaných nástrojov
- ovláda zvukovo – farebné možnosti hry na malom bubne, perkusiách, bicej súprave a základy ladenia používaných nástrojov
- ovláda základy správnych návykov a základy správneho používania hracieho aparátu: sedenie, postavenie rúk a nôh, držanie tela, držanie paličiek, hra zápästím a prstami, zvukovo a dynamicky vyrovnané hranie striedavých a opakovaných úderov, tlakové vírenie, hra s dynamickým rozlíšením pp – p – mp – mf – f – ff

Tanečný odbor – charakteristika

Vzdelávanie v tanečnom odbore v SZUŠ rozdeľujeme do štyroch základných častí a to:

- **Prípravné štúdium,** ktoré je určené žiakom predškolského veku (vek minimálne 5 rokov), dĺžka štúdia je jeden rok. Počas prípravného štúdia pedagogický zamestnanec pripravuje žiaka prostredníctvom obsahu vzdelávania v predmete hudobno-pohybová príprava na ďalšie štúdium.
  Cieľom vyučovacieho procesu v prípravnom štúdiu je zároveň overenie predpokladov pre ďalšie štúdium v tanečnom odbore.

- **Prvá časť prvého stupňa základného štúdia** – primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B), dĺžka štúdia sú štyri roky (žiaci ZŠ alebo absolventi prípravného štúdia).
  Cieľom primárneho vzdelávania v tanečnom odbore je všestranná základná tanečná výchova žiakov pre ďalšie štúdium v tanečných technikách klasického, ľudového a džezového tanca.

- **Druhá časť prvého stupňa základného štúdia** – nižšie sekundárne vzdelávanie (ISCED 2B), dĺžka štúdia sú štyri roky (talentovaní žiaci ZŠ alebo absolventi ISCED 1B).
  Na konci štúdia u mimoriadne nadaných žiakov je možné pokračovať v štúdiu tanca na tanečných konzervatóriách.

Cieľom primárneho umeleckého vzdelávania v tanečnom odbore ZUŠ je všestranná základná tanečná výchova žiakov pre ďalšie štúdium v tanečných technikách klasického, ľudového a džezového tanca. Zároveň na konci štúdiu u mimoriadne nadaných žiakov je možné pokračovať v štúdiu tanca na tanečných konzervatóriách.

Cieľom nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania v tanečnom odbore ZUŠ je dôsledným metodickým postupom pripraviť absolventa I. stupňa základného štúdia buď na záujmovú umeleckú činnosť v súboroch moderného scénického a ľudového tanca, alebo na pokračovanie v štúdiu na II. stupni základného štúdia ZUŠ. Podmienkou úspešného absolutória I. stupňa je zvládnuť základy tanečných techník (klasický, ľudový a džezový tanec) a realizovať sa v tanečnej praxi na verejnom vystúpení.

Prezentácia tanečnej činnosti:

1. vystúpenia na verejných školských koncertoch a kultúrnych podujatiach,

2. vystúpenia na interných školských podujatiach,

3. účasť na tanečných súťažiach, prehliadkach a festivaloch podľa ponuky organizátorov a možností školy,

4. vystúpenia na požiadanie externých organizátorov – obce, mestá, kultúrne a spoločenské podujatia a podobne,

5. prezentácia výsledkov práce žiakov na jednotlivých elokovaných pracoviskách.

Priebežné úlohy počas školského roka

Učitelia Tanečného odboru priebežne kontrolujú, dopĺňajú a pripravujú tanečné pomôcky, kostýmy, rekvizity a materiál potrebný na vyučovanie a vystúpenia v súlade s učebnými osnovami a tematickými plánmi. Rozvíjajú a skvalitňujú metódy svojej pedagogickej práce prostredníctvom odborného vzdelávania, školení, metodických konzultácií a samoštúdia. Sledujú nové trendy v oblasti tanečného umenia a umeleckého vzdelávania a podľa možností ich primerane uplatňujú vo vyučovacom procese.

CELOROČNÉ ÚLOHY

• Individuálne vedenie žiakov podľa ich schopností a možností.

• Pravidelná spolupráca s inými oddeleniami, komorné súbory.

• Podpora talentovaných žiakov pre ďalšie štúdium na konzervatóriu.

• Systematická metodická spolupráca učiteľov (výmena skúseností, návštevy hodín).

• Zapájanie žiakov do kultúrneho života obce.

Ciele umeleckého vzdelávania v tanečnom odbore:

Žiak:

- získa všeobecnú orientáciu v oblasti tanečného umenia
- rozvíja kompetencie, zručnosti a návyky, ktoré sú predmetom umeleckého vzdelávania v oblasti tanca
- aplikuje vedomosti a zručnosti získané v samotnej tanečnej interpretácií i v pochopení obsahu choreografických diel tanečného umenia
- dosiahne úroveň požadovaných schopností a zručností kvalitného tanečníka pre potreby amatérskych tanečných súborov a kvalitný uchádzač pre štúdium na konzervatóriách a vysokej škole umeleckého zamerania
- komunikuje jemu vlastným spôsobom a tvorí tanečno-pohybové celky a realizuje nápady a podnety v odbore tanečného umenia

Profil absolventa tanečného odboru

Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia - primárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 1 B):

- osvojil si základné pohybové a tanečné návyky a primerane svojmu veku a individuálnym dispozíciám využíva základné princípy tanečného pohybu,
- dokáže primerane veku využívať základné prvky a techniky tanečného prejavu,
- dokáže reagovať na hudobný sprievod, vníma tempo, rytmus, dynamiku a charakter hudby a primerane ich vyjadriť pohybom,
- dokáže prostredníctvom tanečných a pohybových prostriedkov vyjadriť jednoduché emócie, nálady a predstavy,
- dokáže sa primerane svojim schopnostiam zapojiť do skupinovej tanečnej práce, spolupracovať s ostatnými žiakmi a rešpektovať pravidlá spoločnej umeleckej činnosti,
- získal základy umeleckej komunikácie a dokáže vnímať a prijímať umelecké dielo primerane svojmu veku,
- rozvíja svoju tvorivosť, pohybovú koordináciu, rytmické cítenie a estetické vnímanie,
- dosiahnutá úroveň kľúčových kompetencií vytvára základ pre ich ďalšie rozvíjanie v následných stupňoch umeleckého vzdelávania.

Absolvent druhej časti I. stupňa základného štúdia – nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 2 B):

- má osvojené základné odborné vedomosti a zručnosti v oblasti tanečného umenia a primerane svojmu veku ich uplatňuje v tanečnom prejave,
- ovláda základné princípy a technické prvky tanečného prejavu a dokáže ich primerane uplatniť pri interpretácii tanečnej choreografie,
- dokáže prepájať technickú, výrazovú a umeleckú stránku tanečného prejavu,
- dokáže reagovať na hudobnú predlohu a vedome využívať rytmus, tempo, dynamiku, priestor, smer, čas a kvalitu pohybu,
- dokáže prostredníctvom tanečných prostriedkov vyjadriť charakter, náladu, emócie a obsah tanečnej choreografie,
- dokáže samostatne a zodpovedne pracovať na osvojovaní tanečného materiálu a primerane svojim schopnostiam korigovať svoj tanečný prejav,
- je schopný umelecky pôsobiť v rôznych tanečných súboroch a umeleckých formáciách a spolupracovať pri tvorbe a realizácii spoločného tanečného prejavu,
- uvedomuje si význam tanečného umenia a kultúrnej komunikácie, pozná a rešpektuje kultúrne a ľudové tradície,
- dokáže primerane veku vyjadriť svoj názor a postoj k umeleckému a estetickému prejavu a rešpektuje umelecké prejavy iných,
- získané teoretické a praktické poznatky dokáže využívať pri samostatnej umeleckej činnosti a pri ďalšom rozvíjaní svojich schopností,
- získané vedomosti a zručnosti vytvárajú základ pre ďalšie umelecké vzdelávanie a celoživotné vzdelávanie.

Výtvarný odbor - charakteristika

Výtvarný odbor v základom umeleckom vzdelávaní poskytuje prehĺbené a rozšírené výtvarné vzdelanie a formovanie žiakom, ktorí prejavujú záujem a nadanie v oblasti výtvarného sebavyjadrovania a tvorby. Edukačný proces je zameraný na rozvíjanie špecifických schopností žiaka a zároveň na celistvosť jeho osobnosti, na jeho integráciu do kultúrnych hodnôt a zároveň na budovanie vlastnej individuality prejavujúcej sa autentickou a originálnou výtvarnou tvorbou a autentickými a zodpovednými postojmi voči skutočnosti.

Prezentácia tanečnej činnosti:

1. výstavy výtvarných prác žiakov v priestoroch školy a na elokovaných pracoviskách,

2. účasť žiakov na výtvarných súťažiach, prehliadkach a projektoch podľa aktuálnej ponuky a možností školy,

3. verejné výstavy, vernisáže a ďalšie prezentačné aktivity,

4. výtvarné spracovanie a prezentácia prác žiakov pri príležitosti školských a kultúrnych podujatí,

5. spolupráca s inými umeleckými odbormi školy, školami, kultúrnymi inštitúcia21mi a ďalšími partnermi podľa aktuálnych možností školy,

6. priebežná výzdoba a estetické dotváranie priestorov školy a elokovaných pracovísk výtvarnými prácami žiakov.

Spolupráca s inými odbormi a školami:

Učitelia Výtvarného odboru priebežne kontrolujú a dopĺňajú pomôcky, výtvarný materiál a ďalšie prostriedky potrebné na realizáciu výchovno-vzdelávacieho procesu v súlade so svojimi tematickými plánmi a potrebami vyučovania. Pedagogickí zamestnanci priebežne rozvíjajú a skvalitňujú metódy svojej pedagogickej a odbornej práce prostredníctvom odborného vzdelávania, školení, metodických konzultácií a samoštúdia. Sledujú aktuálne trendy v oblasti výtvarného umenia a umeleckého vzdelávania a podľa možností ich primerane uplatňujú vo výchovno-vzdelávacom procese. Výtvarný odbor podľa aktuálnych možností spolupracuje s Hudobným odborom, Tanečným odborom, elokovanými pracoviskami školy, materskými a základnými školami, kultúrnymi inštitúciami a ďalšími partnermi.

Ciele umeleckého vzdelávania vo výtvarnom odbore:

- rozvíjať vizuálnu gramotnosť žiaka, jeho vyjadrovacie schopnosti a technické zručnosti,
- otvárať žiakovi možnosť zaradiť sa do kultúrnej tradície na úrovni súčasného myslenia,
- viesť žiaka k orientácií v historickom, modernom i súčasnom umení (z hľadiska štýlov, slohov, používania vyjadrovacích prostriedkov, médií, tém a komunikačných stratégií),
- viesť žiaka k nachádzaniu vlastnej profilácie v oblasti výtvarného vyjadrovania prostredníctvom odhaľovania a rozvíjania jeho špecifických schopností (orientovať ho na hľadanie oblasti umenia, médií, prostriedkov a spôsobov sebavyjadrovania a tvorby, v ktorých dokáže realizovať svoje koncepty, predstavy a fantáziu),
- podporovať a rozvíjať tvorivý prístup žiaka v myslení i vynachádzaní formy, jeho samostatné a prínosné riešenia,
- uvádzať žiaka do intermediálnych a interdisciplinárnych vzťahov súčasnej kultúry.

Profil absolventa výtvarného odboru

Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia - primárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 1 B):

- výtvarne vyjadruje svoje predstavy v kresbe, maľbe, koláži, modelovaní, jednoduchej grafickej technike, v tvorbe objektu
- pracuje s líniou, farbou, tvarom
- pomenuje farby a farebné tóny, základné farebné kontrasty (tepelný, svetlostný, sýtostný)
- slovne charakterizuje línie a tvary podľa proporcií a výrazu
- rozlišuje organické a geometrické tvary, pomenuje kvalitu povrchov podľa opticko-haptického výrazu
- stručne charakterizuje vytvorený artefakt

- zvládne techniku kresby ceruzou rôznej tvrdosti, fixkou rôznej hrúbky, tušom a pierkom (resp. iným nástrojom), štetcom a farbou
- zvládne techniku maľovania temperovými farbami, suchými, voskovými (resp. olejovými) pastelkami, fixkami, tušmi a kombináciami vybraných techník
- zvládne techniku modelovania z mäkkého modelovacieho materiálu
- zvládne jednoduchú grafickú techniku (napr. monotypiu, kartónorez, linorez,...), vytvoria novotvar z neartikulovanej (náhodnej) štruktúry alebo z nájdených predmetov
- iniciatívne vyhľadáva rozmanité technicko-materiálové riešenia, výtvarne, podľa fantázie vyjadria vlastné témy a obsahy
- výtvarne podľa fantázie reaguje na podnety vizuálnej reality
- výtvarne podľa fantázie reaguje na vybrané podnety z oblasti výtvarného umenia z hľadiska foriem, tém a námetov
- slovne opíše videné výtvarné dielo, jeho druh
- výtvarne podľa fantázie reaguje na podnety z oblasti vybraných druhov umenia – hudby, literatúry, filmu, divadla, tanca
- výtvarne, podľa fantázie reaguje na podnety z vybraných oblastí poznávania (napr.: prírodovedy, vlastivedy, náboženskej a etickej výchovy, matematiky a geometrie,...)
- výtvarne, podľa fantázie reaguje na kultúrne a sociálne témy (zvyky, sviatky, udalosti,...)

Absolvent druhej časti I. stupňa základného štúdia – nižšieho sekundárneho vzdelávania (ISCED 2 B):

- cieľavedome vyjadruje svoje predstavy prostredníctvom rôznych médií: kresby, maľby koláže, modelovanie, vybranej grafickej techniky, tvorby objektu, inštalácie, fotografie, videa a elektronických médií,
- cieľavedome pracuje s vyjadrovacími prostriedkami,
- cieľavedome pracuje so zvoleným médiom, materiálom, nástrojom a technikou,
- tvorivo spracúva vlastné koncepty zvoleným spôsobom,
- dokáže výtvarne reagovať a zadanú tému,
- ovláda princípy radenia, kombinovania, miešania a kontrastov farieb,
- proporčne správne nakreslí videný predmet, proporčne správne vymodeluje videný predmet,
- pozná hlavné znaky historických slohov umenia a architektúry, tendencie moderného umenia a architektúry,
- zvláda realizáciu vo zvolenom štýle moderného umenia,
- dokáže svojsky spracovať (interpretovať) tematický alebo formálny podnet zvoleného výtvarného diela,
- dokáže výtvarne reagovať na podnety z oblasti hudby (zvuku), literatúry (textu), filmu (audiovízie), divadla (performácie), tanca (pohybu)
- orientuje sa v hlavných tendenciách súčasného diania vo výtvarnom umení,
- pozná základnú dostupnú literatúru, časopisy (príp. internetové stránky) z oblasti súčasného výtvarného umenia,
- slovne vyjadrí svoj výtvarný zámer, opíše videné výtvarné dielo (druh, médium, technika, výraz),
- dokáže vyjadriť svoj názor na videné výtvarné dielo, je schopný rámcovo zaradiť výtvarné dielo do obdobia (smeru)
- dokáže preniesť skúsenosti z výtvarnej výchovy do svojich spontánnych (voľnočasových) výtvarných aktivít,

- dokáže pomenovať druhy umenia, ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky, uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote, cení si ľudové tradície, rešpektuje vkus iných ľudí
- dokáže vyjadriť svoje názory a postoje k estetickým hodnotám, správa sa kultúrne, kultivovane – primerane okolnostiam, situáciám a sociálnym potrebám,
- je schopný využívať osvedčené stratégie učenie sa, nadobudnuté teoretické i praktické poznatky dokáže uplatniť pri ďalšej samostatnej činnosti, svoje vedomosti dokáže sám rozvíjať a obnovovať,
- úroveň rozvinutosti kľúčových spôsobilostí, ktoré žiaci dosiahnu v druhej časti prvého stupňa základného štúdia ZUŠ, nie je ukončená – vytvára len bázu pre následné stupne vzdelania, pre celoživotné učenie sa.

4. Dĺžka štúdia a formy výchovy a vzdelávania

Škola poskytuje umelecký vzdelávanie pre veľmi široký okruh záujemcov o štúdium vo vekovom rozpätí detí predškolského veku až dospievajúcich uchádzačov. V súčasnosti naša škola organizuje prípravné a základné štúdium. Dĺžka štúdia v závislosti od stupňa, resp. vzdelávania v základnej umeleckej škole:

a) Prípravné štúdium

– je realizované v tanečnom odbore ako dvojročné štúdium – PŠ1, PŠ2

– je realizované vo výtvarnom odbore ako dvojročné štúdium – PŠ1, PŠ2

– je realizované v hudobnom odbore ako dvojročné štúdium – PŠ1, PŠ2

Kandidátmi prípravného ročníka štúdia sú spravidla deti MŠ, teda deti v predškolskom veku od 5 rokov.

b) Prvý stupeň základného umeleckého vzdelávania

– je realizovaný v dvoch častiach, pričom prvá časť zahŕňa 4 ročníky a druhá časť maximálne 5 ročníkov.

– kandidátmi tejto úrovne umeleckého vzdelávania sú žiaci základnej školy.

Úspešným absolvovaním výchovno-vzdelávacieho programu posledného ročníka 1. časti získa žiak *primárne umelecké vzdelanie (ISCED 1B).* Úspešným absolvovaním posledného ročníka 2. časti získa žiak *nižšie umelecké vzdelanie (ISCED 2B).*

b) Druhý stupeň základného umeleckého vzdelávania

- nadväzuje na prvý stupeň a je určený pre žiakov s preukázanými umeleckými schopnosťami a zručnosťami

- slúži na rozvoj talentu v hudobnom a výtvarnom odbore

- tento stupeň vzdelávania zahŕňa 4 ročníky štúdia

- štúdium sa ukončuje záverečnou skúškou.

Úspešným absolvovaním výchovno-vzdelávacieho programu posledného ročníka absolvent dostáva vysvedčenie s doložkou o získanom vzdelaní – vyššie umelecké vzdelanie.

Prijatiu uchádzačov na jednotlivé úrovne štúdia každého odboru predchádza úspešné vykonanie prijímacej skúšky vo zvolenom odbore. *Termíny* riadnych, prípadne dodatočných talentových prijímacích skúšok sú v zmysle Vyhlášky Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 324/2008 Z. z. o základnej umeleckej škole s dostatočným predstihom oznamované v regionálnych masovo-komunikačných prostriedkoch, resp. na webovom sídle školy.

Vyučovanie v jednotlivých umeleckých odboroch a študijných zameraniach sa organizuje podľa platných učebných plánov a učebných osnov a uskutočňuje sa individuálnou, skupinovou alebo kombinovanou formou podľa charakteru príslušného odboru, predmetu a študijného zamerania. **Organizácia vyučovania a počty žiakov v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa riadia platnými právnymi predpismi, príslušnými rámcovými učebnými plánmi a vnútornými podmienkami školy.**

5. Učebné osnovy

Učebné osnovy reformných ročníkov sú súčasťou príloh Školského vzdelávacieho programu školy.

6. Učebný plán

Učebné plány sú rozčlenené podľa jednotlivých umeleckých odborov školy, jednotlivých druhov štúdia a príslušných študijných zameraní, v ktorých je možné v našej škole študovať.

Jednotlivé učebné plány sú označené číslom a obsahujú informácie o stupni poskytovaného umeleckého vzdelania, študijnom zameraní, odporúčanom veku na prijatie žiaka na príslušné štúdium a dĺžke štúdia. Zároveň obsahujú prehľad povinných vyučovacích predmetov a ich týždennej časovej dotácie.

Samostatné učebné plány určujú voliteľné vyučovacie predmety v jednotlivých umeleckých odboroch. Ich realizácia závisí od personálnych, priestorových a materiálno-technických podmienok školy, ako aj od vzdelávacích potrieb a možností žiakov.

Riaditeľ školy môže po prerokovaní s umeleckou radou upraviť učebné plány pre jednotlivých žiakov podľa ich schopností a záujmov, ako aj podľa regionálnych podmienok a potrieb školy, v rozsahu 20 % vo všetkých povinných vyučovacích predmetoch okrem hlavného predmetu, so zachovaním vyučovacieho predmetu hudobná náuka najmenej v rozsahu 2/3 hodinovej dotácie. Úpravy sa uskutočňujú v rámci celkového objemu časovej dotácie príslušného učebného plánu, pričom sa zachováva časová dotácia hlavného predmetu.

Vyučovacia hodina trvá 45 minút.

Vyučovacie hodiny možno spájať alebo deliť. Najviac možno spojiť tri vyučovacie hodiny v týždni. V literárno-dramatickom odbore (ďalej len „LDO“) možno do jedného bloku spojiť najviac 3,5 hodiny.

V jednotlivých umeleckých odboroch sa vyučuje formou individuálneho a skupinového vyučovania podľa príslušných učebných plánov. Vek je uvádzaný ako odporúčaná optimálna hranica na zaradenie žiaka do štúdia a ročníka. Vyučovanie voliteľných vyučovacích predmetov vo všetkých umeleckých odboroch a stupňoch zriaďuje riaditeľ školy.

Mieru priamej výchovno-vzdelávacej činnosti pedagogických zamestnancov upravuje nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 201/2019 Z. z. o priamej výchovno-vzdelávacej činnosti v znení neskorších predpisov.

HUDOBNÝ ODBOR

POZNÁMKY K UČEBNÝM PLÁNOM

Predmet:
Počet žiakov:

Hra na hudobnom nástroji – hlavný predmet
1

Spev – hlavný predmet
1

Ostatné hlavné predmety
1

Príprava k hre na nástroji v PŠ – individuálne štúdium
1

Štvorručná hra
2

Inštrumentálny sprievod
2

Komorná hra, komorný spev
2 - 9

Prípravná hudobná výchova
5 - 8

Hudobná náuka (1. stupeň základného štúdia 1. – 4 . ročník/1B a 1. – 3. ročník/2B)
8 - 15

1. Štúdium na I. stupni základného štúdia trvá spolu 8 rokov, hudobná náuka končí v 3. ročníku druhej časti prvého stupňa základného štúdia. Vo 4. ročníku druhej časti I. stupňa základného štúdia

sa vyučuje hudobná náuka ako príprava na prijímacie skúšky pre žiakov pripravujúcich sa na stredné školy s umeleckým zameraním a konzervatória.

2. Komorná hra, hlasová príprava, štvorručná hra a inštrumentálny sprievod sa môžu vyučovať spoločne v skupine žiakov I. stupňa základného štúdia podľa individuálnych podmienok školy.
O zaradení žiaka do príslušného predmetu rozhodne riaditeľ školy.

3. Korepetíciu prideľuje riaditeľ školy podľa potreby, najviac však:

- do 8 žiakov – 1 hodina

- do 12 žiakov – 1,5 hodiny

- do 16 žiakov – 2 hodiny

- od 17 žiakov – 2,5 hodiny

4. Voliteľný vyučovací predmet hra na bicích nástrojoch a iných nástrojoch sa vyučuje od 3. ročníka 1. časti I. stupňa.

5. Individuálne vyučovanie v 1. – 4. ročníku prvej časti I. stupňa základného štúdia s časovou dotáciou 1,5 hodiny týždenne sa uskutočňuje 2-krát do týždňa v odôvodnených prípadoch, najmä z dôvodu sťaženej dochádzky do školy, prípadne z vážnych organizačných dôvodov môže riaditeľ školy na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu žiaka povoliť aj 1-krát do týždňa (časová dotácia musí byť zachovaná).

6. Vyučovací predmet Hudobná náuka sa vyučuje:

- v 1. – 4. ročníku primárneho umeleckého vzdelávania – 1 hodina týždenne
- v 1. – 3. ročníku nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania – 1 hodina týždenne

7. Ak v škole nie je možné vytvoriť pre žiakov študujúcich podľa UP č. 10 (2-ročné štúdium prvej časti I. stupňa základného štúdia) a následne podľa UP č. 11 – 15 (druhá časť I. stupňa základného štúdia) na vyučovaní hudobnej náuky samostatnú skupinu, vyučuje sa hudobná náuka v rozsahu učiva 1. – 4. ročníka prvej časti a 1. – 3. ročníka druhej časti prvého stupňa základného štúdia kontrahovaním ročníkov.

8. Pre žiakov II. stupňa základného štúdia, ktorí neabsolvovali I. stupeň základného štúdia, je štúdium hudobnej náuky povinné v rozsahu 1 hodina týždenne v skupinovom vyučovaní.

9. Ak nie je možné pre žiakov dochádzajúcich na vyučovanie na elokované pracoviská z organizačných dôvodov zabezpečiť vyučovanie hudobnej náuky v skupinách podľa jednotlivých ročníkov, možno v tomto vyučovacom predmete zaradiť do skupiny žiakov rôznych ročníkov v rámci 1. časti I. stupňa základného štúdia, v rámci 2. časti I. stupňa základného štúdia (viď. usmernenie zriaďovateľa školy).

10. V odôvodnených prípadoch, najmä z dôvodu sťaženej dochádzky do školy, môže riaditeľ školy na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu žiaka oslobodiť žiaka od dochádzky (žiak nenavštevuje príslušný vyučovací predmet) na povinné predmety komorná hra, hra v súbore, obligátny nástroj, sprievod a štvorručná hra.

11. Ak nie je možné pre žiakov dochádzajúcich na vyučovanie na elokované pracoviská z organizačných dôvodov zabezpečiť vyučovanie hudobnej náuky v skupinách podľa jednotlivých ročníkov, možno v tomto vyučovacom predmete v odôvodnených prípadoch zaradiť do skupiny žiakov najviac dvoch po sebe nasledujúcich ročníkov v rámci 2. časti I. stupňa základného štúdia, II. stupňa základného štúdia.

12. Spôsob delenia hodinovej dotácie 1,5h vyučovacej hodiny týždenne môže byť nasledovný:

1.) 45 minút + 20 minút alebo 40 minút + 25 minút

– štandardné členenie (prípadne ju realizovať v súvislom časovom celku v (pri vyšších ročníkoch dľa RÚO),

- tkzv. dlhá a krátka hodina, žiak chodí dvakrát do týždňa,

- toto rozdelenie vyučovacej hodiny je vysoko odporúčané a bežné v praxi.

2.) 35 minút + 30 minút

– žiak chodí dvakrát do týždňa,

- toto rozdelenie vyučovacej hodiny je vysoko odporúčané a bežné v praxi, nakoľko sa žiaci vedia lepšie sústrediť,

- zároveň dáva učiteľovi autonómiu aby organizáciu vyučovania prispôsobil veku žiaka.

3.) 65 minút

- ako súvislí časový celok (pri vyšších ročníkoch dľa RÚP),

- jedenkrát do týždňa.

Charakteristika hudobného odboru

Hudobný odbor je charakteristický prepojením individuálneho vyučovania (hra na nástroji, spev) a skupinového vyučovania (predmety: hudobná náuka, komorná hra a súborová hra, komorný spev, hudobno-dramatické projekty a pod.). Komplexná výučba prepája praktické (interpretačné a tvorivé) zručnosti s rozvíjaním emocionálnych a racionálnych (duševných, etických, sociálnych, vedomostných, logických a kreatívnych) kompetencií žiaka. Vďaka hudbe si žiak harmonizuje osobnosť, rozvíja schopnosť empatie, spolupráce a prežívania. Na jednej strane pripravuje žiakov na štúdium na konzervatóriách, na vysokoškolské štúdium hudby na pedagogických fakultách a na vysokých školách umeleckého zamerania. Na druhej strane vychováva prostredníctvom hudby deti v prípravnom ročníku, žiakov v primárnom a nižšom sekundárnom umeleckom vzdelávaní a na II.

stupni základného štúdia. Nevyhnutným predpokladom rozvoja hudobného talentu je paralelné rozvíjanie motorických zručností, hudobného cítenia a myslenia. Preto je potrebné postupné získavanie teoretických vedomostí v úzkom prepojení na praktickú časť štúdia.

Ciele umeleckého vzdelávania v hudobnom odbore

Žiaci:

- analyzujú a tvorivo riešia problémy vo vyučovacom procese
- získavajú a správne pracujú s informáciami v oblasti umeleckej inštrumentálnej interpretácií a v oblasti medzipredmetových vzťahov
- preukazujú schopnosť komunikácie v umeleckej oblasti
- aplikujú nadobudnuté kompetencie v jednotlivých študijných zameraniach v praxi
- sa orientujú v druhoch umenia a vedia prijímať umenie
- sú schopní na primeranej úrovni interpretovať a tvoriť umelecké dielo

Podmienky prijímania žiakov na štúdium – *vykonanie ústnej skúšky: rytmus, spev, intonácia.*

PRÍPRAVNÉ ŠTÚDIUM

Prípravná hudobná výchova

Ciele:

Cieľom prípravnej hudobnej výchovy je vyvolať tvorivú aktivitu žiaka a jeho radosť z objavovania hudby ako takej. Je nutné vychádzať z detskej mentality, hravosti, spontánnosti, obrazotvornosti, napodobňovacej schopnosti a doterajšieho stupňa vyspelosti. Prostredníctvom primeraného hudobného materiálu rozvíjať elementárne hudobné zručnosti, návyky, poznatky, vedomosti, hudobnú pamäť, predstavivosť a fantáziu. Poskytovať základné informácie o hudbe a kultúrnom živote okolia.

Interpretačné činnosti:

- základné spevácke zručnosti a návyky – spev jednoduchých piesní, melodické cítenie
- orientácia v rozsahu oktávy (c1 – c2)
- zmysel pre pravidelnú pulzáciu (metrum) v rozličných tempách – rytmické cítenie v dvojdobom a trojdobom takte
- schopnosť vyjadrenia hudobného toku pohybom
- schopnosť zapamätať si a reprodukovať krátky rytmický útvar alebo melodický motív, rytmizovať a melodizovať slová, detské texty a riekanky
- motorické zručnosti získané na ľahko ovládateľné nástroje (Orffov inštrumentár)

Percepčné činnosti:

- rozoznať kontrasty v hudbe
- poznať hudobné nástroje – klavír, akordeón, husle, violončelo, flauta, gitara, ľudský hlas

- zapojením predstavy a fantázie sledovať obsah krátkych inštrumentálnych skladbičiek a hudobných rozprávok
- cítenie tonálneho centra, melodická orientácia v rozsahu (c1 – c2)
- sluchová orientácia dvojdobého a trojdobého taktu
- vlastnosti tónu – výška, dĺžka, sila, farba

Hudobno-náukové pojmy

Notová osnova, husľový kľúč, basový kľúč (informatívne). Taktová čiara, dvojštvrťový, trojštvrťový a štvorštvrťový takt. Dvojica osminových nôt, nota štvrťová, polová, polová s bodkou, celá a pomlčky. Základné dynamické označenia – písmo, mezzoforte, forte, crescendo, decrescendo. Opakovacie znamienko. Noty c1 – c2. Rozlišovanie základných vyjadrovacích prostriedkov hudby: veselo – smutne, rázne – nežne, rýchlo – pomaly, vyššie – nižšie, silno – slabo, zosilňovať – zoslabovať a podobne. Pochod, uspávanka, tanec.

RÁMCOVÉ UČEBNÉ PLÁNY PRÍPRAVNÉHO ŠTÚDIA

PRÍPRAVNÉ ŠTÚDIUM

<table>
<tr><td rowspan="2">Učebný plán číslo</td><td rowspan="2">Prípravné štúdium</td><td rowspan="2">Dĺžka štúdia počet rokov</td><td rowspan="2">PREDMET</td><td colspan="2">1.rok</td><td>2. rok</td></tr>
<tr><td colspan="2">Počet hodín</td><td>týždenne</td></tr>
<tr><td>1a</td><td>A</td><td>2</td><td>Prípravná hudobná výchova *)

a) Príprava ku hre na nástroji alebo prípravná hlasová výchova alebo
b) Príprava ku hre na nástroji alebo prípravná hlasová výchova – individuálne štúdium</td><td colspan="2">2

-

0,5</td><td>1

1

1 – 1,5</td></tr>
<tr><td rowspan="2">2b</td><td rowspan="2">B</td><td rowspan="2">2</td><td rowspan="2">Prípravná hudobná výchova

1. a) Príprava ku hre na nástroji

alebo prípravná hlasová výchova
alebo
b) Príprava ku hre na nástroji
alebo prípravná hlasová výchova
-
individuálne štúdium**)</td><td>1. pol-rok</td><td>2. pol-rok</td><td rowspan="2"></td></tr>
<tr><td>2

-

0,5
1</td><td>1

1

1
1</td></tr>
</table>

**) V prípade záujmu je možné v 2.polroku individuálne štúdium do 1,5 hod. týždenne so súhlasom riaditeľa.

Prípravné štúdium „A“

- deti predškolského veku alebo žiaci 1. ročníka základnej školy

*) V 1. polroku možno spojiť s hudobno-pohybovou výchovou (pozri UP TO č. 36); na 1. stupni sa môže prideliť klavírny sprievod – 1 hodina týždenne.

- Po absolvovaní 1. roku žiaci pokračujú v PŠ HO podľa učebného plánu č. 1a alebo sa zaraďujú do PŠ TO (ak sa spojila výučba v 1. roku do hudobno-pohybovej výchovy).

- Žiaci, ktorí absolvovali celý učebný plán HO č. 1a, sa môžu uchádzať o prijatie do 1. ročníka I. stupňa základného štúdia hudobného odboru ZUŠ – primárneho umeleckého vzdelávania.

- O zaradení žiaka do predmetu „príprava ku hre na nástroji“ alebo „prípravná hlasová výchova“ v 1.roku rozhoduje riaditeľ školy na základe odporúčania triedneho učiteľa.

Prípravné štúdium „B“

- pre žiakov od 6 alebo 7 rokov,

- žiaci, ktorí absolvovali prípravné štúdium podľa učebného plánu HO č. 1 sa môžu uchádzať o prijatie do 1. ročníka I. stupňa základného štúdia hudobného odboru základnej umeleckej školy – primárneho umeleckého vzdelávania

- individuálne štúdium v 1. polroku je možné na základe žiadosti rodiča so súhlasom riaditeľa.

1. ročník dvojročného PŠ alebo 1.polrok jednoročného PŠ

OBSAH	ŽIACI
Interpretačné činnosti: Jednoduché piesne v rozsahu c1 – a1 Hudobno-pohybové, hudobno-dramatické činnosti a hudobné hry. Hra na detských melodických a rytmických nástrojoch, hra na tele. Melodizácia a rytmizácia slov, detských riekaniek a detských textov.	- interpretujú jednoduché piesne - využívajú pri speve správne základy speváckych návykov - rozoznajú rytmickú pulzáciu - zahrajú na detských nástrojoch a na tele samostatne aj v skupine
Percepčné činnosti: Zvuky hudobné a nehudobné, ľudské hlasy. Kontrasty v hudbe. Krátke vokálne a inštrumentálne skladby. Melodická orientácia v rozsahu oktávy (nahor, nadol, krok, skok). Vlastnosti tónu – výška, dĺžka, farba, dynamika. Párne a nepárne metrum.	- rozlišujú zvuky a tóny a ich farby - rozlišujú kontrastné výrazové polohy - vnímajú krátke hudobné ukážky a verbálne vyjadria zážitok z nich - rozoznávajú vlastnosti tónu - rozoznávajú sluchom párny a nepárny takt - reagujú na elementárny harmonický pohyb

2. ročník dvojročného PŠ alebo 2.polrok jednoročného PŠ

OBSAH	ŽIACI
Interpretačné činnosti: Jednoduché piesne v rozsahu c1 – c2 Hudobno-pohybové, hudobno-dramatické činnosti a hudobné hry. Kreatívne hudobné hry na osvojenie výrazových prostriedkov hudby, elementárna improvizácia a prekompozícia.	- interpretujú jednoduché piesne - reprodukujú krátke rytmické alebo melodické motívy a detské piesne samostatne alebo v skupine so sprievodom detských ľahko ovládateľných nástrojov a/alebo hrou na tele (ostinátne sprievody)
Percepčné činnosti: Kontrasty v hudbe (doplniť o vyššie – nižšie, nežne – rázne, veselo – smutne atď.). Hudobné nástroje (klavír, husle, flauta, gitara) a ľudské hlasy (ženský, mužský, detský). Melodická orientácia v rozsahu oktávy (nahor, nadol, menší a väčší krok, skok), vlastnosti tónu – výška, dĺžka, farba, dynamika v širšom spektre. Krátke vokálne a inštrumentálne skladby. Párny a nepárny takt. Elementárne tonálne a harmonické vzťahy. *Pojmy hudobnej náuky* Základná hudobná abeceda (notová osnova, husľový kľúč, taktová čiara, noty c1 – c2), basový kľúč (informatívne). Nota celá, polová, štvrťová, dvojica osminových nôt a pomlčky, opakovacie znamienko. Základné tempá a zmeny – rýchlo, pomaly, krokom, zrýchľovať, spomaľovať. Pochod, tanec, uspávanka.	- rozlišujú diferencované výrazové polohy - rozlišujú hudobné nástroje (klavír, husle, flauta, gitara) a ľudské hlasy -orientujú sa v časopriestore hudby - vnímajú krátke hudobné ukážky a verbálne vyjadria zážitok z nich - rozoznávajú rytmickú pulzáciu v dvojdobom a trojdobom metre sluchom - rozlišujú elementárne tonálne a harmonické vzťahy sluchom - dokážu prečítať notový zápis interpretovanej skladby - ovládajú základy notopisu (nota celá, polová, štvrťová, pomlčky, husľový kľúč a basový kľúč - reagujú na zmeny tempa a metra - rozlišujú základné výrazové polohy hudby

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu

do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia

Spev piesne s ostinátnym sprievodom na ľahkoovládateľnom hudobnom nástroji samostatne alebo v skupine, verbalizácia hudobného zážitku z krátkej vokálnej alebo inštrumentálnej skladby, orientácia v dvojdobom a trojdobom takte (pochod, valčík), ovládanie základných hudobných pojmov hudobnej náuky (notová osnova, husľový kľúč, taktová čiara, hodnoty nôt, základné dynamické označenie, opakovacie znamienko).

Profil absolventa prípravného štúdia a absolventa Hudobnej náuky

Po absolvovaní **prípravnej hudobnej výchovy** je žiak pripravený k výučbe hry na nástroji (spevu).

HUDOBNÁ NÁUKA

Poslanie

Poslaním predmetu PHV a HN je vytvárať a usmerňovať záujem a vzťah žiaka k hudbe, kultivovať jeho osobnosť, rozširovať a rozvíjať hudobné schopnosti, vedomosti, skúsenosti a zručnosti. Predmet má poskytovať žiakom základy odborného vzdelania a vychovávať poslucháča hudby i aktívneho hudobníka.

Aby sme tieto ciele dosiahli, je dôležité rozvíjať najmä:

- hudobnú predstavivosť a fantáziu, orientáciu v hudobnom priestore

- spevácke návyky žiakov potrebné pre správny kultivovaný vokálny prejav

- schopnosť rozlišovať jednotlivé vyjadrovacie prostriedky: metrum, rytmus, tempo, melodiku, dynamiku, harmóniu, farbu tónu – hudobnú pamäť v spojení s jednotlivými činnosťami

- orientáciu v hudobných formách, žánroch a slohoch

- schopnosť samostatne vyhľadávať, vyberať, vyhodnotiť a spracovať informácie a uviesť ich do vzťahu s obsahom hudobného diela (sociálna funkcia hudby)

PHV a HN sú samostatné predmety s vlastnými cieľmi a alternatívnymi formami práce. Diferencovať treba výučbu tých žiakov, ktoré sa pripravujú na ďalšie odborové štúdium. Žiakov je potrebné aktivizovať využívaním audiovizuálnych a multimediálnych pomôcok. PHV a HN pripravuje systematicky a dopĺňa inštrumentálne a spevácke predmety a súčasne nadväzuje poznatky a skúsenosti z individuálneho a skupinového vyučovania, prehlbuje ich, zovšeobecňuje a uvádza do širších súvislostí celej hudobnej kultúry.

Ciele

1. Poskytnúť žiakovi **zážitok** a od neho odvíjať **poznanie.** Od vnímania celku prejsť cez preniknutie do hudobnej štruktúry k abstrakcií poznatku, osvetliť ho z rôznych strán a v rôznych súvislostiach a zafixovať tak, aby ho žiak vedel sám vedome používať.

2. Umožnenie vytvorenia a usporiadania obsahovej náplne predmetov PHV a HN tak, aby boli pre žiakov príťažlivé, zvýšili ich záujem počúvať hudbu a porozumieť jej, aktivizovať ich schopnosti

vnímania a súčasne ich pripravili na vlastnú interpretačnú činnosť. ZUŠ vychovávame nielen budúcich profesionálnych hudobníkov, ale i budúcich poslucháčov – milovníkov umenia, preto je náročnosť hudobno-teoretických obšírna.

3. Viesť žiakov k vlastnému hudobnému vyjadreniu, spoznávať význam hudobných tvarov a štruktúr a viesť k tvarovaniu väčších, zmysluplných celkov.

4. Hľadať spolu širšie súvislosti – s históriou, s inými druhmi umenia, s kognitívnymi predmetmi, s prírodou a životom človeka v spoločnosti všeobecne.

V **PHV** je úvodná hodina orientovaná na zážitok v zázračnej krajine hudby, ku ktorému sa priebežne vraciame na ďalších hodinách a venujeme sa jednotlivým hudobným problémom, smerujúcim k rozvíjaniu motorických zručností, rytmického cítenia, intonácie a základnom hudobnej gramotnosti. Témy sú postavené tak, aby obsahovali potenciálne možnosti rozvíjania na ďalších hodinách a prenášania ťažiska vždy na jeden problém. Využívame najmä deťom blízke rozprávkové motívy a hry. Žiaci sú na konci 2. polroka pripravení na ďalšie štúdium, ovládajú základy hudobnej abecedy (notová osnova, husľový a basový kľúč, takt, taktová čiara, čítanie nôt v jednočiarkovanej oktáve, rozoznávanie základných dĺžkových hodnôt a pomlčiek) a informatívne sa orientujú v rytme, tempe, dynamike a farbe tónu. Pri výučbe využívame tvorivé metódy – pohyb, improvizáciu, hru na telo, spev s inštrumentálnym (najmä rytmickým) sprievodom, postupne hra a transpozícia jednoduchých známych motívov na melodických nástrojoch.

V 1. – 4. ročníku (primárny stupeň vzdelávania) na základe spoznávania hudobnej štruktúry od prvotného zážitku cez uvedomenie nálady, charakteru a výrazu prichádzame k racionálnemu uchopeniu jednotlivých štrukturálnych prvkov, pracujeme s nimi, abstrahujeme ich a ukladáme do pamäti. V prvých dvoch rokoch sa zameriavame na orientáciu v notovej osnove, noty v husľovom a basovom kľúči. Rozoznávanie a pomenovanie nôt a pomlčiek. V 3. ročníku, čiastkovo už skôr, vlastný hudobný prejav detí smerujeme k uvedomenému používaniu prvkov v službe očakávaného účinku, teda prejavu, zodpovedajúcemu výrazu daného obsahu, jeho významu. Využívame metaforu ako prostriedok, ktorý deti privedie k odhaleniu princípov a systému, k abstrakcii. Vo 4. ročníku sa orientujeme na pieseň a tanec a ich podoby z hľadiska historického, územného, funkčného a umeleckého. Kompletizujeme teoretické poznatky a pestujeme schopnosť ich vedome používať. Preniknutie do hudobnej štruktúry je na úrovni schopnosti sledovať viacero melodických línií, charakterizovať typy melodiky, rytmické figúry tancov, udržať svoj part v rytmickom viachlase a cítiť základný, tonálny a harmonický priestor.

V 5. – 7. ročníku (nižší sekundárny stupeň vzdelávania) rozvíjame pocitové vnímanie a schopnosť verbálneho vyjadrenia obsahu (význam hudobných tvarov a štruktúr, gesto). Základy hudobnej abecedy už máme do značnej miery osvojené, preto sa zameriavame a výraz, účinok („tvár“ hudby) a na formotvorné princípy – vývoj hudobného procesu: harmónia a tonalita, sledovanie napätia a uvoľnenia, stavebné konštrukcie. Kladieme dôraz na rozpoznávanie hudobných štýlov a uvedomenia si sociálnej funkcie hudby.

Na našej SZUŠ sa nechávame sa inšpirovať odporúčanými metodickými postupmi :

1. workshop (dielňa - v našom prípade tvorivá hudobná, kde sa dieťa zoznamuje s jednotlivými prvkami, motívmi, výrazotvornými prostriedkami hudby a v priaznivých podmienkach môžu vzniknúť i malé "súčiastky" - krátke motívy alebo malé celky, ktoré sa dajú spájať a rôzne

kombinovať - sem patrí, napríklad osvedčená hra na otázku a odpoveď, ale hrať sa dajú aj rôzne predmety a činnosti, napríklad cukríky, pečenie klobások pri ohníku či cesta autobusom a pod.),

2. round-table (rozhovor okolo okrúhleho stola, kedy každý, vrátane učiteľa, pridá svoj poznatok, názor, postreh),

3. brainstorming (spoločné uvažovanie, tvorivé rozvíjanie myšlienok a nápadov),

4. aktívna percepcia (opakované počúvanie, kedy dieťa sleduje určitý prvok, motív, hudobný nástroj a pod. a reaguje naň vlastnou činnosťou - spevom, pohybom, hrou na telo a ľahko ovládateľné nástroje),

5. metaforizácia (prirovnanie obsahu, formotvorných zákonitostí, výrazových a systémových prvkov hudby k reálnemu životu, doterajšej životnej skúsenosti dieťaťa – priestor pre medzipredmetové vzťahy),

6. samostatná práca s informáciami (vyhľadanie, vyhodnotenie a výber podľa určených kritérií, ich spracovanie a prezentácia),

7. vytvorenie projektu, kde sa spoja výsledky všetkých metód a výsledkom je nielen samotná prezentácia (vystúpenie), ale predovšetkým to, čo v deťoch zostane (teda nielen zážitok a vedomosť, ale hlavne chuť do ďalšieho poznávania...).

Postup preberaného učiva je zoradený špirálovito. Tematické celky v priereze jednotlivými ročníkmi majú spravidla rovnaké alebo nadväzujúce zameranie, pričom je zohľadnený didaktický postup, psychologicky premyslený s ohľadom na priebeh školského roka, tematickú príbuznosť a súčasne pestrosť. Aktuálne možno zaradiť i iné témy – učiteľ môže urobiť napríklad mozartovský (bachovský, beethovenovský a pod.) týždeň, týždeň slovenskej hudby či zohľadniť iné aktuálne výročia z oblasti hudby vrátane regionálnych udalostí či špecifík. V PHV a na primárnom stupni hudobného vzdelávania má vyučovací proces prevažne činnostný charakter, ktorý sa na nižšom sekundárnom stupni prikloní k percepčným a analytickým činnostiam.

Interpretačné činnosti: Spevácke a intonačné, rytmicko-pohybové, improvizačné a inštrumentálne

Percepčné činnosti: Počúvanie hudby a sluchová analýza.

Hudobno-náukové: Pojmy vyvodzujeme zásadne zo znejúcej hudby. Hudobno-teoretické poznatky fixujeme hravou formou a overujeme ich zvládnutie opätovným spojením so živou hudbou.

Práca s informáciami, výchova k porozumeniu hudbe a k estetickému cíteniu: Dejiny hudby, hudobné slohy a žánre, sociálna funkcia hudby.

Profil absolventa Hudobnej náuky

Po ukončení **prvej časti I. stupňa základného štúdia** majú absolventi osvojené základy hudobnej a prvotnej kultúrnej gramotnosti, získali základy pre celoživotné učenie sa a pre rozvíjanie svojich kompetencií. Vážia si seba aj druhých, sú spôsobilí ústretovo komunikovať a spolupracovať, sú vnímaví k potrebám iných. Získali základy používania odbornej terminológie a komunikácie v oblasti hudby. Úroveň rozvinutosti kompetencií nie je ukončená, vytvára len bázu pre následné stupne vzdelania, pre celoživotné učenie sa, pre zapojenie sa do pracovného procesu.

Po ukončení **druhej časti I. stupňa základného štúdia** predmetu hudobná náuka majú absolventi osvojené a upevnené základy hudobnej a kultúrnej gramotnosti a sú pripravení na štúdium na konzervatóriu.

I. stupeň základného štúdia 1. časť

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

1. ročník

Počet hodín týždenne: 1 h – Hudobná náuka, 1 x týždenne

Ciele: Nadväzne na PHV hravou formou motivovať žiakov, rozvíjať ich záujem o hudbu, aktivizovať ich tvorivosť, fantáziu a predstavu. Rozvíjať vnímanie základných výrazových prostriedkov hudby. Zdokonaľovať melodicko-rytmické cítenie a pamäť. Spoznávať hudobnú abecedu a pestovať prepojenie sluchová skúsenosť – znak – predstava.

Interpretačné činnosti: Správna intonácia jednohlasných piesní, správne dýchanie, výslovnosť a nenásilné tvorenie tónu. Intonácia durových a molových melódií a piesní bez náročných intervalových skokov, s návratom k základnému tónu. Vedieť interpretovať rytmické útvary s použitím štvrťovej, štvrťovej s bodkou, polovej, polovej s bodkou, celej noty a pomlčky v štvorštvrťových taktoch. Rytmické ozveny, rytmizácia a melodizácia riekaniek, detských alebo vlastných textov. Schopnosť zahrať na melodicko-rytmických nástrojoch jednoduché piesne.

Percepčné činnosti: Schopnosť sústredeného počúvania krátkych skladbičiek rôzneho charakteru. Charakterizovať náladu skladby (dynamiku, tempo, metrum). Rozlišovať durový a molový charakter skladby.

Hudobno-teoretické poznatky:

- zvuk (hudobný, nehudobný), tón

- hudobná abeceda, husľový kľúč, basový kľúč

- notová osnova, noty (celá, polová, štvrťová, osminová, nota s bodkou) a pomlčky

- noty v husľovom kľúči c1 – g2

- noty v basovom kľúči c – c1

- posuvky #, b

- stupnice: C dur, G dur, F dur

- 2/4, 3/4, 4/4 takt

- dynamika: p, mf, f

- hudobné pojmy: legato, staccato, ligatúra, crescendo, decrescendo, moderato, adagio, allegro, ritardando, repetícia

- podchod, uspávanka, tanec

1. ročník prvej časti I. stupňa

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

OBSAH	ŽIACI
Interpretačné činnosti: Jednohlasné melódie a piesne bez náročných	- intonujú jednoduché durové a molové melódie

skokov. Základné metrické hodnoty dvojdobého a trojdobého taktu s rozlišovaním prízvučnej a neprízvučnej doby, ich kombinácie a spájanie s pohybom (napr.: pochod, valčík), taktovanie dvojdobého a trojdobého taktu. Rytmické a rytmicko-melodické hry. Vokálno-inštrumentálne, hudobno-pohybové a hudobno-dramatické hry. *Percepčné činnosti* Sústredené počúvanie krátkych skladbičiek rôzneho charakteru, hudobných rozprávok, verbalizácia zážitku, určenie nálady. Identifikácia použitých výrazových prostriedkov hudby na základe ich počúvania (pohyb melódie, dynamika, tempo, metrum, durový a molový charakter skladby, tónina). Rytmicko-melodické cvičenia a hry s následným prevedením do znakovej podoby. Transpozícia. *Pojmy hudobnej náuky* Notová osnova, takt, taktová čiara, opakovacie znamienko. Noty c1 – g2, posuvky. Durový a molový trojzvuk, celý tón a poltón. 2/4, 3/4, 4/4, 3/8 a 6/8 takt. Stupnica, legato, staccato, Dynamické značky – p, mf, f, crescendo, decrescendo. Tempové značenie – moderato, allegro, adagio. Abreviatúry – prima volta, sekunda volta, opakovacie znamienko.	- interpretujú základné metrické hodnoty s rozoznaním prízvučnej doby - vytvárajú sprievod k jednoduchým piesňam na detských melodicko-rytmických nástrojoch - vytvárajú rytmické a rytmicko-melodické útvary s použitím páru šestnástinových, osminových nôt, štvrťovej, štvrťovej s bodkou, celej noty a pomlčky v štvorštvrťových a osminových taktoch a s udávaním základného metra - vnímajú krátke hudobné ukážky a hudobné rozprávky a verbálne vyjadrenia, zážitok z nich - rozlišujú charakter dur a mol - zapisujú krátke rytmické motívy, vytvárajú rytmické ozveny, rytmicko-melodické dialógy, rytmizujú a melodizujú riekanky a detské texty - transponujú melodické motívy na chromatickej zvonkohre alebo klavíri (akordeóne) - ovládajú notopis husľového kľúča (c1 – g2) - ovládajú notopis basového kľúča (c – c1) - rozpoznávajú stupnicu dur a mol - poznajú trojzvuk, ovládajú základnú terminológiu podľa obsahového štandardu

Odporúčaný hudobný materiál:

- ľudové a umelé piesne: Doliny, doliny, Hajaj, belaj, Vstávaj, Hondzo, hore!, Čie je to dievčatko, Dajže, Bože, slnka, Píšťalôčka krásna, Medveďku, daj labku,...

- Tanec líšky a zajaca (hudba prírody a o prírode podľa vlastného výberu)

- Eben: Vlak sa rozbieha

- hry a hádanky: Egele pegele, Prišiel k nám hosť (skladby a hudobné rozprávky podľa výberu učiteľa a detí)

- J. Hatrík: Ako Trpaslúšikovia stavali domček, Záhadné pesničky: Čo sa v notách stratilo?, Záhadné pesničky: Prečo sa stratili medvieďatá, Obrova pesnička

- J. Letňan: Zázračná muzika (husle, kontrabas)

- V. Trojan: Kuriatko a slon (flauta, fagot)

- M. Schneider-Trnavský: Oráč

- J. S. Bach: Gajdy

- E. Krák: Collectio clavichordium I, II - mazurky, menuety, polonézy, valčíky, iné spoločenské a ľudové tance

- J.K. Vaňhal: Allegretto

- F. Schubert: Pstruh

2. ročník

Počet hodín týždenne: 1 h – Hudobná náuka, 1 x týždenne

Ciele: Rozvíjať kreatívne myslenie a emočnú inteligenciu. Rozširovať piesňový repertoár. Viesť žiakov k uvedomovaniu si hodnoty a krásy ľudovej piesni.

Interpretačné činnosti: Rozšírenie hlasového rozsahu žiakov (a – d2). Rozlíšenie ľudových piesní podľa regiónu (východné, stredné a západné Slovensko). Kánonické spievanie, jednoduchý ľudový dvojhlas. Durové a molové piesne. Metrické cítenie a schopnosť rytmizovať 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 4/8, takt. Taktovať štvordobý takt. Schopnosť rytmizovať synkopický a bodkovaný rytmus.

Percepčné činnosti: Rozoznávanie zvukovo kontrastných nástrojov (napr. husle – kontrabas, flauta – fagot, trúbka – pozauna, triangel – bubon). Rozlišovanie vokálnych a inštrumentálnych zoskupení (sólo, duo, trio, zbory: mužský, ženský, miešaný, detský).

Hudobno-teoretické poznatky:

- noty a pomlčky, noty s posuvkami (osminová, šestnástinová)

- posuvky #, b a odrážka - orientácia v durových stupniciach do 3 # a 2 b; paralelné molové stupnice (informatívne)

- dynamické označenia pp, ff

- 3/8, 6/8 takt

- hudobné nástroje (strunové, dychové, bicie)

- accelerando; triola, ligatúra, synkopa; ľudské hlasy (soprán, alt, tenor, bas)

- hudobné názvoslovie: moderato, allegretto, adagio, ritardando; prima volta, sekunda volta, fermata, predznamenanie, staccato, ligatúra, crescendo, decrescendo

2. ročník prvej časti I. stupňa

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

OBSAH	ŽIACI
Interpretačné a percepčné činnosti Interpretácia jednohlasných melódií a piesní bez náročných skokov so sprievodom, jednoduchý dvojhlas a kánon. Intonácia. Počúvanie skladieb, aktívna percepcia a verbalizácia zážitku (hudobný príbeh, záhady hudby). Komplementárne vokálne a inštrumentálne činnosti do skladieb alebo ich úryvkov. Rytmizácia a melodizácia detských veršov, vlastných textov s použitím trioly, synkopy, bodkovaného rytmu, predtaktia. Transpozícia. Intervaly, kvintakord a obraty – identifikácia. Zvukovo kontrastné nástroje a ich zvuková charakteristika (farba), tiež ľudské hlasy. *Pojmy hudobnej náuky* Orientácia v durových stupniciach do 3 # a 2b. Dynamické označenia: pp, ff. Tempové označenia: allegretto, adagio, fermata, ligatúra, ritardando, accelerando, predtaktie, synkopa, triola.	- rozlišujú jednohlasný spev od viachlasného spevu, realizujú kánonický spev - intonujú melodické motívy, durový a molový kvintakord, prípadne s pridanou oktávou - vnímajú krátke skladby a reagujú na ne vlastnou činnosťou - ovládajú rytmické členenie a základné taktovacie schémy - identifikujú metrum skladby a určia prípadne iné zvláštnosti - transponujú melodické motívy na chromatickej zvonkohre alebo klavíri (akordeóne) - rozlišujú sluchom intervalové kroky, durový a molový charakter tóniny, durové a molové kvintakordy - rozlišujú zvukovo kontrastné nástroje, ovládajú delenie do skupín - orientujú sa v durových a molových stupniciach do 3# a 2 b - ovládajú terminológiu podľa obsahového štandardu

Odporúčaný hudobný materiál:

- I. Hurník: Umění poslouchat hudbu: Z čeho se dělá hudba

- P.I. Čajkovskij: Október, Chorá bábika, Škovránok

- R. Schumann: Poľovnícka, Divoký jazdec

- W. A. Mozart: Turecký pochod, Sláčikové kvarteto, Sonáta C dur - čardáš, polka, mazurka, valčík

- M. Schneider-Trnavský: Keby som bol vtáčkom

- B. Bartók: Duo

- A. Moyzes: Trávnice

- C. Debussy: Cakewalk

- Sniežik sa nám chumelí, Sláviček je malý vtáčik, Zelená sa bučina, Červené jabĺčko, Češem si hlavičku, Čie sú to húsky na tej vode, Piesne Za vodou, Mamka, mamka, Tá lišovská nevesta a iné s kvintakordálnou melodikou, Bol jeden gajdoš, Javor, javor

- A. Vivaldi: Zima, Jar

- J. Hatrík: Rozprávka o sláčikovom kvartete, Záhadné pesničky: Prečo plače bambus?, Hra o hrach, Vysoký otec, široká mať

– cyklus detských zborov na ľudové hádanky, Záhadné pesničky: Červené jabĺčko; Prečo húsky ušli?

- L. van Beethoven: Veselo – smutne

- Veľkonočné zvyky a koledy... Detské jarné ľudové hry a tance...

- B. Britten: Sprievodca mladého človeka orchestrom

3. ročník

Počet hodín týždenne: 1 h – Hudobná náuka, 1 x týždenne

Ciele: Upevňovať, rozširovať a aktívne využívať melodickú, tonálnu, metrickú, tempovú a rytmickú predstavivosť a hudobnú pamäť. Prehlbovať harmonickú predstavivosť. Zdokonaľovať dvojhlasný spev a oboznámiť žiakov s niektorými hudobnými žánrami a s funkciou hudby pri rôznych spoločenských príležitostiach.

Interpretačné činnosti: Zdokonaliť spevácky prejav, schopnosť vyspievať dlhšie frázy. Oboznamovanie sa s ľudovou piesňou, ktorá sa delí podľa obsahu (svadobná, uspávanka, vojenská, pracovná,...) a podľa regiónu. Spievať detské umelé piesne aj s klavírnym sprievodom. Veľká a malá tercia, čistá kvinta a kvarta, veľká a malá sekunda ako paralela celého tónu a poltónu. Na podporu harmonického cítenia viesť žiakov k vyhľadávaniu jednoduchého harmonického sprievodu s použitím základných funkcií, napríklad: C dur – T (c- g), D (h- g), S (c- a). Na melodicko-rytmických nástrojoch sa kánonicky zapojiť do jednoduchej piesne. Schopnosť rytmizovať triolový rytmus. Rytmizácia a melodizácia riekaniek s využitím základných tónov toniky, dominanty a subdominanty (T, D, S).

Percepčné činnosti: Prostredníctvom skladieb rozšíriť poznávanie hudobných nástrojov. Z predhrávaných alebo interpretovaných skladieb či piesní vedieť určovať jednodielnu, dvojdielnu či trojdielnu formu. Rozlišovať durový a molový charakter piesní a skladieb. Na základe vnútornej predstavy kvintakordov a ich obratov vedieť rozlišovať veľkú a malú terciu, čistú kvintu a kvartu a veľkú a malú sextu. Precvičovať veľkú a malú sekundu ako celý tón a poltón. Rozlišovať durový a molový charakter tóniny, durové a molové kvintakordy.

Hudobno-teoretické poznatky:

- rozdelenie tónov do oktáv

- orientácia v intervaloch, prima – oktáva

- pomenovanie stupňov v stupnici: prima – oktáva

- predtaktie, kánon, dvojdielna a trojdielna forma

- durové a molové stupnice do 5# a 5b

- jednoduché a zložené takty, dvojpolový takt C (alla breve)

- dvojité posuvky

- hudobné pojmy: pp, p, mp, mf, f, ff, crescendo, decrescendo, legato staccato, da Capo al Fine, transpozícia

- nástrojové skupiny v symfonickom orchestri, komorný orchester, komorné telesá

- druhy ľudových piesní, čo je zbor a jeho rozdelenie, partitúra

- hudobné názvoslovie - označenie prednesu: cantabile, espressivo, dolce, scherzando

- skladatelia: Bedřich Smetana, Antonín Dvořák, Eugen Suchoň, Ján Cikker

3. ročník prvej časti I. stupňa

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

OBSAH	ŽIACI
Interpretačné a percepčné činnosti Interpretácia detských ľudových a umelých piesní aj s klavírnym sprievodom. Intonácia intervalov: veľká a malá tercia, čistá kvinta a kvarta, veľká a malá sekunda ako paralela celého tónu a poltónu. Transpozícia. Počúvanie skladieb, aktívna percepcia. Ľudové piesne s rôznym obsahom a funkciou (svadobné, žatevné, uspávanky, vojenské atď.), delenie podľa regiónu. Durový a molový charakter piesní a skladieb, veľká a malá tercia, čistá kvinta a kvarta. *Pojmy hudobnej náuky* Pomenovanie stupňov v stupnici: prima – oktáva a ich kvalita. Durové a molové stupnice do 4 # a 4 b, rovnomenné a paralelné. Predtaktie, kánon, jednodielna, dvojdielna a trojdielna malá piesňová forma, stupnice. Nástrojové skupiny v symfonickom orchestri, komorný orchester, komorné telesá.	- reprodukujú jednoduchý rytmicko-melodický útvar - ovládajú dvojhlasný spev a spev v kanóne - analyzujú súčasne znejúce dve alebo tri melodické pásma, respektíve dve pásma so sprievodom - transponujú tóny a úryvky melódií zo vzdialenejších oktáv do svojej hlasovej polohy - rozlišujú piesne a skladby podľa obsahu a určia primerané výrazové prostriedky - vytvárajú vlastné melodicko-rytmické tvary zhudobňovaním vybraného textu s ostinátnym rytmicko-harmonickým sprievodom improvizačného charakteru - aktívne využívajú melodickú, rytmickú, metrickú, tempovú a tonálnu predstavivosť a hudobnú pamäť pri počúvaní a kolektívnych činnostiach - rozoznávajú intervaly, poznajú princípy ich tvorenia - ovládajú stupnice do 4 predznamenaní - ovládajú terminológiu podľa obsahového štandardu - rozlišujú nástroje a nástrojové skupiny orchestra

Odporúčaný hudobný materiál:

- rôzne typy slovenských ľudových piesní: Zasadil som čerešničku, Ej padá, padá rosička,...

- F. Chopin: Prelúdium e mol, Valčíky, Prelúdiá a iné drobnosti

- A. Dvořák: Dumky, Largo z Novosvetskej symfónie

- J. Brahms: Valčíky, Uspávanka

- R. Schumann: Snenie, Dôležitá udalosť, Fantazijné kusy, Detské scény (Snenie, Dôležitá udalosť, Strach, Rytier na drevenom koni a i.)

- L. Janáček: Sinfonietta

- M.P. Musorgskij: Katakomby

- B. Smetana: Vyšehrad

- B. Bartók: Mikrokozmos

- J. Hatrík: Bach odpočíva pod zelenou limbou, Chopin počúva trávnicu, Pieseň o múdrom vtákovi (Krajinou Šťastného princa I.), Bájky o Levovi (výchovný koncert)

- J. S. Bach – Ch. Gounod: Ave Maria, Menuet

- D. Kardoš: Bagatela č. 15

- B. Smetana: Furiant

- F. Prášil: Koledy – počúvanie

- L. van Beethoven: 9. symfónia (úryvky 2. a 4. časti)

- W. Marsalis: O rytme - I. Hurník: Umění poslouchat hudbu: Kontrasty, Jak se musí hrát

- L. Janáček: Čeladenský (Lašské tance), Sýček neodletěl

- Vyskočilo slniečko, Tečie voda podľa vody

- C. Saint-Saëns: Skameneliny (Karneval zvierat)

- Mozart bez konca (televízny film)

- J. Haydn: Škovránčie kvarteto

- G. Bizet: Detské hry

4. ročník

Počet hodín týždenne: 1 h – Hudobná náuka, 1 x týždenne

Ciele: Na základe ukážok rôznych štýlových období viesť žiakov k pochopeniu malých foriem a rozlišovaniu charakteristických zvláštností v hudbe rôznych národov. Ukázať žiakom formy zachovávania a rozvíjania národných tradícií. Pieseň a tanec ako základné zdroje hudobného prejavu.

Interpretačné činnosti: Schopnosť intonovať durové a molové melódie, dvojhlas, základné intervaly, durové a molové kvintakordy a ich obraty. Striedanie dvojdobého a trojdobého taktu. Pohybom alebo melodicko-rytmickými nástrojmi zvládnuť rytmický dvojhlas alebo trojhlas (v skupinách). Používanie hlavných harmonických funkcií v sprievode k jednoduchým diatonickým melódiám, ktoré si žiaci môžu vytvárať aj sami.

Percepčné činnosti: Počúvanie hudby: rozlišovanie tradičnej hudby okolitých národov, charakterizovanie rôznych štýlov jej spracovania pre folklórne súbory a v tvorbe skladateľov. Vnímanie premeny piesne v historických a funkčných súvislostiach. Rozoznávanie rytmických figúr najznámejších tancov. Sluchová výchova: rozšírenie sluchového vnímania o ďalšie tóniny, rozlišovať hlavné harmonické funkcie ako striedanie napätia a uvoľnenia v hudbe. Analyzovať zväčšenú kvartu. Analyzovať zmenšenú kvintu. Rozlišovať durový a molový charakter tóniny, durové a molové kvintakordy, sextakordy a kvartsextakordy.

Hudobno-teoretické poznatky:

- durové a molové stupnice

- durové a molové kvintakordy a ich obraty

- enharmonické tóny

- ľudová a umelá pieseň, ľudový a spoločenský tanec

- princíp zväčšeného a zmenšeného intervalu, zväčšený a zmenšený kvintakord

- melodické ozdoby – trilok, nátril, odraz, príraz, obal, skupinka, mordent, opora

- motív, téma, hudobné formy

- skladatelia: Antonio Vivaldi, Johann Sebastian Bach, Wolfgang Amadeus Mozart, Ludwig van Beethoven

4. ročník prvej časti I. stupňa

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

OBSAH	ŽIACI
Interpretačné a percepčné činnosti Durové a molové melódie, základné intervaly, durové a molové kvintakordy a ich obraty. Aplikovanie intonačných a rytmických postupov v sluchovej analýze: rozlišovanie durových a molových charakterov piesní a skladieb, základných intervalov, durových a molových kvintakordov a ich obratov. Rytmický dvojhlas alebo trojhlas (rytmy, tance). Krátke melodicko-rytmické tvary a ich logické kombinácie vo vzťahu k mimohudobnej predstave – elementárna kompozícia. Hlavné harmonické funkcie v sprievode	- demonštrujú svoje kompetencie pri rozvíjaní hudobnej pamäte, intonačnej schopnosti a sluchovej predstavivosti - aplikujú teoretické poznatky z oblasti intervalov pri ich intonovaní - sprevádzajú piesne základnými tónmi hlavných harmonických funkcií - ovládajú striedanie pravidelného a nepravidelného rytmu

k jednoduchým diatonickým melódiám, hlavné harmonické funkcie ako zdroj určitého napätia a ukľudnenia v hudbe. Ľudová a umelá pieseň, ľudový a spoločenský tanec. Analýza malých foriem z tematického okruhu Pieseň a tanec na základe ukážok rôznych štýlových období. *Pojmy hudobnej náuky* Intervaly, kvintakordy a ich obraty. Stupnice durové a molové – princíp kvintového a kvartového kruhu. Zväčšená kvarta, respektíve zmenšená kvinta, lydická stupnica. Melodické ozdoby. Hlavné harmonické funkcie.	- demonštrujú získané kompetencie pri rytmických viachlasoch v skupinkách pohybom alebo melodicko-rytmickými nástrojmi, zostavujú vlastné rytmické cvičenia - orientujú sa v tematickom okruhu Pieseň a tanec s prihliadnutím na rôzne štýlové obdobia - rozoznávajú ľudové a umelé piesne a poznajú ich sociálnu funkciu - určujú intervaly, kvintakord dur, mol, zväčšený, zmenšený - ovládajú stupnice dur, mol, lydické - určujú základné melodické ozdoby - rozlišujú základný harmonický priestor

Odporúčaný hudobný materiál:

- Spievanky, spievanky, Páslo dievča pávy

- A. Moyzes: Tance z Pohronia, Pieseň o jari, Ländler

- T. Andrašovan: Tance zo Slovenska

- E. Suchoň: Krútňava

- A. Dvořák: Slovanské tance

- L. Janáček: Pilky

- B. Bartók: Bulharské tance, Rumunské tance, Variácie na slovenskú ľudovú pieseň (Mikrokozmos IV., č. 112)

- F. Chopin: Mazurka

- J. S. Bach – výber z klavírnych skladbičiek podľa uváženia

- W. A. Mozart (tanečná časť z niektorej symfónie)

- J. Haydn: Menuet

- G. Gershwin: Rhapsody in Blue

- D. Milhaud: Scharamouche, Vôl na streche

- S. Joplin – klavírna verzia, rôzne aranžmány

- L. Armstrong – improvizácie

- W. Marsalis: Džez a dychová hudba

- W. A. Mozart: J. N. Hummel

- P . I. Čajkovskij: Labutie jazero, Luskáčik

- S. Prokofiev: Rómeo a Júlia

- I. Stravinskij: Svätenie jari, Príbeh vojaka - Tanec nad zlato (film, r. J. Bednárik), Rok na dedine (film), videozáznamy z folklórnych vystúpení, P. Lipa – výber, koledy rôznych národov

I. stupeň základného štúdia 2. časť

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

1. ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – Hudobná náuka, 1 x týždenne

Ciele: Učiteľ musí podporovať snahu žiakov o sebarealizáciu, povzbudzovať sebavedomie menej aktívnych žiakov. Využívať vedomosti žiakov aj z iných predmetov. Postupne im približovať hudbu, aby získali k nej vzťah. Trénovať sluchovú analýzu, získavať základy počítačovej notosadzby a pravidiel notopisu. Popri práci s literatúrou využívať na prácu s informáciami multimédiá a internet, čo je základný predpoklad prípravy projektov vo vyšších ročníkoch.

Interpretačné činnosti: Schopnosť kolektívneho vytvorenia malého hudobno-dramatického útvaru. Schopnosť improvizovaného sprevádzania piesní (sólovo alebo kolektívne). Kultivovaný prednes aj dvojhlasných, trojhlasných ľudových a umelých piesní. Spev z listu. Schopnosť zaspievať jednotlivé tóny trojzvuku. Intonovať dominantný septakord, intervaly s použitím rôznych intonačných metód.

Percepčné činnosti: Oboznamovať žiakov s piesňou a zborovou tvorbou, operetou, muzikálom, kantátou, oratóriom a melodrámou. Rozpoznať veľkú a malú septimu, zväčšený a zmenšený kvintakord, dominantný septakord, modálne melódie (lydickú, dórsku, mixolydickú). Sledovať melodickú zmenu jedného alebo dvoch tónov trojzvuku a uvedomiť si zväčšovanie alebo zmenšovanie harmonického napätia medzi dvoma až tromi nasledujúcimi akordami.

Hudobno-teoretické poznatky: Prepojenie doteraz získaných poznatkov s praktickým uplatnením pri percepcii, vo vlastnej tvorivej činnosti či teoretickej reflexii.

- Gregoriánsky chorál, homofónia, polyfónia, šansón, kantáta, chorál, scénická kantáta, oratórium, omša, opera, opereta, ária, recitatív, muzikál, monodráma, melodráma, renesancia, barok, acapella, dominantný septakord, modulácia

- enharmonická zámena

- stupnice rovnomenné a paralelné

- hudobné názvoslovie: označenie tempa – grave, largo, lento, adagio, andante, vivace, presto

- označenie prednesu: amabile, animato, dolce, marcato, risoluto, leggiero

- dejiny hudby: pravek, starovek, stredovek, novovek, renesancia, barok, klasicizmus...

- skladatelia: A. Vivaldi, G. F. Händel, J. S. Bach, J. Haydn, W. A. Mozart, L. van Beethoven, F. Schubert, R. Schumann, F. Chopin, R. Wagner, G. Verdi, J. Brahms, G. Bizet, M. P. Musorgskij. P. I. Čajkovskij, E. H. Grieg, N. R. Korsakov, C. Debussy, M. Ravel

- Hudba 20. stor.: B. Bartók, I. Stravinskij, S. Prokofiev, A. Chačaturjan, E. Suchoň, J. Cikker

1. ročník druhej časti I. stupňa

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

OBSAH	ŽIACI
Percepčné a tvorivé činnosti Ľudský hlas a jeho uplatnenie v tvorbe skladateľov, inštrumentálna hudba so zreteľným, ľahko identifikovateľným programom. Od baroka ku klasicizmu a romantizmu. Gotika (informatívne), renesancia (informatívne), impresionizmus v hudbe. Vývoj populárnej hudby. Rozšírenie sluchovej orientácie v časopriestore hudby (intervaly, akordy, stupnice, dynamika, agogika, frázovanie). Hudobno-dramatický projekt alebo referát na vybranú tému. *Pojmy hudobnej náuky* Kvintakord zväčšený, zmenšený, modalita, tónina, modulácia, stupnica celotónová, chromatická a pentatonická. Pieseň, opera, opereta, muzikál, melodráma, pieseň bez slov, šansón, populárne piesne súčasnosti, gregoriánsky chorál, homofónia, polyfónia, acapella, kantáta, oratórium, omša.	- verbalizujú zážitok z hudby - identifikujú použité výrazové prostriedky hudby a ich zmeny (tváre a dráma hudby) - rozlišujú dynamiku, tempo a agogiku interpretovaných a počúvaných skladieb - rozoznávajú v počúvaných skladbách charakteristické znaky jednotlivých štýlových období (barok, klasicizmus, romantizmus, impresionizmus), populárna hudba - rozoznávajú všetky intervaly v rámci oktávy vrátane sexty a septimy, kvintakordy aj v obratoch, diatonické tóniny a cirkevné mody (lydická, mixolydická), celotónová, príp. dórska - vypracujú referát alebo vytvoria 1 kolektívny tematický celok podľa výberu žiakov - identifikujú kvintakordy a ich obraty: durový molový, zväčšený, zmenšený - orientujú sa v terminológií podľa obsahového štandardu

Odporúčaný hudobný materiál:

- Ľudová hudba na Slovensku, autentický folklór podľa vlastného výberu, odraz ľudovej hudby v tvorbe súčasných slovenských skladateľov

- I. Zeljenka: Musica slovaca, Hry a riekanky, Rapotala straka, Kde žijú vtáčiky

- P. Šimai: Concertino rustico

- Hej, keď som išiel na zboj - podoby ľudovej piesne v súčasnosti – folk, world music

- C. Jannequin: Spev vtákov

- L. Janáček: Říkadla

- M. Bázlik: Pastierska elégia, Balada o dreve

- rituálne spevy a tance minulosti, renesančná homofónia a polyfónia, baroková vokálna polyfónia J. S. Bach: Umenie fúgy, Temperovaný klavír, Vianočné oratórium

- J. Hatrík: Ak sa nám fúga vydarí, Ludibria

- F. Chopin: Prelúdium č. 4 e mol, Etuda c mol „Revolučná“

- L. van Beethoven: Sonáta op. 2 č. 2 A dur (3. časť Rondo), Sonáta op. 7 Es dur (1.a 4.č. Rondo), 3. symfónia „Eroica“, 5. symfónia „Osudová“

- J. Haydn: Menuet, Štyri ročné obdobia

- P.I. Čajkovskij: Rokokové variácie

- C. Debussy: Faunovo popoludnie, Syrinx, Prelúdiá

- vianočné piesne a zvyky iných národov

- J. Cikker: Spomienky

- D. Milhaud: Vôl na streche

- A. Dvořák: Rusalka

- G. Puccini: Turandot, Madam Butterfly

- R. Wagner: Tristan a Izolda (úryvok Izoldina smrť z lásky)

2. ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – Hudobná náuka, 1 x týždenne

Ciele: Rozširovanie hudobného obzoru žiakov, využívať ich skúsenosti a vedomosti získané v predchádzajúcich ročníkoch. Vytvárať predpoklady pre prepájanie vedomostí z oblasti teórie hudby a dejín hudby a plne ich prepájať s hudobnou praxou žiakov. Hudobnými činnosťami usmerňovať emocionálny vzťah k životu i okoliu a rozvíjať aj intelektuálnu stránku osobnosti žiaka. Realizovať návštevy koncertov, rôznych umeleckých podujatí (divadelné a operné predstavenia, výstavy obrazov, hudobné kvízy...). Umožniť intenzívnejšie prežívať, chápať, hodnotiť hudbu a tvoriť si o nej vlastné názory.

Interpretačné činnosti: Dôraz klásť na neustále zdokonaľovanie intonačných zručností v speváckom prejave jednohlasných a viachlasných melódii. Intonácia základných intervalov, kvintakordov a ich obratov, dominantného a zmenšeného septakordu a ich kombinácii. Z počutého trojzvuku zaspievať ktorýkoľvek tón. Rozvíjať pochopenie rytmicko-metrických štruktúr na dlhších rytmických príkladoch. Vytvárať rytmické a melodické sprievody k danej melódii.

Percepčné činnosti: V znejúcom zvuku rozlíšiť znenie troch alebo štyroch tónov. Rozvíjať harmonické cítenie, sledovať melodickú zmenu jedného až dvoch tónov v trojzvuku a štvorzvuku (septakorde) a ich smer a citlivosť k ďalším akordom. V nadväznosti na to si uvedomovať zväčšovanie alebo zmenšovanie harmonického napätia medzi dvomi, prípadne tromi po sebe nasledujúcimi akordami a chápať tak funkčné parametre harmónie. Cvičiť hudobnú pamäť na jednoduchých jednotaktových a dvojtaktových melódiách v durových, molových a modálnych tóninách v dvojdobých, trojdobých a štvordobých taktoch s použitím triol, bodkovaného a synkopického rytmu. Podľa notovej predlohy poznať predhrávanú ukážku.

Hudobno-teoretické poznatky:

- posilňovať prepojenie získaných poznatkov s inštrumentálnou a vokálnou praxou

- základné rozdelenie stupníc: diatonické, chromatické, celotónové, zvláštne

- cyklická skladba, interpretácia, opus, sonáta, sonatína, suita, concerto grosso, symfónia (sinfonia), divertimento, predohra, tónorod, baroko, klasicizmus, neoklasicizmus; formové členenie: piesňová forma, rondo, variácie, sonátová forma

- dejiny hudby: Česká hudba, Ruská národná škola, Severská Národná škola

2. ročník druhej časti I. stupňa

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

OBSAH	ŽIACI
Percepčné a tvorivé činnosti Tematický okruh Vzťah obsahu a formy: 1. Pestovanie obraznej predstavy hudobného diela. 2. Hudba a obraz vo filme.	- charakterizujú a analyzujú znaky jednotlivých štýlových období v počúvaných skladbách (renesancia, barok, klasicizmus, impresionizmus)
Percepčná analýza programovej hudby.	- verbalizujú zážitok z hudby a identifikujú použité výrazové prostriedky hudby a ich zmeny (dráma hudby – forma, obsah a ich vzťah)
Komplexná orientácia v časopriestore hudby (intonačne, s pomocou hudobných nástrojov, v notovom zázname). Analýza zväčšovania a zmenšovania napätia vo vzťahu akordov v rámci klasickej harmonickej kadencie, príp. s pridaním vedľajších stupňov (II., VI.).	- analyzujú zmenu jedného až dvoch tónov a trojzvuku - rozlišujú základný harmonický pohyb I., IV., V. (+ II., VI.)
Pojmy hudobnej náuky Cyklická skladba, interpretácia, opus, tónorod. Sonáta, sonatína, suita. Concerto grosso, koncert, kadencia, symfónia, symfonická báseň. Piesňová forma, fúga, variácie, rondo, sonátová forma. Formy a žánre populárnej hudby podľa výberu učiteľa a žiakov.	- orientujú sa v terminológií podľa obsahového štandardu

Odporúčaný hudobný materiál:

- L. Bernstein: č. V: Čo je klasická hudba?, Čo je inštrumentácia

- G. F. Händel: Vodná hudba

- J.S. Bach: Fúga, ukážky na rôzne druhy kánonu (rak, inverzia a pod.), Vianočné oratórium

- W. A. Mozart: Klavírny koncert, Predohra k Figarovej svadbe

- J. Haydn: Symfónia č. 102 (hudobné žartíky)

- J. Hatrík: Krajinou Šťastného princa, Statočný cínový vojačik, TOY BOX H.CH.A.

- B. Bartók: Mikrokozmos (napr. I/29, VI/149, 153)

- C. Debussy: Detský kútik, Malá suita

- G. Fauré: Bábika - hudba primitívnych kmeňov na pôvodných hudobných nástrojoch žánrové nástrojové zoskupenia a pod.

- N. Rimskij-Korsakov: Španielske capriccio, Šeherezáda

- M. Ravel: Bolero

- F. Mendelssohn-Barthöldy: Dueto (Piesne bez slov)

- R. Schumann: Karneval

- D. Šostakovič: 2. klavírny koncert, 1. časť (+vizualizácia, Fantázia 2000)

- L. van Beethoven: Fidelio

- G. Verdi: Aida

- A. Vivaldi: Jeseň, 3. časť (Štyri ročné obdobia)

- W.A. Mozart: Malá nočná hudba

3. ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – Hudobná náuka, 1 x týždenne

Ciele: Žiaci nadobudnú prehľad o jednotlivých hudobných štýloch, ktoré vedia chronologicky usporiadať, rozoznať typické znaky štýlových (slohových) období. Tým sa vytvorí predpoklad stať sa aktívnymi poslucháčmi koncertov a reprodukovanej hudby.

Interpretačné činnosti: Komplexné spevácke, intonačné, sluchové, improvizačné a rytmické. Intonovať melódie v prebraných tóninách (durové, molové, lydické, mixolydické, dórske). Kultivovaný prednes piesní v týchto tóninách s uvedomením si ich špecifických znakov. Z daného štvorzvuku vedieť spievať jednotlivé tóny. Rozvíjať harmonické cítenie žiakov sledovaním melodickej zmeny. Uvedomiť si zväčšovanie alebo zmenšovanie harmonického napätia medzi dvoma až tromi po sebe znejúcimi akordmi. Rozvíjať hudobnú predstavivosť a pamäť na jednoduchých melódiách v durovej a molovej tónine v rozsahu vety. Sluchovou analýzou opakovať a upevňovať intervaly a akordy. Sluchovo rozlíšiť stupnicu celotónovú, chromatickú a pentatonickú. Rozvíjať rytmickú predstavivosť na základe notovej predlohy a analyzovať rytmus v počúvanej skladbe. Upevňovať rytmickú pamäť aj formou zápisu z počúvanej skladby. Vedieť dokončiť rytmicky a melodicky predvetie závetím a vytvárať samostatné rytmicko-melodické vety.

Percepčné činnosti: Počúvanie hudby: v počúvaných skladbách porovnávať typické znaky jednotlivých období. Poukázať na štýlovú rôznorodosť hudby 20.storočia.

Hudobno-teoretické poznatky:

- posilňovať prepojenie získaných poznatkov s inštrumentálnou a vokálnou praxou

- motív, téma, hudobné predvetie a závetie, hudobná veta, stupnica celotónová, chromatická a pentatonická, modálna hudba, tonálna hudba, atonálna hudba

- dominantný septakord a jeho obraty

- husľový, altový, tenorový a basový kľúč

- význam akordických značiek

- hudobné pojmy: basso continuo, akustika, divertimento, chorál, imitácia, inštrumentácia, ostinato, fúga, symfonická báseň, programová hudba, kontrapunkt

- časové zadelenie štýlových období: renesancia, baroko, rokoko, klasicizmus, romantizmus, impresionizmus a smery hudby 2O. storočia (expresionizmus, neoklasicizmus, neofolklorizmus)

3. ročník druhej časti I. stupňa

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

OBSAH	ŽIACI
Percepčné a tvorivé činnosti 1. Dejiny hudby – periodizácia, význam hudby v živote človeka v minulosti a súčasnosti. 2. Hudobný život okolo nás, sociálna funkcia hudby.	- identifikujú celkový výraz, tonalitu, melodiku a základný harmonický pôdorys skladby (percepčná analýza skladby)
Typické znaky jednotlivých období počúvaných skladieb. Harmonické cítenie nadväzne na 2. ročník aj sledovaním zmien jedného alebo dvoch tónov v súzvukoch – rozvíjanie.	- rozpoznávajú typické znaky štýlových období
Komplexná melodická a harmonická orientácia v skladbe analýzou krátkych skladbičiek alebo úryvkov z obdobia klasicizmu a raného romantizmu.	- usporadúvajú jednotlivé hudobné štýly chronologicky
Paralely medzi hudbou a inými druhmi umenia. Prieniky medzi hudobnými druhmi a žánrami.	- poznajú sociálnu funkciu hudby - identifikujú významné osobnosti hudobného života - ovládajú prehľad súborov a telies interpretačného umenia - vytvoria prezentáciu (alebo referát, esej, scenár, úvodné slovo ku koncertu a pod.) na vybranú tému individuálne alebo v skupine
Pojmy hudobnej náuky	

Motív, téma, hudobné predvetie a závetie, hudobná veta, coda. Modálna hudba, tonálna hudba, atonálna hudba. Dominantný septakord, akordické značky a ich význam v hudbe. Periodizácia dejín hudby. Doplnenie o renesancií, neofolklorizme.	- orientujú sa v terminológií podľa obsahového štandardu

Odporúčaný hudobný materiál:

- K. Kuliková: Dejiny hudby pre školu a prax (multimediálne CD)

- I. Hurník: Umění poslouchat hudbu – dejiny hudby + výber podľa uváženia učiteľa, Umění poslouchat hudbu

- L. Bernstein: Čo je koncert? Čo je symfonická hudba?

- J. Hatrík: Výrazové prostriedky hudby (text + gramoplatne Počúvanie hudby pre 6. roč. ZDŠ)

- C. Debussy: Syrinx, More, Plachetnice...

- M. Ravel: Daphnis a Chloé, Španielska rapsódia

- O. Respighi: Rímske pínie (+ vizualizácia Fantázia 2000)

- I. Stravinskij: Svätenie jari, Vták ohnivák

- A. Schönberg: Intermezzo pre klavír L. van Beethoven a Slovensko – film

SZUŠ Kláštor pod Znievom sa pri vyučovaní predmetu **Hudobná náuka** riadi príslušnými vzdelávacími štandardmi a rámcovými učebnými plánmi **Štátneho vzdelávacieho programu pre základné umelecké školy**, schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 4. februára 2015 pod číslom **2015-6346/5841:1-10A0**, v znení neskorších zmien a doplnkov, naposledy schválených dňa **9. februára 2018 pod číslom 2018/3131:1-10A0**, s účinnosťou od **1. septembra 2018**.

II. stupeň základného štúdia – je HN povinná iba pre žiakov, ktorí neabsolvovali I. stupeň základného štúdia. Učebné osnovy sa v tomto prípade zhodujú s osnovami druhej časti I. stupňa.

Komorná hra

Charakteristika predmetu

Komorná hra a ďalšie kolektívne formy vyučovania rozvíjajú schopnosť žiakov spolupracovať pri spoločnej interpretácii hudobného diela. Žiaci si osvojujú a rozvíjajú zásady kolektívneho muzicírovania, súhry, vzájomného počúvania, rytmickej a intonačnej koordinácie, rešpektovania hudobného partu a spoločného interpretačného zámeru.

Vyučovanie sa realizuje podľa príslušných učebných plánov a učebných osnov a prispôsobuje sa charakteru študijného zamerania, veku, stupňu umeleckého vzdelávania, úrovni, individuálnym schopnostiam žiakov a aktuálnemu zloženiu skupiny.

Komorná hra môže byť realizovaná v rôznom nástrojovom alebo hlasovom obsadení podľa personálnych, priestorových a organizačných možností školy a aktuálneho zloženia žiakov. Môže ísť o žiakov rovnakého alebo rôznych študijných zameraní a hudobných nástrojov.

Ciele a obsah

Žiak:

- dodržiava základné princípy kolektívneho muzicírovania,
- počúva a vníma spoluhráčov a primerane na nich reaguje,
- zvláda spoločný nástup, ukončenie a základnú súhru,
- dokáže reagovať na zmeny tempa, dynamiky, agogiky a charakteru skladby,
- rozlišuje a rešpektuje význam jednotlivých hlasov a hudobných partov,
- interpretuje primerane náročné skladby podľa notového zápisu,
- uplatňuje základné hudobno-výrazové prostriedky,
- dokáže prispôsobiť svoju hru celkovému charakteru spoločnej interpretácie,
- spolupracuje s ostatnými členmi skupiny a rešpektuje ich,
- postupne rozvíja samostatnosť pri príprave svojho hudobného partu,
- využíva nadobudnuté technické a interpretačné zručnosti v spoločnej hre,
- primerane svojim schopnostiam sa podieľa na spoločnej umeleckej prezentácii.

Časová dotácia a organizácia predmetu Komorná hra
Komorná hra sa vyučuje v súlade s príslušnými učebnými plánmi pre príslušné študijné zameranie hudobného odboru. Predmet sa realizuje skupinovou formou v skupinách **2 až 9 žiakov**. Podľa individuálnych podmienok školy sa môže Komorná hra vyučovať spoločne v skupine žiakov I. a II. stupňa základného štúdia a štúdia pre dospelých. O zaradení žiaka do predmetu rozhoduje riaditeľ školy. Časová dotácia predmetu sa riadi príslušným učebným plánom a konkrétnym študijným zameraním.

Hra na klávesových nástrojoch

Rámcové učebné plány

I. STUPEŇ – ZÁKLADNÉ ŠTÚDIUM

Učebný plán číslo	**3**	
Stupeň štúdia	I. stupeň základného štúdia	
Študijné zameranie	**Hra na klavíri, hra na keyboarde**	
Vek	Od 8 rokov, príp. 7	
Dĺžka štúdia	8 rokov	
Stupeň vzdelávania	**primárne umelecké**	**nižšie sekundárne umelecké**

	vzdelávanie - 4 roky				**vzdelávanie – 4 roky**			
Predmet:	Ročník:				Ročník:			
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)				(počet hodín týždenne)			
1. Hra na nástroji, Hra z listu	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
2. Komorná hra	-	-	1	1	1	1	1	1
3. Hudobná náuka	1	1	1	1	1,5	1,5	1,5	
Spolu:	**2,5**	**2,5**	**3,5**	**3,5**	**4**	**4**	**4**	**2,5**

Poznámka k UP č. 3: V 3. a 4. ročníku primárneho umeleckého vzdelávania rozhoduje o zaradení alebo nezaradení žiaka do predmetu štvorručná hra riaditeľ školy a to podľa individuálnych schopností žiaka a podmienok školy. V rámci povolenej úpravy je možné tieto predmety uvedené v bode 2 UP č.3 nahradiť iným vyučovacím predmetom HO so skupinovou formou vyučovania podľa Škvp.

II. STUPEŇ A ŠTÚDIUM PRE DOSPELÝCH

Učebný plán číslo	**20**			
Stupeň štúdia	II. stupeň základného štúdia a štúdia pre dospelých			
Študijné zameranie	**Hra na klávesových, sláčikových, dychových nástrojoch, gitare, harfe, akordeóne a bicích nástrojoch s možnosťou hry na príbuzných elektrických a elektroakustických nástrojoch**			
Vek	Od 15 rokov, príp. 14 rokov			
Dĺžka štúdia	4 roky			
Predmet:	Ročník:			
	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)			
1. Hra na nástroji, hra z listu	1,5	1,5	1,5	1,5
3. Komorná hra	1	1	1	1
5. Hudobná náuka*)	1	1	1	1
Spolu:	**3,5**	**3,5**	**3,5**	**3,5**

*) HN je povinný vyučovací predmet pre žiakov, ktorí neabsolvovali I. stupeň základného štúdia hudobného odboru, a to 1 h týždenne v skupinovom vyučovaní.

Charakteristika zamerania – hra na klavíri a hra na keyboarde

Klávesové nástroje patria v súčasnosti k najpopulárnejším hudobným nástrojom základných umeleckých škôl pre široké možnosti svojho využitia. Skupina študijných zameraní hra na klávesových nástrojoch sa vyučuje nielen v klasickej ale aj v širokej ponuke rôznych elektronických variantov, čo

predurčuje aj spôsoby ich využitia ako nástroja sólového, sprievodného pre účely komornej hry. Klávesové nástroje sú nástrojmi klasickej, folklórnej, ale aj modernej či jazzovej hudby. Toto široké uplatnenie sa premieta do relatívne širokej charakteristiky výučby aj v medzipredmetových vzťahoch. V rámci integrovaného vyučovania umožňuje pestovať návyky spoločného muzicírovania s inými žiakmi, ktorí študujú hru na inom nástroji, alebo sólový spev. Počas štúdia v študijnom zameraní hra na klavíri žiak absolvuje nasledovné povinné predmety: hra na nástroji, hra z listu, komorná hra a hudobná náuka. Len absolvovaním všetkých povinných predmetov sa docieli kompletná výchova a vzdelanie. Učivo vyberá učiteľ podľa psychofyziologických daností a individuálnych predpokladov žiaka.

Spomedzi elektronických verzií klávesových nástrojov je najviac obľúbený keyboard. Študijné zamerane Hra na keyboarde sa stalo populárnym na základných umeleckých školách. Tento nástroj, ktorý sa teší rastúcej obľube, nám ponúka široké možnosti jeho využitia. Je veľmi dôležité, aby príslušný systém výučby zodpovedal možnostiam tohto nástroja a želaniam a očakávaniam žiakov. Predpokladom úspešnej práce so žiakom je predovšetkým kvalitná a fundovaná príprava učiteľa (praktické ovládanie nástroja, znalosť harmonických značiek, funkčnej harmónie, modálnej harmónie, predstava hry v jednotlivých štýloch). Bez týchto znalostí nemôže byť výučba hry na keyboarde plnohodnotná. Najdôležitejším momentom pri formovaní kladného vzťahu žiaka k hudbe a hudobnému nástroju sú jeho prvé kontakty s hudbou prostredníctvom pedagogického zamestnanca. Preto je potrebné už od začiatku štúdia venovať pozornosť predpokladom žiaka (fyzickým, psychickým) pre hru na nástroji a citlivým prístupom tieto predpoklady rozvíjať. Výučba hry na keyboarde v sebe integruje hru s automatickým sprievodom, polyfónnu hru, kolektívnu hru, aranžovanie skladieb a improvizáciu, ktoré by mal žiak zvládnuť počas štúdia. Učivo vyberá učiteľ podľa psychofyziologických daností a individuálnych predpokladov žiaka. Predmet komorná hra sa vyučuje podľa vzdelávacích štandardov študijného zamerania Hra na klavíri. Pilierom tohto systému je vzájomný vzťah medzi stupnicami (melódiou) a akordami (harmóniou).

Príprava ku hre na nástroji – prípravné štúdium A, B

PŠ A, PŠ B – hra na klavíri

Počet hodín týždenne: 0,5 h týždenne – hra na nástroji (individuálne vyučovanie)

Ciele:

- vypestovať nadšenie pre klavírnu hru, podporiť a prehĺbiť záujem o hudbu

- rozvíjať hudobnú vnímavosť, predstavivosť a položiť základy inštrumentálno-pohybových návykov

- učebný proces viesť hravou formou, striedaním rôznych metód práce, aplikovať názorné vyučovanie ako príklad prvých hudobných návykov a obohatenie sluchových skúseností žiaka

- postupovať od hry podľa sluchu ku hre podľa nôt, rozvíjať percepčné návyky a základy elementárneho sluchovo-harmonického cítenia

- individuálne a citlivo pristupovať ku každému žiakovi so zreteľom na jeho psychickú zrelosť, talent a vek

- viesť žiaka k interpretačným návykom: postavenie rúk, orientácia na klavíri, používanie hracieho aparátu

- naučiť žiaka spôsob hry na klavíri, základné hudobno-interpretačné návyky, rôzne klavírne výrazové prostriedky

Obsah: Používanie správnych základov interpretačných návykov, rozlišovanie notového zápisu v husľovom kľúči, základné hodnoty nôt, pomlčiek, základy rôznych hudobno-výrazových prostriedkov, cvičenia na správne použitie hracieho aparátu, technické prstové cvičenia, uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu, zvládnutie spôsobu hry - non legato, portamento, interpretácia ľudových piesní a jednoduchých prednesových skladieb jednou rukou, striedaním rúk, dvoma rukami non legato podľa sluchu a podľa notového zápisu, aplikácia elementárnych hudobno-výrazových prostriedkov: dynamika, elementárna agogika, hra podľa sluchu: ľudové piesne v C dur (v rozsahu 5 tónov) so sprievodom kvinty (T - D), hra z nôt aj spamäti skladby z klavírnej literatúry primeranej náročnosti, rozlíšenie sluchom silu, dĺžku, výšku a farbu tónu, rozpoznanie sluchovo v elementárnej forme durový a molový tónorod (veselý – smutný), rozpoznanie v elementárnej forme jednoduchú dvojdielnu hudobnú formu (sloha – refrén, pomalá časť – rýchla časť, veselá časť – smutná časť).

1. ročník dvojročného prípravného štúdia - PŠA

OBSAH	ŽIACI
Hrací aparát. Základy techniky hry na klavír. Klaviatúra. Hudobno-výrazové prostriedky. Základy hudobných foriem. Základy klavírnej interpretácie. Základy hry spamäti. Rytmické kompetencie. Tvorivo – hudobné schopnosti.	- aplikujú pri hre na klavíri správne sedenie a postavenie ruky - zahrajú správnym spôsobom elementárne prstové cvičenia non legato - predvedú uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu - rozlišujú tóny na klaviatúre sluchovo: nízke – vysoké, dlhé – krátke, silné – slabé - orientujú sa vizuálne na klaviatúre niektoré tóny hudobnej abecedy - rozoznajú na elementárnej úrovni dynamiku a tempo skladieb: hlasno – ticho, pomaly - rýchlo - rozlíšia náladu, tempo a dynamiku skladieb - rozpoznajú kontrastné časti skladieb: pomalá – rýchla, veselá – smutná - interpretujú podľa sluchu jednoduché krátke melodické fragmenty jednou rukou, striedaním rúk – non legato - zahrajú spamäti elementárne hudobné motívy (napr.: „kukučka“) alebo frázy (napr.: riekanky na jednom – dvoch tónoch) - rytmizujú jednoduché riekanky - aplikujú správne elementárne prvky improvizácie na úrovni tvorivých hudobno–didaktických hier

Jednoročné prípravné štúdium - PŠB

OBSAH	ŽIACI
Interpretačné návyky: postavenie rúk, orientácia	- použijú správne základy interpretačných

na klavíri, používanie hracieho aparátu. Hudobno-teoretické poznatky. Základy hudobných foriem. Technické cvičenia. Spôsoby hry na klavíri. Základné hudobno-interpretačné návyky. Rôzne klavírne výrazoví prostriedky. Hra na klavíri podľa sluchu. Základy hry na klavíri spamäti a z nôt. Percepčné návyky. Základy elementárneho sluchovo-harmonického cítenia. Základné hudobné formy.	návykov - rozlišujú notový zápis v husľovom kľúči, základné hodnoty nôt, pomlčiek, základy rôznych hudobno-výrazových prostriedkov - rozpoznajú malú piesňovú a jednoduchú dvojdielnu formu - používajú správne cvičenia na správne použitie hracieho aparátu, technické prstové cvičenia, uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu - zvládnu spôsoby hry – non legato, portamento - interpretujú ľudové piesne a jednoduché prednesové skladby jednou rukou, striedaním rúk, dvoma rukami non legato podľa sluchu a podľa notového zápisu - aplikujú vo svojom hudobnom prejave elementárne hudobno-výrazové prostriedky: dynamika, elementárna agogika - zahrajú podľa sluchu ľudové piesne v C dur (v rozsahu 5 tónov) so sprievodom gajdošskej kvinty (T-D) - zahrajú z nôt aj spamäti skladby z klavírnej literatúry primeranej náročnosti - rozlíšia sluchom silu, dĺžku, výšku a farbu tónu - rozpoznajú sluchovo v elementárnej forme durový a molový tónorod (veselý – smutný) - rozpoznajú v elementárnej forme jednoduchú dvojdielnu hudobnú formu (sloha – refrén, pomalá časť – rýchla časť, veselá časť – smutná časť)

Notový materiál – voliť a prispôsobiť podľa individuálnych dispozícií žiaka.

Odporúčaný notový materiál:

Z. Janžurová, M. Borová: Klavírna školička, Panton 1975

F. Emonts: Europäische Klavierschule Band I., Schott

J. Mašinka: Klavírna čítanka, OPUS

Z. Böhmová, A. Grünfeldová, A. Sarauer: Klavírní škola pro začátečníky

D. Hirschberg: Technic is fun

J. Chapuis: Premieres Lecture, Pro musicca 1994

W. Starr: Practical Piano Skill Brown Publishers Debuque, Iowa

B. Reschofsky: Zongoraiskola

L. Fletcher: Klavírna škola, Buffalo, USA

Ľ. Šimková: Klavírní prvouka, Supraphon Praha 1990

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia: *komisionálna skúška:* 2 skladby rozličného charakteru primeranej náročnosti.

I. stupeň základného štúdia 1. časť

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

1. ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

Ciele:

- prebudiť u žiaka túžbu preniknúť do sveta hudby, rozvíjať u neho hudobnú predstavivosť, cibriť sluchovú vnímavosť a využiť chuť objavovať stále niečo nové

- učiť žiaka milovať hudbu a svoj nástroj, inšpirovať ho vlastnou tvorivosťou a zápalom

- pri vyučovacom procese voliť také metódy práce, ktoré sú primerané chápaniu žiaka, jeho psychickej zrelosti a talentu

- formovať inštrumentálne návyky postupne, čo najviac využívať názorné vyučovanie, postupovať od živého k abstraktnému, od hry podľa sluchu k teoretickým vedomostiam

- viesť žiaka k emocionálnemu prežívaniu hudby

- prispieť k rozvoju všestranne rozvinutej osobnosti

- naučiť žiaka k základným interpretačným návykom, klaviatúra, notopis (v husľovom kľúčí: g – g2, v basovom: c – g1), hodnoty nôt, pomlčiek

- poznatky o hudobno-výrazových prostriedkoch: p, f, mf, mp, dim, cresc., tempo: moderato, allegro, hudobná fráza

- hudobná terminológia: hudobný nástroj, tón, klaviatúra, kladivková mechanika, skladba, charakter, nálada

- základné poznatky o hudobných formách, žánroch, štýloch, obdobiach a skladateľoch a pod. v súlade so študovanými skladbami

- technické cvičenia: uvoľnenie hracieho aparátu a osvojenie si správneho spôsobu jeho používania, vhodné prstové cvičenia

- technické etudy: výber skladieb zodpovedajúcich technickým prvkom z klavírnych škôl, stupnice: hra durových stupníc zvlášť a v protipohybe: C, G, D, A, E – dur cez dve oktávy + durový kvintakord melodický a harmonický

- spôsoby hry a úderová gramotnosť (non legato, legato, tenuto, portamento, staccato, dvojhmaty, odťahy, skupinky dvoch, troch, štyroch, piatich tónov), plynulosť hry, kvalita tónu, jeho tvorba

- klavírne skladby: ľudová pieseň v úprave skladateľa, prednesové skladby primeranej náročnosti

- základy polyfónie: hra melodického partu striedavo ľavou a pravou rukou

- hudobná pamäť

- praktické zvládnutie hudobno-výrazových prostriedkov

- základy realizácie umeleckého obrazu skladby: charakter, nálada a obsah hudby

- percepcia, sluchová kontrola pri hre na klavíri, hra podľa sluchu

- rytmus a metrum, rytmizácia textu, melodizácia textu, základy hry z listu

- sprievod vo forme kvinty: T – D

Obsah: Aplikovanie základov správneho používania hracieho aparátu pri hre na nástroji, orientácia na klaviatúre vizuálne v rozsahu teoretických vedomostí a sluchovo – výška tónu, definovanie nôt, hodnoty nôt, pomlčiek v študovanej skladbe, rozoznanie označenia hudobno-výrazových prostriedkov v notovom zápise, vysvetlenie základných hudobných a umeleckých termínov v rozsahu študovaných skladieb, rozlišovanie častí jednoduchej dvojdielnej hudobnej formy: sloha - refrén, smutná - veselá, pomalá - rýchla, používanie správneho prstokladu pri interpretácii skladieb (aj podkladanie a nadkladanie palca), technické cvičenia a stupnice v súlade s obsahovými štandardmi, durové stupnice zvlášť a v protipohybe, klavírne spôsoby hry: non legato, legato, staccato, portamento, frázovanie, dynamika: forte, piano, mf, mp, dim, crescendo, tempo: moderato, allegro, vystihnutie charakteru, nálady a obsahu hudby, interpretácia skladieb: ľudovú pieseň v úprave skladateľa, prednesové skladby primeranej náročnosti, základy polyfónie (aj spamäti), pedalizácia, spôsoby hry non legato, legato, staccato, portamento, kantiléna v obidvoch rukách, ľudové piesne podľa sluchu s jednoduchým sprievodom gajdošskej kvinty, základy hry z listu, aplikácia pri interpretácii základných rytmických útvarov, hra z listu skladby nižšej náročnosti.

1. ročník prvej časti I. stupňa

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

OBSAH	ŽIACI
Základné interpretačné návyky, klaviatúra. Notopis (v husľovom kľúči: g – g2, v basovom: c – g1) hodnoty nôt, pomlčiek.	- aplikujú základy správneho používania hracieho aparátu pri hre na nástroji - orientujú sa na klaviatúre vizuálne v rozsahu teoretických vedomostí a sluchovo – výška tónu - definujú noty, hodnoty nôt, pomlčiek v študovanej skladbe

Poznatky o hudobno-výrazových prostriedkoch : p, f, mf, mp, dim, crec., tempo: moderato, allegro, hudobná fráza. Hudobná terminológia: hudobný nástroj, tón, klaviatúra, kladivková mechanika, skladba, charakter, nálada. Základné poznatky o hudobných formách, žánroch, štýloch, obdobiach a skladateľoch a pod. v súlade so študovanými skladbami. Technické cvičenia: uvoľnenie hracieho aparátu a osvojenie si správneho spôsobu jeho používania, vhodné prstové cvičenia. Technické etudy: výber skladieb zodpovedajúcich technickým prvkom z klavírnych škôl. Stupnice: hra durových stupníc zvlášť v rovnom pohybe a v protipohybe: C, G, D, A, E – dur cez 2 oktávy + durový kvintakord melodický a harmonický. Spôsoby hry a úderová gramotnosť (non legato, legato, tenuto, portamento, staccato, dvojhmaty, odťahy, skupinky 2, 3, 4, 5 tónov), plynulosť hry, kvalita tónu, jeho tvorba. Klavírne skladby: ľudová pieseň v úprave skladateľa, prednesové skladby primeranej náročnosti, základy polyfónie: hra melodického partu striedavo ľavou a pravou rukou. Súčasný pedál v jednoduchej forme. Spôsoby hry. Hudobná pamäť. Základy realizácie umeleckého obrazu skladby: charakter, nálada a obsah hudby. Percepcia, sluchová kontrola pri hre na klavíri, hra podľa sluchu. Rytmus a metrum. Rytmizácia a melodizácia textu. Sprievod vo forme gajdošskej kvinty: T – D.	- rozoznajú označenia hudobno-výrazových prostriedkov v notovom zápise - vysvetlia základné hudobné a umelecké termíny v rozsahu študovaných skladieb - rozlišujú časti jednoduchej dvojdielne hudobnej formy: sloha – refrén, smutná – veselá, pomalá – rýchla - používajú správny prstoklad pri interpretácií skladieb (aj podkladanie a nadkladanie palca) - reprodukujú technické cvičenia a stupnice v súlade s obsahovými štandardmi - reprodukujú durové stupnice zvlášť v rovom pohybe a v protipohybe v súlade s obsahovými štandardmi - zvládnu interpretačné klavírne spôsoby hry: non legato, legato, staccato, portamento - aplikujú poznatky z oblasti frázovania - interpretujú klavírne skladby: ľudovú pieseň v úprave skladateľa, prednesové skladby primeranej náročnosti, základy polyfónie - použijú správne súčasný pedál - zvládnu spôsoby hry: non legato, legato, staccato, portamento, kantiléna v obidvoch rukách - aplikujú základy správneho používania hracieho aparátu pri hre na nástroji - interpretujú vybrané skladby spamäti - zvládnu správne frázovanie jednoduchých aj melodických útvarov, rozlišovanie a aplikácia základnej dynamiky v interpretovaných skladbách: forte, piano, mf, mp, dim., crescendo, interpretácia skladieb v rôznych tempách: moderato, allegro. - realizujú primeranými prostriedkami zámer skladateľa: charakter, náladu a obsah hudby - zahrajú spamäti ľudové piesne podľa sluchu s jednoduchým sprievodom gajdošskej kvinty - aplikujú pri interpretácii základné rytmické útvary - aplikujú základy rytmizácie a melodizácie textu - zahrajú z listu skladby nižšej náročnosti

Verejné vystúpenie	- zahrajú jednoduché ľudové skladby so sprievodom gajdošskej kvinty - verejne vystúpia 1-krát za polrok (sólová hra), hra naspamäť (ak neabsolvovali PŠ, vystúpia až v II.polroku)

Notový materiál je možné variovať podľa pedagogických skúseností učiteľa a podľa individuálnych dispozícií žiaka. Výber krátkych, obsahovo nenáročných ľudových piesní s transpozíciou do viacerých tónin.

Odporúčaný notový materiál:

Z. Janžurová, M. Borová: Klavírna školička, Panton 1975

F. Emonts: Europäische Klavierschule Band I., Schott

J. Mašinka: Klavírna čítanka, OPUS

Z. Böhmová, A. Grünfeldová, A. Sarauer: Klavírní škola pro začátečníky

D. Hirschberg: Technic is fun

J. Dostal: Klavírní čítanka pro 1. a 2. roč. ZUŠ

B. Bartók: Mikrokozmos

I. M. Morhanque – Motchane: La petit Clavier – Škola pre začiatočníkov

T. Matthay: First Lights

A. Nikolajev: Škola hry na klavíri

I. E. Gnesina: Malé etudy pre začínajúcich Etudy dla fortepiano naraznyje vidy techniky – I. klasss, Kyjev 1976

J. Blatný: První etudy op. 23

L. Schütte: 25 malinkich etud op. 108

M. Scabbog: Škola pre začiatočníkov I., II., III. zošit

F. Emonts: Spiel mit fünf Tönen, Schott Mainz 1992

P. Eben: 100 lidových písní ve snadném slohu, Lidové písně a koledy, Panton Praha 1987

D. Šostakovič: Detský zošit

A. Albrecht: Malým umelcom

I. Hopp: Deťom pre radosť I. diel op. 28

I. Parík: Pastierik z Drábska, Slov. hud. fond, Bratislava 1982

2. ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

Ciele:

- upevňovať a naďalej rozvíjať u žiaka doteraz nadobudnuté zručnosti

- pristupovať k žiakovi tak, aby sa prejavila jeho osobnosť, vypestovať u neho vlastnosti, ktoré mu uľahčia prácu s notovým materiálom, nadšenie pre hudbu, lásku ku klavíru, sústredenosť, cieľavedomosť, trpezlivosť a dôslednosť

- viesť žiaka k väčšej samostatnosti a čo najefektívnejšej domácej príprave

- viesť žiaka k základným interpretačným návykom, klaviatúra, notopis, hodnoty nôt, pomlčiek

- zvládnutie durových stupníc: C dur – Cis dur, F dur - Ces dur

- zväčšovanie rozpätia ruky, hra akordov: tonický kvintakord s obratmi spolu + malý rozklad zvlášť, skladby etudového charakteru kratšieho rozsahu zamerané na riešenie rôznych technických problémov

- kantiléna, práca na kvalite tvorby tónu a jeho intenzite, správnosť frázovania dlhších melodických celkov, súčasný pedál

- hudobno-výrazové prostriedky: artikulácia jednoduchých melodických ozdob: príraz, nátril, obal, a základy súčasnej synkopickej pedalizácie, vyjadrovanie nálady, charakteru a obsahu hudby jednoduchých skladieb, prednesové skladby rôzneho štýlu a charakteru, skladby v husľovom i basovom kľúči

- hudobná pamäť, vôľa, disciplína, trpezlivosť, systémová domáca príprava: rozvíjanie návykov

- sluchová sféra ako hlavný prvok hudobného interpretačného prejavu, sluchová analýza molovej stupnice, molový a durový tónorod: rozpoznanie podľa sluchu

- metricko-rytmická sféra, náročnejšie rytmické útvary: transponovanie jednoduchých melodických útvarov, hra ľudových piesní podľa sluchu s použitím T,D; tvorba jednoduchého sprievodu k ľudovým piesňam

Obsah: Správne sedenie za klavírom, postavenie rúk, základné tempové označenia v notovom zápise, durové stupnice s # a s b cez dve oktávy v rovnom pohybe a v protipohybe v súlade s obsahovými štandardmi, molové stupnice harmonických a, e, h mol + a, d, g, c mol tonický kvintakord s obratmi spolu + malý rozklad zvlášť, spôsoby hry v klavírnej interpretácií: tenuto, legato, staccato, dynamika, kantiléna v obidvoch rukách, práca s kvalitou tvorby tónu a jeho intenzitou primerane danému ročníku, zvládnutie prvkov klavírnej techniky pri hre akordov a skladieb etudového charakteru, tvorba tónu, kantilény a správneho frázovania, praktické ovládanie hudobno-výrazových prostriedkov pri hre technických cvičení a klavírnych skladieb: frázovanie dlhších melodických celkov, používanie predpísaného prstokladu v skladbe, súčasný pedál, 2/4, 3/4, 4/4 a 3/8 takt, interpretácia vybraných skladieb spamäti, hra z listu, rozoznanie sluchom melodické fragmenty, výšku tónu, molovú stupnicu, molový a durový tónorod, rytmizácia a vytlieskavanie, rozoznanie sluchom a v notách základné metrické formácie – trojdobé, dvojdobé metrum, triola, bodkovaný rytmus, transponovanie krátkych melodických útvarov do jednoduchých tónin.

2. ročník prvej časti I. stupňa

OBSAH	ŽIACI
Interpretačné návyky. Notopis, hodnoty nôt, pomlčky: v súlade so vzdelávacími štandardmi predmetu Hudobná náuka a študovanými skladbami. Teoretická znalosť durových a molových stupníc, T5, obraty: v súlade so vzdelávacími štandardmi predmetu Hudobná náuka a požiadavkami pre tento ročník.	- používajú správne sedenie za klavírom, postavenie rúk - rozoznávajú základné tempové označenia v notovom zápise - rozpoznajú základné dynamické znamienka
Zvládnutie durových stupníc: C dur – Cis dur, F dur – Ces dur. Molové stupnice (poznámka: podľa individuálnych schopností žiaka – a, e, h, d, g, c mol harmonická).	- zvládnu hru durových stupníc s # a s b cez 2 oktávy v rovnom pohybe a v protipohybe v súlade s obsahovými štandardmi - zvládnu hru molových stupníc a, e, h mol + d, g, c mol
Klavírna technika. Prstoklad. Cvičenia na správne používanie hracieho aparátu, zväčšovanie rozpätia ruky.	- aplikujú spôsoby hry v klavírnej interpretácií: tenuto, legato, staccato - aplikujú spôsoby hry v klavírnej interpretácií: tenuto, legato, staccato - používajú správne predpísaný prstoklad v skladbe
Hra akordov: tonický kvintakord s obratmi spolu + malý rozklad zvlášť, skladby etudového charakteru kratšieho rozsahu zamerané na riešenie rôznych technických problémov. Kantiléna, práca na kvalite tvorby tónu a jeho intenzite, správnosť frázovania dlhších melodických celkov, súčasný pedál. Hudobno-výrazové prostriedky: artikulácia jednoduchých melodických ozdôb: príraz, nátril, obal a základy súčasnej synkopickej pedalizácie, vyjadrovanie nálady, charakteru a obsahu hudby.	- zvládnu hru tonického kvintakordu s obrami spolu + malý rozklad zvlášť - zvládnu prvky klavírnej techniky pri hre akordov a skladieb etudového charakteru - pracujú správne s kantilénou v obidvoch rukách - pracujú správne s kvalitou tvorby tónu a jeho intenzitou primerane danému ročníku - zvládnu tvorbu tónu, kantilény a správneho frázovania - ovládnu techniku základného používania súčasného pedálu - preukážu prakticky ovládanie hudobno-výrazových prostriedkov pri hre technických cvičení a klavírnych skladieb - dokážu frázovať dlhšie melodické celky - zvládnu hru skladieb v 2/4, 3/4, 4/4 a 3/8 takte
Klavírne skladby: ľudové piesne v úprave, základy polyfónie vo forme jednoduchých skladieb, prednesové skladby rôzneho štýlu a charakteru, skladby v husľovom i basovom kľúči. Návyky samostatného štúdia jednoduchých	- interpretujú ľudové piesne v úprave a klavírne skladby v súlade s obsahovými štandardmi - dokážu samostatne nacvičiť skladbu z literatúry nižšieho ročníka

skladieb. Hudobná pamäť, vôľa, disciplína, trpezlivosť, systematickosť pri domácej príprave: rozvíjanie návykov. Hra z listu: klavírna literatúra z nižšieho ročníka. Sluchová sfére ako hlavný prvok hudobného interpretačného prejavu, sluchová analýza molovej stupnice, molový a durový tónorod: rozpoznanie podľa sluchu. Metricko-rytmická sféra, náročnejšie rytmické útvary. Transponovanie jednoduchých melodických útvarov. Hra ľudových piesní podľa sluchu s použitím T, D; tvorba jednoduchého sprievodu k ľudovým piesňam. Verejné vystúpenia.	- interpretujú vybrané skladby spamäti - hrajú z listu - rozpoznajú sluchom melodické fragmenty, výšku tónu, molovú stupnicu - rozlíšia sluchom molový a durový tónorod - dokážu rytmizovať riekanky, vytlieskať hodnoty nôt - rozpoznajú sluchom a v notovom texte základné metrické formácie – trojdobé, dvojdobé metrum, triola, bodkovaný rytmus - transponujú krátke melodické útvary do jednoduchých tónin - aplikujú základné návyky pri verejných vystúpeniach - verejne vystupujú 1-krát v rámci každý

Odporúčaný notový materiál:

C. Czerny: op. 599, op. 261, op. 821

J. B. Duvernoy: op. 176,op. 120

H. Lemoine: Detské etudy, op.37

K. Bertini: 25 etud op. 100

I. Hurník: Etudy

E. Hradecký: Jazz Études – Ivo Žurek MUSIC 1993

A. Albrecht: Drobné skladby pre mládež

B. Bartók: Zongorázi ifjuság I, EMB, Deťom I, Deťom II, Deťom III, Mikrokozmos I, Mikrokozmos II, Mikrokozmos III

V. Bokes: Detský cyklus, op. 13 (Riekanky), Detský cyklus I. Sonatina, Vianočné koledy

D. Cimarosa: Vybrané sonáty, Muzgiz

J. Cikker: Čo mi deti rozprávali (Akvarely)

M. Clementi, F. Kuhlau, J. L. Dusík: Sonatíny a rondá, Supraphon, Collectio clavichrodium I – ľahké úpravy piesní a tancov z uchovaných pamiatok na Slovensku – Uhorská zbierka

Tabulatura Vietoris, Melodiarium A. Szirmay-Keczer atď.

P. I. Čajkovskij: Album pre mládež, op. 39,SHV

I. Dibák: Suity, Čriepky

L. Disík: Sonatíny, op. 20 (r. Kundera)

P. Eben: Svět malých (r. I. Hurník), SHV, Lidové písne a koledy, Panton, 100 lidových písní, Panton

E. Hradecký: Detský karneval, Malé jazzové album

E. Satié: Detské kresbičky

E. Suchoň: Maličká som, SVKL Bratislava 1957, Keď sa vlci zišli – suita

G. Sviridov: Album pre deti

I. Szeghy: Pôjdeme do ZOO

J. S. Bach: Knižočka skladieb

Z. Kodály: 24 kis kánon a fekete bulete

3. ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

1 h – komorná hra (skupinové vyučovanie – 9 žiakov), 1x týždenne

Ciele:

- naučiť žiaka analyzovať jeho vlastnú interpretáciu po umeleckej i technickej stránke a nabádať ho, aby sa pokúsil sám sebe "naordinovať" určité spôsoby cvičenia na dosiahnutie lepšieho výsledku, neustále na neho odborne vplývať

- viesť žiaka k otvorenejšiemu emocionálnemu prejavu, upevňovať a naďalej rozvíjať interpretačné majstrovstvo a dbať na rozvoj sluchu

- legato v tempe, technika staccato

- technika jednoduchých skokov, akordická hra

- synkopický pedál

- kantiléna v pravej a ľavej ruke: rozlišovanie, samostatná práca s ňou

- zmysel pre rozlišovanie charakteru skladieb podľa obsahu, nálady

- pasážová technika: zdokonaľovanie s dôrazom na legato, presná a zrozumiteľná artikulácia tónov, plynulé podkladanie a nadkladanie prstov, plynulá hra rozkladov

- durové stupnice v kombinovanom pohybe, T5, v plynulom tempe, primeranom individuálnym možnostiam žiaka, obraty (tenuto, staccato, rozložene)

- molové stupnice (melodické) kombinovaným spôsobom, v primeranom tempe, počet: podľa individuálnych predpokladov žiaka

- etudy rôzneho technického zamerania na väčších plochách

- rozvíjanie umeleckej a technickej zložky interpretácie študovaných skladieb

- schopnosť rozlíšiť štýlové obdobia

- práca s kvalitou tvorby tónu a jeho intenzitou

- frázovanie dlhších melodických útvarov a správnosť obsahového stvárnenia skladieb

- koordinácia rúk a nôh pri používaní pedálu

- melodické ozdoby: plynulá hra

- zvládnutie skladieb: polyfonické skladby (tance, menuety, fugetty a pod.), prednesové skladby rôzneho charakteru a štýlu

- hra z listu, transpozícia, vybrané štýlové obdobia: percepčné vnímanie

Obsah: Zvládnutie hry legato a staccato v tempe, technika jednoduchých skokov, súčasný a synkopický pedál, využívanie percepcie a kantilény vo svojej hre, samostatné rozlišovanie kantilény v pravej a ľavej ruke, návyky akordickej techniky hry v interpretácii, durové a molové stupnice (harmonické a melodické) kombinovaným spôsobom, v primeranom tempe podľa svojich schopností, hra a tvorba tonického kvintakordu s obratmi + malý rozklad spolu, naštudovanie v priebehu roka niekoľko etúd primeranej náročnosti, porozumenie umeleckej a technickej zložke interpretácie študovaných skladieb ich charakteru, obsahu, nálady, tempa a štýlového obdobia, frázovanie dlhších melodických útvarov, charakterové stvárnenie skladby, zvládnutie prstokladu (podkladanie, nadkladanie, rozklady plynule), hra jednoduchých melodických ozdôb, interpretácia skladieb rôznych štýlových období, hra z listu, transpozície jednoduchých melódií, identifikovanie základných harmonických funkcií.

3. ročník prvej časti I. stupňa

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

OBSAH	ŽIACI
Legato v tempe, technika staccato. Technika jednoduchých skokov, akordická hra. Synkopický pedál. Kantiléna v pravej a ľavej ruke: rozlišovanie, samostatná práca s ňou. Zmysel pre rozlišovanie charakteru skladieb podľa obsahu, nálady. Pasážová technika: zdokonaľovanie s dôrazom na legato, presná a zrozumiteľná artikulácia tónov, plynulé podkladanie a nadkladanie prstov, plynulá hra rozkladov. Durové stupnice v kombinovanom pohybe, T5, v plynulom tempe, primeranom individuálnym možnostiam žiaka, obraty (tenuto, staccato, rozložene). Molové stupnice (melodické) kombinovaným spôsobom, v primeranom tempe, počet: podľa individuálnych predpokladov žiaka. Etudy rôzneho technického zamerania na väčších plochách. Rozvíjanie umeleckej a technickej zložky interpretácie študovaných skladieb. Schopnosť rozlíšiť štýlové obdobia: budovanie.	- zvládnu hru legato a staccato v tempe - zvládnu techniku jednoduchých skokov - ovládajú súčasný a synkopický pedál - rozlišujú kantilénu v pravej a ľavej ruke, dokážu s ňou samostatne pracovať - využívajú percepciu a kantilénu vo svojej hre - využívajú návyky akordickej techniky hry v interpretácií - dokážu plynule podkladať a nadkladať prsty, plynule hrať rozklady - ovládajú hru durových a molových stupníc (harmonických a melodických) kombinovaným spôsobom, v primeranom tempe podľa svojich schopností - vytvárajú a hrajú tonický kvintakord s obratmi + malý rozklad spolu - dokážu naštudovať v priebehu roka niekoľko etúd primeranej náročnosti - rozumejú umeleckej a technickej zložke interpretácie študovaných skladieb - rozlišujú charakter skladieb podľa obsahu, nálady, tempa a štýlového obdobia

Práca s kvalitou tvorby tónu a jeho intenzitou. Frázovanie dlhších melodických útvarov a správnosť obsahového stvárnenia skladieb. Koordinácia rúk a nôh pri používaní pedálu. Melodické ozdoby: plynulá hra. Zvládnutie skladieb: polyfonické skladby (tance, menuety, fughetty a pod.), prednesové skladby rôzneho charakteru a štýlu. Hra z listu. Vybrané štýlové obdobia: percepčné vnímanie. Transponovanie. Hra ľudových piesní podľa sluchu s použitím T, D. Verejné vystúpenia.	- dokážu správne frázovať dlhšie melodické útvary a charakterovo stvárniť skladbu - zvládnu hru jednoduchých melodických ozdôb - interpretujú skladby rôznych štýlových období - zahrajú z listu skladby z klavírnej literatúry nižšieho ročníka - rozlíšia sluchom vybrané štýlové obdobia - transponujú jednoduché melódie - rozpoznajú základné harmonické funkcie - použijú T, D pri hre jednoduchých ľudových piesní - 1-krát verejne vystúpia v rámci každého polroka (sólová hra, hra spamäti), pričom zahrajú 2 – 3 skladby rôzneho charakteru - v II. polroku vystúpia aj v rámci štvorručnej hry, prípadne v komornom zoskupení

Odporúčaný notový materiál:

C. Czerny: op. 599, op. 261, op. 821

J. B. Duvernoy: op. 176, op. 120

H. Lemoine: Detské etudy, op. 37

I. Hurník: Etudy

E. Hradecký: Jazz Études – Ivo Žurek MUSIC 1993

A. Albrecht: Drobné skladby pre mládež, opus, Bva

B. Bartók: Zongorázi ifjuság I, EMB, Deťom I, Deťom II, Deťom III, Mikrokozmos I, Mikrokozmos II, Mikrokozmos III

L. van Beethoven: Leichte Klavierstücke (r. H. Steuer), Peters, sonatina G - dur

W. Berger: Invencie

V. Bokes: Detský cyklus, op. 13 (Riekanky), Detský cyklus I. Sonatina, Vianočné koledy

D. Cimarosa: Vybrané sonáty, Muzgiz

J. Cikker: Čo mi deti rozprávali (Akvarely)

M. Clemeti, F. Kuhlau, J. L. Dusík: Sonatíny a rondá, Supraphon, Collectio clavichrodium I – ľahké úpravy piesní a tancov z uchovaných pamiatok na Slovensku – Uhorská zbierka

Tabulatura Vietoris, Melodiarium A. Szirmay-Keczer atď.

P. I. Čajkovskij: Album pre mládež, op. 39, SHV

I. Dibák: Suity, Čriepky

L. Dusík: Sonatíny, op. 20 (r. Kundera)

P. Eben: Svět malých (r. I. Hurník), SHV, Lidové písne a koledy, Panton, 100 lidových písní, Panton

E. H. Grieg: Lyrické skladby I

E. Hradecký: Detský karneval, Malé jazzové album

D. Kabalevskij: Klavírny album pre deti, op. 39, Vybrané skladby pro děti, op. 27, Op. 60, Žert 30 dětských skladeb op. 27 (r. S. Rauble), PWM, Ľahké variácie, op. 51.

E. Satié: Detské kresbičky

E. Suchoň: Maličká som, SVKL Bratislava 1957, Keď sa vlci zišli – suita

G. Svidirdov: Album pre deti; I. SZEGHY: Pôjdeme do ZOO

J. S. Bach: Knižočka skladieb

Z. Kodály: 24 kis kánon a fekete buleten

4. ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

1 h – komorná hra (skupinové vyučovanie – 9 žiakov), 1x týždenne

Ciele:

- priviesť žiaka k vlastnému hudobnému názoru, naučiť ho rozlišovať dobrú a zlú interpretáciu

- naďalej pracovať na jeho vôľových vlastnostiach, húževnatosti, cieľavedomosti a dôslednosti

- doviesť žiaka k úspešnému ukončeniu primárneho vzdelávania podľa ISCED 1B

- cvičenia pre zväčšovanie rozpätia ruky, rytmické cvičenia

- molové stupnice melodické a harmonické, durové stupnice

- tonický kvintakord s obratmi + malý rozklad spolu, štvorzvuk: príprava hraním zmenšeného septakordu

- etudy: rôzneho technického a tempového zamerania na väčších plochách a v rýchlejších tempách

- farebnosť tónu a dynamická škála

- hra v rýchlom tempe zodpovedajúcemu úrovni daného ročníka

- presná artikulácia skladieb z hľadiska umeleckého a technického

- kantiléna v obidvoch rukách (použiť polyfonické prvky): rozvíjanie

- práca s hudobnou frázou skladby, samostatná diferencia frázy

- melodické ozdoby: príraz, nátril, obal

- hra v rýchlom tempe

- samostatné používanie pedálu

- hudobná forma skladby, jej štruktúra, analýza jednotlivých častí. Interpretácia skladieb z hľadiska štýlových období

- polyfonické skladby s prihliadnutím na obsah a náročnosť; prednesové skladby rôzneho charakteru, obdobia a štýlu: klasické, moderné

- hra z listu z klavírnej literatúry nižších ročníkov

- harmonické cítenie - základné harmonické funkcie, analýza

- transponovanie jednoduchých melódií, ľudové piesne: hra podľa sluchu s použitím T, D

Obsah: Cvičenia na rozširovanie rozpätia rúk hraním štvorzvuku zvlášť, všetky molové (melodické aj harmonické) a durové stupnice kombinovaným spôsobom cez dve oktávy v rovnom pohybe a protipohybe v primeranom tempe, tonický kvintakord s obratmi + malý rozklad spolu, etudy rôzneho technického zamerania, tvorba farby tónu a dynamickej škály pri hre, samostatne, správne, dostatočne a efektívne pracovať na skladbách daného ročníka, zvládnutie práce s diferenciáciou frázy skladby, zvládnutie hry zložitejších melodických ozdôb, hra v rýchlejšom tempe, samostatná pedalizácia v jednoduchých skladbách, rozpoznanie hudobnej formy skladby, jej štruktúru a jednotlivé časti, technická a umelecká artikulácia skladieb, samostatné naštudovanie jednoduchých skladieb.

4. ročník prvej časti I. stupňa

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

OBSAH	ŽIACI
Cvičenia na zväčšovanie rozpätie ruky, rytmické cvičenia. Molové stupnice melodické a harmonické, durové stupnice. Tonický kvintakord s obratmi + malý rozklad spolu, štvorzvuk: príprava hraním zmenšeného septakordu. Etudy rôzneho technického a tempového	- ovládajú cvičenia na rozširovanie rozpätie rúk hraním štvorzvuku zvlášť - zvládnu hru všetkých molových melodických aj harmonických, durových stupníc kombinovaným spôsobom cez 2 oktávy v rovnom pohybe a protipohybe v primeranom tempe - ovládajú hru tonického kvintakordu s obratmi + malý rozklad spolu - dokážu naštudovať etudy rôzneho technického

zamerania na väčších plochách a v rýchlejších tempách. Farebnosť tónu a dynamická škála. Hra v rýchlom tempe zodpovedajúcemu úrovni daného ročníka. Presná artikulácia skladieb z hľadiska umeleckého a technického. Kantiléna v obidvoch rukách (použiť polyfonické prvky): rozvíjanie. Práca s hudobnou frázou skladby, samostatná diferencia frázy. Melodické ozdoby – príraz, nátril, obal. Hra v rýchlom tempe. Samostatné používanie pedálu. Hudobná forma skladby, jej štruktúra, analýza jednotlivých častí. Interpretácia skladieb z hľadiska štýlových období. Polyfonické skladby s prihliadnutím na obsah a náročnosť; prednesové skladby rôzneho charakteru, obdobia a štýlu: klasické, moderné. Hra z listu z klavírnej literatúry nižších ročníkov. Harmonické cítenie – základné harmonické funkcie, analýza. Transponovanie jednoduchých melódií, ľudové piesne: hra podľa sluchu s použitím T, D. Verejné vystúpenia.	zamerania - dokážu dbať na farebnosť tónu a dynamickej škály pri hre klavírnych skladieb - dokážu samostatne, správne, dostatočne a efektívne pracovať na skladbách daného ročníka - pracujú správne s hudobnou frázou skladby, ktorú dokážu sami diferencovať - zvládnu hru zložitejších melodických ozdôb - zahrajú naštudované skladby v rýchlejšom tempe - používajú samostatne pedál v jednoduchých skladbách - rozpoznajú hudobnú formu skladby, jej štruktúru, jednotlivé časti - rozpoznajú presnú artikuláciu skladieb z hľadiska umeleckého a technického, dokážu sami naštudovať jednoduché skladby - zvládnu interpretáciu skladieb podľa obsahového štandardu - aplikujú základy tvorby sprievodu pri hre ľudových piesní - 1-krát za polrok verejne vystúpia ako sólisti, pričom zahrajú 2 menšie skladbičky alebo 1 skladba väčšieho rozsahu - 1-krát polročne verejne vystúpia v rámci štvorručnej hry alebo v komornom zoskupení, príp. ako sprievod iného nástroja (1 skladba)

Odporúčaný notový materiál:

C. Czerny: op. 599, op. 261, op. 821

J. B. Duvernoy: op. 176, op. 120

H. Lemoine: Detské etudy, op.37

K. Bertini: 25 etud op. 100

E. Hradecký: Jazz Études – Ivo Žurek MUSIC 1993

A. Albrecht: Drobné skladby pre mládež, opus Bva

B. Bartók: Zongorázi ifjuság I, EMB, Deťom I, Deťom II, Deťom III, Mikrokozmos I, Mikrokozmos II, Mikrokozmos III

L. van Beethoven: Leichte Klavierstücke (r. H. Steuer), Peters, sonatina G - dur

L. Berger: Invencie

V. Bokes: Detský cyklus, op. 13 (Riekanky), Detský cyklus I. Sonatina, Vianočné koledy

J. Cikker: Čo mi deti rozprávali (Akvarely)

M. Clementi, F. Kuhlau, J. L. Dusím: Sonatíny a rondá, Supraphon, Collectio clavichrodium I – ľahké úpravy piesní a tancov z uchovaných pamiatok na Slovensku – Uhorská zbierka

Tabulatura Vietoris, Melodiarium A. Szirmay-Keczer atď.

P. I. Čajkovskij: Album pre mládež, op. 39, SHV

I. Dibák: Suity, Čriepky

L. Dusík: Sonatíny, op. 20 (r. Kundera)

P. Eben: Svět malých (r. I. Hurník), SHV, Lidové písne a koledy, Panton, 100 lidových písní, Panton

E. H. Grieg: Lyrické skladby I

E. Hradecký: Detský karneval, Malé jazzové album

D. Kabalevskij: Klavírny album pre deti, op. 39, Vybrané skladby pro děti, op. 27, Op. 60, Žert 30 dětských skladeb op. 27 (r. S. Rauble), PWM, Ľahké variácie, op. 51.

J. Mendelssohn-Barthöldy: Šesť detských skladieb, op. 72, výber

E. Satié: Detské kresbičky

E. Suchoň: Maličká som, SVKL Bratislava 1957, Keď sa vlci zišli – suita

G. Sviridov: Album pre deti

I. Szeghy: Pôjdeme do ZOO

J. S. Bach: Knižočka skladieb

Záverečná skúška:

Žiak interpretuje pred komisiou 2 stupnice durové alebo molové v rozsahu 2 – 3 oktáv (výber je na učiteľovi) a spamäti zahrá 2 skladby primeranej náročnosti rozličných štýlových období. Ďalej účinkuje na absolventskom koncerte ZUŠ, výber skladby je na triednom učiteľovi klavíra.

I. stupeň základného štúdia 2. časť

1. ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

1,5 h – komorná hra (skupinové vyučovanie – 9 žiakov), 1x týždenne

Ciele:

- nasledujúce roky štúdia budú sprevádzané telesným, motorickým a psychickým dospievaním detí, učiteľ pristupuje k žiakovi vo vyučovacom procese obzvlášť citlivo

- dbá na jeho ďalší umelecký rast, ktorý zahŕňa hlbší rozvoj technickej zručnosti, sluchu a sluchových predstáv

- durová, molová, chromatická stupnica: uvedomenie si štruktúry, rozdielu medzi nimi, aplikácia v prednesovej literatúre - chromatická stupnica (2 - 3 stupnice zvlášť každou rukou)

- pasážová technika, akordová technika: zdokonaľovanie

- štvorhlasný akord podľa fyziologických možností žiaka – zvlášť, rozložene, veľký rozklad

- etudy rôzneho technického zamerania na väčších plochách s dôrazom na pasážovú, akordickú techniku, zdokonaľovanie motorickej zručnosti ľavej ruky, pedalizácia

- štýlová interpretácia po technickej a výrazovej stránke

- hudobno-interpretačné prostriedky: trilok, glissando, chromatika

- návyky a zdokonaľovanie hry

- zvládnutie skladieb: polyfonické skladby primeranej náročnosti, prednesové skladby rôzneho charakteru, obdobia a štýlu, zamerať sa na skladbu z obdobia romantizmu, moderné – u žiakov, ktorí inklinujú k modernej hudbe zaraďujeme klavírne úpravy skladieb populárnej hudby zodpovedajúce technickým a interpretačným požiadavkám na tento ročník

- hra z listu, transponovanie

- hra ľudových piesní podľa sluchu s použitím T, D; tvorba sprievodu

Obsah: Durové a molové stupnice v plynulom tempe v kombinovanom pohybe, zdokonaľovanie pasážovej a akordovej techniky, T5 s obratmi (tenuto, staccato, rozložene), veľký rozklad – rozložene cez 3 oktávy zvlášť, chromatické stupnice, hra etúd rôzneho technického zamerania, zdokonaľovanie pedálovej techniky, rozvoj rytmického cítenia, osvojovanie si správnych návykov hudobno-interpretačných prostriedkov, interpretácia skladieb z obdobia romantizmu, polyfónia primeranej náročnosti, prednesové skladby rôzneho charakteru a štýlu, aplikácia princípov tvorby sprievodu pri hre podľa akordických značiek, hra z listu, transpozície jednoduchých melodických útvarov, komponovanie vlastných hudobných skladieb, hra ľudových piesní podľa sluchu s použitím T, D, hra podľa akordických značiek.

1. ročník druhej časti I. stupňa základného štúdia

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

OBSAH	ŽIACI
Durová, molová, chromatická stupnica: uvedomenie si štruktúry, rozdielu medzi nimi, aplikácia v prednesovej literatúre.	- uvedomujú si štruktúru durovej, molovej, chromatickej stupnice
Pasážová technika, akordová technika: zdokonaľovanie.	- zdokonaľujú pasážovú techniku, akordovú techniku
Durové a molové stupnice.	- hrajú v plynulom tempe všetky durové a molové stupnice v kombinovanom pohybe, T5 s obratmi (tenuto, staccato, rozložene)
Štvorhlasný akord podľa fyziologických možností žiaka – zvlášť, rozložene.	
Veľký rozklad.	- dokážu zvládnuť veľký rozklad – rozložene cez 3 oktávy zvlášť
Chromatická stupnica (2 – 3 stupnice zvlášť každou rukou).	- reprodukujú chromatickú stupnicu
Etudy rôzneho technického zamerania na väčších plochách s dôrazom na pasážovú, akordickú techniku, zdokonaľovanie motorickej zručnosti ľavej ruky, pedalizácia.	- hrajú etudy rôzneho technického zamerania a zdokonaľujú pedálovú techniku - venujú pozornosť rozvoju rytmického cítenia
Štýlová interpretácia po technickej a výrazovej stránke.	- ovládajú správne návyky hudobno-interpretačných prostriedkov
Hudobno-interpretačné prostriedky: trilok, glissando, chromatika – návyky a zdokonaľovanie hry.	
Zvládnutie skladieb: polyfonické skladby primeranej náročnosti, prednesové skladby rôzneho charakteru, obdobia a štýlu, zamerať sa na skladbu z obdobia romantizmu, moderné – u žiakov, ktorí inklinujú k modernej hudbe zaraďujeme klavírne úpravy skladieb pop. hudby zodpovedajúce technickým a interpretačným požiadavkám na tento ročník.	- interpretujú skladby z obdobia romantizmu, polyfonické skladby primeranej náročnosti, prednesové skladby rôzneho charakteru a štýlu
Hra z listu.	- zahrajú z listu skladby z literatúry nižších ročníkov
Transponovanie.	- transponujú samostatne jednoduché melodické útvary
Hra ľudových piesní podľa sluchu s použitím T, D.	- hrajú ľudové piesne podľa sluchu s použitím T, D
Tvorba sprievodu.	- zvládnu tvorbu sprievodu podľa základných akordických značiek, vytvárajú vlastné hudobné skladbičky
Verejné vystúpenia.	- 1-krát za polrok verejne vystúpia ako sólisti,

	podmienka je hra naspamäť, 1-krát za polrok verejne vystúpia v rámci štvorručnej hry alebo v komornom zoskupení, príp. ako sprievod iného nástroja

Odporúčaný notový materiál:

C. Czerny: op. 261, 125 pasážových cvičení op. 718, Etudy pre ľavú ruku op. 849, Príprava zručnosti op. 299, Škola zbehlosti op. 337, 40 denných cvičení op. 636

J. B. Duvernoy: op. 276 op. 120

S. Heller: 40 klavírnych etud op. 45; 46; 47

B. Bartók: Mikrokozmos

M. Dvořák: Jazzové klavírne etudy

J. Jiránek: Technické cvičenia II. zošit č. 5, 8, 9

V. Júzlová: Prípravné technické cvičenia pre improvizáciu a sprievody ľudových piesní

J. Zimmer: op. 59

I. Hurník: Etudy

A. Albrecht: 12 klavírnych skladbičiek, Opus 5 – II

L. van Beethoven: Bagatelles et Ecossaises, r. Drzewiecki, PWM, Album I, EMB 1971, 14 Bagatelle, výb. z op. 33, 119, 126, r. Frickert, Peters, Sonatína C dur, Ecossaisen und Deutsche Tänze, r. W. Nieman, Peters, Klavierstücke,r. Köhler, Peters

J. Brahms: Valčíky, op. 39

C. Debussy: 2 arabesky, Malý pastier

GOLLIWOGG'S CAKE-WALK Černoušek, Taneček panenky

I. Dibák: Čriepky op. 53 (HF 1993), 7 suita pre klavír, Malá suita pre klavír, op. 20b, Druhá klavírna suita, op. 44, Melancholická suita

M. Dlouhý: Bagatelly pro klavír op. 18, r. Uxová, Ed. LŠU

P. Eben: Malé portréty, Panton 1969

G. Gerswin: Preludia pre klavír EDY´S SCORE 1992

M. Glinka: Tarantella Valčík na rozloučenou

E. H. Grieg: Klavírne kusy, Lyrické kusy, op. 12, I. zoš. Praha 1958

Norvegische Tänze, Peters, Lyrické skladby op. 30, r. Šolc, 1 Supraphon, Lyrische Stücke 3, op. 43, Peters

J. Haydn: Das neue Klavierbüchlein, Litolff, Album, Peters,12 kleine Stücke, 6 slavných menuetů, Muzgiz; Menuet zo sonáty č.6, Moskva 1952 S. HELLER: 32 prelúdií pre slečnu Lili, r. Kurz

J. N. Hummel: Tyrolské variácie

F. Chopin: Album snažších skladeb, r. Fišerová

J. Ibert: Histosies

D. Kabalevskij: Ausgewählte Klavierstücke für Kinder, op. 27, Peters, Šesť pjes, op.88, Fortepiannaja muzyka č. 9; Album pre mládež, Supraphon Klavírne skladby 20.storočia (SAINT,SAENS, FAURÉ, RAVEL, HONEGGER, POULENC) (OPUS 1988)

Z. Kodály: Detské tance, EMB 1971

W. Lutoslawski: Trzy utwory dla mlodziezy, PWN 1969; Bukoliki, Folk Melodies for Piano, PWM 1971

F. Mendelssohn – Barthöldy: Kinderstücke, Peters, Piesne bez slov, výber, r. Doležalová, Supraphon 1969

D. Milhaud: Brazílske tance

W. A. Mozart: Andante s variáciami F dur, Rondo D dur, Nemecké tance, r. Solc

E. Sstié: Valčíky, Sarabandy, JACK IN THE BOX, Športy a zábavy

R. Schumann: Detské scény op. 15, Album pre mládež op. 68, Kartki z albumu, op. 124, PWM

M. Schneider – Trnavský: Slovenská sonatína op. 75

2. ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

1,5 h – komornej hra (skupinové vyučovanie – 9 žiakov), 1x týždenne

Ciele:

- zameranie sa na hudobný rozvoj, rozvíjanie estetického vkusu a tvorivých schopností žiaka

- snaha vytvoriť dokonalú harmonickú vyváženosť medzi sluchovou a motorickou sférou

- rozvíjať samostatnosť a fantáziu žiaka, podporovať osobnostný prístup žiaka k umeniu a ku klavírnej hre

- poznatky a pochopenie väčších hudobných foriem: sonátová, cyklická, zložitejšie polyfonické skladby

- dejiny hudby v súlade s predmetom hudobná náuka a preberanými skladbami

- harmonické funkcie, akordy, akordické značky: rozširovanie rozsahu vedomostí

- durová, molová, chromatická stupnica – uvedomenie si štruktúry, rozdielu medzi nimi, ich aplikácia v prednesovej literatúre, hra v kombinovanom pohybe, T5 s obratmi spolu (tenuto, staccato, rozložene), štvorhlasný akord s obratmi spolu v plynulom tempe. veľký rozklad – rozložene cez 3 oktávy zvlášť, chromatická stupnica (2-3 stupnice zvlášť každou rukou)

- akordická, pasážová, oktávová technika: zdokonaľovanie zručností

- etudy rôzneho technického zamerania na väčších plochách a v rýchlejších tempách s dôrazom na pasážovú, akordickú techniku, zdokonaľovanie motorickej zručnosti ľavej ruky

- zložitejšie melodické ozdoby

- zvládnutie skladieb: zložitejšie polyfonické skladby, prednesové skladby rôznych štýlov a žánrov

- hra z listu

- sluchovo-motorické zručnosti

- počúvanie sa pri hre, sluchová kontrola

- samostatné transponovanie jednoduchých melodických útvarov, základy improvizácie

- vlastná tvorba žiaka

- hra ľudových piesní podľa sluchu s použitím T, S a D

- schopnosť navrhnúť riešenie technického a výrazového problému

- tvorba sprievodu podľa zvládnutých akordických značiek

Obsah: Systematizácia hudobno-teoretických vedomostí z predchádzajúcich ročníkov, zdokonaľovanie poznatkov o väčších hudobných formách, harmonické funkcie, akordy a akordické značky, štruktúra durovej a molovej, chromatickej stupnice, zdokonaľovanie akordickej, pasážovej, oktávovej techniky, všetky durové a molové stupnice v kombinovanom pohybe, T5, štvorhlasný akord s obratmi spolu v plynulom tempe, hra veľkého rozkladu – rozložene cez 3 oktávy zvlášť, etudy rôzneho technického zamerania na väčších plochách a v rýchlejších tempách, kultivovaný hudobno-interpretačný prejav, zložitejšie melodické ozdoby, interpretácia zložitejších polyfonických skladieb s náročnejším vedením hlasov, prednesové skladby rôznych štýlov - klasické a moderné, zodpovedajúce technickým a interpretačným požiadavkám na tento ročník, verejné prezentácie, hra z listu, rozvoj sluchovo-motorických zručností, samostatne urobené transpozície jednoduchých melodických útvarov, základy improvizácie, tvorba vlastných skladbičiek, ľudové piesne podľa sluchu s použitím základných harmonických funkcií, návrh riešenia technického a výrazového problému, sprievod podľa akordických značiek.

2. ročník druhej časti I. stupňa základného štúdia

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

OBSAH	ŽIACI
Poznatky a pochopenie väčších hudobných foriem: sonátová, cyklická, zložitejšie polyfonické skladby.	- zdokonaľujú poznatky o väčších hudobných formách
Dejiny hudby v súlade s predmetom hudobná náuka a preberanými skladbami.	- systematizujú hudobno-teoretické vedomosti z predchádzajúcich ročníkov
Harmonické funkcie, akordy, akordické značky: rozširovanie rozsahu vedomostí.	- venujú pozornosť rozsahu vedomostí o: harmonických funkciách, akordoch, akordických značkách
Durová, molová, chromatická stupnica – uvedomenie si štruktúry, rozdielu medzi nimi, ich aplikácia v prednesovej literatúre.	- uvedomujú si štruktúru durovej, molovej, chromatickej stupnice
Akordická, pasážová, oktávová technika: zdokonaľovanie zručností.	- zdokonaľujú akordickú, pasážovú, oktávovú techniku
Durové a molové stupnice: hra v kombinovanom pohybe, T5 s obratmi spolu (tenuto, staccato, rozložene). Štvorhlasný akord s obratmi spolu v plynulom tempe.	- hrajú všetky durové a molové stupnice v kombinovanom pohybe, T5, štvorhlasný akord s obratmi spolu v plynulom tempe
Veľký rozklad – rozložene cez 3 oktávy zvlášť.	- zvládnu hru veľkého rozkladu – rozložene cez 3 oktávy zvlášť

Chromatická stupnica (2 – 3 stupnice zvlášť každou rukou). Etudy rôzneho technického zamerania na väčších plochách a v rýchlejších tempách s dôrazom na pasážovú, akordickú techniku, zdokonaľovanie motorickej zručnosti ľavej ruky. Zložitejšie melodické ozdoby. Zvládnutie skladieb: zložitejšie polyfonické skladby, prednesové skladby rôznych štýlov a žánrov. Hra z listu. Sluchovo-motorické zručnosti. Počúvanie sa pri hre, sluchová kontrola. Samostatné transponovanie jednoduchých melodických útvarov. Základy improvizácie. Vlastná tvorba žiaka. Hra ľudových piesní podľa sluchu s použitím T, S a D. Schopnosť navrhnúť riešenie technického a výrazového problému. Tvorba sprievodu podľa zvládnutých akordických značiek. Verejné vystúpenia.	- reprodukujú chromatickú stupnicu - interpretujú etudy rôzneho technického zamerania na väčších plochách a v rýchlejších tempách - venujú pozornosť kultivovanému hudobno-interpretačnému prejavu - zvládnu zložitejšie melodické ozdoby - interpretujú klavírne skladby: zložitejšie polyfonické skladby s náročnejším vedením hlasov, prednesové skladby rôznych štýlov – klasické a moderné, zodpovedajúce technickým a interpretačným požiadavkám na tento ročník - zahrajú skladbu väčšej formy s využitím a zvládnutím prvkov hracieho aparátu zameraného na pasážovú techniku - preukážu návyky verejnej prezentácie, - zahrajú z listu - venujú pozornosť rozvoju sluchovo-motorických zručností - kontrolujú sa sluchovo, počúvajú sa pri hre - transponujú samostatne jednoduché melodické útvary - preukážu základy improvizácie - tvoria vlastné skladbičky - zahrajú ľudové piesne podľa sluchu s použitím základných harmonických funkcií - navrhujú riešenie technického a výrazového problému - tvoria sprievod podľa akordických značiek - 1-krát v každom polroku vystúpi ako sólista, podmienka je hra spamäti

Odporúčaný notový materiál:

C. Czerny: op. 599, op. 261, op. 821

B. Bartók: Mikrokozmos zošit II., III.

J. B. Duvernoy: op. 176,op. 120

H. Lemoine: Detské etudy, op.37

K. Bertini: 25 etud op. 100

I. Hurík: Etudy

E. Hradecký: Jazz Études – Ivo Žurek MUSIC 1993

A. Albrecht: Drobné skladby pre mládež, opus, Bva

B. Bartók: Zongoráziifjuság I, EMB, Deťom I, Deťom II, Deťom III, Mikrokozmos I, Mikrokozmos II, Mikrokozmos III

L. van Beethoven: Leichte Klavierstücke (r. H. Steuer), Peters, sonatina G - dur

L. Berger: Invencie

V. Bokes: Detský cyklus, op. 13 (Riekanky), Detský cyklus I. Sonatina, Vianočné koledy

D. Cimarosa: Vybrané sonáty, Muzgiz

J. Cikker: Čo mi deti rozprávali (Akvarely)

M. Clementi, F. Kuhlau, J. L. Dusík: Sonatíny a rondá, Supraphon, Collectio clavichrodium I – ľahké úpravy piesní a tancov z uchovaných pamiatok na Slovensku – Uhorská zbierka

Tabulatura Vietoris, Melodiarium A. Szirmay-Keczer atď.

P. I. Čajkovskij: Album pre mládež, op. 39,SHV

I. Dibák: Suity, Čriepky L. DUSÍK: Sonatíny, op. 20 (r. Kundera)

P. Eben: Svět malých (r. I. Hurník), SHV, Lidové písne a koledy, Panton, 100 lidových písní, Panton

E. H. Grieg: Lyrické skladby I

E. Hradecký: Detský karneval, Malé jazzové album

D. Kabalevskij: Klavírny album pre deti, op. 39, Vybrané skladby pro děti, op. 27, Op. 60, Žert 30 dětských skladeb op. 27 (r. S. Rauble), PWM, Ľahké variácie, op. 51

F. Mendelssohn-Barthöldy: Šesť detských skladieb, op. 72, výber

E. Satié: Detské kresbičky

L. Sluka: Hrátky, Panton 1970, Hry a sny (r. Doležalova), Supraphon 1966, Malá klavírní suita (r. Resler), Panton

E. Suchoň: Maličká som, SVKL Bratislava 1957, Keď sa vlci zišli – suita

G. Sviridov: Album pre deti

I. Szeghy: Pôjdeme do ZOO

J. S. Bach: Knižočka skladieb

Z. Kodály: 24 kiskánon a fekete buleten

3. ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

1,5 h – komorná hra (skupinové vyučovanie – 9 žiakov), 1x týždenne

Ciele:

- zameranie sa na hudobný rozvoj, rozvíjanie estetického vkusu a tvorivých schopností žiaka

- snaha vytvoriť dokonalú harmonickú vyváženosťou medzi sluchovou a motorickou sférou

- rozvíjať samostatnosť a fantáziu žiaka, podporovať osobnostný prístup žiaka k umeniu a ku klavírnej hre, postupne a spoľahlivo pripraviť žiaka na zvládnutiu nasledujúceho absolventského ročníka

- tónina – samostatné určovanie tóniny

- orientácia v intervaloch, v akordoch, v ich tvorbe, v akordických značkách

- základné znaky hudobných štýlov, foriem: výklad, pochopenie a ich rozpoznanie

- hudobná, klavírna terminológia v pôvodnom znení

- všetky durové a molové stupnice v kombinovanom pohybe, T5 s obratmi spolu (tenuto, staccato, rozložene), štvorhlasný akord s obratmi spolu v plynulom tempe; veľký rozklad – rozložene; D7, zm. 7 malý rozložený akord spolu, oktávové techniky: rozvíjanie zaradením technických oktávových cvičení

- etudy rôzneho technického zamerania

- kultivovaný hudobno-interpretačný prejav: rozvíjanie

- zložitejšie melodické ozdoby

- zvládnutie skladieb: polyfonické skladby s náročnejším vedením hlasov, klavírne skladby rôznych štýlov, žánrov a období: klasika a moderna, populárna hudba v úprave pre klavír

- hra z listu

- metro-rytmické cítenie

- sluchovo-hudobná predstavivosť

- cvičenia na rozdielne usporiadanie rytmických štruktúr v pravej a ľavej ruke (duoly – trioly a ďalšie podľa študovaných skladieb)

- samostatné transponovanie jednoduchých melodických útvarov

- základy improvizácie, vlastná tvorba žiaka

- hra ľudových piesní podľa sluchu s použitím T, S, D a ich príbuzných akordov, tvorba kadencie

- samostatné návrhy riešenia technického a výrazového problému

- tvorba sprievodu podľa akordických značiek

Obsah: Aplikácia poznatkov o väčších hudobných formách v klavírnej interpretácii, vedomostí o harmonických funkciách, akordoch, akordických značkách pri tvorbe sprievodu, zdokonaľovanie pasážovej techniky, oktávová technika, etudy zamerané na vybrané technické problémy, všetky stupnice durové, molové, harmonické a melodické a vybrané stupnice chromatické, hra štvorhlasného akordu s obratmi, malý a veľký rozklad osobitne, dominantný septakord a zmenšený septakord s rozkladmi, zvládnutie samostatnej práce so skladbou, zdokonaľovanie farebnosti tónu a rozširovanie dynamickej škály, využívanie chromatiky, glissandá, aleatorika, zložitejšie melodické ozdoby, interpretácia zložitejších polyfónnych skladieb, interpretácia skladieb rôznych období, štýlov a žánrov, pochopenie väčšej cyklickej formy, zameranie sa na štýlovosť, charakter a náladu interpretovaných skladieb, rozvíjanie sluchovej predstavivosti, hra z listu skladby primeranej

náročnosti, prehĺbenie rytmického cítenia, samostatnosť v transponovaní, sprievod v akordických značkách.

3. ročník druhej časti I. stupňa základného štúdia

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

OBSAH	ŽIACI
Väčšie hudobné formy: sonátová, cyklická, zložitejšie polyfonické skladby: prehĺbenie poznatkov a pochopenie.	- aplikujú poznatky o väčších hudobných formách v klavírnej interpretácii
Harmonické funkcie, akordy, akordické značky: prehĺbenie vedomostí.	- aplikujú vedomosti o harmonických funkciách, akordoch, akordických značkách pri tvorbe sprievodu
Stupnice: prehĺbenie vedomostí, rozdiel medzi nimi, aplikácia v prednesovej literatúre.	- používajú vedomosti o stupniciach pri ich výskyte (alebo ich úryvkoch) v klavírnej literatúre
Pasážová technika na väčších plochách, oktávová technika.	- zdokonaľujú pasážovú techniku, oktávovú techniku - zahrajú skladbu väčšej formy s využitím a zvládnutím prvkov hracieho aparátu zameraného na pasážovú techniku
Technické etudy.	- zahrajú etudy zamerané na vybrané technické problémy
Všetky stupnice durové, molové, harmonické a melodické a vybrané stupnice chromatické.	- reprodukujú všetky stupnice durové, molové, harmonické a melodické a vybrané stupnice chromatické
Štvorhlasný akord s obratmi, malý a veľký rozklad osobitne, dominantný septakord a zmenšený septakord s rozkladmi.	- zvládnu hru štvorhlasného akordu s obratmi, malý a veľký rozklad osobitne, dominantný septakord a zmenšený septakord s rozkladmi
Chromatika, glisandá, aleatorika, zložitejšie melodické ozdoby.	- používajú chromatiku, glissandá, aleatoriku, zložitejšie melodické ozdoby
Štýlovosť, charakter a nálada interpretovaných skladieb: väčšie nároky na ich vyjadrenie.	- chápu väčšie cyklické formy, venujú pozornosť väčším nárokom na štýlovosť, charakter a náladu interpretovaných skladieb
Vnímanie, pochopenie a reprodukcia väčších cyklických foriem.	
Tón: zdokonaľovanie farebnosti a dynamickej škály. Hudobno-výrazové prostriedky.	- zdokonaľujú farebnosť tónu a rozširujú dynamickú škálu
Zvládnutie skladieb: zložitejšie polyfonické skladby s náročnejším vedením hlasov, skladby rôznych štýlov a období – klasické, moderné zodpovedajúce technickým a interpretačným požiadavkám na tento ročník.	- interpretujú zložitejšie polyfónne skladby, interpretujú skladby rôznych období, štýlov a žánrov
Rozbor skladieb.	- venujú pozornosť zvládnutiu samostatnej práce so skladbou
Sledovanie a rozvíjanie sluchovej predstavy skladby.	- preukážu návyky sluchovej predstavy
Hra z listu.	- hrajú z listu skladby primeranej náročnosti
Hra ľudových piesní podľa sluchu s použitím T, S,	- zahrajú ľudové piesne podľa sluchu s použitím

D a ich príbuzných akordov, základy tvorby kadencie. Základy improvizácie. Rytmická sféra. Samostatné transponovanie jednoduchých melodických útvarov. Tvorba sprievodu podľa akordických značiek. Verejné vystúpenia.	T, S, D a ich príbuzných akordov, používajú základy tvorby kadencie - docielia prehĺbenie rytmického cítenia - dokážu samostatne transponovať jednoduché melodické útvary - tvoria sprievod podľa akordických značiek - 1-krát v každom polroku vystúpi ako sólista, podmienka je hra naspamäť

Odporúčaný notový materiál:

C. Czerny: op. 261, 125 pasážových cvičení op. 718, Etudy pre ľavú ruku op. 849, Príprava zručnosti op. 299, Škola zbehlosti op. 337, 40 denných cvičení op. 636

J. B. Duvernoy: op. 276 op. 120

S. Heller: 40 klavírnych etud op. 45; 46; 47

B. Bartók: Mikrokozmos

M. Dvořák: Jazzové klavírne etudy

J. Jiránek: Technické cvičenia II. zošit č. 5, 8, 9

V. Júzlová: Prípravné technické cvičenia pri improvizáciu a sprievody ľudových piesní

J. Zimmer: op. 59

I. Hurník: Etudy

A. Albrecht: 12 klavírnych skladbičiek, Opus 5 - II

L. van Beethoven: Bagatelles et Ecossaises, r. Drzewiecki, PWM, Album I, EMB 1971, 14 Bagatelle, výb. z op. 33, 119, 126, r. Frickert, Peters, Sonatína C dur, Ecossaisen und Deutsche Tänze, r. W. Nieman, Peters, Klavierstücke, r. Köhler, Peters

J. Brahms: Valčíky, op. 39

C. Debussy: 2 arabesky, Malý pastier

GOLLIWOGG'S CAKE-WALK Černoušek, Taneček panenky

I. Dibák: Čriepky op. 53 (HF 1993), 7 suita pre klavír, Malá suita pre klavír, op. 20, Druhá klavírna suita, op. 44, Melancholická suita

M. Dlouhý: Bagatelly pro klavír op. 18, r. Uxová, Ed. LŠU

P. Eben: Malé portréty, Panton 1969

G. Gerswin: Preludia pre klavír EDY´S SCORE 1992

M. I. Glinka: Tarantella Valčík na rozloučenou

E. H. Grieg: Klavírne kusy, Lyrické kusy, op. 12, I. zoš. Praha 1958. Norvegische Tänze, Peters, Lyrické skladby op. 30, r. Šolc, 1 Supraphon, Lyrische Stücke 3, op. 43, Peters

J. Haydn: Das neue Klavierbüchlein, Litolff, Album, Peters, 12 kleine Stücke, 6 slavných menuetů, Muzgiz, Menuet zo sonáty č.6, Moskva 1952

S. Heller: 32 prelúdií pre slečnu Lili, r. Kurz

J. N. Hummel: Tyrolské variácie

F. Chopin: Album snažších skladeb, r. Fišerová

J. Ibert: Histosies

Z. Kodály: Detské tance, EMB 1971

W. Lutoslawski: Folk Melodies for Piano, PWM 1971

F. Mendelssohn – Barthöldy: Kinderstücke, Peters, Piesne bez slov, výber, r. Doležalová, Supraphon 1969

D. Milhaud: Brazílske tance

W. A. Mozart: Andante s variáciami F dur, Rondo D dur, Nemecké tance, r. Solc

E. Satié: Valčíky, Sarabandy, JACK IN THE BOX, Športy a zábavy

R. Schumann: Detské scény op. 15, Album pre mládež op. 68, Kartki z albumu, op. 124, PWM

M. Schneider – Trnavský: Slovenská sonatína op. 75, Pestrý rad skladieb pre klavír, op. 85, Martin 1944

J. Sibelius: Pieseň bez slov

4. ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

1,5 h – komorná hra (skupinové vyučovanie – 9 žiakov), 1x týždenne

Ciele:

- hudobný rozvoj, estetický vkus a tvorivé schopnosti žiaka, tak aby bol žiak schopný samostatne kontrolovať dokonalú harmonickú vyváženosť medzi sluchovou a motorickou sférou

- rozvíjať samostatnosť a fantáziu žiaka, podporovať osobnostný prístup žiaka k umeniu a ku klavírnej hre

- pripraviť žiaka na absolventské skúšky

- tónina – samostatné určovanie tóniny - orientácia v intervaloch, v akordoch, v ich tvorbe, v akordických značkách

- základné znaky hudobných štýlov, foriem: výklad, pochopenie a ich rozpoznanie

- hudobná, klavírna terminológia v pôvodnom znení

- všetky durové a molové stupnice v kombinovanom pohybe, T5 s obratmi spolu (tenuto, staccato, rozložene), štvorhlasný akord s obratmi spolu v plynulom tempe, veľký rozklad – rozložene. D7, zm. 7 malý rozložený akord spolu, oktávové techniky: rozvíjanie zaradením technických oktávových cvičení

- etudy rôzneho technického zamerania

- kultivovaný hudobno-interpretačný prejav: rozvíjanie, zložitejšie melodické ozdoby

- zvládnutie skladieb: polyfonické skladby s náročnejším vedením hlasov, klavírne skladby rôznych štýlov, žánrov a období: klasika a moderna, populárna hudba v úprave pre klavír

- hra z listu, základy improvizácie, vlastná tvorba žiaka

- metro-rytmické cítenie, sluchovo-hudobná predstavivosť

- cvičenia na rozdielne usporiadanie rytmických štruktúr v pravej a ľavej ruke (duoly – trioly a ďalšie podľa študovaných skladieb)

- samostatné transponovanie jednoduchých melodických útvarov

- hra ľudových piesní podľa sluchu s použitím T, S, D a ich príbuzných akordov, tvorba kadencie

- samostatné návrhy riešenia technického a výrazového problému

- tvorba sprievodu podľa akordických značiek

Obsah: Systematizácia a kompletizácia vedomostí z hudobnej teórie, dejín hudby a ich praktické využitie v klavírnej hre, definovanie tóniny, samostatné určenie tóniny, definovanie: intervaly, akordy, ich tvorbu, akordické značky, základné znaky hudobných štýlov, foriem, používanie hudobnej, klavírnej terminológie v pôvodnom znení, všetky durové a molové stupnice a akordy v súlade s obsahovými štandardmi, etudy rôzneho technického zamerania na väčších plochách a v rýchlejších tempách s dôrazom na pasážovú, akordickú techniku, oktávovú techniku, rozvoj kultivovaného hudobno-interpretačného prejavu, zložitejšie melodické ozdoby, interpretácia skladieb: polyfonické skladby s náročnejším vedením hlasov, ďalšie klavírne skladby: klasika a moderna, populárna hudba v úprave pre klavír podľa technických a interpretačných požiadaviek na daný ročník, hra z listu, rozvoj sluchovo-hudobnej predstavivosti a metro-rytmického cítenia, rytmické cvičenia na rozdielne usporiadania rytmických štruktúr v pravej a ľavej ruke, transponovanie, základy improvizácie, vlastná tvorba, hra podľa sluchu so sprievodom.

4. ročník druhej časti I. stupňa základného štúdia

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

OBSAH	ŽIACI
Tónina – samostatné určovanie tóniny – orientácia v intervaloch, v akordoch, v ich tvorbe, v akordických značkách.	- systematizujú komplexné vedomosti z hudobnej teórie, dejín hudby a ich praktické využitie v klavírnej hre - definujú tóninu, samostatne určujú tóninu - definujú intervaly, akordy, ich tvorbu, akordické značky
Základné znaky hudobných štýlov, foriem: výklad, pochopenie a ich rozpoznanie.	- definujú a rozlišujú základné znaky hudobných štýlov, foriem
Hudobná, klavírna terminológia v pôvodnom znení.	- používajú hudobnú, klavírnu terminológiu v pôvodnom znení
Všetky durové a molové stupnice v kombinovanom pohybe, T5 s obratmi spolu (tenuto, staccato, rozložene), štvorhlasný akord	- reprodukujú všetky durové a molové stupnice a akordy v súlade s obsahovými štandardmi

s obratmi spolu v plynulom tempe. Veľký rozklad – rozložene. D 7 , zm7 malý rozložený akord spolu. Oktávové techniky: rozvíjanie zaradením technických oktávových cvičení. Etudy rôzneho technického zamerania. Kultivovaný hudobno-interpretačný prejav: rozvíjanie. Zložitejšie melodické ozdoby. Zvládnutie skladieb: polyfonické skladby s náročnejším vedením hlasov, klavírne skladby rôznych štýlov, žánrov a období: klasika a moderna, populárna hudba v úprave pre klavír. Hra z listu. Metro-rytmické cítenie. Sluchovo-hudobná predstavivosť. Cvičenia na rozdielne usporiadanie rytmických štruktúr v pravej a ľavej ruke (duoly – trioly a ďalšie podľa študovaných skladieb). Samostatné transponovanie jednoduchých melodických útvarov. Základy improvizácie. Vlastná tvorba žiaka. Hra ľudových piesní podľa sluchu s použitím T, S, D a ich príbuzenských akordov, tvorba kadencie. Samostatné návrhy riešenia technického a výrazového problému. Tvorba sprievodu podľa akordických značiek. Verejné vystúpenie.	- interpretujú etudy rôzneho technického zamerania na väčších plochách a v rýchlejších tempách s dôrazom na pasážovú, akordickú techniku, oktávovú techniku - venujú pozornosť rozvoju kultivovaného hudobno-interpretačného prejavu - dokážu zvládnuť zložitejšie melodické ozdoby - interpretujú skladby: polyfonické skladby s náročnejším vedením hlasov, ďalšie klavírne skladby: klasika a moderna, populárna hudba v úprave pre klavír podľa technických a interpretačných požiadaviek na daný ročník - zahrajú skladbu väčšej formy s využitím a zvládnutím prvkov hracieho aparátu zameraného na pasážovú techniku - zahrajú z listu - venujú pozornosť rozvoju sluchovo-hudobnej predstavivosti a metro-rytmického cítenia - použijú správne cvičenia na rozdielne usporiadanie rytmických štruktúr v pravej a ľavej ruke - transponujú samostatne melodické fragmenty - aplikujú základy improvizácie - venujú pozornosť vlastnej tvorbe - zahrajú Ľudové piesne podľa sluchu so sprievodom - navrhujú riešenia technického a výrazového problému - vytvoria sprievod podľa akordických značiek - 1-krát v každom polroku vystúpi ako sólista, podmienka je hra spamäti

Odporúčaný notový materiál:

C. Czerny: op. 261, 125 pasážových cvičení op. 718, Etudy pre ľavú ruku op. 849, Príprava zručnosti op. 299, Škola zbehlosti op. 337, 40 denných cvičení op. 636

J. B. Duvernoy: op. 276 op. 120

S. Heller: 40 klavírnych etud op. 45; 46; 47

B. Bartók: Mikrokozmos

M. Dvořák: Jazzové klavírne etudy

J. Jiránek: Technické cvičenia II. zošit č. 5, 8, 9

V. Júzlová: Prípravné technické cvičenia pri improvizáciu a sprievody ľudových piesní

J. Zimmer: op. 59

I. Hurník: Etudy

A. Albrecht: 12 klavírnych skladbičiek, Opus 5 – II

L. van Beethoven: Bagatelles et Ecossaises, r. Drzewiecki, PWM, Album I, EMB 1971, 14 Bagatelle, výb. z op. 33, 119, 126, r. Frickert, Peters, Sonatína C dur , Ecossaisen und Deutsche Tänze, r. W. Nieman, Peters, Klavierstücke,r. Köhler, Peters

J. Brahms: Valčíky, op. 39

C. Debussy: 2 arabesky, Malý pastier

GOLLIWOGG'S CAKE-WALK Černoušek, Taneček panenky

I. Dibák: Čriepky op. 53 (HF 1993), 7 suita pre klavír, Malá suita pre klavír, op. 20b, Druhá klavírna suita, op. 44, Melancholická suita

M. Dlouhý: Bagatelly pro klavír op. 18, r. Uxová, Ed. LŠU

P. Eben: Malé portréty, Panton 1969

G. Gerswin: Preludia pre klavír EDY´S SCORE 1992

M. I. Glinka: Tarantella, Valčík na rozloučenou

E. H. Grieg: Klavírne kusy , Lyrické kusy, op. 12, I. zoš. Praha 1958. Norvegische Tänze, Peters, Lyrické skladby op. 30, r. Šolc, 1 Supraphon, Lyrische Stücke 3, op. 43, Peters

J. Haydn: Das neue Klavierbüchlein, Litolff, Album, Peters, 12 kleine Stücke, 6 slavných menuetů, Muzgiz , Menuet zo sonáty č.6, Moskva 1952

S. Heller: 32 prelúdií pre slečnu Lili, r. Kurz

J. N. Hummel: Tyrolské variácie

F. Chopin: Album snažších skladeb, r. Fišerová

J. Ibert: Histosies

Z. Kodály: Detské tance, EMB 1971

W. Lutoslawski: Folk Melodies for Piano, PWM 1971

F. Mendelssohn – Barthöldy: Kinderstücke, Peters, Piesne bez slov, výber, r. Doležalová, Supraphon 1969

D. Milhaud: Brazílske tance

W. A. Mozart: Andante s variáciami F dur, Rondo D dur, Nemecké tance, r. Solc

R. Schumann: Detské scény op. 15, Album pre mládež op. 68, Kartki z albumu, op. 124, PWM

M. Schneider – Trnavský: Slovenská sonatína op. 75, Pestrý rad skladieb pre klavír, op. 85, Martin 1944

J. Sibelius: Pieseň bez slov

E. Suchoň: Preletel sokol (7 – II) Keď sa vlci zišli, Suita

Záverečná skúška:

Žiak interpretuje pred komisiou 1 skladbu z obdobia klasicizmu, 1 skladbu z obdobia romantizmu, prípadne alternatívnu skladbu závažnejšieho charakteru (+ komorný výstup – štvorručná hra, klavír + spev a podobne). Žiak účinkuje na absolventskom koncerte ZUŠ, výber skladby je na triednom učiteľovi klavíra.

Príprava ku hre na nástroji - prípravné štúdium B

PŠB – hra na keyboarde

Počet hodín týždenne: 0,5 h týždenne – hra na nástroji (individuálne vyučovanie)

Ciele:

- cieľom predmetu je vzbudiť u žiakov záujem o hudbu a nástroj

- naučiť žiakov počúvať a prežívať hudbu

- vyučovanie viesť hravou formou s využívaním všetkých didaktických zásad: názornosti, primeranosti, postupnosti individuálneho prístupu

- rozvíjať hudobnú vnímavosť, predstavivosť

- učebný proces viesť hravou formou, striedaním rôznych metód práce, aplikovať názorné vyučovanie ako príklad prvých hudobných návykov a obohatenie sluchových skúseností žiaka

- postupovať od hry podľa sluchu ku hre podľa nôt, rozvíjať percepčné návyky a základy elementárneho sluchovo-harmonického cítenia

- viesť žiaka k interpretačným návykom: *postavenie rúk, orientácia na klavíri, používanie hracieho aparátu*

Obsah: Získanie základných hudobných návykov – postavenie pravej a ľavej ruky, sedenie za nástrojom, rozvoj sluchovej predstavivosti. Základné znalosti technického ovládania nástroja – funkcií (Acmp., Sync-Start, Voice, Style Main, A/B, Ending). Sluchová orientácia v nástrojoch Clavi, String, Drum-Perkussion. Rozvíjanie rytmického cítenia (C, 3/4, 2/4 takt). Hra tenuto, legato, dynamika, frázovanie. Hra jednoduchých ľudových piesní v päťprstovej polohe s využitím akordického sprievodu pomocou harmonických funkcií (T, D). Orientácia v základných akordických značkách (C, G,...).

Jednoročné prípravné štúdium - PŠB

OBSAH	ŽIACI
Správne sedenie a postavenie pravej a ľavej ruky, základy ovládania mechu.	- poznajú a majú osvojenú hru na keyboarde (orientácia pravej a ľavej ruky) - majú osvojené základné návyky správneho ovládania nástroja (sedenie za nástrojom, držanie nástroja, držanie pravej ruky, atď.)
Melodizácia a rytmizácia slov, detských riekaniek a detských textov. Hudobno-teoretické poznatky na úrovni prípravného štúdia. Hra jednoduchých cvičení a piesní (najskôr len v pravej ruke, neskôr spolu s ľavou rukou – sprievod).	- vedia zahrať jednoduchú ľudovú alebo umelú pieseň či skladbu s jednoduchým sprievodom ľavej ruky (základné basy)
Verejné vystúpenia.	- 1-krát za polrok vystúpia na verejnom koncerte

Notový materiál – voliť a prispôsobiť podľa individuálnych dispozícií žiaka.

Odporúčaný notový materiál:

Z. Böhmová, A.Grünfeldová, A.Sarauer: Klavírna škola pre začiatočníkov

V. Patejdl: Klávesová škola Casio

B. Spáčil: Hrajeme s Yamahou

A. Benthein: Nová škola hry na keyboarde

M. Kurteva: 1. a 2. diel Hudobný zošitok (pre PŠ) – riekanky a ľudové piesne

L. Fletcher: Klavírna škola, Buffalo, USA

Ľ. Šimková: Klavírní prvouka, Supraphon Praha 1990

Ľudové piesne a prednesové skladby podľa schopností žiaka.

Hudobná literatúra, ktorá je odporúčaná v týchto učebných osnovách slúži k základnej orientácií učiteľa a je možné variovať študijný materiál podľa pedagogických skúseností vyučujúceho a podľa individuálnych schopností žiaka.

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia – *komisionálna skúška: 1 – 2 ľudové piesne v jednoduchej úprave.*

I. stupeň základného štúdia 1. časť

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

1. ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

Ciele:

- naučiť žiakov, že invenčený umelec a interpret môže pomocou elektronických systémov vytvárať veľmi kvalitnú hudbu, ktorá nemusí byť používaná k masovej prezentácií

- vzbudiť záujem o hru na nástroj

- naučiť žiakov počúvať, prežívať a vytvárať

- najdôležitejším momentom pri formovaní kladného vzťahu žiaka k hudbe a hudobnému nástroju sú jeho prvé kontakty s hudbou prostredníctvom pedagóga - preto je potrebné už od začiatku štúdia venovať pozornosť predpokladom žiaka (fyzickým, psychickým) pre hru na nástroji a citlivým prístupom tieto predpoklady rozvíjať

- výučba hry na keyboarde v 1. ročníku sa opiera najmä o hru melódií (ľudových i umelých) s automatickým sprievodom, čiastočne i polyfónnu a kolektívnu hru

Obsah: Upevňovanie základných hudobných návykov – postavenie ruky, sedenie (postoj), rozvoj sluchovej predstavivosti. Využívanie základných funkcií (Start – Stop, Dispaly, Voice, Style, mód Normal, Demo, Intro, Ending). Sluchová orientácia v nástrojich Clavi, Strings, Drum-Perkusion. Rozvíjanie rytmického cítenia (C, 3/4, 2/4 takt, bodka za notou). Hra legato, tenuto, staccato, dynamika, frázovanie. Podkladanie palca (príprava ku hre stupníc). Hra durových stupníc do 2 #, 2b + kvintakord. Dodržiavanie klavírneho prstokladu. Stupnica a mol prirodzená. Hra jednoduchých ľudových piesní s využitím harmonických funkcií (T, D). Orientácia v základných akordických značkách (C, F, E,...)

1. ročník prvej časti I. stupňa

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

OBSAH	ŽIACI
Základy hry na nástroji.	- zahrajú na elektronickom hudobnom nástroji (ďalej EKN) na úrovni prislúchajúcej danému stupňu vzdelania - aplikujú poznatky získané z Hudobnej náuky

Cvičenia na správne použitie hracieho aparátu. Uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu, technické prstové cvičenia. Základy durových stupníc každou rukou zvlášť a spolu v protipohybe, tonický kvintakord. Hra podľa notového zápisu v husľovom kľúči, hra jednoduchých cvičení zvlášť, hra jednoduchých cvičení spolu, hra v basovom kľúči s použitím ľavej ruky. Interpretácia a výraz: hra legato, tenuto, staccato, dynamika, frázovanie. Používanie základných funkcií keyboardu: využívanie jednoduchých funkcií keyboardu (Start, Stop, Voice, Style, Tempo +/-, Intro, Ending, Volume). Zvládnutie skladieb: jednoduché skladby polyfonického charakteru. Skladby s rytmickým sprievodom podľa vlastného výberu: možnosť hry akordov v základnej polohe, nepoužívať funkciu Single Finger mode (hra akordu jedným prstom). Hra piesne s použitím akordov: čítanie a hra jednoduchých akordických značiek, hra jednoduchých ľudových a detských piesní s použitím harmonických funkcií T, D. Verejné vystúpenie.	- ovládajú nôty na úrovni daného stupňa vzdelania - používajú správny prstoklad - aplikujú základné interpretačné prejavy – hra legato, staccato, dynamika, frázovanie - rozoznajú základné zvukové vzorky na EKN - vyberajú rytmus podľa predlohy - identifikujú akordické značky - aplikujú základné akordické značky (C, F, G) - zahrajú piesne s použitím akordov - interpretujú jednoduché ľudové a detské piesne s využitím prvého a piateho stupňa (T, D) - verejne vystúpia 1-krát za pol rok (sólová hra), hra naspamäť - ak neabsolvovali PŠ, vystúpia až v II. polroku

Odporúčaný notový materiál:

J. Mašinda: Slovenská klavírna škola, Klavírna čítanka

V. Patejdl: Klávesová škola Casio

E. Spáčil: Hrajeme s Yamahou – 1. č.

A. Benthien: Nová škola hry na keyboarde Yamaha Song Book

F. Emonts: Európska klavírna škola I. diel

M. Kurteva: Klavírna škola pre začiatočníkov 1. a 2. diel

V. Lichnerová: Zahraj mi pesničku

Yamaha Song Book

P. Malýy: Nová slovenský klavírna škola

Ľudové piesne a prednesové skladby podľa schopností žiaka.

Hudobná literatúra, ktorá je odporúčaná v týchto učebných osnovách, slúži na základnú orientáciu učiteľa a študijný materiál možno variovať podľa pedagogických skúseností učiteľa a individuálnych dispozícií žiaka.

2. ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

Ciele:

- podľa schopností a vyspelosti žiaka sa snaží pedagóg uskutočniť prechod z počiatočného štádia klavírnej hry

- technicky zdokonaľuje základ vytvorený v predošlom ročníku, rozširuje ho a hudobne smeruje od detských pesničiek a skladbičiek

- k náročnejším pesničkám populárnym, folklórnym a prípadne klasickým skladbičkám

- melódie budú zložitejšie, môže dochádzať k rôznym kombináciám na základe možností nástroja samozrejme vždy podľa vyspelosti žiaka

- vzťah k hudbe treba pestovať na vysokej úrovni, viesť žiak k poznávaniu hodnotných skladieb

Obsah: Rozširovať znalosť funkcií nástroja – práca s transpozíciou, Voice (hľadanie zvukov), práca s tempom. Takt 6/7. Stupnice a mol, prípadne e mol harmonická. Znalosť funkcií septakordov – napr. C7, D7, G7 + čiastočná znalosť mol akordov.

2. ročník prvej časti I. stupňa

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

OBSAH	ŽIACI
Výber zvukových vzoriek (VOICE), výber štýlu (STYLE). Funkcie ovládania automatického hudobného sprievodu: Acmp On/Off, Start/Stop. Durové stupnice do 2♯ a 2b a molové stupnice do 2♯ a 2 – hra kvintakordu s obratmi tenuto, malý rozklad. Hra akordov s použitím základnej polohy i obratov (dur, mol) v min. rozsahu tónin 1♯ – 1b. Etudy – prstová technika, hra dvojhmatov. Inštruktívne skladby na zdokonalenie nástrojovej techniky. Jednoduchá skladba s prvkami polyfónie – melodická linka v pravej alebo ľavej ruke s použitím zvukovej banky keyboardu (organ, čembalo).	- vyberajú zvukové vzorky (Voice) a typ hudobného aranžmánu (STYLE) - definujú funkcie ovládania automatického hudobného sprievodu: Acmp On/Off, Start/Stop, reprodukujú stupnice, akordy a etudy v súlade s obsahovými štandardmi 2. ročníka - interpretujú jednoduché skladby s prvkami polyfónie s použitím zvukovej banky keyboardu (organ, čembalo)

Jednoduché detské piesne populárnej hudby s využitím funkcií automatického aranžéra, zvukovej banky a základných technických funkcií v min. rozsahu durových a mólových tónin 1♯ – 1b. Hra (tanečných) štýlov s použitím automatického aranžéra: polka, valčík, pop. Jednoduché klavírne úpravy tanečných piesní (s použitím oboch rúk). Jednoduché prednesové skladby. Rytmické útvary: pravidelný, bodkovaný rytmus. Počúvanie základných hudobných žánrov tanečnej hudby (polka, valčík, beat). Rozvíjanie sluchovej kontroly pri počúvaní a vlastnej interpretácii. Tvorba sprievodu k ľudovým piesňam v rozsahu tónin v nadväznosti na zvládnuté stupnice s použitím základných harmonických funkcií (T, D). Transpozície detských a jednoduchých ľudových piesní v tóninách v nadväznosti na zvládnuté stupnice. Verejné vystúpenia.	- interpretujú jednoduché detské piesne populárnej hudby s využitím funkcií automatického aranžéra, zvukovej banky a základných technických funkcií - interpretujú tanečné štýly s použitím automatického aranžéra - interpretujú jednoduché klavírne úpravy tanečných piesní (s použitím oboch rúk) - interpretujú jednoduché prednesové skladby - interpretujú skladby s pravidelnými, bodkovanými rytmickými útvarmi - rozlišujú hudobné žánre tanečnej hudby (polka, valčík, beat) - kontrolujú sa sluchovo pri vlastnej interpretácií - interpretujú ľudové piesne v rozsahu tónin v nadväznosti na zvládnuté stupnice s použitím základných harmonických funkcií (T, D) - ovládajú základy transpozície detských a jednoduchých ľudových piesní v tóninách v nadväznosti na zvládnuté stupnice - zahrajú z listu skladby primeranej náročnosti - verejne vystupujú 1-krát v rámci každého polroka (sólová hra), hra naspamäť

Odporúčaný notový materiál:

C. Czerny: Etudy, op. 599

E. Spáčil: Hrajeme s Yamahou č. II., Vianoce s Yamahou

F. Emonts: Európska klavírna škola I. diel

YamahaPortatone: Song Book

Ľudové piesne – výber, prednesové skladby podľa vyspelosti žiaka.

3. ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

1 h – komorná hra (skupinové vyučovanie – 9 žiakov), 1x týždenne

Ciele:

- rozširovať u žiakov štúdium rozmanitých hudobných žánrov (skladby klasické, populárne a tanečné) podľa schopnosti a záujmu jednotlivca

- rozvíjať u žiaka zmysel pre štýlovú reprodukciu

- orientovať sa v tabuľke ťažších akordov ako sú molové akordy, septakordy (ako také), molové septakordy

- rozvíjať hru z listu a fantáziu s cieľom sledovať prípravu neskoršej improvizácie

Obsah: Práca s keyboardom (mód Single Finge, mód Split, mód Fingered, funkcia DUAL, HARMONY a rôzne štýly ako napr. pop, rock, beat, jazz, dance...). Znalosť funkcií septakordov – napr. F7, B7, Es7, a mol 7, e mol 7 a pod. - stupnice E dur, h mol, d mol.

3. ročník prvej časti I. stupňa

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

OBSAH	ŽIACI
Výber zvukových vzoriek, výber štýlu. Funkcie: TOUCH, SPLIT, DUAL. Funkcie ovládania automatického hudobného sprievodu: Acmp On/Off, Start/Stop, Intro/Ending, Sync Start/Stop. Ďalšie funkcie: Tempo, Metronome. Hudobno-teoretické poznatky v rozsahu vzdelávacích štandardov študijného zamerania hudobnej náuky a študovaných skladieb. Durové stupnice do 3♯ a 3b a molové stupnice do 3♯ a 3b – hra kvintakordu s obratmi tenuto, staccato a malý rozklad. Hra akordov s použitím základnej polohy i obratov (dur, mol) v min. rozsahu tónin 2♯ – 2b. Etudy – hra dvojhmatov a frázovanie. Inštruktívne skladby na zdokonalenie nástrojovej techniky. Jednoduchá polyfonická skladba, dva hlasy v pravej alebo ľavej ruke s použitím zvukovej banky keyboardu (organ, čembalo). Hra melodických ozdôb – príraz. Piesne populárnej hudby s využitím funkcií automatického aranžéra, zvukovej banky a funkcií Split, Dual, Harmony v min. rozsahu durových a mólových tónin 2♯ – 2b. Hra (tanečných) štýlov s použitím automatického aranžéra: polka, valčík, pop, disco. Jednoduché klavírne úpravy tanečných piesní (s použitím oboch rúk). Jednoduché prednesové skladby (menuet). Ľudové piesne v rozsahu tónin v nadväznosti na	- vyberajú zvukové vzorky, štýl - používajú funkcie Touch, Split, Dual - používajú funkcie ovládania automatického hudobného sprievodu: Acmp On/Off, Start/Stop, Intro /Ending, Sync Start/Stop - používajú ďalšie funkcie: Tempo, Metronome - reprodukujú stupnice, akordy, etudy v súlade s obsahovými štandardmi - vedia zahrať inštruktívne skladby na zdokonalenie klavírnej techniky - interpretujú jednoduché polyfonické skladby, dva hlasy v pravej alebo ľavej ruke s použitím zvukovej banky keyboardu (organ, čembalo) - zvládnu hru melodických ozdôb – príraz - interpretujú piesne populárnej hudby s využitím funkcií automatického aranžéra, zvukovej banky a funkcií Split, Dual, Harmony - aplikujú pri hre štýly s použitím automatického aranžéra: polka, valčík, pop, disco - interpretujú jednoduché klavírne úpravy

zvládnuté stupnice s použitím základných harmonických funkcií (TSD). Rytmický útvar: triola. Počúvanie základných hudobných žánrov tanečnej hudby (polka, valčík, beat 4/8/16, rock). Rozvíjanie sluchovej kontroly pri počúvaní a vlastnej interpretácii. Tvorba sprievodu k ľudovým piesňam s použitím T, S, D. Verejné vystúpenia.	tanečných piesní (s použitím oboch rúk) - interpretujú jednoduché prednesové skladby - interpretujú ľudové piesne v rozsahu tónin v nadväznosti na zvládnuté stupnice s použitím základných harmonických funkcií (TSD) - reprodukujú rytmické útvary: triola - počúvajú základné hudobné žánre tanečnej hudby (polka, valčík, beat 4/8/16, rock) - kontrolujú sa sluchovo pri počúvaní a vlastnej interpretácií - používajú základy transpozície detských a jednoduchých ľudových piesní v tóninách v nadväznosti na zvládnuté stupnice - zahrajú z listu skladby primeranej náročnosti - 1-krát verejne vystúpia v rámci každého polroka (sólová hra, hra spamäti), pričom interpretujú 2 náročnejšie skladby (ľudovú alebo populárnu), prípadne aj s jej úpravou, s využitím rôznych funkcií nástroja - V II. polroku vystúpia aj v rámci štvorručnej hry, príp. v komornom zoskupení

Odporúčaný notový materiál:

C. Czerny: Etudy, op. 599

E. Spáčil: Hrajeme s Yamahou II diel

E. Hradecký: Hrajeme na klavír podľa akordových značiek

Z. Prušová – Z. Janžurová: S pesničkou u klavíra

P. Malý: Škola hry na klavír a keyboard – I. a II. diel

A teraz túto – slov. ľud. piesne

Ľudové piesne – výber

4. ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

1 h – komorná hra (skupinové vyučovanie – 9 žiakov), 1x týždenne

Ciele:

- obohatiť a rozširovať žiakov zmysel pre rozmanité hudobné žánre o skladby z latinsko-americkej oblasti, príp. alternatívnu populárnu hudbu (rock, art-rock) podľa individuálneho záujmu

- orientovať sa v tabuľke ťažších akordov ako sú septakordy s veľkou septimou, molové akordy, molové septakordy

- budovať schopnosť improvizácie na vytváraní rôznych foriem hudobnej myšlienky

- rozvíjať hru z listu

Obsah: Práca s keyboardom (mód Single, Finge, mód Split, mód Fingered, funkcia DUAL, HARMONY a rôzne štýly ako napr. pop, beat, rock, dance, jazz,... Znalosť funkcií septakordov s veľkou septimou, napr. F maj, e maj. Hra molových stupníc.

4. ročník prvej časti I. stupňa

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

OBSAH	ŽIACI
Výber zvukových vzoriek, výber štýlu. Funkcie: Split, Dual, Harmony. Funkcie ovládania automatického hudobného sprievodu: Acmp On/Off, Start/Stop, Variation, Fill In, Intro/Ending, Sync Start/Stop. Ďalšie funkcie: Transpose, Tempo, Metronome.	- definujú základné technické možnosti elektronického klávesového nástroja, orientujú sa vo zvukových vzorkách a rytmoch daného nástroja, ako aj v jeho základných nastaveniach; tieto poznatky sú schopní vzájomne pretaviť prepájať do vlastných interpretačných zámerov - ovládajú hru na elektronickom hudobnom nástroji na úrovni prislúchajúcej danému stupňu vzdelania - používajú správne hudobné pojmy a technickú terminológiu vo vzťahu k EKN
Hudobno-teoretické poznatky v rozsahu vzdelávacích štandardov študijného zamerania hudobnej náuky a študovaných skladieb.	- aplikujú poznatky získané z hudobnej náuky
Durové stupnice do 5♯ a 4 a molové stupnice do 4♯ a 4 – hra kvintakordu s obratmi tenuto, staccato a malý rozklad.	
Hra akordov s použitím základnej polohy i obratov (dur, mol, 7) v min. rozsahu tónin 3♯ – 3b.	- orientujú sa vo vybraných akordoch a akordických spojeniach, poznajú vybrané akordické značky
Etudy – zlepšovanie pasážovej techniky hra dvojhmatov a frázovanie.	
Jednoduchá polyfonická skladba, dva hlasy v pravej alebo ľavej ruke s použitím zvukovej banky keyboardu (organ, čembalo).	
Hra melodických ozdôb – príraz, nátril, mordent.	- zahrajú jednoduché hudobné sprievody k melódii
Piesne populárnej hudby s využitím funkcií automatického aranžéra, zvukovej banky a funkcií Split, Dual, Harmony v min. rozsahu durových a mólových tónin 3♯ – 3b.	
Hra (tanečných) štýlov s použitím automatického aranžéra: polka, valčík, pop, disco, hip-hop a pod.	- orientujú sa prakticky i teoreticky v základných hudobných žánroch tanečnej hudby, vedia ich správne identifikovať, charakterizovať a na primeranej úrovni interpretovať
Jednoduché prednesové skladby (barok, klasicizmus).	
Inštruktívne skladby na zdokonalenie	

nástrojovej techniky. Ľudové piesne v rozsahu tónin v nadväznosti na zvládnuté stupnice s použitím základných harmonických funkcií (TSD). Rytmické útvary: triola, synkopa. Počúvanie základných hudobných žánrov tanečnej hudby (polka, valčík, beat 4/8/16, rock, slowrock, R&R). Rozvíjanie sluchovej kontroly pri počúvaní a vlastnej interpretácií. Používanie harmonických kadencií k vlastnému sprievodu jednoduchých melódií. Transpozície detských a jednoduchých ľudových piesní v tóninách v nadväznosti na zvládnuté stupnice. Verejné vystúpenia.	- použijú kadenciu k vlastnému sprievodu jednoduchých melódií - počúvajú a hodnotia základné hudobné žánre v súlade s obsahovými štandardmi - posudzujú kriticky svoju prácu a zo získaných poznatkov vyvodzujú závery pre ich všeobecné využitie v budúcnosti - venujú sa jednoduchej improvizácií, sú schopní hrať z listu na primeranej úrovni, majú skúsenosť v komornej hre - transponujú piesne v s obsahovými štandardmi - zahrajú z listu skladby primeranej náročnosti - zapájajú sa do skupinových projektov, kde sa učia vzájomnej tolerancii a empatii voči iným žiakom a pedagógom a majú možnosť porovnávať vlastné schopnosti a vedomosti - aplikujú rôzne spôsoby, metódy a stratégie učenia sa - učia sa formou verejných vystúpení prezentovať výsledky svojej práce - 1-krát verejne vystúpia v rámci každého polroka (sólová hra, hra spamäti), pričom interpretujú 2 náročnejšie skladby (ľudovú alebo populárnu), prípadne aj s jej úpravou, s využitím rôznych funkcií nástroja - V II. polroku vystúpia aj v rámci štvorručnej hry, príp. v komornom zoskupení

Odporúčaný notový materiál:

C. Czerny: Etudy, op. 261

Z. Prušová – Z. Janžurová: S pesničkou u klavíra

Kleinová: Album etud II.

Ľudové, Folkové, Rockové piesne – výber

E. Spáčil: Hrajeme s Yamahou II. č., Vianoce s Yamahou

P. Malý: Škola hry na klavír a keyboard – I. a II. diel

O. Suchý: Pesničky z muzikálov a hudobných filmov (odporúčané)

A teraz túto – slov. ľud. piesne

J. S. Bach: Knižočka skladieb pre A. M. Bachovú, Malé prelúdiá a fugety

České a slovenské hity 20. století I. – V.

Záverečná skúška:

Žiak interpretuje pred komisiou 1 skladbu s použitím základných harmonických funkcií (TSD) a 1 skladbu odlišného charakteru. Žiak účinkuje na absolventskom koncerte ZUŠ, výber skladieb je na učiteľovi nástroja.

I. stupeň základného štúdia 2. časť

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

1. ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

1,5 h – komorná hra (skupinové vyučovanie – 9 žiakov), 1x týždenne

Ciele:

- pracovať so zvukovými možnosťami nástroja vytváraním nových kombinácií predvolených nástrojov
- rozvíjať orientáciu v harmonickom priestore tónin s viacerými predznamenaniami
- pracovať so zvukovými možnosťami nástroja vytváraním nových kombinácií predvolených nástrojov
- rozvíjať orientáciu v harmonickom priestore tónin s viacerými predznamenaniami
- naučiť sa modulovať do príbuzných tónin

Obsah: Prehlbovať znalosť: durových a molových stupníc do 3 – 5b, základných akordov v durových a molových tóninách s 3 - 5#; septakordov a ich obratov v C dur a a mol. Prehlbovať znalosť štýlov (pop, rock, latino,...). Štúdium folklórnej hudby (najmä slovenskej) a znalosť možnosti jej spracovania.

1. ročník druhej časti I. stupňa základného štúdia

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

OBSAH	ŽIACI
Dejiny populárnej hudby (autori, skladby, typické znaky vybraných žánrov populárnej hudby).	- používajú pri hre na nástroji hudobno-teoretické východiská z učiva hudobnej náuky
Parametre EKN – menu function v rámci EKN: Style/Song, Main Voice, Volume.	- reprodukujú stupnice, akordy, etudy v súlade s obsahovými štandardmi
Durové stupnice do 5♯ a 4 a molové stupnice do 4♯ a 4 – hra kvintakordu s obratmi tenuto, staccato a malý rozklad, určenie dominantného septakordu.	
Rozvíjanie hry akordov podľa akordických značiek.	
Etudy – zlepšovanie techniky pasáží, akordov.	- interpretujú polyfonické skladby z obdobia baroka s použitím zvukovej banky keyboardu
Polyfonické skladby z obdobia baroka (Malé prelúdiá) s použitím zvukovej banky keyboardu (organ, čembalo).	- interpretujú piesne populárnej hudby s využitím funkcií automatického aranžéra, zvukovej banky a funkcií Split, Dual, Harmony) v min. rozsahu durových a mólových tónin 3b – 4♯
Piesne populárnej hudby s využitím funkcií automatického aranžéra, zvukovej banky a funkcií Split, Dual, Harmony v min. rozsahu durových a molových tónin 3b – 4♯.	- používajú automatický aranžér pri hre skladieb tanečných štýlov džezového obdobia (swing, foxtrot)
Hra skladieb tanečných štýlov s použitím automatického aranžéra – džezového obdobia (swing, foxtrot).	- používajú automatický sprievod, funkciu Split pri interpretácii klavírnej úpravy tanečných piesní
Klavírne úpravy tanečných piesní s použitím oboch rúk: s možnosťou použitia automatického sprievodu, s možnosťou využitia funkcie Split (sólový/sprievodný part + basový part basovej línie).	- zahrajú jednoduché skladby z listu

Hra jednoduchých skladieb z listu. Ľudové piesne s použitím 2-hlasu (tercie, sexty) v min. rozsahu durových a mólových tónin: 2b – 3♯.	- interpretujú ľudové piesne
Hra melodických ozdôb – príraz, nátril, mordent, hra dvojhmatov.	- reprodukujú melodické ozdoby, dvojhmaty
Orientácia v akordických značkách (maj7, 6, dim7).	- ovládajú akordické značky (maj7, 6, dim7)
Hra kadencie TSD (D7) s použitím oboch rúk (pravá ruka akord, ľavá ruka bas: vo všetkých obratoch v durových a molových tóninách do 1♯ – 1b , v základnej polohe v durových a molových tóninách do 2b – 2♯.	- ovládajú kadencie TSD - zvládnu hru kadencie TSD (D7) s použitím oboch rúk
Hra akordických figúr vybraných hudobných žánrov s použitím oboch rúk (polka, valčík, tango).	- ovládajú hru akordických figúr v súlade s obsahovými štandardmi - zahrajú akordické figúry vybraných hudobných žánrov s použitím oboch rúk
Počúvanie základných hudobných žánrov tanečnej hudby (polka, valčík, beat 4/8/16, rock).	- počúvajú a hodnotia v súlade so stanovenými vyučovacími cieľmi základné hudobné žánre
Počúvanie (tanečných) štýlov džezového obdobia (swing, foxtrot).	- ovládajú rytmické útvary: podľa študovaných skladieb primeranej náročnosti
Tvorba jednoduchého hudobného aranžmánu s použitím Internal Memory nástroja (interného MIDI sequencera).	- počúvajú skladby základných hudobných žánrov tanečnej hudby - vytvoria jednoduchý hudobný aranžmán
Harmonizácia ľudových piesní a jednoduchých piesní populárnej hudby.	- harmonizujú ľudové piesne a jednoduché piesne populárnej hudby - interpretujú klasické skladby – menuet - kontrolujú sa sluchovo pri počúvaní a vlastnej interpretácie
Verejné vystúpenia.	- verejne vystúpia najmenej 1-krát polročne (sólová hra), výhodou je hra spamäti – nie je to podmienka - vrámci komorného zoskupenia vystúpia minimálne raz za polrok

Odporúčaný notový materiál:

C. Czerny: Etudy, op. 599, Klavírne etudy op. 261 a op. 849

Yamaha school

A. Benthien: Nová škola hry na keyboarde III. č.

E. Kleinová, A. Fischerová: Album etud III. a IV.

Ľudové, Folkové, Rockové piesne – výber

E. Spáčil: Hrajeme s Yamahou II. a III. (výber)

P. Malý: Škola hry na klavír a keyboard – II. a III. diel

O. Suchý: Pesničky z muzikálov a hudobných filmov (odporúčané)

J. S. Bach: Malé prelúdia a fugety

F. Dřevikovský: Každý sa môže stať kúzelníkom III. a IV.

K. Svrčina: Netradiční škola hry na netradiční nástroje

České a slovenské hity 20. století I. – VI. (výber)

J. L. Dusík: Sonatíny

Emonts: Európska klavírna škola III.

- rôzne moderné piesne a vlastné úpravy populárnych skladieb

2. ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

1,5 h – komorná hra (skupinové vyučovanie – 9 žiakov), 1x týždenne

Ciele:

- príprava na samostatné programovanie

- pracovať so zvukovými možnosťami nástroja vytváraním nových kombinácií predvolených nástrojov

- rozvíjať orientáciu v harmonickom priestore tónin s viacerými predznamenaniami

- schopnosť modulovať z tóniny do tóniny na základe poznania ich melodicko-harmonického priestoru

- schopnosť samostatnej práce so zvukovými možnosťami nástroja, kombinovaním, variovaním, atď.

Obsah: Prehlbovať znalosť všetkých stupníc. Vytvárať sluchovú predstavu žiaka. Využívanie zvukových efektov. Štúdium rytmov blues, swing, ragtime,... Hra melódie viachlasne.

2. ročník druhej časti I. stupňa základného štúdia

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

OBSAH	ŽIACI
Dejiny populárnej hudby (autori, skladby, typické znaky vybraných žánrov populárnej hudby). Menu function v rámci EKN: Style/Song, Main Voice, Volume, Tuning, Reverb Type. Durové stupnice do 5♯ až 6♯ a 5b a molové stupnice do 5♯ a 4b – hra kvintakordu s obratmi tenuto, staccato a malý rozklad, určenie	- používajú pri hre na nástroji hudobno-teoretické východiská z učiva hudobnej náuky - definujú parametre EKN – Menu Function v rámci EKN: Style/Song, Main Voice Volume, Tuning, Reverb Type - reprodukujú stupnice, akordy, etudy v súlade s obsahovými štandardmi

dominantného septakordu a TSD. Etudy – zlepšovanie techniky pasáží, skokov, akordov, správne frázovanie; džezové etudy. Polyfonické skladby z obdobia baroka (invencie, prelúdiá), kancionál s použitím zvukovej banky keyboardu (organ, čembalo). Piesne populárnej hudby s využitím funkcií automatického aranžéra, zvukovej banky a funkcií Split, Dual, Harmony) v min. rozsahu durových a mólových tónin: 4b – 4#. Hra tanečných štýlov džezového obdobia (swing, foxtrot...), latino-amerického (rumba, bossanova, samba...), s použitím automatického aranžéra. Klavírne úpravy tanečných piesní s použitím oboch rúk: s možnosťou využitia hudobného podkladu (Memory Song, resp. MIDI sequencera), s možnosťou využitia funkcie Split (sólový/sprievodný part + basový part basovej línie). Klasické skladby – sonatína, menuet. Ľudové piesne s použitím 2-hlasu (tercie, sexty) v min. rozsahu durových a mólových tónin: 3b – 3♯. Hra melodických ozdôb – príraz, nátril, mordent, obal, skupinka hra dvojhmatov. Orientácia v akordických značkách (maj7, 6, aug7, dim7). Hra kadencie TSD (D7) s použitím oboch rúk (pravá ruka akord, ľavá ruka bas): vo všetkých obratoch v durových a mólových tóninách do 1♯ až 2♯ a 1b až 2b , v základnej polohe v durových a mólových tóninách do 2b až 3 ba 2♯ až 3♯. Spájanie akordických sledov formou zadržiavania spoločného tónu (príbuznosť akordov). Hra akordických, rytmických figúr vybraných hudobných žánrov s použitím oboch rúk (polka, valčík, tango, ballad). Počúvanie základných hudobných žánrov tanečnej hudby (polka, valčík, beat 4/8/16, rock). Počúvanie tanečných štýlov džezového obdobia (swing, foxtrot...), latinskoamerického. Harmonizácia ľudových piesní a jednoduchých piesní populárnej hudby.	- interpretujú polyfonické skladby z obdobia baroka (invencie, prelúdiá), kancionál s použitím zvukovej banky keyboardu (organ, čembalo), zvukovej banky a funkcií Split, Dual, Harmony) - používajú automatický aranžér pri hre skladieb tanečných štýlov z džezového obdobia (swing, foxtrot...), latino-amerického (rumba, bossanova, samba...) - používajú hudobný podklad a funkciu Split pri hre tanečných piesní s použitím oboch rúk v klavírnej úprave - interpretujú klasické skladby – sonatína, menuet - interpretujú ľudové piesne s použitím 2- hlasu (tercie, sexty) v min. rozsahu durových a molových tónin: 3b – 3♯. - zvládnu hru melodických ozdôb, hru dvojhmatov - orientujú sa v akordických značkách (maj7, 6, aug7, dim7) - hrajú kadencie TSD (D7) s použitím oboch rúk (pravá ruka akord, ľavá ruka bas) - spájajú akordické sledy formou zadržiavania spoločného tónu (príbuznosť akordov) - zahrajú akordické, rytmické figúry vybraných hudobných žánrov s použitím oboch rúk (polka, valčík, tango, ballad) - počúvajú základné hudobné žánre tanečnej hudby (polka, valčík, beat 4/8/16, rock) - harmonizujú ľudové piesne a jednoduché piesne populárnej hudby - zahrajú jednoduché skladby z listu - kontrolujú sa sluchovo pri počúvaní a vlastnej interpretácie - verejne vystúpia najmenej 1-krát polročne

Verejné vystúpenia.	(sólová hra), výhodou je hra spamäti – nie je podmienka - v komornom zoskupení vystúpia minimálne raz za polrok

Odporúčaný notový materiál:

Vlastné úpravy populárnych skladieb.

Klavírne etudy na základe vlastného výberu (C. Czerny op. 599, Yamaha school a pod.)

Notové materiály populárnych skladieb podľa pedagóga (napr,: Mládek – pop, piesne, Šlitr/Suchý, Uhlíř).

Výber skladieb z keyboardovej literatúry (E. Spáčil, K. Baker, Yamaha, internetové stránky,...).

3. ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

1,5 h – komorná hra (skupinové vyučovanie – 9 žiakov), 1x týždenne

Ciele:

- samostatná práca so zvukovou a rytmickou knižnicou nástroja

- schopnosť: kombinovania predvolených nástrojov, orientácie v harmonickom priestore, modulácie z tóniny do tóniny aj v tóninách s vyšším počtom posuviek

- znalosť rôznych hudobných štýlov a smerov najmä v populárnej hudbe

- správna voľba rytmov a nástrojov

- zdokonaľovať technickú zručnosť oboch rúk

- rozvíjať hru z listu

- orientovať sa v tabuľke akordov

- viesť žiaka k samostatnému prístupu k pochopeniu a štúdiu skladby

- učiť žiaka základom improvizácie a transpozície (prostredníctvom hry ľudových piesní)

Obsah: Prehlbovať znalosť všetkých stupníc, hra v terciách. Vytvárať sluchovú predstavu žiaka. Využívanie zvukových efektov. Štúdium rytmov blues, swing, ragtime,... Hra melódie viachlasne. Využívanie aj zložitejších možností funkcií nástroja (základy programovania – práca so sequencerom, prepojenie nástroja s PC, intervalové postupy, využívanie pamäte nástroja...).

3. ročník druhej časti I. stupňa základného štúdia

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

OBSAH	ŽIACI
Parametre EKN – menu function v rámci EKN: Style/Song, Main Voice, Volume, Tuning, Reverb Type.	- vysvetlia funkcie nástroja v súlade s obsahovými štandardmi
Použitie internal memory (interného MIDI sequencera).	- použijú pri hre funkciu internal memory - dokážu vytvoriť jednoduchý hudobný aranžmán s použitím internal Memory nástroja (interného MIDI sequencera)
Durové stupnice do 5 # a 4 b a molové stupnice do 4 # a 4b – hra kvintakordu s obratmi tenuto, staccato a malý rozklad, určenie dominantného septakordu a TSD.	
Polyfonické skladby primeranej náročnosti z obdobia baroka (invencie, prelúdia), skladby z kancionálu s použitím zvukovej banky keyboardu (organ, čembalo).	- interpretujú polyfonické skladby z obdobia baroka skladby z kancionálu primeranej náročnosti s použitím zvukovej banky keyboardu
Piesne populárnej hudby s využitím funkcií automatického aranžéra, zvukovej banky a funkcií Split, Dual, Harmony v min. rozsahu durových a molových tónin: 4b - 4#.	- interpretujú piesne populárnej hudby s využitím funkcií automatického aranžéra, zvukovej banky a funkcií Split, Dual, Harmony
Hra skladieb tanečných štýlov džezového obdobia (swing, foxtrot,...) a latinskoamerického s použitím automatického aranžéra.	- zahrajú skladby tanečných štýlov džezového obdobia (swing, foxtrot...) a latinskoamerického s použitím automatického aranžéra
Klavírne úpravy tanečných piesní s použitím oboch rúk: s možnosťou použitia hudobného podkladu (Memory Song, resp. MIDI sequencera), s možnosťou využitia funkcie Split.	- používajú hudobný podklad a funkciu Split pri hre skladieb klavírnej úpravy
Klasické skladby – sonatína, menuet; ľudové piesne s použitím 2-hlasu (tercie, sexty) v minimálnom rozsahu durových a molových tónin: 4b - 4#.	- interpretujú ľudové piesne s použitím 2- hlasu (tercie, sexty) - interpretujú klasické skladby – sonatína, menuet
Hra melodických ozdôb: príraz, nátril, mordent, obal, hra dvojhmatov.	- zvládnu hru melodických ozdôb – príraz, nátril, mordent, obal, hra dvojhmatov
Orientácia v akordických značkách (maj7, 6, aug7, dim7, 9).	- orientujú sa v akordických značkách (maj7, 6, aug7, dim7, 9), reprodukujú kadenciu TSD (D7) s použitím oboch rúk (pravá ruka akord, ľavá ruka bas)
Hra kadencie TSD (D7) s použitím oboch rúk (pravá ruka akord, ľavá ruka bas): vo všetkých obratoch v durových a molových tóninách do 2 – 2♯, v základnej polohe v durových a molových tóninách do 3b – 3♯.	- aplikujú pri hre spájanie akordických sledov formou zadržiavania spoločného tónu (príbuznosť akordov)
Spájanie akordických sledov formou zadržiavania spoločného tónu (príbuznosť akordov).	- reprodukujú akordické, rytmické figúry vybraných hudobných žánrov s použitím oboch rúk (polka, valčík, tango, ballad, R&R) - počúvajú základné hudobné žánre tanečnej hudby (polka, valčík, beat 4/8/16, rock, slowrock)

Hra akordických, rytmických figúr vybraných hudobných žánrov s použitím oboch rúk (polka, valčík, tango, ballad, R&R). Počúvanie základných hudobných žánrov tanečnej hudby (polka, valčík, beat 4/8/16, rock, slowrock). Počúvanie (tanečných) štýlov džezového obdobia (swing, foxtrot...), latinskoamerického. Tvorba jednoduchého hudobného aranžmánu s použitím Internal Memory nástroja/interného MIDI sequencera). Harmonizácia ľudových piesní a jednoduchých piesní populárnej hudby. Verejné vystúpenia.	- vytvoria jednoduchý aranžmán skladby - harmonizujú ľudové piesne a jednoduché piesne populárnej hudby - zahrajú z listu skladby primeranej náročnosti - sluchovo sa kontrolujú pri počúvaní a vlastnej interpretácie - verejne vystúpia najmenej 1-krát polročne (sólová hra), výhodou je hra spamäti – nie podmienka - v rámci komorného zoskupenia vystúpia minimálne raz za polrok

Odporúčaný notový materiál:

Vlastné úpravy populárnych skladieb.

Klavírne etudy na základe vlastného výberu (C. Czerny op. 599, Yamaha school a pod.)

Notové materiály populárnych skladieb podľa pedagóga (napr,: Mládek – pop, piesne, Šlitr/Suchý, Uhlíř).

Výber skladieb z klavírnej literatúry (J. S. Bach: Malé prelúdiá a fugetty, M. Dvořák: Jazzové klavírne etudy I. diel, B. Bartók: Mikrokozmos...).

4. ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

1,5 h – komorná hra (skupinové vyučovanie – 9 žiakov), 1x týždenne

Ciele:

- samostatná práca so zvukovou a rytmickou knižnicou nástroja

- schopnosť: kombinovania predvolených nástrojov, orientácie v harmonickom priestore, modulácie z tóniny do tóniny aj v tóninách s vyšším počtom posuviek

- znalosť rôznych hudobných štýlov a smerov najmä v populárnej hudbe

- správna voľba rytmov a nástrojov

Obsah: Nadväzovať na vedomosti z predchádzajúceho štúdia – technika hry na EKN a práca s jeho základnými funkciami. Stupnice, akordy, kadencie a základné technické cvičenia. Hra skladieb, piesní a tanečného repertoáru. Tvorba sprievodov a jednoduchých aranžmánov. Využitie automatického sprievodu a MIDI sekvencera. Interpretácia a verejné vystupovanie. Príprava na absolventskú skúšku a absolventský koncert.

4. ročník druhej časti I. stupňa základného štúdia

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

OBSAH	ŽIACI
Parametre EKN – Menu function v rámci EKN: Style/Song, Main Voice, Volume, Tuning, Reverb Type, Split Point, Time Signature. Použitie internal memory (interného MIDI sequencera). Použitie Internal Memory (interného MIDI sekvencera). Durové stupnice do 6 # a 5 b a molové stupnice do 5 # a 4b – hra kvintakordu s obratmi tenuto, staccato a malý rozklad, určenie dominantného septakordu a TSD. Etudy – zlepšovanie techniky pasáží, skokov, akordov, správne frázovanie; džezové etudy. Polyfonické skladby z obdobia baroka (invencie, prelúdia), kancionál s použitím zvukovej banky keyboardu (organ, čembalo). Piesne populárnej hudby s využitím funkcií automatického aranžéra, zvukovej banky a funkcií (Split, Dual, Harmony) v min. rozsahu durových a molových tónin: 4b - 5#. Hra skladieb tanečných štýlov džezového obdobia (swing, foxtrot,...) a latinskoamerického (rumba, bossanova, samba,...) s použitím automatického aranžéra. Klavírne úpravy tanečných piesní s použitím oboch rúk: s možnosťou použitia hudobného podkladu (Memory Song, resp. MIDI sekvencera), s možnosťou využitia funkcie Split (sólový/sprievodný part + basový part basovej línie). Klasické skladby – sonatína, menuet, ľudové piesne s použitím 2-hlasu (tercie, sexty) v minimálnom rozsahu durových a molových	- ovládajú hru na elektronickom hudobnom nástroji (ďalej EKN) na úrovni prislúchajúcej danému stupňu vzdelania - definujú parametre EKN – Menu Function v rámci EKN: Style/Song, Main Voice Volume, Tuning, Reverb Type, Split Point, Time Signature - používajú samostatne a tvorivo EKN a jeho možnosti - orientujú sa samostatne v parametroch a nastaveniach EKN, chápu ich vzájomné vzťahy, ako aj dosah na zvukové znenie nástroja, poznajú súvisiacu terminológiu - interpretujú klasické skladby v súlade s obsahovými štandardmi - vytvárajú základný 2-hlas (ľudovej) piesne

tónin: 4b - 5#. Orientácia v akordických značkách (maj7, 6, aug7, dim7, 9 a podobne). Hra kadencie TSD (D7) s použitím oboch rúk (pravá ruka akord, ľavá ruka bas: vo všetkých obratoch v durových a molových tóninách do 2# - 2b, v základnej polohe v durových a molovýcch tóninách do 4b - 4#.	- identifikujú štandardné akordické značky a vedia ich použiť v praktickej hre - chápu akordické vzťahy a vedia akordy vhodne spájať, rozvíjajú techniku hry podľa akordických značiek - zahrajú kadenciu TSD (D7) s použitím oboch rúk
Spájanie akordických sledov formou zadržiavania spoločného tónu (príbuznosť akordov). Hra akordických, rytmických figúr vybraných hudobných žánrov s použitím oboch rúk (polka, valčík, tango, ballad, R&B, slowrock,...).	- použijú spájanie akordických sledov formou zadržiavania spoločného tónu pri automatickom sprievode skladby - interpretujú (klavírne) akordické, rytmické figúry vybraných hudobných žánrov s použitím oboch rúk
Počúvanie základných hudobných žánrov tanečnej hudby (polka, valčík, beat 4/8/16, rock, slowrock, R&R).	- orientujú sa teoreticky i prakticky vo vybraných hudobných žánroch (populárnej hudby)
Počúvanie (tanečných) štýlov džezového obdobia (swing, foxtrot...), latinsko-amerického (rumba, bossanova, samba,...). Tvorba jednoduchého hudobného aranžmánu s použitím Internal Memory nástroja/interného MIDI sekvencera). Harmonizácia ľudových piesní a jednoduchých piesní populárnej hudby. Verejné vystúpenia.	- hodnotia pri počúvaní základné hudobné žánre tanečnej hudby - vytvárajú jednoduchý hudobný aranžmán s použitím internej pamäte nástroja (resp. MIDI sekvencera s použitím základných funkcií) - harmonizujú ľudové piesne a jednoduché populárne piesne - zahrajú z listu skladby primeranej náročnosti - verejne vystúpia najmenej 1-krát polročne (sólová hra), výhodou je hra spamäti – nie podmienka - v rámci komorného zoskupenia vystúpia minimálne raz za polrok

Odporúčaný notový materiál:

- vlastné úpravy populárnych skladieb

- klavírne etudy na základe vlastného výberu (Czerny op. 599, Yamaha school a podobne)

- notové materiály populárnych skladieb podľa pedagóga (napr.: Mládej – pop piesne, Šlitr/Suchý, Uhlíř a podobne)

Záverečná skúška

Žiak interpretuje pred komisiou 1 skladbu z obdobia baroka alebo kancionál, 1 skladbu v úprave s možnosťou použitia hudobného podkladu (Memory Song, resp. MIDI sekvencera), 1 autorskú skladbu z obdobia 20. a 21. storočia a 3 piesne v rozličných tóninách. Účinkuje na absolventskom koncerte ZUŠ, výber skladieb určí Umelecká rada v spolupráci s triednym učiteľom.

Hra na sláčikových, strunových nástrojoch

Rámcové učebné plány

Učebný plán číslo	**4**							
Stupeň štúdia	I. stupeň základného štúdia							
Študijné zameranie	**Hra na husliach, violončele, gitare, akordeóne, heligónke**							
Vek	Od 8 rokov, príp. 7 rokov							
Dĺžka štúdia	8 rokov							
Stupeň vzdelávania	**primárne umelecké vzdelávanie - 4 roky**				**nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie – 4 roky**			
Predmet:	Ročník:				Ročník:			
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)				(počet hodín týždenne)			
1. Hra na nástroji, Hra z listu	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
2. Komorná hra*)	-	-	1	1	1	1,5	1,5	1,5
3. Hudobná náuka	1	1	1	1	1,5	1,5	1,5	-
Spolu:	**2,5**	**2,5**	**3,5**	**3,5**	**4**	**4,5**	**4,5**	**3**

*) V študijnom zameraní hra na akordeóne sa KH vyučuje od 4./1./I. základného štúdia.

Učebný plán číslo	**6**							
Stupeň štúdia	I. stupeň základného štúdia							
Študijné zameranie	**Hra na keltskej (detskej) harfa**							
Vek	Od 7 rokov							
Dĺžka štúdia	8 rokov							
Stupeň vzdelávania	**primárne umelecké vzdelávanie - 4 roky**				**nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie – 4 roky**			
Predmet:	Ročník:				Ročník:			
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)				(počet hodín týždenne)			
1. Hra na nástroji, Hra z listu	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
2. Komorná hra	-	-	1	1	1	1	1	1
3. Hudobná náuka	1	1	1	1	1	1	1	
Spolu:	**2,5**	**2,5**	**3,5**	**3,5**	**3,5**	**3,5**	**3,5**	**3,5**

Učebný plán číslo	**20**			
Stupeň štúdia	II. stupeň základného štúdia a štúdia pre dospelých			
Študijné zameranie	**Hra na klávesových, sláčikových, dychových nástrojoch, gitare, harfe, akordeóne a bicích nástrojoch s možnosťou hry na príbuzných elektrických a elektroakustických nástrojoch**			
Vek	Od 15 rokov, príp. 14 rokov			
Dĺžka štúdia	4 roky			
Predmet:	Ročník:			
	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)			
1. Hra na nástroji, hra z listu	1,5 1,5	1,5	1,5	
3. Komorná hra	1	1	1	
5. Hudobná náuka*)	1 1 1	1	1	
Spolu:	3,5 3,5	3,5	3,5	

*) HN je povinný vyučovací predmet pre žiakov, ktorí neabsolvovali I. stupeň základného štúdia hudobného odboru a to 1 h týždenne v skupinovom vyučovaní – splnené.

Charakteristika zamerania – hra na sláčikových nástrojoch

Skupina študijných zameraní hra na sláčikových hudobných nástrojoch poskytuje okrem individuálnej formy vyučovania aj skupinovú formu, a to v predmetoch komorná hra. Súčasťou predmetov skupiny študijných zameraní je hra z listu, ktorá sa vyučuje v priebehu celého štúdia na ZUŠ. Hudobná teória a počúvanie hudby sú realizované v rámci skupinového predmetu Hudobná náuka. Výchovno-vzdelávací proces je zameraný na systematické rozvíjanie a zdokonaľovanie interpretačných kompetencií, muzikality, kreativity a emočnej inteligencie. Umožňuje žiakom spoznávať skladby v pestrých hudobných formách, odhaľovať možnosti uplatnenia študovaného hudobného nástroja v rôznych žánroch, čím sa prehlbuje ich individuálny záujem o hudobné umenie. Žiaci neustále, systematicky a komplexne získavajú hudobné kompetencie, prezentujú sa na verejnosti. Vyrastajú z

nich budúci poslucháči hudby či vzdelaní hudobníci, ktorí sa budú aktívne alebo ako percipienti zúčastňovať kultúrneho diania, udržiavať a šíriť hudobnú tradíciu.

Ciele zamerania

- orientovať sa v žánrovo a štýlovo rôznorodej hudobnej literatúre pre sláčikové nástroje v rámci svetovej a domácej tvorby,

- prijímať a spracovávať informácie o nových trendoch vo vývoji umenia v hre na sláčikových hudobných nástrojoch, formou umeleckého zážitku z koncertov a významných podujatí poznávať diela a významných interpretov sláčikovej hry

- naďalej rozvíjať a zdokonaľovať interpretačné spôsobilosti v hre na sláčikovom nástroji a formovať vlastný osobitý štýl v sólovej hre alebo skupinovej interpretácii,

- prijímať umenie, porovnávať výkony interpretov sláčikovej hry a hudobných telies a na základe analýzy posúdiť hodnotu umeleckého diela

- formovať svoj hudobný vkus a umelecko-estetické vnímanie účasťou na umeleckých predstaveniach, komunikovať v spoločnosti opierajúc sa o poznatky a informácie získané štúdiom na základnej umeleckej škole a v kontexte celoživotného vzdelávania.

Charakteristika predmetu – hra na husliach:

Základy hry na husliach môžu z hľadiska fyziologického a psychologického zvládnuť deti aj od 5 rokov. Do úspešného priebehu vyučovania sa musia zarátať meniace sa telesné a duševné danosti dieťaťa. Dieťa rastie a rozširuje si svoj duševný obzor. Pedagogická práca a jej úspech preto závisia od ustavičnej kontroly všetkých činností: rozvíjania hudobnej predstavy, sledovanie pohybovej zložky. Rozhodujúce je hudobné sluchové vnímanie. Hravá a zábavná forma by mala napomáhať vyučovaciemu procesu, ktorý musí vychádzať z hlbokých odborných vedomostí učiteľa a jeho schopností cieľavedome ich uplatňovať. Mal by postupovať trpezlivo, zábavným prístupom, ale odborne.

Jednoročné prípravné štúdium ku hre na nástroji - prípravné štúdium B

PŠB – hra na husliach

Počet hodín týždenne: 0,5 h týždenne – hra na nástroji (individuálne vyučovanie)

Ciele:

- osvojenie základov správneho držania huslí a sláčika,

- rozvoj uvoľneného a zároveň aktívneho hracieho aparátu,

- rozvoj koordinácie a synchronizácie oboch rúk pri hre,

- osvojenie základov techniky hry sláčikom a ľavou rukou,

- rozvoj sluchovej, rytmickej a intonačnej predstavivosti,

- osvojenie základov orientácie v notovom zápise a rytmických hodnotách,

- rozvoj hudobného a dynamického cítenia,

- rozvoj schopnosti vnímať, vyjadriť a interpretovať charakter a náladu hudobnej skladby,

- rozvoj schopnosti interpretovať jednoduché piesne a skladby spamäti.

Obsah: Žiaci sa oboznamujú so základmi hry na husliach, správnym postavením a držaním huslí a sláčika. Rozvíjajú uvoľnený, ale aktívny hrací aparát a koordináciu oboch rúk pri hre. Osvojujú si základnú techniku hry sláčikom vrátane rovnomerného ťahu, hry détaché a hry pri žabke, špičke a v strede sláčika. Rozvíjajú techniku hry ľavou rukou a základné prstoklady v prvej polohe. Upevňujú si orientáciu v notovom zápise v husľovom kľúči, rozvíjajú intonačnú a rytmickú predstavivosť a osvojujú si základné rytmické hodnoty. Rozvíjajú hudobné, dynamické a emocionálne cítenie, schopnosť hry spamäti a prezentáciu získaných zručností na verejnom vystúpení.

Jednoročné prípravné štúdium - PŠB

OBSAH	ŽIACI
Základy hry na nástroji a správne držanie nástroja. Koordinácia oboch rúk. Technika hry sláčikom. Technika hry ľavou rukou. Rytmické a notové základy Intonačná a sluchová predstavivosť Hudobný výraz a dynamika Interpretácia a hra spamäti Verejné vystúpenia.	- vedia správne držať husle a sláčik, udržiavajú správne postavenie pri hre - koordinujú činnosť pravej a ľavej ruky pri hre - správne vedú sláčik, hrajú rovnomerným ťahom a využívajú základné časti sláčika - správne ukladajú prsty na hmatník a uplatňujú základný prstoklad v prvej polohe - rozpoznajú základné dĺžky nôt, orientujú sa v husľovom kľúči a reprodukujú jednoduché rytmické útvary - reprodukujú jednoduché melodické a rytmické útvary podľa sluchu a vnímajú základné rozdiely v charaktere tóniny - vyjadrujú charakter a náladu skladby, využívajú základné dynamické rozdiely - vedia interpretovať jednoduché piesne a prednesové skladby primerane svojim schopnostiam, aj spamäti - 1-krát za polrok vystúpia na verejnom koncerte

Notový materiál – voliť a prispôsobiť podľa individuálnych dispozícií žiaka.

Odporúčaný notový materiál:

J. a M. Mička – Škola hry na husliach

V. Kořínek – Husľová škola 1. zošit

J. Beran, J. Čermák – Škola hry na husliach pre začiatočníkov

Chrestomatia I. dielĽudové piesne a prednesové skladby podľa schopností žiaka.

Hudobná literatúra, ktorá je odporúčaná v týchto učebných osnovách slúži k základnej orientácií učiteľa a je možné variovať študijný materiál podľa pedagogických skúseností vyučujúceho a podľa individuálnych schopností žiaka.

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia – *komisionálna skúška: 1 – 2 ľudové piesne v jednoduchej úprave.*

I. stupeň základného štúdia 1. časť

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

1.ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

Ciele:

- práca na postoji a činnosti oboch rúk

- výmeny do polôh

- skvalitňovanie tónu, hladké prechody cez struny

- prípravné cvičenia vibrata

- cvičenie rytmickej, intonačnej a harmonickej predstavy

Obsah: Sústavne sledovať a okamžite odbúravať prípadne zlozvyky v postoji. Upevnenie dur a mol hmatu. Cvičiť výmeny do 3. polohy aj podľa notového záznamu. Častým predhrávaním učiteľa pestovať tónovú predstavu o cieľovom efekte cvičenia, etudy alebo prednesu. Smykové cvičenia (kombinácie detaché v rôznych častiach sláčika, legato). Cvičenia stupníc a akordické kadencie (T, VI., S, T).

1. ročník prvej časti I. stupňa

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

OBSAH	ŽIACI
Základy hry na nástroji.	- demonštrujú vzpriamený a uvoľnený postoj - kontrolujú pomocou učiteľa prirodzené a uvoľnené držanie huslí a sláčika - koordinujú prácu oboch rúk počas hry
Technika hry ľavej ruky.	- upravia s pomocou učiteľa činnosť, pohyby ramena a predlaktia ľavej ruky - kladú dôraz na uvoľnené a prirodzené postavenie zápästia ľavej ruky a správne, mäkké ukladanie prstov na hmatník - kontrolujú pomocou učiteľa intonačnú čistotu a kvalitu tónu
Tvorba tónu.	- uložia sláčik na struny od žabky alebo od špičky podľa zápisu v notách alebo pokynov

Technika hry sláčikom. Znalosť nôt v husľovom kľúči v rozsahu g – h2. Prstoklad. Celá, polová, štvrťová, osminová nota a príslušné pomlčky. Žabka, špička, stred, hp (horná polovica), dp (dolná polovica). Repetícia, prima volta, sekunda volta. Dynamika. Hudobno-výrazové prostriedky. Vibrato. Detaché celým sláčikom a v rôznych jeho častiach a v obidvoch smeroch, jednoduché staccato, legato. Stupnice, technické cvičenia a etudy. Intonačná a rytmická predstavivosť. Hra spamäti. Rytmická, intonačná a harmonická predstavivosť. Súhra. Estetický prejav. Rytmizácia. Melodizácia.	učiteľa - ovládajú ťah celým sláčikom, polovicou, tretinou a štvrtinou sláčika, so zreteľom na plynulú výmenu pri žabke a špičke, hru v rodnej a dolnej polovicu sláčika - reprodukujú cvičenia zamerané na rovnomerný ťah sláčikom po strunách a prechod cez struny bez sprievodných pazvukov - reprodukujú jednoduchú skladbu v durovej, molovej tónine podľa notového zápisu - poznajú umiestnenie prsta na strune a spájajú s názvom noty, ktorú prst hrá - použijú dĺžku sláčika adekvátnu hodnote trvania noty - správne s pomocou učiteľa zadelia sláčik pri kombinovaní krátkych smykov s dlhšími rytmickými hodnotami - určí smer ťahu sláčikom a jeho umiestnenie podľa označení charakteristických pre sláčikové nástroje - aplikujú v hre základné dynamické, artikulačné a opakovacie znamienka podľa notového zápisu - reprodukujú prípravné cvičenia na nácvik vibrata - ovládajú technické spôsoby hry detaché, legato, staccato - zahrajú plynule stupnicu a kvintakord minimálne v rozsahu 1 oktávy naučeným technickým spôsobom podľa návrhu učiteľa (výber C, G, D, A, alebo iné) - reprodukujú rytmicky a intonačne správne po učiteľovom prehraní krátke melodické a rytmické útvary - interpretujú intonačne a rytmicky správne, so správnym zadelením sláčika podľa rytmu piesne a jednoduché skladby spamäti - udržujú tempo a rytmus v súhre s melodickým alebo harmonickým nástrojom - uplatňujú základné pravidlá počas interpretácie na verejnosti (príchod, úklon, postavenie na pódiu, správanie) - vytvoria elementárny rytmus k básni využitím celej, polovej, štvrťovej a osminovej noty a pomlčiek

Verejné vystúpenia.	- vedia vytvoriť melódiu k riekanke s využitím dvoch – troch tónov - verejne vystúpia minimálne 1-krát ročne, pričom prednesovú skladbu hrajú spamäti

Odporúčaný notový materiál:

J. Beran – J. Čermák: Husľová škola pre I. diel

V. Krůček: Škola husľových etud Chrestomtija

O. Ševčík: opus 6/2, opus 7, opus 2

V. Kořínek: Husľová škola, Melodické etudy (1), Slovenské ľudové piesne pre najmenších

Prednesové skladby: v preberaných prstokladoch a vhodne použitými výmenami do III. (IV.,II.) polohy

J. Máslo: Povzbudenie

N. Baklanova: Počiatočné cvičenia a prednesové skladby

M. Zacharinova: zborník ľahkých skladieb

J. Hrdina: Usilovný muzikant

... a ďalšie melódie, piesne na podobnej technickej úrovni

2.ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

Ciele:

- upevňovanie správnych návykov pri hre na nástroji,
- intenzívna práca na pohyblivosti prstov a technických zručností,
- rozvoj kultivovaného husľového tónu a sluchovej kontroly,
- zdokonaľovanie techniky hry pravej a ľavej ruky,
- rozvoj rytmického a intonačného cítenia,
- rozvoj hudobného a emocionálneho cítenia,
- schopnosť interpretovať skladby podľa ich charakteru a nálady,
- hra spamäti, hry z listu a základných schopností improvizácie.

Obsah: Žiaci upevňujú správne držanie nástroja a rozvíjajú kontrolu hracieho aparátu. Zdokonaľujú techniku hry ľavou a pravou rukou, pohyblivosť prstov, prácu so sláčikom a tvorbu kultivovaného tónu. Rozvíjajú orientáciu v notovom zápise a prstokladoch v rozsahu g–h^2. Precvičujú hru v durovej a molovej tónine, hru détaché, legato a staccato, vibráto a základné dynamické a hudobno-výrazové prostriedky. Rozvíjajú rytmickú a intonačnú predstavivosť, hru v rôznom tempe, schopnosť transponovať krátke melodické úseky podľa sluchu a interpretovať ľudové piesne a jednoduché prednesové skladby spamäti. Získané schopnosti prezentujú aj na verejných vystúpeniach.

2. ročník prvej časti I. stupňa

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

OBSAH	ŽIACI
Hrací aparát a držanie nástroja.	- sústavne kontrolujú prirodzené a uvoľnené držanie nástroja pri hre
Technika ľavej a pravej ruky.	- správne koordinujú činnosť oboch rúk, ovládajú pohyblivosť prstov a prácu so sláčikom
Notový zápis a prstoklady.	- orientujú sa v notovom zápise a určujú správny prstoklad v rozsahu preberaného učiva
Tvorba tónu a artikulácia.	- vytvárajú kultivovaný tón a uplatňujú techniku hry détaché, legato a staccato
Rytmické a intonačné schopnosti.	- vedia reprodukovať jednoduché rytmické a melodické útvary, správne ich intonovať a dodržiavať rytmus
Dynamika a hudobný výraz.	- používajú základné dynamické a hudobno-výrazové prostriedky podľa charakteru skladby
Hra v rôznom tempe.	- interpretujú skladbu v primeranom tempe a reagujú na základné tempové označenia
Vibráto a technické zručnosti.	- vykonávajú základné prípravné pohyby na nácvik vibráta
Hra spamäti a podľa sluchu.	- vedia interpretovať jednoduché ľudové piesne a prednesové skladby spamäti a transponovať krátke melodické úseky podľa sluchu
Hra jednoduchých skladieb z listu.	- zahrajú jednoduché skladbičky, piesne z listu
Verejné vystúpenia.	- minimálne 1-krát polročne verejne vystúpia (sólová hra), podmienka je hra naspamäť

Odporúčaný notový materiál: Výber z uvedených a podobných skladieb s použitím vhodných výmen do preberaných polôh.

O. Ševčík: opus 6 (2., 3., 6), op. 7, op. 2

V. Kořínek: Škola, Melodické etudy

V. Křížek: Škola husľových etúd

J. Micka: Miniatúrne etudy

J. Guldán: Malý huslista

Prednesové skladby

B. Kotmel: Drobné skladby starých majstrov

V. Kořínek: Prvý prednes

MOSTRAS-JAMPOLSKIJ: Sborník I.

CHRESTOMATIJA: Sborníky ľahkých prednesových skladieb

V. BAKLANOVA: Mazurka, Romanza

Charakteristika predmetu – hra na violončele:

V súčasnej dobre je violončelo v celosvetovom merítku jedným z hudobných nástrojov, ktorý skladatelia najčastejšie používajú. Hra na tento nástroj kladie značné nároky na hudobné, fyziologické a intelektuálne dispozície hráča. Súčasne však plne rozvíja všetky zložky jeho hudobných schopností ako je zmysel pre intonáciu, rytmus, kvalitu tónu a prirodzené frázovanie.

Rozvoj technických a výrazových možností hráčov na violončelo a tým stúpajúce nároky sa vyvinuli začínať so štúdiom už v rannom školskom veku – pri mimoriadne nadaných deťoch aj v predškolskom veku (na nástroji primeranej veľkosti). V hudobnej praxi sa uplatňuje violončelo ako sólový nástroj so sprievodom klavíra i bez neho, v kombinácií s rôznymi nástrojmi v komornej aj orchestrálnej hre.

Toto všetko je možné využiť vo profesionálnej aj amatérskej sfére. Učebné osnovy sú preto zostavené tak, aby každý žiak získal také základy odborného vzdelania, ktoré by mu umožnili uplatniť sa podľa svojich schopností a záujmu ako dobrý amatér a spolutvorca kultúrneho života alebo zvoliť si takú profesionálnu orientáciu, ku ktorej je úspešné zvládnutie znalosti hry na hudobný nástroj vhodným predpokladom.

Jednoročné prípravné štúdium ku hre na nástroji - prípravné štúdium B

PŠB – hra na violončele

Počet hodín týždenne: 0,5 h týždenne – hra na nástroji (individuálne vyučovanie)

Ciele:

- vzbudiť záujem a vzťah ku violončelovej hre a tvorivej aktivite, radosť z objavovania krás hudby a jej prežívania,

- pri štúdiu využívať detskú hravosť, objavnosť, fantáziu a hudobnú predstavivosť,

- rozvíjať jeho sluchové danosti v interpretácii ľudových piesní podľa sluchu,

- osvojenie základov správneho držania violončela a sláčika,

- rozvoj uvoľneného a zároveň aktívneho hracieho aparátu,

- rozvoj koordinácie a synchronizácie oboch rúk pri hre,

- osvojenie základov techniky hry sláčikom a ľavou rukou,

- rozvoj sluchovej, rytmickej a intonačnej predstavivosti,

- osvojenie základov orientácie v notovom zápise a rytmických hodnotách,

- rozvoj hudobného a dynamického cítenia,

- rozvoj schopnosti vnímať, vyjadriť a interpretovať charakter a náladu hudobnej skladby,

- rozvoj schopnosti interpretovať jednoduché piesne a skladby spamäti.

Obsah: Žiaci sa oboznamujú so základmi hry na violončele, správnym postavením a držaním violončela a sláčika. Rozvíjajú uvoľnený, ale aktívny hrací aparát a koordináciu a synchronizáciu oboch rúk pri hre. Osvojujú si základy techniky hry sláčikom, rovnomerný ťah a hru v rôznych častiach sláčika, ako aj základy techniky hry ľavou rukou a jednoduché prstoklady v základnej polohe. Rozvíjajú sluchové, rytmické a intonačné schopnosti prostredníctvom jednoduchých cvičení, ľudových piesní a skladbičiek, vrátane hry podľa sluchu a spamäti. Upevňujú si základy orientácie v notovom zápise v basovom kľúči a základné rytmické a dynamické hodnoty. Rozvíjajú hudobné a emocionálne cítenie, schopnosť vnímať a vyjadriť charakter a náladu skladby a prezentovať získané zručnosti na verejnom vystúpení.

Jednoročné prípravné štúdium - PŠB

OBSAH	ŽIACI
Základy hry na violončele, správne postavenie a držanie nástroja a sláčika.	- správne a primerane veku drží violončelo a sláčik a dodržiava správne postavenie tela
Rozvoj uvoľneného a aktívneho hracieho aparátu, koordinácia oboch rúk.	- dokážu koordinovať pohyby oboch rúk pri jednoduchej hre
Základy techniky hry sláčikom – rovnomerný ťah a hra v rôznych častiach sláčika.	- vedú sláčik primerane rovnomerne a využíva základné časti sláčika
Základy techniky hry ľavou rukou a jednoduché prstoklady v základnej polohe.	- používajú základný prstoklad a orientujú sa v I. základnej polohe
Hra jednoduchých cvičení, ľudových piesní a skladbičiek podľa sluchu, z notového zápisu a spamäti.	- zahrajú jednoduchú pieseň alebo skladbičku podľa sluchu, z notového zápisu alebo spamäti, primerane svojim schopnostiam
Základy orientácie v notovom zápise v basovom kľúči a základné rytmické hodnoty.	- orientujú sa v jednoduchom notovom zápise a správne reprodukuje základné rytmické hodnoty
Rozvoj intonačnej, rytmickej, hudobnej a dynamickej predstavivosti.	- reprodukuje jednoduché rytmické a melodické motívy a primerane reaguje na základné dynamické zmeny
Rozvoj hudobného a emocionálneho cítenia, vnímanie charakteru a nálady skladby.	- dokážu primerane vyjadriť charakter a náladu jednoduchej skladby
Interpretácia a hra spamäti.	- vedia interpretovať jednoduché piesne a prednesové skladby primerane svojim schopnostiam, aj spamäti
Verejné vystúpenia.	- 1-krát za polrok vystúpia na verejnom koncerte

Notový materiál – voliť a prispôsobiť podľa individuálnych dispozícií žiaka.

Hudobná literatúra, ktorá je odporúčaná v týchto učebných osnovách slúži k základnej orientácií učiteľa a je možné variovať študijný materiál podľa pedagogických skúseností vyučujúceho a podľa individuálnych schopností žiaka.

Odporúčaný notový materiál:

M. Procházková: Malý muzikant a violončelo

D. Kristiník: Malý violončelista – ľudové piesne

Suzuki I.

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia - *komisionálna skúška:* správne držanie violončela a sláčika, hra spamäti: 2 skladby z literatúry pre prípravné štúdium.

Charakteristika zamerania – hra na gitare

Gitara v súčasnosti patrí k najobľúbenejším a najrozšírenejším hudobným nástrojom. Spája v sebe prednosti nástroja melodického i akordického. Je nástrojom so všestranným využitím, uplatňujúci sa vo všetkých hudobných žánroch. Táto skutočnosť vychádza z bohatej interpretačnej a nástrojárskej tradície a gitarovej literatúry, obsahujúcej všetky štýlové obdobia.

Vhodný vek na prijatie na základnú umeleckú školu je šesť rokov. Prijatie starších žiakov je tiež možné. Žiaci musia spĺňať základné podmienky: mať požadované hudobné nadanie, fyzické a psychomotorické predpoklady pre hru na nástroji. Anatomickým danostiam detí je nutné prispôsobiť veľkosť gitary. Najvhodnejšie nástroje pre výučbu žiakov mladšieho školského veku sú tzv. španielske gitary s nylonovými strunami s menzúrou 530 mm pre 6 – 7 ročných a 570 mm pre 8 – 10 ročných.

Ciele zamerania

- vzbudiť v deťoch záujem a lásku k hudbe, naučiť ich hudbu počúvať, prežívať a tešiť sa z hry na nástroji

- hlavným cieľom je vzbudiť lásku k hudbe a nástroju a vytvoriť si k nim pozitívny a trvalý vzťah

- naučiť žiaka hrať na gitare, dosiahnuť určité majstrovstvo

- zvládnutím základných prvkov hry na gitare, hravou formou prispôsobenou mentalite tohto veku treba rozvíjať sluchovú a rytmickú predstavivosť, hudobnú pamäť, hudobnú súhru a harmonické cítenie.

- naučiť žiakov spoľahlivo sa orientovať v notácii podľa nôt a hrať podľa akordických značiek

- naučiť žiakov zvládnuť hru a orientáciu v rôznych hudobných štýloch

- rozvíjať hudobné schopnosti žiakov so zreteľom na ich individuálne dispozície, ich vek, osobnostné danosti, mieru jeho talentu, technickú a umeleckú vyspelosť

- usmerňovať žiaka k uplatneniu získaných vedomosti, schopnosti, skúsenosti vo svojom umeleckom prejave v sólovej hre, v hre v komornom zoskupení alebo v súborovej hre

- naučiť žiaka využívať svoje interpretačné skúsenosti a získané hudobné vedomosti k samostatnému štúdiu nových skladieb podľa vlastného výberu

- orientovať žiaka, podľa jeho schopností, na vlastnú hudobnú prax alebo na ďalšie štúdium na vyššom type umeleckého vzdelávania

- posúdením hudobnosti a manuálnych schopností žiaka zvážiť vhodnosť zaradenia žiakov na vyučovanie nástrojovej hry v 1. ročníku I. stupňa základného štúdia

Príprava ku hre na nástroji – prípravné štúdium A, B

Prípravné štúdium – hra na gitare

Počet hodín týždenne: 0,5 h týždenne (individuálne vyučovanie)

Ciele:

- cieľom predmetu je vzbudiť u žiakov záujem o hudbu a nástroj

- naučiť žiakov počúvať a prežívať hudbu

- vyučovanie viesť hravou formou s využívaním všetkých didaktických zásad: názornosti, primeranosti, postupnosti individuálneho prístupu

- rozvíjať hudobnú vnímavosť, predstavivosť

- učebný proces viesť hravou formou, striedaním rôznych metód práce, aplikovať názorné vyučovanie ako príklad prvých hudobných návykov a obohatenie sluchových skúseností žiaka

- postupovať od hry podľa sluchu ku hre podľa nôt, rozvíjať percepčné návyky a základy elementárneho sluchovo-harmonického cítenia

- viesť žiaka k interpretačným návykom: *postavenie rúk, orientácia na hmatníku, používanie hracieho aparátu*

Obsah: Správne sedenie a poloha tela a rúk pri hre. Prípravné cvičenia hry palcom a prstami pravej ruky na prázdnych strunách. Orientácia na hmatníku v I. polohe na strunách e-h-g-d. Koordinácia hry oboch rúk. Hra jednoduchých jednohlasných piesní a riekaniek. Základy hudobnej náuky podľa obsahu PHV. Rytmické hodnoty nôt celej, polovej, štvrťovej, osminovej. Pochopenie rytmickej hodnoty polovej noty s bodkou. Rytmizácia a melodizácia riekaniek. Hudobné hry. Dynamika: piano, forte. Hra palcom na prázdnych strunách E, A, D.

1. ročník dvojročného prípravného štúdia - PŠA

OBSAH	ŽIACI
Hrací aparát. Základy techniky hry na gitare. Hmatník. Hudobno-výrazové prostriedky. Základy hudobných foriem. Základy gitarovej interpretácie. Základy hry spamäti. Rytmické kompetencie. Tvorivo – hudobné schopnosti.	- aplikujú pri hre na gitare správne sedenie za nástrojom a postavenie rúk - zahrajú správnym spôsobom elementárne prstové cvičenia na melodických strunách - predvedú uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu - rozlišujú tóny na gitare sluchovo: nízke – vysoké, dlhé – krátke, silné – slabé - poznajú tóny hudobnej abecedy - rozoznajú na elementárnej úrovni dynamiku a tempo skladieb: hlasno – ticho, pomaly - rýchlo - rozlíšia náladu, tempo a dynamiku skladieb - rozpoznajú kontrastné časti skladieb: pomalá – rýchla, veselá – smutná - interpretujú podľa sluchu jednoduché krátke melodické a rytmické fragmenty, pri brnkaní striedajú prsty pravej ruky i, m, i, m - zahrajú spamäti elementárne hudobné motívy (napr.: „kukučka“) alebo frázy (napr.: riekanky na jednom – dvoch tónoch) - rytmizujú jednoduché riekanky - aplikujú správne elementárne prvky improvizácie na úrovni tvorivých hudobno–didaktických hier

2. ročník dvojročného prípravného štúdia - PŠB

OBSAH	ŽIACI
Notový zápis. Základné hudobno-teoretické a hudobno-výrazové prostriedky. Základy hudobných foriem. Základné technické návyky.	- rozpoznajú noty v husľovom kľúči v súvislom notovom texte - používajú základné hodnoty nôt, pomlčky, spôsoby hry postupné arpeggio - preukážu zvládnutie technických prstových cvičení, uvoľňovacích cvičení hracieho aparátu - určujú sluchom náladu, tempo, dynamiku

Percepčné činnosti. Rytmické cítenie. Interpretačné návyky. Hudobná pamäť. Umiestnenie prstov.	skladieb - zahrajú ľudové piesne so sprievodom a jednoduché prednesové skladbičky podľa notového zápisu - rytmizujú jednoduché riekanky - dokážu hrať na gitare spamäti jednoduché ľudové piesne - intonačne čisté stláčanie strún v adekvátnom pražci v závislosti od notového nástroja bruškom prsta na strunu

Jednoročné prípravné štúdium - PŠB

OBSAH	ŽIACI
Správne sedenie za nástrojom a postavenie pravej a ľavej ruky. Prípravné cvičenia hry palcom a prstami pravej ruky na prázdnych strunách. Orientácia na hmatníku v I. polohe na strunách e-h-g-d. Koordinácia hry oboch rúk. Hra jednoduchých jednohlasných piesní a riekaniek. Základy hudobnej teórie podľa obsahu PHV. Rytmické hodnoty nôt celej, polovej, štvrťovej, osminovej. Pochopenie rytmickej hodnoty polovej noty s bodkou. Melodizácia a rytmizácia riekaniek. Hudobné hry. Piano a forte. Verejné vystúpenia.	- spoznajú fyziologicky správne držanie nástroja, polohu tela a rúk pri hre - zvládnu elementárne technické prvky hry na gitare - orientujú sa v I. polohe hmatníka - skoordinujú hru oboch rúk - interpretujú jednoduchú jednohlasnú ľudovú pieseň - aplikujú hudobno-teoretické poznatky získané v predmete PHV - poznajú základné hudobné pojmy - porozumejú rytmickej hodnote polová nota s bodkou - hrajú so sprievodom učiteľa - aplikujú melodickú, rytmickú, harmonickú predstavivosť a hudobnú pamäť pri interpretácií hudobných hier - rozpoznajú v hre dynamiku piano a forte - 1-krát za polrok vystúpia na verejnom koncerte

Notový materiál – voliť a prispôsobiť podľa individuálnych dispozícií žiaka.

Hudobná literatúra, ktorá je odporúčaná v týchto učebných osnovách slúži k základnej orientácií učiteľa a je možné variovať študijný materiál podľa pedagogických skúseností vyučujúceho a podľa individuálnych schopností žiaka.

Odporúčaný notový materiál:

J. Jirmal: Gitarové škola pre začiatočníkov

J. Juřica: ľudové piesne

E. Pujol: Racionálna škola hry na gitare založená na zásadách Tárregovej techniky

C. Süsser: Cvičení a skladby pro začátečníky op.1

J. Cardoso: Umenie a metódy techniky hry na gitare

Úpravy ľudových piesní pre dve gitary

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia – *komisionálna skúška: 2 ľudové piesne v jednoduchej úprave.*

1. ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

Ciele:

- rozvíjať záujem žiaka o gitarovú hru a postupne ho viesť k systematickým pracovným návykom

- u žiakov, ktorí už navštevovali PŠ upevňovať a rozvíjať technické a výrazové prostriedky hry na nástroji

- u žiakov, ktorí boli zaradení priamo do prvého ročníka, budovať prostriedky na dosiahnutie stanovených cieľov s väčšou intenzitou

- postupne spájať notový zápis s orientáciou na hmatníku intonačne a rytmicky so správnym prstokladom pravej i ľavej ruky

- od začiatku rozvíjať hru spamäti

- postupne prechádzať od statických foriem hry k dynamickým formám

Obsah: Správna fyziologická poloha tela hráča pri hre na gitare, umiestniť nástroj pri hre do správnej polohy. Základný úder (úder bez dopadu prstami p-i- m-a), tvorba tónu: bruško - necht - tvorenie čo najkonkrétnejšieho tónu, striedanie prstov pravej ruky (p-i-m-a), hra palcom pravej ruky striedavo na E, A, D, aktívne zapojiť prsty ľavej ruky do hry - znalosť hmatníka v 1.až 3. pražci hmatníka, orientácia v prvej polohe. Súčasná hra palca a prstov pravej ruky - rozvíjať rytmickú a melodickú predstavivosť hrou rytmických a melodických ozvien, čítanie nôt, prstoklady: osvojenie si prstokladu pravej ruky (p-i-m-a), hra stupníc cez 1 oktávu (dur, mol melodické), hra jednoduchých kadencií (T-S-D-T), hra jednoduchého jednohlasu - hra ľudových piesní, hra klasických etud a prednesových skladieb, hra jednoduchých akordov. Hra dvojhlasu a švorhlasu na strunách e, h, g, D, A, E s využívaním prázdnych strún.

1. ročník prvej časti I. stupňa

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

OBSAH	ŽIACI
Fyziologicky správne držanie nástroja, tela a rúk pri hre. Hra tirando i apoyando prstami i palcom. Spájanie notového zápisu s orientáciou na hmatníku. Hra v I. polohe hmatníka na všetkých strunách. Dvojhlas. Koordinácia oboch rúk. Hra jednooktávových durových stupníc v rozsahu jednej oktávy (minimum C dur, G dur). Elementárne rytmické hodnoty nôt a pomlčiek. Základné typy taktov (4/4, 3/4, 3/8), bodka pri note, ligatúra, posuvky.	- ovládajú správne sedenie a elementárne technické prvky hry na gitare - zahrajú tirando a apoyando prstami aj palcom - spájajú notový zápis s orientáciou v I. polohe hmatníka na všetkých strunách - zahrajú jednoduchý dvojhlas s použitím prázdnych strún - interpretujú jednoduchú dvojhlasnú skladbu - skoordinujú pri hre obidve ruky - zahrajú jednooktávové stupnice - aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete HN, na úrovni primeranej študijnému zameraniu

Rozpoznanie výšky, sily a dĺžky tónu. Verejné vystúpenia.	- poznajú základné vlastnosti tónu - 1-krát v každom polroku sólovo vystúpia na verejnom podujatí

Odporúčaný notový materiál:

J. Horáček: Moje kytara

S. Juřica: Škola

C. Süsser: Cvičení a skladby pro začátečníky op. 1

Hra ľudových piesní z rôznych zborníkov

J. Horáček: Kytarové hrátky

J. Jirmal : Škola hry na kytaru pro začátečníky

M. Linnemann: Malé prednesové skladby

Výber skladieb klasických autorov: Carulli, Carcassi, Sor, Molino, Giulliani, Aguado

2. ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

Ciele:

- prehlbovať a obohacovať technické a výrazové prostriedky pri hre

- rozširovať žiakov hudobný obzor

- pokračovať v rozvíjaní hudobnej predstavivosti žiaka a zdokonaľovať jeho hudobnú pamäť

- systematicky pracovať na skvalitňovaní tvorby tónu prstami a palcom pravej ruky

- rozširovať dynamický a farebný register tónu

- rozvíjať metrické, rytmické a tempové cítenie žiaka

- zaraďovať ďalšie dynamické formy hry

- venovať pozornosť systematickej príprave hry z listu

Obsah: Upevňovať a rozširovať zručnosti a spôsobnosti získané v 1. ročníku. Zvyšovať kvalitu tónu tvoreného prstami a palcom pravej ruky (úder bez dopadu). Striedanie prstov pravej ruky (p-i-m-a), znalosť hmatníka v 1. až 5. pražci hmatníka, realizácia základných dynamických stupňov. Zlepšovať čítanie nôt a prstokladov. Hra stupníc cez 2 oktávy (dur, mol melodické), hra kadencií bez použitia barré (T, S, D), hra klasických etud a prednesových skladieb, akordy + doprovod, úder s dopadom.

2. ročník prvej časti I. stupňa

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

OBSAH	ŽIACI
Hra trojhlasu v súzvuku i v arpeggiu s použitím dvoch prstov a palca pravej ruky. Uvoľňovanie svalového tonusu hracieho aparátu.	- zahrajú trojzvuk v súzvuku i arpeggiu
Hra jednooktávových stupníc dur a mol do 4# a 1b s použitím základných akordov (bez barré).	- hra jednooktávové stupnice a kadencie
Orientácia v 1. a 2. polohe hmatníka.	- spájajú notový zápis s orientáciou v 1. a 2. polohe
Základné dynamické stupne (p, mf, f), akcent.	- hrajú s aplikovaním dynamiky
Hra z listu.	- vedia hrať z listu primeraný zápis
Rytmické zadelenie synkopy.	- zahrajú synkou
Da Capo al Fine.	- poznajú hudobný termín Da Capo al Fine
Vnímanie melodických fráz v piesni.	- predvedú zmysel pre výstavu melódie a frázovanie
Rozlíšenie durového a molového tónorodu.	- rozpoznajú charakter skladby podľa nálady
Arpeggio.	- zahrajú rôzne variácie arpeggia
Verejné vystúpenia.	- 1-krát v každom polroku sólovo vystúpia na verejnom podujatí

Odporúčaný notový materiál:

J. Sagreras: Las primeras lecciones guitarra

J. Horáček: Moje kytara

J. Jirmal: Škola hry na kytaru pro začátečníky

C. Süsser: Cvičen a skladby pro začátečníky op. 1, 3. diel

J. Horáček: Kytarové etudy

J. Horáček: Kytarové hrátky

J. Jirmal: Škola hry na gitaru

M. Linnemann: Malé prednesové skladby

E. Pujol, A. Carleraro: Technické cvičenia

Štěpán Rak: Minútové sóla

Ján Truhlař: 50 ľudových piesní

Peter Jánský: Já, písnička 2 díl

F. Sor: 1 zošit

Michael Langer: 11 ľahkých kompozícii pre gitaru

Výber skladieb klasických autorov: Carulli, Carcassi, Sor, Molino, Giulliani, Aguado.

3. ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

1 h – komorná hra (skupinové vyučovanie – 9 žiakov), 1x týždenne

Ciele:

- postupným rozvíjaním a integrovaním jednotlivých technických prvkov hry a výrazových prostriedkov vytvoriť optimálne podmienky na realizáciu hudobných predstáv žiaka a vytvoriť tým východisko pre kvalitnú interpretáciu primeraných skladieb

- naďalej rozširovať kvalitu tónu z hľadiska sily a farby

- rozširovať možnosti využitia jemných odtieňov a postupne budovať progresívnu dynamiku

- oboznamovať žiaka s gitarovými skladbami rôzneho charakteru (napr. valčík, menuet, sarabanda, pochod a pod.), využiť pri tom účasť na rôznych koncertoch a počúvanie vhodných gitarových nahrávok v podaní významných umelcov

- postupne pripravovať žiaka na správnu štýlovú interpretáciu

- pokračovať v hre z listu a venovať sa komornej hre

Obsah: Rozširovať a upevňovať poznatky získané v 2. ročníku - durové a molové 1 až 2 oktávové stupnice, hrať kadencie v prvej polohe postupne budovať progresívnu dynamiku, nácvik malého barré upevňovať a rozvíjať primeranú technickú zručnosť, rozširovať kvalitu tónu. Komorná hra jednoduchšej náročnosti. Zvyšovať nároky na farebnosť a dynamický rozsah, zrýchliť a spresniť premiestňovanie prstov ľavej ruky po hmatníku vertikálnym a horizontálnym smerom. Zoznámiť sa s gitarovými značkami. Koordinovať činnosť všetkých oboch rúk - trojzvuk a štvorzvuk hraný súčasne palcom a dvojicou resp. trojicou prstov pravej ruky, cvičenie techniky arpeggia so zapojením palca a trojicou prstov pravej ruky.

3. ročník prvej časti I. stupňa

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

OBSAH	ŽIACI

Orientácia v 1., 2., 3. polohe hmatníka. Jednoduché legato s použitím prázdnej struny. Farebné registre (*sull tasto, sull ponticello*). Štvorzvuk. Nácvik malého barré. Dvojoktávové stupnice s kadenciou s použitím malého barré. Arpeggio. Hra z listu. Komorná hra. Hra šestnástinových nôt a bodkovaného rytmu. Základné tempá skladieb (andante, moderato, allegro, allegretto). Vnímanie rôzneho tempa, dynamiky a nálady v skladbách. Rozvíjanie harmonického cítenia. Verejné vystúpenia.	- spájajú notový zápis s orientáciou v 1., 2., 3. polohe hmatníka - hrajú jednoduché legato - používajú farebné registre pri hre - zahrajú štvorzvuk hraný súčasne palcom a trojicou prstov pravej ruky - hrajú malé barré - hrajú dvojoktávové stupnice - hrajú arpeggio so zapojením palca a trojice prstov pravej ruky - vedia hrať z listu primeraný zápis - hrajú v komornom zoskupení - aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete Hudobná náuka, na úrovni primeranej štúdijnému zameraniu - vnímajú charakter skladby - hrajú so sprievodom učiteľa - 1-krát v každom polroku sólovo vystúpia na verejnom podujatí

Odporúčaný notový materiál:

J. Horáček: Moje kytara II, K lidové písni s kytarou II, Kytarové etudy, Kytarové hrátky

J. Jirmal: Škola hry na gitaru, 30 etud

P. Malovec: 10 etud pre gitaru

F. Sor: Etudy

Š. Rak: Minutova sola, Rozmary

G. F. Händel: 5 skladieb

M. Zelenka – J. Obrovská: Album pre gitaru I.

C. Süsser: 2., 3., 4. diel

C. Süsser: Cvičení a skladby pre začiatočníkov op. 1

Starí španielski majstri: Gitarové sóla

Ja, pesnička: 1 až 3 diel

Ján Truhlař: 50 ľudových piesní

4. ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

1 h – komorná hra (skupinové vyučovanie – 9 žiakov), 1x týždenne

Ciele:

- nadviazať na zručnosti a vedomosti získané v predchádzajúcich ročníkoch a rozširovať ich o ďalšie technické a výrazové prvky potrebné na zvládnutie náročnejších sólových i komorných skladieb

- zvyšovať nároky na farebnosť a dynamický rozsah tónu

- repertoár zostaviť tak, aby žiak získal viac poznatkov a skúseností súvisiacich s interpretáciou skladieb rôznych štýlových období

- vzhľadom na častejšie vystupovanie žiaka na rôznych koncertoch podrobnejšie sa zaoberať interpretáciou hraných skladieb

- neustálym zdokonaľovaním hry z listu viesť žiaka k pohotovosti a zároveň ho oboznamovať s gitarovou literatúrou

Obsah: Orientácia na hmatníku. Tvorba tónu a úderu bez dopadu (s dopadom). Rytmus a tempo. Hudobný výraz (dynamika). Nácvik – veľké barré (malé barré), jednoduché legato, staccato. Hra stupníc dur, mol + kadencie s použitím veľkého barré.

4. ročník prvej časti I. stupňa

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

OBSAH	ŽIACI
Vedomé uvoľňovanie svalového tonusu hracieho aparátu.	- hrajú s uvoľneným hracím aparátom
Hra vzostupného a zostupného legata v rôznych kombináciách.	- hrajú legato
Orientácia v 5. polohe hmatníka.	- spájajú notový zápis s orientáciou v 1. až v 5. polohe
Upevňovanie hry malého barré.	- zvládajú spôsob hry malého barré
Tlmenie prstami pravej ruky a staccato.	- ovládajú tlmenie a skracovanie tónov
Rozširovanie a zdokonaľovanie úderov hry prstami pravej ruky.	- hrajú s kvalitným tónom
Arpeggio prstami pravej ruky v rôznych variáciách.	- ovládajú zložitejšie arpeggia
Hra progresívnej dynamiky (p, mf, f, crescendo, decrescendo).	- hrajú s dynamikou
Durové a molové stupnice s kadenciou s požitím typových prstokladov ľavej ruky a rytmických variácii pravej ruky.	- zahrajú stupnice s typovými prstokladmi
Hra z listu.	- vedia hrať z listu primeraný zápis
Komorná hra.	- hrajú v komornom zoskupení
	- aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete HN, na úrovni primeranej študijnému zameraniu
	- spoznajú základné typy rytmického sprievodu

Zložitejšie rytmické útvary (triola, zložitejší bodkovaný rytmus). Rytmický sprievod (valčík, polka). Melodická fráza. Melódia a sprievod. Rozvíjanie harmonického cítenia. Verejné vystúpenia.	- vnímajú melodickú frázu v skladbách - rozlíšia melódiu od sprievodu - osvoja si jednoduchý sprievod - 1-krát v každom polroku sólovo vystúpia na verejnom podujatí

Odporúčaný notový materiál:

M. Linnemann: Lichte folklorstücke für gitar

D. Aguado: výber z diela

J. Horáček: Moje kytara II, K lidové písni s kytarou II, Kytarové etudy, Kytarové hrátky

J. Jirmal: Škola hry na gitaru, 30 etud, Česká a slovenská kytarová a loutnová škola

P. Malovec: 10 etud pre gitaru

D. Martinček: Prednesové skladby

L. Brouwer: Estudios sencillos

F. Carulli-M. Carcassi: Gitarová škola

C. Süsser: Cvičení a skladby pro začátečníky op. 1 – výber, Kytarová škola 2, 77 drobných melodií pre začiatočníkov - Fantázia zo sveta minerálov

J. Sagreras: Las secundas lecciones guitar

F. Sor: Etudy opus 39

Technické cvičenia

E. Pujol

A. Carlevaro

Záverečná skúška:

Žiak zahrá stupnicu cez 2 oktávy v polohách durovú alebo molovú + kvintakord, 1 etudu, 1 prednes. Účinkuje na absolventskom koncerte ZUŠ. Výber skladieb určí triedny učiteľ nástroja.

Výchovno-vzdelávací proces je možné doplniť aj inou vhodnou notovou literatúrou v súlade s platnými učebnými osnovami, prípadne zdrojmi z internetu. Záleží len na pedagógovi, aké zdroje použije a ako s nimi bude pracovať.

I. stupeň základného štúdia 2. časť

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

1.ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

1 h – komorná hra (skupinové vyučovanie – 9 žiakov), 1x týždenne

Ciele:

- upevňovaním a kultivovaním získaných automatizmov a návykov vytvoriť priestor na lepšiu sluchovú kontrolu hraných skladieb

- naďalej obohacovať hru o nové technické prvky a výrazové prostriedky

- vhodným výberom sólových skladieb, komorných skladieb i rôznych sprievodov rozširovať poznatky žiaka v oblasti gitarovej literatúry, čo rozšíri jeho hudobný obzor a umožní poznávanie rôznych štýlových období a rôznych hudobných žánrov

- komplexnejšie sa zaoberať interpretáciou hraných skladieb z hľadiska použitia technických a výrazových prostriedkov

- zoznámiť žiaka s rozsiahlejšími skladbami, viesť ho k pochopeniu ich obsahu a k uvedomenému štúdiu

- pokračovať v hre z listu a nevyhýbať sa hre skladieb v tóninách s viacerými krížikmi alebo béčkami.

- viesť žiaka k pohotovosti a väčšej samostatnosti pri štúdiu skladieb

Obsah: Nácvik a zdokonalenie: veľké barré, legato (vzostupné, zostupné), pizzicato, staccato, vibrato, melodické ozdoby. Prirodzené a umelé flažolety. Progresívna dynamika na väčších plochách. Akordické značky (s použitím veľkého barré). Orientácia a hmatníku.

1. ročník druhej časti I. stupňa

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

OBSAH	ŽIACI
Výmena polohy ľavej ruky v rôznych polohách hmatníka.	- ovládajú plynulú výmenu polohy ľavej ruky
Hra a upevňovanie veľkého barré a jeho využitie v akordoch.	- zahrajú veľké barré
Upevnenie hry legato, staccato.	- zahrajú legato a staccato
Hra arpeggia v rôznych prstokladových variáciách.	- ovládajú zložitejšie arpeggia aj v rýchlejších tempách
Nácvik a aplikácia jednoduchých melodických ozdôb v etudách a skladbách (príraz, nástril, mordent).	- zahrajú jednoduché melodické ozdoby - hrajú stupnice a kadencie
Hra dvojoktávových durových a molových stupníc v rôznych tempách a rytmických	- vedia hrať z listu primeraný zápis

variantoch pravej ruky. Hra akordov s použitím veľkého barré. Zápis jednoduchých melodických ozdôb. Hra z listu, komorná hra. Zložitejšie rytmické útvary (kvintoly, sextoly). Rytmický sprievod (polka, valčík, pochod, tango a pod.). Verejné vystúpenia.	- hrajú v komornom zoskupení - poznajú zápis jednoduchých melodických ozdôb - aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej štúdijnému zameraniu - 1-krát v každom polroku sólovo vystúpia na verejnom podujatí

Odporúčaný notový materiál:

C. Domeniconi: 24 prludii pre gitaru

D. Aguado: výber z diela

J. Horáček: Moje kytara II, K lidové písni s kytarou II, Kytarové etudy, Kytarové hrátky

J. Jirmal: Škola hry na gitaru, 30 etud, Česká a slovenská kytarová a loutnová škola

P. Malovec: 10 etud pre gitaru

D. Martinček: Prednesové skladby

Š. Rak: Minutová sola J

J. Haydn: výber z diela

J. S. Bach: výber z diela

L. Brouwer: Estudios sencillos

J. Sagreras: Las secundas lecciones guitarra

F. Sor: Etudy opus 31, 35

E. Pujol: Racionálna škola hry na gitaru...

C. Süsser: Kytarová škola, 77 drobných duet pro začátečníky, Fantasie ze světa muinerálú, Tóny z hlubin země

M. Linnemann: Neue Folklorestucke fur gitare

H. V. Lobos: 5 Prelúdií, 12 Etud

A. Carlevaro: Technické cvičenia

2.ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

1,5 h – komorná hra (skupinové vyučovanie – 9 žiakov), 1x týždenne

Ciele:

- neustále zvyšovať technickú a hudobnú vyspelosť žiaka a postupne ho viesť k tomu, aby tvorivo a uvedomene vyberal technické a výrazové prostriedky na realizáciu hraných skladieb

- zdokonaľovaním úderovej kapacity prstov pravej ruky rozširovať možnosti samostatného vedenia hlasov a postupne túto schopnosť využívať pri interpretácii polyfónnych aj homofónnych skladieb

- systematicky sa zaoberať štýlovou interpretáciou

- zovšeobecňovať charakteristické prvky jednotlivých štýlových období a vedome ich využívať aj pri štúdiu podobných skladieb

- viesť žiaka k potrebe poznávať gitarovú literatúru

- zapájať žiaka do komornej hry

- podporovať jeho záujmy i v oblasti tanečnej a populárnej hudby a kultivovať jeho vkus aj v týchto žánroch

- rozširovať schopnosť hry podľa akordických značiek

Obsah: Rozširovať a upevňovať poznatky získané v 1. ročníku / II. časť/ I.st. Orientácia na hmatníku v 1.-12.polohe (na všetkých strunách). Samostatná činnosť prstov ľavej ruky. Vzostupné, zostupné a zmiešané legato na štvorici a viac tónov. Stále zdokonaľovať veľké barré. Nácvik a použitie zložitejších melodických ozdôb. Skvalitňovať tón a rozširovať možnosti rôznych úderových variantov prstoch pravej ruky. Komorná hra náročnejšieho charakteru. Snažiť sa o čo najlepšiu súhru oboch rúk. Hrať z listu. Rozširovať schopnosť hrať podľa akordických značiek. Hrať v 1.- 12. polohe. Zložitejšie druhy vibrat na gitare a ich použitie. Priamo aj nepriamo tlmiť struny prstami pravej ruky - hrať staccato.

2. ročník druhej časti I. stupňa

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

OBSAH	ŽIACI
Úvod do hry s nechtami.	- hrajú nechtami (individuálny prístup, podľa fyzických dispozícií žiaka)
Nácvik hry pizzicato. Hra prirodzených flažoletov. Vzostupné, zostupné a kombinované legato na viacerých tónoch. Upevňovanie hry jednoduchých melodických ozdôb. Zdokonaľovanie hry jednoduchých melodických ozdôb.	- demonštrujú v hre nové technicko-výrazové prostriedky
Zdokonaľovanie hry podľa akordických značiek. Durové a molové stupnice s použitím rôznych prstokladov pravej ruky.	- poznajú akordické značky - hrajú stupnice a kadencie
Hra z listu. Komorná hra. Uplatnenie kadencií v sprievode piesní. Využitie poznatkov o vedení hlasov a melódie v skladbe.	- vedia hrať z listu primeraný zápis - hrajú v komornom zoskupení - ovládajú harmonickú funkciu akordov

Klasicizmus a romantizmus v gitarovej literatúre. Zápis a spôsob hry flažoletov. Vedomé vnímanie agogických a dynamických zmien v hudbe. Rozvíjanie harmonického cítenia. Verejné vystúpenia	- poznajú skladateľov gitarovej literatúry z obdobia klasicizmu a romantizmu - poznajú zápis flažoletov - vnímajú agogické a dynamické zmeny v hudbe - sprevádzajú s využitím kadencií - 1-krát v každom polroku sólovo vystúpia na verejnom podujatí

Odporúčaný notový materiál:

Školy

Leo Brouwer: Estudios sencillos

Jiří Horáček: Moje kytara II.

Jiří Jirmal: 30 etud

Jiří Jirmal: Základy kytarové techniky

Franz Just: Neues Gitarrebuch II.

Jiří Kohlar: Rytmické figury tanců – kytarové kadence

Ursula Peter: Der Weg zum Solospiel auf der Gitarre

Domingo Prat: La nueva tecnica de la guitarra

Arnošt Sádlík: Škola stupníc a akordov pre gitaru

Vojtěch Tukač: Gitarová škola Carulli – Carcassi

L. Andršt: Jazz, rock, blues

Prednesové skladby

Jarmil Burghauser: Šest českých tanců

Jorge Cardoso: Vidala c-mol (De 24 piezas Sudamericanas)

John Dowland: Four easy pieces (upravil Karl Scheit)

Johan W. Duarte: English traditional dance tunes arranged for guitar solo

Flint Tommy: Contry blues guitar solos

Eduard Grieg, Štěpán Urban: Lyrické skladby

Emil Hradecký: Tance pro kytaru

Jiří Jirmal: Staří španělští mistři

Michael Langer: Suite Latina

Dušan Martinček: Prednesové skladby pre mladých gitaristov

Martin Ratz: Klassiker der Gitarre I., II., III., IV.

Karl Scheit: Tänze aus der Renaissance

Karl SCHIET: Leichte vergnügliche – Originalstücke aus dem 18. Jahrhundert

Juraj TANDLER: Miniatúry pre gitaru sólo

Francisco TÁRREGA: Výber skladieb

Francisco TÁRREGA: Preludia (kytarová sóla 39)

Francisco TÁRREGA: Tango espaňol Jiří Tichota: Hudba z českých loutnových tabulatur

Adalbert Quadt: Lieder und Tänye aus alten Tabulaturen

3.ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

1,5 h – komorná hra (skupinové vyučovanie – 9 žiakov), 1x týždenne

Ciele:

- prehlbovať a obohacovať technické a výrazové prostriedky nadobudnuté v predchádzajúcich ročníkoch. Schopnosť samostatne tieto využívať pri nácviku skladieb

- dôraz na štýlovú interpretáciu, na charakterové a slohové odlišnosti v skladbách

- podporovať jeho záujmy i v oblasti tanečnej a populárnej hudby a kultivovať jeho vkus aj v týchto žánroch. Skvalitnenie tvorby tónu, jeho farby a dynamických možností

- zdokonaľovaním úderovej kapacity prstov pravej ruky rozširovať možnosti samostatného vedenia hlasov a postupne túto schopnosť využívať pri interpretácii polyfónnych aj homofónnych skladieb

- dbať na správnu fyziologickú polohu tela hráča pri hre

- pri výbere repertoáru prihliadnuť aj na jednoduché piesne s akordickým sprievodom a tak ich prepojiť s nácvikom stupníc

- rozširovať schopnosť hry podľa akordických značiek

- skvalitňovať orientáciu na hmatníku

- zapájať sa do komornej hry

Obsah: Rozširovať a upevňovať poznatky získané v 2. ročníku /II. časť/I. st.: orientácia na celom hmatníku (v 1.- 12.polohe), samostatná činnosť prstov ľavej ruky (vzostupné, zostupné a zmiešané legato na štvorici a viac tónov), stále zdokonaľovať veľké barré, nácvik náročných melodických ozdôb v kombinácií, skvalitňovať tón a rozširovať možnosti rôznych úderových variantov prstoch pravej ruky. Komorná hra náročnejšieho charakteru: snažiť sa o čo najlepšiu súhru oboch rúk. Hrať z listu. Rozširovať schopnosť hrať podľa akordických značiek. Hrať v 1.- 12. polohe. Zdokonaliť tlmenie strún prstami pravej a ľavej ruky.

3. ročník druhej časti I. stupňa

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

OBSAH	ŽIACI
Zdokonaľovanie hry s nechtami. Nácvik zložitejších melodických ozdôb (skupinka, obal, trilok). Zdokonaľovanie hry prirodzených flažoletov a nácvik umelých flažoletov. Aplikácia melodických ozdôb a flažoletov v skladbách.	- ovládajú hru nechtami (individuálny prístup, podľa fyzických dispozícií žiaka) - demonštrujú v hre nové zložitejšie technicko-výrazové prostriedky
Samostatné vedenie hlasov a echo dynamika v barokových skladbách.	- aplikujú zásady interpretácie hudby baroka
Zdokonaľovanie činnosti a koordinácie oboch rúk.	- skoordinujú hru oboch rúk
Cvičenia na zväčšenie rozsahu ľavej ruky. Durové a molové stupnice dvojoktávové a trojoktávové s kadenciou.	- zahrajú dvojoktávové a trojoktávové stupnice s kadenciou
Hra z listu.	- vedia hrať z listu primeraný zápis
Komorná hra.	- hrajú v komornom zoskupení - aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete HN, na úrovni primeranej študijnému zameraniu
Barok a renesancia v gitarovej literatúre.	- poznajú skladateľov gitarovej literatúry z obdobia baroka a renesancie
Rytmický akordický sprievod (bossa-nova, samba a pod.).	- ovládajú hru zložitejšieho rytmického sprievodu podľa akordických značiek
Vnímanie jednotlivých hlasov v interpretovaných skladbách.	- vnímajú polyfóniu
Verejné vystúpenia.	- 1-krát v každom polroku sólovo vystúpia na verejnom podujatí

Odporúčaný notový materiál:

Školy

Leo Brouwer: Estudios sencillos

Jiří Horáček: Moje kytara II.

Jiří Jirmal: 30 etud

Jiří Jirmal: Základy kytarové techniky

Franz Just: Neues Gitarrebuch II.

Jiří Kohlar: Rytmické figury tanců – kytarové kadence

Ursula Peter: Der Weg zum Solospiel auf der Gitarre

Domingo Prat: La nueva tecnica de la guitarra

Arnošt Sádlík: Škola stupníc a akordov pre gitaru

Vojtěch Tukač: Gitarová škola Carulli – Carcassi

L. Andršt: Jazz, rock, blues

Prednesové skladby

Jarmil Burghauser: Šest českých tanců

Jorge Caddoso: Vidala c-mol (De 24 piezas Sudamericanas)

John Dowland: Four easy pieces (upravil Karl Scheit)

Johan W. Duarte: English traditional dance tunes arranged for guitar solo

Flint Tommy: Contry blues guitar solos

Eduard Grieg, Štěpán Urban: Lyrické skladby

Emil Hradecký: Tance pro kytaru

Jiří Jirmal: Staří španělští mistři

Michael Langer: Suite Latina

Dušan Martinček: Prednesové skladby pre mladých gitaristov

Martin Ratz: Klassiker der Gitarre I., II., III., IV.

Karl Scheit: Tänze aus der Renaissance

Karl SCHIET: Leichte vergnügliche – Originalstücke aus dem 18. Jahrhundert

Juraj TANDLER: Miniatúry pre gitaru sólo

Francisco TÁRREGA: Výber skladieb

Francisco TÁRREGA: Preludia (kytarová sóla 39)

Francisco TÁRREGA: Tango espaňol Jiří Tichota: Hudba z českých loutnových tabulatur

Adalbert Quadt: Lieder und Tänye aus alten Tabulaturen

4.ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

1,5 h – komorná hra (skupinové vyučovanie – 9 žiakov), 1x týždenne

Ciele:

- vzhľadom na záver štúdia na I. stupni ZUŠ je potrebné upevniť vedomosti a technické zručnosti žiaka tak, aby bol schopný zahrať primerane náročné sólové alebo komorné skladby

- je žiaduce viesť žiaka k samostatnosti v štúdiu

- opakovaním naštudovaných skladieb a štúdiom nových skladieb vytvoriť základ žiakovho repertoáru

- viesť ho k tomu, aby bol schopný svoj repertoár rozširovať vlastným úsilím, bez pomoci učiteľa

- pripraviť žiaka na bežné ovládanie sprievodov podľa nôt i akordických značiek, ako aj používanie a štylizáciu bohatšieho akordického materiálu pri improvizovanom sprievode

- príprava absolventského vystúpenia

Obsah: Stupnice – durové, molové, bluesové. Základy improvizácie. Akordy - harmónia v bluesovej, jazzovej a popovej hudbe. Hra podľa akordických značiek – doprovod. Tremolo. Hra z listu. Komorná hra.

4. ročník druhej časti I. stupňa

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

OBSAH	ŽIACI
Samostatná práca so skladbou z technickej a výrazovej stránky. Aplikovanie osvojených poznatkov do interpretácie skladieb,	- vedia samostatne pracovať so skladbou
Vedomé uvoľňovanie svalového tonusu hracieho aparátu.	- hrajú s uvoľneným hracím aparátom
Zdokonaľovanie hry melodických ozdôb, flažoletov, pizzicato, legato, arpeggia. Úvod do hry tremola. Nácvik a použitia rasguada.	- demonštrujú v hre nové zložitejšie technicko-výrazové prostriedky
Durové a molové typové stupnice s kadenciou v rozsahu celého hmatníka. Používanie akordických sprievodov.	- hrajú stupnice a kadencie
Hra z listu.	- vedia hrať z listu primeraný zápis
Komorná hra.	- hrajú v komornom, súborovom zoskupení
Analýza skladieb z hľadiska formy a harmónie.	- zanalyzujú skladbu z hľadiska formy a harmónie
Súčasná hudba v gitarovej literatúre a slovenská gitarová literatúra.	- poznajú slovenskú gitarovú literatúru
Sluchová kontrola vlastnej interpretácie a jej zhodnotenie. Príprava na záverečnú absolventskú skúšku.	- vedia objektívne zhodnotiť vlastnú interpretáciu
Verejné vystúpenia.	- 1-krát v každom polroku sólovo vystúpia na verejnom podujatí

Odporúčaný notový materiál:

Školy

Leo Brouwer: Estudios sencillos

Jiří Horáček: Moje kytara II.

Jiří Jirmal: Základy kytarové techniky

Jiří Kohlar: Rytmické figury tanců – kytarové kadence

Ursula Peter: Der Weg zum Solospiel auf der Gitarre

Domingo Prat: La nueva tecnica de la guitarra

Arnošt Sádlík: Škola stupníc a akordov pre gitaru

Vojtěch Tukač: Gitarová škola Carulli – Carcassi

Prednesové skladby

Villa Lobos: výber

Agustín Barios Mangoré: výber

Jorge Caddoso: výber

John Dowland: výber

Johan W. Duarte: výber

Jiří Jirmal: Staří španělští mistři

Michael Langer: Suite Latina

Dušan Martinček: Prednesové skladby pre mladých gitaristov

Karl Scheit: Tänze aus der Renaissance

Karl SCHIET: Leichte vergnügliche – Originalstücke aus dem 18. Jahrhundert

Juraj TANDLER: Miniatúry pre gitaru sólo

Francisco TÁRREGA:

Výber skladieb:

Arnošt Sádlik: Škola stupníc a akordov pre gitaru

Julio Sagreras: Las secundas lecciones guitara

Erique Granados: Poetické valčíky

J. K. Mertz : 6 Ländler

D. Martinček : Kaleidoskop skladieb pre gitaru

J. Sagreras : Romanze, Bebita

M. Langer: Suita Latina

M. Giuliani: Prednesové skladby a etudy

H. V. Lobos: 5 prelúdií, 12 etud

E. Pujol: Hispanae citharae arsviva

R. Dyens: Tango en Skai

L. Andršt: Rock ,Jazz, Blues

H. Jasbar: Three American Graffiti

M. Tesař: Výber

F. Sor: Etudy

Záverečná skúška

Žiak zahrá 1 durovú a 1 molovú stupnicu a kadencia, 1 alebo 2 etudy rôzneho charakteru a 1 - 2 prednesové skladby spamäti.

Účinkuje na absolventskom koncerte ZUŠ. Výber skladieb určí triedny učiteľ nástroja.

Hra na basovej gitare

Rámcový učebný plán

Učebný plán číslo	**18a**			
Stupeň štúdia	Druhá časť I. stupňa základného štúdia			
Študijné zameranie	**Hra na basovej gitare**			
Vek	Od 11 rokov			
Dĺžka štúdia	4 roky			
Predmet:	Ročník:			
	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)			
1. Hra na nástroji, hra z listu	1,5	1,5	1,5	1,5
2. Komorná hra	-	1	1	1
3. Hudobná náuka*)	1			
4. Improvizácia	1,5	1,5	1,5	

	1,5 - 0,5	-	-
Spolu:	3 4,5	4	4

*) HN je povinný vyučovací predmet pre žiakov, ktorí neabsolvovali I. stupeň základného štúdia hudobného odboru a to 1 h týždenne v skupinovom vyučovaní – splnené.

Poznámka: Komornú hru je možné zaradiť v 1. ročníku v rámci voliteľných vyučovacích predmetov.

Charakteristika zamerania – hra na basovej gitare:

Študijné zameranie hra na basovej gitare rozvíja hudobné, technické, rytmické, interpretačné a tvorivé schopnosti žiaka prostredníctvom hry na basovej gitare. Vzdelávanie vychádza z individuálnych dispozícií, veku a úrovne žiaka a smeruje k osvojeniu základných a postupne rozvíjaných technických a interpretačných zručností. Dôraz sa kladie na správne držanie nástroja, techniku hry, tvorbu a kultivovanie tónu, rytmickú presnosť, prácu s artikuláciou, dynamikou a výrazovými prostriedkami, orientáciu v notovom zápise a praktické uplatňovanie hudobno-teoretických poznatkov. Súčasťou vzdelávania je rozvíjanie schopnosti samostatne pripravovať primeraný hudobný repertoár, počúvať a vnímať spoluhráčov a uplatňovať získané zručnosti pri spoločnej hre. Žiak sa postupne oboznamuje s rôznymi hudobnými štýlmi a žánrami a podľa svojich schopností sa zapája do komornej, súborovej alebo inej kolektívnej hry.

Vzdelávanie smeruje k rozvoju samostatnosti, tvorivosti, hudobného cítenia a schopnosti aktívne sa podieľať na umeleckej prezentácii.

Ciele zamerania

- rozvíjať hudobné schopnosti, hudobné cítenie a vzťah žiaka k hudbe,

- vytvárať a upevňovať správne základné návyky pri hre na basovej gitare,

- rozvíjať technické a interpretačné zručnosti primerane veku, schopnostiam a stupňu umeleckého vzdelávania žiaka,

- rozvíjať rytmické cítenie, vnútorný pulz a schopnosť rytmicky presnej interpretácie,

- rozvíjať sluchové vnímanie, sluchovú kontrolu a schopnosť reagovať na hudobný kontext,

- rozvíjať orientáciu na hmatníku a schopnosť prakticky uplatňovať získané vedomosti pri hre,

- rozvíjať schopnosť čítať a interpretovať notový zápis,

- osvojovať si a primerane používať hudobno-výrazové prostriedky,

- oboznamovať žiaka s primeraným hudobným repertoárom rôznych štýlov a žánrov,

- rozvíjať samostatnosť pri nácviku a príprave hudobného repertoáru,

- rozvíjať tvorivosť a schopnosť primerane reagovať na hudobné podnety,

- rozvíjať schopnosť súhry a spolupráce s ostatnými žiakmi pri komornej, súborovej a inej kolektívnej hre,

- viesť žiaka k zodpovednosti, systematickosti a aktívnemu prístupu k vlastnému umeleckému vzdelávaniu,

- rozvíjať schopnosť prezentovať získané vedomosti a zručnosti na interných a verejných umeleckých podujatiach,

- vytvárať predpoklady na ďalšie umelecké vzdelávanie a celoživotný vzťah k hudbe a umeniu.

I. stupeň základného štúdia 2. časť

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

1.ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

1 h – komorná hra – voliteľný predmet (skupinové vyučovanie – 9 žiakov), 1x týždenne

Ciele:

- osvojí si správne držanie nástroja a základné technické návyky,

- rozvíja koordináciu ľavej a pravej ruky,

- osvojuje si základnú orientáciu na hmatníku,

- rozvíja rytmické cítenie a presnosť,

- osvojí si základné spôsoby tvorby a artikulácie tónu,

- pracuje s tempom, dynamikou a základnými výrazovými prostriedkami,

- číta a primerane interpretuje jednoduchý notový zápis,

- hrá jednoduché melodické, rytmické a basové modely,

- rozvíja sluchovú kontrolu vlastnej hry,

- osvojuje si základy súhry s inými nástrojmi,

- učí sa samostatne pripravovať jednoduché hudobné úseky a skladby,

- získané vedomosti a zručnosti uplatňuje pri verejnej alebo internej prezentácii podľa možností školy.

Obsah: Oboznámenie sa s basovou gitarou, jej základnými časťami a funkciami. Správne držanie basovej gitary a základné postavenie tela a rúk. Smerovať k osvojeniu základných technických a interpretačných návykov, orientácii na hmatníku, rozvoju rytmického cítenia, koordinácie oboch rúk, čítania jednoduchého notového zápisu a praktickej aplikácie hudobno-teoretických poznatkov. Žiak pracuje s primeraným repertoárom a postupne si osvojuje schopnosť samostatnej prípravy

jednoduchých hudobných útvarov. Súčasťou vzdelávania je rozvoj schopnosti reagovať na spoluhráčov a uplatňovať získané zručnosti v spoločnej hre.

1. ročník druhej časti I. stupňa

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

OBSAH	ŽIACI
Oboznámenie sa s basovou gitarou, jej základnými časťami a funkciami. Správne držanie basovej gitary a základné postavenie tela a rúk. Základná technika hry pravou rukou. Základná technika hry ľavou rukou. Koordinácia pravej a ľavej ruky. Orientácia na hmatníku. Základné tóny na hmatníku. Čítanie jednoduchého notového zápisu. Základné rytmické hodnoty a rytmické modely. Tvorba a kultivovaný tón. Základné spôsoby artikulácie. Tempo a dynamika. Jednoduché melodické a rytmické motívy. Základné basové sprievody a jednoduché rytmické modely. Hra primeraného repertoáru. Sluchová kontrola vlastnej hry. Samostatná príprava jednoduchého hudobného úseku alebo skladby. Základy súhry s inými hudobnými nástrojmi. Príprava na umeleckú prezentáciu.	- poznajú základné časti nástroja a vie s nástrojom primerane zaobchádzať - správne držia nástroj a dodržiava základné zásady správneho postavenia tela a rúk - zvládajú základný spôsob tvorby tónu pravou rukou - správne používajú ľavú ruku pri hre v primeranom rozsahu - dokážu koordinovať pohyby oboch rúk pri jednoduchej hre - orientujú sa v základnom rozsahu hmatníka primeranom svojej úrovni - poznajú základné tóny a dokážu ich vyhľadať na hmatníku - dokážu prečítať a primerane interpretovať jednoduchý notový zápis - reprodukujú jednoduché rytmické útvary a dokážu udržať základný rytmický pulz - dokážu vytvoriť primerane čistý a kultivovaný tón - uplatňujú základné spôsoby artikulácie pri hre - dokážu primerane reagovať na zmeny tempa a dynamiky - reprodukujú a interpretujú jednoduché melodické a rytmické motívy - zahrajú jednoduchý basový sprievod alebo rytmický model primerane svojim schopnostiam - interpretujú primerane náročné skladby alebo hudobné útvary - počúvajú svoju hru a dokáže podľa pokynov pedagóga korigovať základné nedostatky - dokážu podľa pokynov pedagóga samostatne nacvičiť jednoduchší hudobný úsek alebo skladbu - dokážu reagovať na hru spoluhráča a udržať základnú rytmickú súhru - primerane svojim schopnostiam prezentujú získané zručnosti na internom alebo verejnom vystúpení

Odporúčaný notový materiál:

Jay FARMER: *First Lessons Bass*

Roger FILIBERTO: *Electric Bass Method, Vol. 1*

William BAY: *Student Bass Method*

- primerané etudy, technické cvičenia a repertoár podľa individuálnej úrovne a schopností žiaka, ďalší vhodný notový a metodický materiál podľa výberu učiteľa.

Charakteristika zamerania – hra na akordeóne:

Akordeón zaujíma vedľa klasických nástrojov významné miesto v hudobno-interpretačnom živote. Je to ľahko prenosný viachlasový nástroj, ktorý prešiel dlhodobým konštrukčným vývojom, má vlastnú literatúru, píšu preň poprední skladatelia, a to ho zaraďuje medzi nástroje so všetkými koncertnými možnosťami. Preto sa v dnešnej dobe interpret neobíde bez dokonalého zvládnutia výrazových možnosti nástroja, technickej vyspelosti oboch rúk a dokonalej techniky. Zvládnutie technickej zložky nástrojovej hry je iba prostriedkom na dosiahnutie vytýčeného cieľa a musí byť v súlade s celkovým hudobným a kultúrnym rozvojom žiaka.

Vyučovanie hry koncipované na nových progresívnych princípoch dáva žiakom také odborné vzdelanie, ktoré im umožňuje uplatniť sa v záujmovo umeleckej a profesionálnej činnosti.

Ciele zamerania

- je vytvoriť u žiaka osobný vzťah k akordeónu a prostredníctvom neho aj vzťah k hudbe

- rozvíjať najmä:

• oboznamovanie sa s technikou hry na akordeóne

• rozvíjanie notovej orientácie, sluchovej pohotovosti a muzikálneho cítenia u žiaka

• využívanie hry na melodických basoch, hru na gombíkovom akordeóne a skupinovú hru – komorná, súborová a orchestrálna hra, okrem tradičného vyučovania hry na klávesovom akordeóne so štandardnými basmi

• formovanie osobnosti žiaka, jeho emocionálny obzor, hudobný vkus a jeho vlastné hudobné vyjadrenie, aby osvojené kompetencie využíval ako prostriedok na sebavyjadrenie a komunikáciu

• orientovanie žiaka podľa jeho schopností na amatérsku hud. prax, alebo na ďalšie štúdium na vyššom stupni umeleckého vzdelávania.

Príprava ku hre na nástroji – prípravné štúdium A, B

Prípravné štúdium – hra na akordeóne

Počet hodín týždenne: 0,5 h týždenne (individuálne vyučovanie)

Ciele:

- zistiť hudobné (intonačné, sluchové a rytmické) dispozície

- manuálne a fyzické predpoklady žiaka na hru na nástroji

- hravou formou vzbudiť záujem žiaka o hru na nástroji

- rozvíjať jeho tvorivé schopnosti a hudobnosť

- osvojovať si správne návyky nástrojovej hry

Obsah: Oboznámenie sa s nástrojom. Sedenie, držanie, upevnenie nástroja a postavenie pravej ruky. Hmatová orientácia pravej ruky bez zrakovej kontroly. Základy mechovej artikulácie (mäkké nasadenie a ukončenie tónu). Hra jednoduchých piesní pravou rukou v päťprstovej polohe s jednoduchým sprievodom basu. Hravou formou zamerať žiaka na prípravu na hru stupníc.

Jednoročné prípravné štúdium – PŠA, PŠB

OBSAH	ŽIACI
Správne sedenie a postavenie pravej a ľavej ruky, základy ovládania mechu. Melodizácia a rytmizácia slov, detských riekaniek a detských textov. Hudobno-teoretické poznatky na úrovni prípravného štúdia. Hra jednoduchých cvičení a piesní (najskôr len v pravej ruke, neskôr spolu s ľavou rukou – sprievod). Verejné vystúpenia.	- poznajú a majú osvojenú hru na akordeóne (orientácia pravej a ľavej ruky) - majú osvojené základné návyky správneho ovládania nástroja (sedenie za nástrojom, držanie nástroja, držanie pravej ruky, atď.) - vedia zahrať jednoduchú ľudovú alebo umelú pieseň, či skladbu s jednoduchým sprievodom ľavej ruky (základné basy) - 1-krát za polrok vystúpia na verejnom koncerte

Notový materiál – voliť a prispôsobiť podľa individuálnych dispozícií žiaka.

Hudobná literatúra, ktorá je odporúčaná v týchto učebných osnovách slúži k základnej orientácií učiteľa a je možné variovať študijný materiál podľa pedagogických skúseností vyučujúceho a podľa individuálnych schopností žiaka.

Odporúčaný notový materiál:

O. HRICOVÁ: Abeceda akordeonistu

J. VAŠICA: Praktická škola hry na akordeóne.

MACHALIČKOVÁ – HAVLÍČEK – ONDRUŠ: Škola hry na akordeón

Jednoduché ľudové a umelé piesne (podľa sluchu)

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia – *komisionálna skúška: 2 ľudové piesne v jednoduchej úprave.*

I. stupeň základného štúdia 1. časť

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

1.ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

Ciele:

- rozvíjať záujem žiaka o hru na nástroji ako prostriedok hudobného vyjadrovania

- viesť žiaka k správnym pracovným návykom: k základom mechovej a prstovej artikulácie – sluchovej kontrole – uvoľneniu hracieho aparátu, hra bez zrakovej kontroly

- rozvíjať intonačné schopnosti

- rytmické cítenie

- zmysel pre súhru oboch rúk

- rozvíjať: hru spamäti, muzikálne a harmonické cítenie

- prebúdzať tvorivé schopnosti žiaka

Obsah: Rozvíjať záujem žiaka o hru na nástroji ako prostriedok hudobného vyjadrovania. Viesť žiaka k správnym pracovným návykom: k základom mechovej a prstovej artikulácie – sluchovej kontrole – uvoľneniu hracieho aparátu, hra bez zrakovej kontroly. Rozvíjať intonačné schopnosti, rytmické cítenie, zmysel pre súhru oboch rúk. Rozvíjať hru spamäti, muzikálne a harmonické cítenie. Prebúdzať tvorivé schopnosti žiaka.

1. ročník prvej časti I. stupňa

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

OBSAH	ŽIACI
Zvládanie spôsobu hry na akordeóne každou rukou zvlášť podľa notového zápisu, čítanie nôt v G a F kľúči.	- ovládajú držanie nástroja primeranie ich veku a dispozíciám
Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete HN, na úrovni primeranej študijnému zameraniu.	- aplikujú teoretické poznatky z HN pri hre na nástroji
Základy mechovej artikulácie. Správne vedenie mechu s cieľom rozpoznať silu, výšku a dĺžku tónu.	- ovládajú prácu s mechom (správna výmena von a dnu, rovnaká intenzita zvuku)
Ostré nasadenie a ukončenie tónu. Rovné nasadenie a ukončenie tónu.	- ovládajú ostré a rovné nasadenie ako aj ukončenie tónu
Hra legato, tenuto, staccato.	- ovládajú základné spôsoby melodickej hry

Dvojhmaty. Orientácia na základných a terciových basoch s príslušnými durovými akordami. Základy dynamiky a druhy tempa. Hra v celých, polových, štvrťových a osminových notách. Hra v polových a štvrťových notách s bodkou a s príslušnými pomlčkami. Tvorba jednoduchého harmonického sprievodu k ľudovým piesňam. Stupnice: C, G, D, A, F v rozsahu jednej oktávy pravou a ľavou rukou zvlášť. Akordy: základný kvintakord pravou rukou harmonicky, melodicky. *U žiakov, ktorí hrajú na nástroji s melodickými basmi.* Stupnice: durové prvého radu pravou a ľavou rukou zvlášť. Akordy: durový kvintakord s obratmi, harmonicky a melodicky. Verejné vystúpenia.	- majú osvojené rýchle a pomalé pohyby prstov - ovládajú synkopu, celé, polové, štvrťové a osminové pomlčky - vytvoria jednoduchý harmonický sprievod k ľudovým piesňam - hrajú stupnice: C, G, D, A, F s príslušnými akordami - minimálne 1-krát za polrok sólovo vystúpia na verejnom koncerte

Odporúčaný notový materiál:

O. Hricová: Abeceda akordeonistu

J. Vašica: Praktická škola pre akordeón

Machalíčková, Havlíček, Ondruš: Škola hry na akordeón

Chrestomatija akordeonistu

P. Londonov: Škola hry na akordeón

B. Lučnikov: Škola na akordeón (pre melodické basy)

S. Čapkij: Škola hry na výborný bajan

H. Reichard: Akordeónová škola „Toccata“

T. Lundquist – L. Holm: Akordeon Schule

Pri vyučovaní melodického basu odporúčame využiť klavírnu literatúru.

2.ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

Ciele:

- usmerňovať správne pracovné návyky z 1. ročníka

- podporovať rozvoj muzikality úmerne s technickým napredovaním

- viesť žiaka k hre bez zrakovej kontroly

- rozvíjať základy prstovej a mechovej artikulácie a tvorivý prístup k harmonizácii jednoduchých piesní

Obsah: Prehlbovať a utvrdzovať nástrojové návyky z 1.ročníka - sedenie, držanie tela a nástroja. Viesť žiaka k hre bez zrakovej kontroly. Skvalitňovať prstovú a mechovú techniku s dôrazom na presné dodržiavanie notopisu. Rozvíjať základy prstovej a mechovej artikulácie. Budovať repertoár ľudových piesní a skladbičiek. Rozvíjať hru z pamäti. Dodržiavať zásady správneho nácviku a sluchovej kontroly.

2. ročník prvej časti I. stupňa

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

OBSAH	ŽIACI
Prstové cvičenia – hra v pomalých a rýchlych tempách. Rozšírenie päťprstovej polohy ruky. Využitie práce s mechom na výrazové prostriedky. Legato, tenuto, staccato. Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete HN, na úrovni primeranej študijnému zameraniu.	- ovládajú hru na akordeóne oboma rukami spolu - zdokonaľujú hru legato, tenuto, staccato s využitím prstovej a mechovej artikulácie
Hra v rôznych durových tóninách, začiatky hry v mol tónine. Stupnice: durové – C, G, D, A, E, H, F, B v rozsahu jednej oktávy oboma rukami spolu, začiatky hry molovej stupnice. Akordy: durový kvintakord s obratmi harmonicky a melodicky oboma rukami spolu, molový kvintakord s obratmi harmonicky a melodicky pravou a ľavou rukou osobitne. *U žiakov, ktorí hrajú na nástroji s melodickými basmi:* Stupnice: durové I. a II. radu cez jednu oktávu spolu. Začiatky hry molovej stupnice. Akordy: durový kvintakord s obratmi harmonicky a melodicky spolu, molový kvintakord s obratmi harmonicky a melodicky osobitne pravou a ľavou rukou.	- zahrajú 2 durové stupnice oboma rukami spolu, 2 molové stupnice pravou rukou (harmonické a melodické)
Počúvanie zvuku nástroja, piano, forte, mezzoforte, crescendo a decrescendo. Základy dynamiky a druhy tempa.	- ovládajú prácu s mechom s cieľom tvorenia kultivovaného tónu - dodržiavajú zásady správneho nácviku a sluchovej kontroly
Základy registrácie.	- oboznámia sa so základmi registrácie: 8´, 16´8+8´registra
Hra z listu.	- reprodukujú jednoduché skladby podľa notového zápisu
Hra naspamäť.	- hrajú spamäti predovšetkým prednesové skladby
Bodkovaný rytmus, synkopa, triola.	- aplikujú cvičenia na bodkovaný rytmus,

Nácvik jednoduchých melodických ozdôb. Obraty tonického kvintakordu. Pri nácviku akordického sprievodu použiť terciový a kvintový bas. Harmonický sprievod k piesňam s jednoduchými obmenami. Transpozícia do iných tónin. Verejné vystúpenia.	synkopu a triolu - interpretujú jednoduché ľudové piesne bez notového zápisu - v ľavej ruke hrajú akordický sprievod, základné a terciové basy - vytvárajú jednoduchý harmonický sprievod k piesňam, transponujú do iných tónin - minimálne 1-krát za polrok sólovo vystúpia na verejnom koncerte

Odporúčaný notový materiál:

J. Vašica: Praktická škola pre akordeón

Machalíčková, Havlíček, Ondruš: Škola hry na akordeón – výber

Daikanová, Ondruš: Akordeónové etudy I. – výber

Czerny, Tomšík: Výber etud op. 599 – výber

V. Puščikov: Škola hry na akordeón – výber

P. Londonov: Škola hry na akordeón – výber (pre melodický bas)

S. Čapkij: Škola hry na výborný bajan

G. Šachov, V. Buchvostov: Bajan i akordeón

H. Reichard: Akordeonová škola „Toccata“

R. Jung: Piccola Musica Antica – duá

Š. Eperješi: Zborník viachlasných skladieb pre 1. a 2. ročník – SB, MB

S. Pitoňák: Vykuklo slniečko

J. Kotík: 50 ľudových piesní

J. Letňan: Slovenské ľudové piesne I. a III. zošit

S. Hochel, E. Várady: Miniatúry

T. Lunquist: Allerlei, Populárne melódie

J. Matys: Malé obrázky 2. a 3. ročník

I. Valenta: Album začínajúceho akordeonistu

Prvé kroky akordeonistu

S. Stračina: Svet a deti

Pri vyučovaní melodického basu odporúčame využiť klavírnu literatúru.

3. ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

1 h – komorná hra (skupinové vyučovanie – 9 žiakov), 1x týždenne

Ciele:

- pestovať zmysel pre kultúru tónu a dynamický výraz
- viesť žiaka k pochopeniu a k správnej interpretácii skladbičiek rôzneho charakteru
- rozvíjať prstovú a mechovú techniku rozšírením o ďalšie technické prvky
- podporovať tvorivý prístup žiaka pri úprave piesní
- začiatky komornej hry a hry z listu

Obsah: Rozvíjať zmysel pre kultúru tónu, dynamiku a výraz. Zdokonaľovať prstové a mechové frázovanie, artikuláciu, samostatnosť a nezávislosť rúk. Zaraďovať do hry skladbičky rôzneho charakteru a štýlu. Upevňovať hmatovú orientáciu. Viesť žiaka k samostatnosti v domácej príprave a k sluchovej sebakontrole. Začiatky komornej hry

3. ročník prvej časti I. stupňa

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

OBSAH	ŽIACI
Zdokonaľovanie prstovej techniky a mechovej techniky s dôrazom na súhru oboch rúk a ich rôzne kombinácie, hra dvojhmatov.	- majú osvojenú prstovú a mechovú techniku - majú osvojené držanie nástroja primerane svojmu veku a dispozíciám, zdokonaľujú spôsob práce s mechom (správna výmena von a dnu), cieľavedome a postupne zdokonaľujú hru dvojhmatov (tercie) rozšírenú o jednoduchý dvojhlas v pravej ruke
Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete HN, na úrovni primeranej študijnému zameraniu.	- vedia rozlíšiť skladbičky rôzneho charakteru
Durové stupnice: C, G, D, A, E, H, F, B, Es, As spolu v rozsahu jednej oktávy. Molové stupnice: a, e, h, fis, cis, d, g, c, f harmonické pravou a ľavou rukou zvlášť. Akordy: durové kvintakordy trojhlasné oboma rukami spolu s obratmi, harmonicky a melodicky, molové kvintakordy pravou a ľavou rukou zvlášť s obratmi harmonicky a melodicky. *U žiakov, ktorí hrajú na melodických basoch:* durové a molové stupnice 1. a 2. radu v rozsahu jednej oktávy.	- hrajú durové stupnice oboma rukami spolu, molové stupnice pravou rukou (harmonické a melodické)
Praktická aplikácia výrazových prostriedkov legato, staccato, tenuto a portamento. Kvalita tónu pri hre v rýchlejších tempách.	- vedia hrať legato, staccato, tenuto a portamento - zvládajú súhru oboch rúk, rôzne kombinácie pravej ruky s ľavou, precvičujú pasážové cvičenia, postupne zvyšujú a rozlišujú tempo

Základy hry spamäti a zapájanie sa do komornej hry (možné aj v 1. a 2. ročníku). Rozlišovanie dynamiky v interpretovaných skladbách. Melodické ozdoby. Hra a transponovanie jednoduchých melódií. Verejné vystúpenia.	v stupniciach a malých prednesových skladbách - zaujímajú sa o interpretáciu jednoduchých piesní a pestujú zmysel pre kultúru a výraz - hrajú prednesové skladby rôzneho charakteru primerané veku s aspektom na kontrast, výraz, tempo a dynamiku (pestujú vnútornú predstavu) - nacvičia ďalšie druhy jednoduchých ozdôb - rozvíja sa v schopnosti transponovať melódie, tvoriť k nim sprievod, obmeny sprievodu v durových a molových tóninách - minimálne 1-krát za polrok sólovo vystúpia na verejnom koncerte

Odporúčaný notový materiál:

Machalíčková, Havlíček, Ondruš: Škola hry na akordeón

O. Hricová: Abeceda akordeonistu

Dikanová, Ondruš: Akordeónové etudy I.

Czerny, Tomšík: Opus 599 – výber

J. Bažant: Akordeón – automat I., II. zošit

S. Stračina: Svet a deti – výber

J. Letňan: Slovenské ľudové piesne 1., 2. a 3. zošit – výber

Baroková hudba majstrov MHR č. 8

Chudoba: Malý akordeonista

J. Powrożniak: Czytanki I.

Skladbičky starých mistrů MAR č. 5

J. Bílek: Sborník přednesových skladeb

J. S. Bach: Knižočka skladieb pre A. M. Bachovú

Š. Eperješi: Zborník viachlasných skladieb II. SB, MB

I. Valenta: Variácie na starú pieseň

Album začínajúceho akordeonistu (ruské zborníky)

Prvé kroky akordeonistu (ruské zborníky)

J. Powrożniak: Czytanki pre akordeon I.

M. Chudoba: Malý akordeonista I.

Pri vyučovaní melodického basu odporúčame využiť klavírnu literatúru.

4. ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

1 h – komorná hra (skupinové vyučovanie – 9 žiakov), 1x týždenne

Ciele:

- v súlade s výrazovou stránkou hry sústavne zvyšovať nároky na technickú vyspelosť žiaka (prstovú, mechovú a registračnú techniku)

- upevňovať správne návyky pri hre na vyučovacej hodine a domácej príprave

- rozvíjať tvorivé schopnosti v súčinnosti s harmonickým cítením a hudobnej predstavivosti

- pestovať hru z listu a zmysel pre súhru v komornej hre

Obsah: Rozvíjať zmysel pre kultúru tónu, dynamiku a výraz. Zdokonaľovať mechovú techniku a kombinácie prstovej a mechovej artikulácie. Zaraďovať do hry skladby rôzneho charakteru a štýlu. Upevňovať hmatovú orientáciu. Viesť žiaka k samostatnosti v domácej príprave a k sluchovej sebakontrole. Pri naštudovaní nových skladieb uplatňovať formový a harmonický rozbor.

4. ročník prvej časti I. stupňa

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

OBSAH	ŽIACI
Využívanie možností rozsahu nástroja, oboznamovanie sa s melodickými basmi.	- využívajú možnosti a rozsah nástroja
Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete HN, na úrovni primeranej študijnému zameraniu.	- ovládajú tempové označenia, melodické ozdoby a ďalšie výrazové prostriedky
Stupnice: durové a molové harmonické spolu cez dve oktávy (podľa možnosti – veľkosti nástroja) v rovnom pohybe.	- hrajú durové stupnice oboma rukami spolu, molové stupnice pravou rukou (harmonické a melodické), majú osvojenú hru stupníc z hľadiska tempa a zvuku (legato, staccato, striedavý mech), durové a molové stupnice
Akordy: durový a molový trojhlasný a štvorhlasný akord s obratmi harmonicky a melodicky obidvoma rukami.	
U žiakov, ktorí hrajú na nástrojoch s melodickými basmi:	
Stupnice: durové a molové tretieho radu v rovnom pohybe.	
Akordy: hrať tak ako u nástrojov so SB.	
Základné melodické ozdoby.	- vedie zahrať také etudy, na ktorých aplikujú získané technické zručnosti a výrazové prostriedky
Zložitejší rytmus.	
Tónová kultúra.	
Ukončovanie fráz.	

Upevňovanie rytmické cítenia a hry zložitejších rytmických útvarov. Zvyšovanie náročnosti pasážovej techniky v zmysle tempa (osminové a šestnástinové hodnoty). Zdokonaľovanie mechovej techniky a kombinácie prstovej a mechovej artikulácie. Dvojhmaty, viachlas, začiatky polyfónnej hry. Formový a harmonický rozbor. Registrácia. Rozvíjanie tvorivých schopností, vlastné úpravy piesní v durových a molových tóninách, improvizačné obohatenie melódie a jej sprievodu a schopnosť transponovať melódie. Podpora samostatnosti a osvojovanie zásad správnej domácej prípravy a sluchovej kontroly. Prednesové skladby rôznych žánrov a štýlových období. Hra spamäti. Hra z listu. Príprava na absolventskú skúšku. Verejné vystúpenia.	- ovládajú základy polyfonickej hry - uplatňujú formový a harmonický rozbor pri štúdiu novej skladby - využívajú registráciu pri interpretácií najmä prednesových skladieb - samostatne vytvárajú úpravy piesní v durových a molových tóninách, improvizačne obohacujú melódie piesní, vytvárajú sprievod a vedia transponovať melódiu i sprievod - majú vytvorený repertoár ľudových piesní - pravidelne doma cvičia, osvojujú a zdokonaľujú si návyky samostatnej domácej prípravy - vedia zahrať prednesové skladby rôznych štýlových období spamäti - podľa notového zápisu reprodukujú jednoduché skladby, valčík, polka, tango a swing - minimálne 1-krát za polrok sólovo vystúpia na verejnom koncerte

Odporúčaný notový materiál:

Dikanová, Ondruš: Etudy II. (výber)

Czerny, Tomšík: Opus 599

J. Vašica: Praktická škola pre akordeón

M. Szökeová: Nácvik artikulácie a frázovanie na akordeóne

J. Kowalski: 13 malých skladbičiek

S. Hochel, A. Várady: Miniatúry

G. Vas: Mladý akordeonista II.

K. Bartók: Malé prednesové kusy

J. Pospíšil: 5 drobných skladieb

S. Stračina: Svet a deti

J. S. Bach: Knižočka skladieb pre A. M. Bachovú

G. F. Händel: Hare č. 65

U. Jutila: Suita pre akordeón

Kabalevskij, Šostákovič: MHR č. 6

P. Fiala: Pre deti

J. Letňan: Slovenské ľudové piesne II., III.

W. Jacobi: 6 polyfonických skladieb na španielske ľudové piesne

J. Powrozniak: Čítanky I., II., III.

Chudoba: Malý akordeonista

K. Bartók, I. Bogár: Sonatíny

Akordeón v hudobnej škole (ruské vydanie)

Prvé kroky akordeonistu (ruské vydanie)

T. Lundquist: Microscope, Invencie pre melodický bas

Spielbuch für Akordeon, I. zošit

Polyfonické skladby pre bajan 3. a 4. zošit

Dibák: Metodická príručka vyučovania improvizácie (pre klavír)

Doplniť výberom skladieb z inej vhodnej našej a zahraničnej literatúry.

Pri vyučovaní melodického basu odporúčame využiť klavírnu literatúru

Záverečná skúška

Žiak interpretuje 1 durovú stupnicu a 1 molovú harmonickú stupnicu, 1 etudu a 2 prednesové skladby.

Ďalej účinkuje na absolventskom koncerte ZUŠ, výber skladieb určí triedny učiteľ nástroja.

I. stupeň základného štúdia 2. časť

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

1.ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

1 h – komorná hra (skupinové vyučovanie – 9 žiakov), 1x týždenne

Ciele:

- v súlade s výrazovou stránkou hry sústavne zvyšovať nároky na technickú vyspelosť žiaka (prstovú, mechovú a registračnú techniku)

- upevňovať správne návyky pri hre na vyučovacej hodine a domácej príprave

- rozvíjať tvorivé schopnosti v súčinnosti s harmonickým cítením a hudobnej predstavivosti

- pestovať hru z listu a zmysel pre súhru v komornej hre.

Obsah: Zvyšovať náročnosť na získanie techniky oboch rúk v doposiaľ prebratých rytmických hodnotách, v rýchlejších tempách. Venovať zvýšenú pozornosť interpretácií polyfónnych a viachlasných skladieb. Upevňovať získané teoretické vedomosti a manuálnu zručnosť, rozšíriť interpretačnú náročnosť o zložitejšie rytmické útvary a ich kombinácie pri súhre oboch rúk.

1. ročník druhej časti I. stupňa

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

OBSAH	ŽIACI
Starostlivosť o akordeón a správna manipulácia s ním. Orientácia na pravom a ľavom manuály na akordeóne primeranej veľkosti. Orientácia v registroch daného nástroja. Interpretácia skladieb zvýšenej technickej náročnosti. Hra v rýchlejších tempách. Zdokonaľovanie hry prstovej artikulácie – legato, staccato, tenuto, non legato, portamento. Zdokonaľovanie mechovej techniky a kombinácie prstovej a mechovej artikulácie. Pasážové cvičenia. Štvrťové a osminové takty pravidelné a nepravidelné. Durové stupnice cez 2 oktávy spolu, molové stupnice do 2# a 2b cet 2 oktávy spolu, 3-hlasný a 4-hlasný durový a molový kvintakord a jeho obraty harmonicky a melodicky obidvoma rukami spolu. U žiakov, ktorí hrajú na nástrojoch s melodickými basmi: Stupnice: durové a molové tretieho radu v rovnom pohybe. Akordy: hrať tak ako u nástrojov so SB. Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete HN, na úrovni primeranej študijnému zameraniu. Melodické ozdoby: príraz, nátril. Výrazová štylistika hudobných období podľa výberu skladby. Jednoduché hudobné formy, tanečné formy barokovej suity, prelúdium, fugheta a pod. Tónová kultúra, mäkké nasadenie a ukončenie	- majú osvojené správne návyky pri hre na nástroji primeranej veľkosti - ovládajú hmatovú orientáciu na bielych a čiernych klávesoch alebo gombíkoch a na ľavom manuály - využívajú pri interpretácií skladieb registráciu - zvyšujú náročnosť na pasážovú techniku v zmysle tempa (osminových a šestnástinových hodnôt) - dokážu zahrať stupnice dur a mol - ovládajú hru melodických ozdôb: príraz, nátril - majú zmysel pre dynamickú výstavbu - sú oboznámení s formovou výstavbou skladby, uplatňujú formový a harmonický rozbor pri

tónu. Rozlišovanie farby tónu dostupných registrov. Zložitejšie rytmické útvary. Melodické a technické cvičenia podľa výberu pedagóga a individuálnych dispozícií žiaka. Prednesové skladby podľa výberu pedagóga s prihliadnutím na záujmy žiaka, jeho fyzické a psychické dispozície. Vlastné úpravy piesní, improvizácia. Verejné vystúpenia.	štúdiu nových skladieb - pracujú so sluchovou predstavou skladby - samostatne upravujú piesne v durových a molových tóninách, improvizačne obohacujú melódiu a jej sprievod, transponujú melódie - minimálne 1-krát za polrok sólovo vystúpia na verejnom koncerte

Odporúčaný notový materiál:

Dikanová – Onduršˇ: Etudy II. (výber)

Czerny – Tomšík: Opus 599 J.

Vašica: Praktická škola pre akordeón

M. Szökeová: Nácvik artikulácie a frázovanie na akordeóne

J. Kowalski: 13 malých skladbičiek

S. Hochel – A. Várady: Miniatúry

G. Vas: Mladý akordeonista II.

K. Bartók: Malé prednesové kusy

J. Pospíšil: 5 drobných skladieb

S. Stračina: Svet a deti

J. S. Bach: Knižočka skladieb pre A. M. Bachovú

G. F. Händel: Hare č. 65

U. Jutila: Suita pre akordeón

Kabalevskij, Šostákovič: MHR č. 6

P. Fiala: Pre deti

J. Letňan: Slovenské ľudové piesne II., III.

W. Jacobi: 6 polyfonických skladieb na španielske ľudové piesne

J. Powrozniak: Čítanky I., II., III. Chudoba: Malý akordeonista

K. Bartók – I. Bogár: Sonatíny Akordeón v hudobnej škole (ruské vydanie) Prvé kroky akordeonistu (ruské vydanie)

T. Lundquist: Microscope, Invencie pre melodický bas Spielbuch für Akordeon, I. zošit Polyfonické skladby pre bajan 3. a 4. zošit

I. Dibák: Metodická príručka vyučovania improvizácie (pre klavír)

Pri vyučovaní melodického basu odporúčame využiť klavírnu literatúru.

2.ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

1,5 h – komorná hra (skupinové vyučovanie – 9 žiakov), 1x týždenne

Ciele:

- sústavne rozširovať hudobný repertoár o skladby rôznych žánrov a štýlových období

- osvojovať si zásady správnej štýlovej interpretácie

- zvyšovať náročnosť v oblasti hudobného rozvoja, technickej, prednesovej a pamäťovej zložky

- viesť žiaka k pochopeniu skladby prostredníctvom analýzy a formového rozboru

- pestovať zmysel pre kultúru tónu, prednesovú výstavbu a využívania registrácie nástroja

- v tvorivej činnosti naďalej zvyšovať nároky a rozvíjať zmysel pre harmonizáciu ľudových piesní s obohatením melódie i sprievodu s možnosťou využitia rytmov moderných tancov

- rozvíjať cit pre kolektívne muzicírovanie

- hra z listu

- pohotové sprevádzanie nenáročných piesní a melódií

Obsah: Rozvíjať zmysel pre formu, prednesovú výstavbu a obsahové pochopenie skladby. Neustále skvalitňovať mechovú a prstovú artikuláciu. Rozvíjať schopnosť samostatnej, dokonalej interpretácie a pochopenie diela na základe analýzy (práce s témou a motívom). Presná reprodukcia prednesových skladieb vo výraze, tempe, dynamike, agogike. Zdokonaľovať registračnú techniku. Dbať na správnu interpretáciu polyfónnych skladieb, frázovanie, vedenie hlasov. Zvyšovať nároky na interpretáciu náročnejších melodických ozdôb, rytmických kombinácií a viachlasu. Podporovať kreativitu, harmonizáciu a transpozíciu ľudových piesní, rozšírenú aj o oblasť populárnej hudby.

2. ročník druhej časti I. stupňa

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

OBSAH	ŽIACI
Prehĺbenie zručností z 1. ročníka. Rozšírenie mechovej artikulácie o *bellows shake (BS)*. Zvyšovanie technickej náročnosti, hra v rýchlejších tempách (pasážová prstová technika, dvojhmaty, oktávy pravou rukou, skoky a náročnejšie melodické ozdoby). Registračná technika počas hry. Dominantný septakord v ľavej ruke.	- venujú pozornosť nácviku akordeónového tremola, tzv. *bellows shake* - orientujú sa v akordových značkách dur, mol

	a dominantný septakord
Stupnice durové v rovnom pohybe a protipohybe v rozsahu dvoch oktáv (podľa veľkosti nástroja), molové harmonické a melodické v rovnom pohybe. Durový a molový štvorhlasný kvintakord s obratmi harmonicky a melodicky, dominantný septakord a jeho obraty pravou rukou – malý rozklad. *U žiakov, ktorí hrajú na nástroji s melodickými basmi:* Stupnice: durové a molové v rovnom pohybe a protipohybe v rozsahu dvoch oktáv. Akordy hrať ako u nástrojov so SB. Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete HN, na úrovni primeranej študijnému zameraniu. Melodická ozdoba – trilok. Výrazová štylistika hudobných období podľa výberu sklady. Skvalitňovanie tónovej kultúry. Rozlišovanie farby tónu dostupných registrov. Zložitejšie rytmické sprievody ľavej ruky. Melodické a technické cvičenia zamerané na problematiku vyskytujúcu sa v prednesových skladbách. Prednesové skladby podľa výberu pedagóga s prihliadnutím na záujmy žiaka, jeho fyzické a psychické dispozície. Hra v širších dynamických plochách. Polyfonická hra. Hodnotenie vlastného výkonu. Komorná hra. Hra z listu. Úpravy piesní a sprievod. Verejné vystúpenia.	- dokážu vytvoriť jednoduchý sprievod k piesňam s využitím kadencie - preukazujú počas hry adekvátnu technickú, rytmickú, tempovú, dynamickú a výrazovú vyspelosť - interpretujú aj skladby v rýchlejších tempách - dokážu reprodukované hudobné dielo emocionálne prežívať - venujú pozornosť interpretácií polyfonických a viachlasných skladieb - dokážu ohodnotiť vlastný výkon - zapájajú sa do komornej hry - hrajú z listu primeraný notový zápis - zamerajú sa aj na oblasť tanečnej a zábavnej hudby - minimálne 1-krát za polrok sólovo vystúpia na verejnom koncerte

Odporúčaný notový materiál:

J. Bažant: Akordeón – automat II.

S. Stračina: Svet a deti

O. Kvěcht: Momentky

J. Letňan: Slovenské ľudové piesne

G. F. Händel: Hare č. 65

J. S. Bach: Hare č. 68, Knižočka skladieb pre A. M. Bachovú

P. Fiala: Sonatina facile Spielbuch für Akordeon, I., II., III.

J. Powrozniak: Čítanky II., III.

Chudoba: Malý akordeonista Klasické sonatíny a rondá HARE č. 81 Album klasikov: HARE č. 43

Menuety a iné staré tance HARE č. 60 Skladby starých majstrov MAR č. 5

Dibák: Metodická príručka improvizácie (pre klavír)

Pri vyučovaní melodického basu odporúčame využiť klavírnu literatúru.

3.ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

1,5 h – komorná hra (skupinové vyučovanie – 9 žiakov), 1x týždenne

Ciele:

- zdokonaľovať a prehlbovať získané vedomosti a interpretačné zručnosti
- rozširovať repertoár o rozsiahlejšie a obsahovo náročnejšie skladby
- rešpektovať zásady štýlovej a žánrovej interpretácie
- rozvíjať zmysel pre tempo, rytmus, gradáciu, agogiku a dynamiku
- osvojovať si efektívne a samostatné spôsoby nácviku skladieb
- rozvíjať zmysel pre hudobnú formu, prednesovú výstavbu a obsahové pochopenie skladby
- rozvíjať schopnosť samostatnej interpretácie a analýzy hudobného diela
- zdokonaľovať interpretáciu melodických ozdôb, rytmických kombinácií a viachlasu
- skvalitňovať prstovú a mechovú artikuláciu a hru v rôznych tempách
- rozvíjať hru z listu a pohotové sprevádzanie
- rozvíjať schopnosť interpretovať, upravovať a obohacovať ľudové a populárne piesne
- rozvíjať kreativitu, harmonizáciu a transpozíciu melódií
- usmerňovať hudobný vkus a záujem žiaka aj v oblasti populárnej hudby
- pohotové sprevádzanie nenáročných piesní a melódií

Obsah: Žiaci zdokonaľujú technické, hudobné a interpretačné zručnosti pri hre na nástroji. Rozširujú repertoár o náročnejšie skladby rôznych štýlov a žánrov a učia sa rešpektovať ich interpretačné osobitosti. Rozvíjajú prstovú a mechovú artikuláciu, rytmickú presnosť, hru v rôznych tempách a využívanie dynamických a agogických prostriedkov. Zdokonaľujú schopnosť samostatne nacvičiť, analyzovať a interpretovať hudobné dielo. Rozvíjajú hru z listu, pohotové sprevádzanie a interpretáciu náročnejších rytmických, melodických a viachlasných útvarov. Uplatňujú kreativitu pri úprave, harmonizácii a transpozícii ľudových a populárnych piesní.

3. ročník druhej časti I. stupňa

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

OBSAH	ŽIACI
Hmatová orientácia na nástroji. Mechová technika a artikulácia. Technika pravej a ľavej ruky. Hra stupníc, akordov a harmonických postupov. Rozšírenie technických zručností. Hudobný výraz a interpretácia. Hra spamäti a komorná hra. Sebahodnotenie. Komorná hra. Hra z listu. Úpravy piesní a sprievod. Verejné vystúpenia.	- preukážu samostatnú hmatovú orientáciu na pravom a ľavom manuáli a schopnosť sebakontroly - ovládajú mäkké a ostré nasadenie, ukončenie tónu a správne používať základné mechové techniky - zdokonaľujú techniku oboch rúk, koordináciu a pohyblivosť prstov pri hre - zahrajú primerane svojim možnostiam durové a molové stupnice, akordy a základné harmonické postupy - ovládajú hru melodických útvarov, dvojhmatov, akordov a jednoduchých viachlasných úsekov - používajú základné výrazové prostriedky a interpretovať skladby podľa ich štýlu, charakteru a nálady - zahrajú primerane náročnú skladbu spamäti a uplatniť sa v komornom súbore - dokážu kriticky hodnotiť vlastný výkon - zapájajú sa do komornej hry - hrajú z listu primeraný notový zápis - zamerajú sa aj na oblasť tanečnej a zábavnej hudby - minimálne 1-krát za polrok sólovo vystúpia na verejnom koncerte

Odporúčaný notový materiál:

J. Ondruš: Harmonika pre pokročilých

J. B. Duvernoy: Opus 176, Opus 120 – výber etúd

H. Lemoine: Výber etúd

J. Matys: Bagately

J. Bažant: Akordeón – automat II.

P. Fiala: Nálady, Pre deti

J. Považan: Čítanky I., III.

Orzechowski: Vybrané sonatíny pre akordeón I.

K. Bartók: Malé prednesové kusy pre akordeón

G. Vas: Mladý akordeonista I., II.

G. Vasilenko: Dvadsaťpäť sonatín I., II.

H. Luck: Akordeón I., II., III. Alte und neue Spielstücke

O. Kvěch: Maličkosti

I. Kašlík: Reminiscencie

J. Teml: Miniatúry

J. Pospíšil: Pár drobných skladieb

Spielbuch für Akkordeon I., II., III.

G. F. Händel: Écho

Klasické sonatíny a sonáty (výber)

Barokové skladby majstrov

J. S. Bach: Hare č. 68

J. Hudec: Capriccia

D. Harvan: Na ľudovú nôtu

K. Bartók – I. Bogár: Sonatíny

U. Jutila: Obrázky pre deti

Skladby XVII. A XVIII. Storočia (klavír)

J. Podprocký: Suitá choreica

I. Dibák: Metodická príručka improvizácie (pre klavír)

Poznámka z materiálu: Pri vyučovaní melodického basu sa odporúča využiť aj klavírnu literatúru.

4.ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

1,5 h – komorná hra (skupinové vyučovanie – 9 žiakov), 1x týždenne

Ciele:

- prácu je nutné zamerať na štúdium náročnejších prednesových skladieb, kde má žiak možnosť preukázať technickú, výrazovú a rytmickú vyspelosť: zmysel pre štýlovú hudobnú interpretáciu, hudobnú pamäť, primeranú úroveň náročnosti, hra z listu, estetické cítenie (umelecký vkus), všeobecný záujem o hudbu, koncerty

- pripraviť program na Absolventský koncert

Obsah: Príprava absolventského vystúpenia. Prehĺbiť získané vedomosti a zručnosti. Hra v rýchlych tempách v rozsahu celej klaviatúry a basového hmatníka s využitím zvládnutých technických prvkov, prstovej a mechovej artikulácie, náročnejších rytmických kombinácií, melodických ozdôb, dynamiky, agogiky a registrácie. Uplatniť tvorivé schopnosti pri úpravách ľudových piesní pri hudobných sprievodoch k spevu, tancom alebo k iným nástrojom. Oboznámiť s charakterom jednotlivých tancov.

4. ročník druhej časti I. stupňa

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

OBSAH	ŽIACI
Dokonalá hmatová orientácia na pravom a ľavom manuály. Mechová technika – mäkké a ostré nasadenie, ukončenie tónu, striedavý mech, rýchly striedavý mech – *bellows shake.* Zvyšovanie technickej náročnosti. Náročnejšie rytmické útvary.	- ovládajú hrací aparát – správne sedenie, držanie nástroja a postavenie rúk a prstov - ovládajú rôzne prstové a mechové artikulačné možnosti hry na akordeóne - hrajú v rýchlych tempách v rozsahu jednej klaviatúry a basového hmatníka s využitím zvládnutých technických prvkov, prstovej a mechovej artikulácie, náročnejších rytmických kombinácií, melodických ozdôb, dynamiky, agogiky a registrácie
Pasážová prstová technika, dvojhmaty, oktávy pravou rukou, skoky, melodické ozdoby. Chromatická stupnica. Registračná technika pravej aj ľavej ruky počas hry náročnejších skladieb.	- dokážu zahrať chromatickú stupnicu
Výrazová štylistka hudobných období podľa výberu skladby. Hudobné formy: sonatína, rondo, sonáta. Rozlíšenie dynamickej gradácie a uvoľnenia. Rozlišovanie farby tónu dostupných registrov.	- dokážu adekvátne hudobne vyjadriť tempovo a štýlovo kontrastné skladby
Dokonalá interpretácia po stránke technickej, výrazovej a štýlovej.	- dokážu v rámci notového zápisu hudobne vyjadriť požadované frázovanie, dynamické a tempové označenia
Rozbor skladby.	- dokážu emocionálne aj racionálne pristupovať k rozboru skladieb z rôznych hľadísk
Hra z listu.	- dokážu zahrať z listu hudobnú literatúru nižších ročníkov, transponovať jednoduché piesne a melódie do blízkych tónin
Hra spamäti.	- reprodukujú primerane náročnú skladbu spamäti
Samostatné štúdium.	- dokážu v rámci nadobudnutých kompetencií samostatne naštudovať technicky a výrazovo náročnejšiu prednesovú skladbu
Improvizácia.	- dokážu zahrať jednoduché improvizácie
Sprievod.	- uplatňujú tvorivé schopnosti pri úpravách ľudových piesní a populárnych skladieb, pri hudobných sprievodoch k spevu, tancom alebo iným nástrojom
Komorná hra.	- dokážu sa zapojiť do komornej hry
Hodnotenie vlastného umeleckého výkonu.	
Príprava na záverečnú skúšku.	- vedia kriticky zhodnotiť vlastný výkon a výkony

Verejné vystúpenia.	iných - minimálne 1-krát za polrok sólovo vystúpia na verejnom koncerte

Odporúčaný notový materiál:

J. Ondruš: Harmonika pre pokročilých

H. Lemoine: Výber z detských etud

J. B. Duvernoy: Výber etud, Opus 120. Opus 276

I. Havlíček: 30 prednesových etud

I. Kašlík Reminiscencie

J. S. Bach: 15 malých prelúdií

J. Podprocký: Partita Regen Schorica

D. Scarlatti: Sonaty – výber

J. Hurt: Capriccia

P. Fiala: Nálady

I. Kurz: Elégie

J. Kofrň: Furiant SR č. 9

I. Havlíček: Variácie a mol, Variácie d mol

Spielbuch für Akordeon, I., II., III.

J. Powrozniak: Czytanki III.

I. Dibák: Metodická príručka improvizácie (pre klavír)

Pri vyučovaní melodického basu odporúčame využiť klavírnu literatúru.

Záverečná skúška

Žiak interpretuje 1 durovú a 1 molovú harmonickú stupnicu, 2 etudy a 2 prednesy odlišného charakteru.

Ďalej účinkuje na absolventskom koncerte ZUŠ, výber skladieb určí triedny učiteľ.

Charakteristika zamerania – hra na keltskej (detskej) harfe – učebný plán č. 6:

Hra na harfe je odborný hudobný študijný profil v hudobnom odbore ZUŠ, ktorý rozvíja u žiakov: 1. *technicko-interpretačné činnosti* – pri hre na harfe (pravá a ľavá ruka, koordinácia, intonácia), 2. *hudobnú gramotnosť* – a hudobná náuku ako oporu pri interpretácií, 3. *umelecké vyjadrenie* – a hudobnú kultivovanosť v rôznych hudobných štýloch a žánroch, 4. *komorná hra* – ako dôležitú súčasť a hudobnú zručnosť, 5. *samostatnú interpretáciu* – a tvorivý prístup k interpretácií repertoáru.

Ciele zamerania

- zvládnutie základov hry na harfe: rozvoj hudobnosti žiaka, rozvoj techniky hry (vzhľadom na individuálne a fyzické dispozície žiaka)

- vzhľadom na vek žiaka: história nástroja, stavba nástroja, akustické vlastnosti, zvukové možnosti nástroja, charakteristické prednosti

- spoznávať harfovú literatúru: vlastná interpretácia, audio, video nahrávky

- základy harfovej hry a dodržiavanie v praxi pri hre: držanie tela, rúk, lakťa, prstov a nôh, držanie nástroja, práca prstov, koordinácia spomenutých častí tela, práca s háčikmi, práca s pedálmi (klasický nástroj – informácia), zdokonaľovanie techniky hry pri zvyšovaní primeranej náročnosti

- neustálu pozornosť venovať: cieľavedomým metódam cvičenia, práci na kvalite tónu, práca s tónom (plnosť, farebnosť, odlišnosť), frázovaniu, dynamike a tónovej farbe

- orientácia v notovom zápise, hra z listu

- hra naspamäť

- hudobná forma, metrum a rytmus, tempo, dynamika

- štýlovosť a charakter

- hudobné vypracovanie skladieb

- kvalitná interpretácia

- viesť žiakov k: samostatnej príprave, zodpovednému plneniu úloh, hre v komornom zoskupení, harfovému sprievodu iných nástrojov

I. stupeň základného štúdia 1. časť

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

1.ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

Ciele:

- motivácia žiaka k hre na harfe: prehraním skladieb, audiovizuálne nahrávky, návšteva koncertov

- stavba a časti nástroja (základné informácie)

- krátka história nástroja

- uplatnenie nástroja v praxi

- orientácia na strunách v rozsahu c – g2

- správne držanie tela, lakte, ruky, plecia, poloha nástroja pri hre, sedenie - koordinácia všetkých častí tela

- prsty na správnom mieste strún

Obsah: Príprava a pohyb prstov (prstové kĺby), brnkanie – tvorba tónu i kvalita tónu. Hra druhým prstom, prípadne aj prvý a tretí (podľa schopností žiaka). Vyrovnaný tón obidvoch rúk. Hra v strednej polohe nástroja: c – g2. Rytmické dĺžky nôt: celá, polová, štvrťová, osminová nota a pomlčky. Takt: párny – dvojdobý a štvordobý, nepárny – trojdobý. Metrum, tempo, dynamika (slabo – silno). Noty v husľovom a basovom kľúči. Posuvky (práca s háčikmi). Základné odborné výrazy. Hra detských a ľudových piesní. Vlastný spev detských a ľudových piesní s hrou jednoduchého sprievodu (základné

tóny alebo gajdošská kvinta). Hra piesní od rôznych tónov. Drobné, málo náročné skladby. Hra so sprievodom učiteľa. Hra sólovo.

1. ročník prvej časti I. stupňa

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

OBSAH	ŽIACI
Technické základy hry: správne sedenie pri nástroji, poloha tela, rúk a prstov, uvoľnenie ramien a zápästí, hra jednotlivými prstami (2., 3., 4.), jednoduché brnknutie a tlmenie strún.	- dodržiava základné zásady správneho sedenia a držania rúk - používa správne postavenie prstov pri hre - zahrá jednoduché technické cvičenia jednotlivými prstami
Koordinácia rúk: elementárna koordinácia pravej a ľavej ruky, striedanie rúk pri hre jednoduchých tónov.	- uplatňuje základnú koordináciu oboch rúk - plynulo strieda pravú a ľavú ruku pri hre jednoduchých úsekov
Orientácia na nástroji: orientácia na strunách harfy, rozlišovanie výšky tónov.	- orientuje sa na nástroji - rozlišuje vyššie a nižšie tóny
Hudobná gramotnosť: notová osnova, husľový kľúč, rytmické dĺžky: celá, štvrťová, polová nota, notová osnova, husľový kľúč, rytmické dĺžky: celá, polová, štvrťová nota, pomlčky.	- prečíta jednoduchý notový zápis v husľovom kľúči - správne interpretuje základné rytmické dĺžky nôt a pomlčiek
Hudobno-výrazové prostriedky: základné dynamické rozdiely (ticho – hlasno), pomalé a rýchle tempo, elementárne frázovanie.	- reaguje na jednoduché dynamické a tempové zmeny - uplatňuje základné hudobno-výrazové prvky
Repertoár: jednoduché jednohlasné cvičenia, krátke detské piesne a skladby primeranej obtiažnosti	- samostatne zahrá krátku skladbu primeranej obtiažnosti - zahrá jednoduchú skladbu spamäti

Odporúčaný notový materiál:

A. Hollý: Denné cvičenia

J. Snoer: Prvé technické cvičenia

A. Tombo: Prstové cvičenia

H. J. Zingel: Nové harfové cvičenia

P. Schlomovitz: Harfová škola pre začiatočníkov

H. Trneček: Škola pre harfu

K. A. Erdeli: Základy hry na harfe

J. Naderman: Etudy

Ch. Boksa: Etudy

Detská hudobná škola pre harfu

Zborník skladieb pre harfu

A. Hasselmans: Drobné skladby

M. Grandjani: Drobné skladby

S. McDonald: Drobné skladby

J. Nadermann: Drobné skladby

D. Wakins: Drobné skladby

M. S. Ledet. Of Rhymes and Seasons

Light Classics for troubadour Harps

Výber z hudobného materiálu uvedeného v osnovách pre klasický nástroj.

Rôzny skladatelia renesancie – 21. storočia (skladby podľa schopností žiaka

2.ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

Ciele:

- rozvíjať technické a hudobné zručnosti pri hre na nástroji

- zdokonaľovať prácu pravej a ľavej ruky a ich vzájomnú koordináciu

- rozvíjať správnu techniku hry, rytmické cítenie a hudobnú predstavivosť

- rozširovať poznatky o nástroji, jeho histórii a využití

- rozvíjať schopnosť interpretovať skladby primerane technickým a hudobným schopnostiam žiaka

- rozvíjať schopnosť hry spamäti a samostatnej prípravy skladieb

Obsah: Žiaci si rozširujú poznatky o nástroji a jeho histórii. Zdokonaľujú techniku hry, správne návyky a koordináciu oboch rúk. Osvojujú si hru v rôznych polohách a využívajú základné technické a

výrazové prostriedky, ako sú legato, staccato, glissando a práca s dynamikou. Rozvíjajú rytmické cítenie, orientáciu v takte, hudobnú pamäť a schopnosť interpretovať skladby podľa ich tempa, formy, melódie a charakteru.

2. ročník prvej časti I. stupňa

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

OBSAH	ŽIACI
Poznatky o nástroji.	- poznajú základné informácie o stavbe, histórii a súčasnom využití nástroja
Technika hry a správne návyky.	- ovládajú správne technické návyky a rozvíjať techniku hry primerane svojim schopnostiam
Hra pravej a ľavej ruky.	- koordinujú hru oboch rúk a zvládať hru v základných polohách
Technické a výrazové prostriedky.	- používajú legato, staccato, glissando a ďalšie základné technické prostriedky
Stupnice, akordy a tóniny.	- zahrajú základné durové a molové stupnice, akordy a jednoduché tónové postupy
Rytmus a takt.	- orientujú sa v základných rytmických hodnotách, taktoch a rytmických útvaroch
Hudobný výraz.	- uplatňujú tempo, dynamiku, výraz a charakter skladby pri interpretácii
Interpretácia skladieb.	- interpretujú skladby primerane uvedeným technickým a hudobným požiadavkám
Hra spamäti.	- zahrajú primerane náročné skladby spamäti

Odporúčaný notový materiál:

P. Schlomovitz: Beginner's Harp Book 2

M. K. Waddington: Suzuki Harp School, Volume 2

J. Rabens: Classics at Your Fingertips, Book 2

Z. Coppola: Happy Harps, Level 2

F. Clifton-Welker: Harping On, Book 2

B. Andrés: Ribambelle

Pieces Classiques pour la Harpe, Book 1–2

Vybrané etudy, ľudové piesne a jednoduché prednesové skladby primerané individuálnym schopnostiam žiaka

4.ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

Ciele:

- rozvíjať technickú úroveň hry na harfe a správne herné návyky,

- zdokonaľovať prácu prstov, koordináciu a presnosť hry,

- rozvíjať kvalitu tónu, stabilitu a vyrovnanosť hry,

- rozvíjať hudobné cítenie a primeraný výrazový prejav,

- upevňovať orientáciu v stupniciach, akordoch a základných harmonických funkciách,

- rozvíjať schopnosť samostatného a systematického cvičenia,

- viesť žiaka k správnej interpretácii skladieb rôznych žánrov,

- rozvíjať schopnosť komornej hry a spolupráce pri hudobnom sprievode.

Obsah: Žiak si upevňuje správne návyky pri hre na harfe, starostlivosť o nástroj a zásady samostatného cvičenia. Rozvíja techniku hry prostredníctvom prstových cvičení, stupníc, akordov, arpeggií a technických skladieb. Pracuje na kvalite, stabilite a vyrovnanosti tónu, dynamike, agogike a primeranom výrazovom prejave. Oboznamuje sa s hudobnou formou, odbornou terminológiou a základnými harmonickými funkciami (tonika, subdominanta, dominanta). Repertoár rozširuje o skladby primeranej náročnosti, hru spamäti, hru z listu a podľa možností aj komornú hru alebo sprievod.

4. ročník prvej časti I. stupňa

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

OBSAH	ŽIACI
Starostlivosť o nástroj a správny základný postoj pri hre.	- žiaci správne zaobchádzajú s nástrojom, dodržiavajú zásady starostlivosti o harfu, uplatňujú správne herné návyky
Prstová technika.	- zvládajú prstové cvičenia primeranej náročnosti a uplatňuje správne prstoklady
Stupnice a akordy.	- zahrajú stupnice dur a mol v rozsahu 2 oktáv a príslušné akordy primeranej náročnosti
Technické cvičenia a skladby.	- technické cvičenia a primerané technické skladby s dôrazom na presnosť a plynulosť
Kvalita tónu.	- vytvárajú vyrovnaný, stabilný a kultivovaný tón
Dynamika a výraz.	- používajú základné dynamické a výrazové prostriedky primerane charakteru skladby
Tvorba hud. prejavu.	- interpretujú skladbu primerane jej charakteru, štýlu a hudobnej forme
Hlavné harmonické funkcie: TSDT.	- rozpoznajú a prakticky uplatnia základné harmonické funkcie v hre
Kadencia.	- ovládajú základný princíp kadencie a dokáže ju primerane uplatniť v hre
Arpeggio.	- ovládajú základné arpeggio a využíva ho v primeraných cvičeniach a skladbách
Transpozícia.	- podľa svojich schopností transponujú jednoduché motívy alebo krátke hudobné úseky

Hud. forma. Odborná terminológia. Hra spamäti. Hra z listu. Komorná hra. Samostatné cvičenie. Repertoár. Verejné vystúpenie.	- rozpoznajú základné formové členenie skladby a dokážu ho zohľadniť pri interpretácií - rozumejú základným odborným pojmom používaným pri hre na harfe - podľa svojich schopností interpretuje primeranú skladbu alebo jej časť spamäti - zvládne jednoduchú skladbu alebo hudobný úsek z listu primerane svojej úrovni - podľa možností zapája do komornej hry a reaguje na ostatných hráčov - vedia samostatne a systematicky cvičiť a uplatňovať pokyny učiteľa - interpretujú skladby primeranej náročnosti a rôzneho charakteru

Odporúčaný notový materiál:

Technika - N. C. Bochsa: Bochsa Revisited – 40 Easy Études, op. 318, Vol. I., vydanie pre háčikovú harfu; etudy 1 – 4 a ich variácie

Rytmus a koordinácia - Christopher Norton/arr. Janet Bennett: Ostinato z Microjazz Collections 1 – 3 arr. for level harp, Book 2

Prednesová tématika – Sylvia Woods Bustard/A. M. Gaudetr: Irish Harp Airs a pod.

Artikulácia: Sharman: Six Études

Koncertný repertoár: Janet Bennett: Greensleeves, Traditional Treasures

Technika v béčkových tóninách, kadencie, začiatky arppegia, F dur, B dur, Es dur, príslušné molové stupnice, T5 a obraty, kadenciu TSDT, pomalé arppegiá a cielené dusenie, hra z listu a komorná hra; výber má byť prispôsobený žiakovi.

Bochsa – 40 Études faciles, Op. 18

Naderman – 7 Sonates progressives, Op. 92

Grandjany – Trois petites piéces trés faciles

Záverečná skúška

Žiak interpretuje durovú a molovú stupnicu do 4 posuviek, akord, obraty. Ďalej zahrá etudu: Bochsa/Naderman a prednesovú skladbu závažnejšieho charakteru príp. arr. Grandjany/Gaudet.

Študijné zameranie – spev

Rámcové učebné plány

Učebný plán číslo	**8**							
Stupeň štúdia	I. stupeň základného štúdia							
Študijné zameranie	**Spev**							
Vek	Od 8 rokov, príp. 7							
Dĺžka štúdia	8 rokov							
Stupeň vzdelávania	**primárne umelecké vzdelávanie - 4 roky**				**nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie – 4 roky**			
Predmet:	Ročník:				Ročník:			
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)				(počet hodín týždenne)			
1b. Spev (individuálne štúdium)	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
2. Obligátny nástroj (klávesové nástroje príp. iný nástroj)	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
3. Komorný spev	-	-	1	1	1	1	1	1
3. Hudobná náuka	1	1	1	1	1,5	1,5	1,5	
Spolu:	**2,5**	**2,5**	**4**	**4**	**4,5**	**4,5**	**4,5**	**3**

Učebný plán číslo	**22**
Stupeň štúdia	II. stupeň základného štúdia a štúdium pre dospelých
Študijné zameranie	**Spev**
Vek	Od 15 rokov, príp. 14 rokov
Dĺžka štúdia	4 roky
Predmet:	Ročník:
	1. 2. 3. 4.
	(počet hodín týždenne)
1. Sólový spev	1,5 1,5 1,5 1,5
2. Hra na nástroji (klavír a iné)	0,5 0,5 0,5 0,5
3. Hudobná náuka*)	1 1 1 1
Spolu pre začiatočníkov:	3 3 3
Spolu pre pokročilých:	3

	2 2	2	2

*) Je určená pre začiatočníkov (starších). HN je povinný predmet pre žiakov, ktorí neabsolvovali I. stupeň základného štúdia hudobného odboru – splnené.

Charakteristika zamerania – spev

Spev je oddávna najprirodzenejší hudobný prejav človeka. Hlas je nástroj veľmi jemný a zložitý. Jeho štruktúra je obdivuhodné dielo prírody a žiadny iný nástroj, iba ľudský hlas znie hudobne a súčasne aj hovorí. Spevnosť je meradlom hudobnosti národa a bohatstvo ľudových piesní je doklad i základ jeho hudobnej kultúry. Kultivovaný spevácky prejav sa uplatňuje vo vokálnej hudbe všetkých štýlových období a žánroch v skladbách sólových, komorných i zborových.

Predmet spev má viesť žiaka k postupnému dokonalému ovládaniu všetkých technických zložiek, s prebudením tvorivej fantázie a zmyslu pre samostatný umelecký prejav. Individuálne vyučovanie spevu dáva pedagógovi možnosť dosiahnuť požadovaných výsledkov za predpokladu, že vyučovacie hodiny budú v pravidelných intervaloch. Keďže spevácke dispozície žiakov sa rozvíjajú individuálne, je možné do toho stupňa zaradiť podľa vyspelosti aj starších začiatočníkov s tým, že v priebehu štúdia si doplnia potrebné návyky a vedomosti z nižších ročníkov.

Príprava ku spevu – prípravné štúdium B

PŠB – spev

Počet hodín týždenne: 0,5 h týždenne (individuálne vyučovanie), 1x týždenne

Ciele:

- do prípravného ročníka spevu zaraďovať deti so zdravým hlasom na základe foniatrického vyšetrenia

- prípravnej hlasovej výchovy je overenie schopnosti ďalšieho hudobného a hlasového vývoja žiakov

- prehĺbenie ich záujmu o spev

- naučenie zásad hlasovej hygieny, prípadne v spolupráci s logopédom odstránenie drobných chýb v ich výslovnosti

- všetky dychové, spevácke a uvoľňovacie pohybové cvičenia sa konajú hravou formou v súlade s prebraným hudobným materiálom a postupne sa vytvárajú predpoklady na získavanie systematických pracovných návykov žiaka

Obsah: Správne a prirodzené držanie tela pri speve. Kľudný nádych - predlžovaný výdych.

Digitálne technológie a AI vo vyučovaní: Správna výslovnosť. Zoznámenie sa s tabletom ako pomocným nástrojom pri vyučovaní. Prehrávanie hudobných ukážok a sprievodov. Jednoduché rytmické a intonačné hry. Počúvanie vlastného spevu.

Jednoročné prípravné štúdium - PŠB

OBSAH	ŽIACI
Jednoduché ľudové a detské umelé piesne v strednej hlasovej polohe v rozsahu 5 – 6 tónov.	- interpretujú spamäti so sprievodom klavíra minimálne 4 piesne
Správne a prirodzené držanie tela pri speve, pokojný nádych a predlžovaný výdych prostredníctvom aktivačných cvičení, dodržanie troch fáz (nádych, zadržanie, výdych), osvojenie si mäkkého nasadenia tónu.	- na úrovni hry zvládnu dychové, spevácke a uvoľňovacie pohybové cvičenia
Správne ovládanie artikulačného aparátu.	- ovládajú základy správnej výslovnosti
Spájanie notového zápisu s predstavou výšky tvoreného tónu.	- preukážu schopnosť sledovania notového zápisu pri interpretácií
Spôsobilosti zapamätať si a zopakovať elementárne hudobné motívy, cvičenia, frázy.	
Verejné vystúpenia.	- 1-krát do roka vystúpia na verejnom podujatí

Notový materiál – voliť a prispôsobiť podľa individuálnych dispozícií žiaka.

Odporúčaný notový materiál:

Spievanky pre materské školy

Katarína Lapšanská: Do ,Re , Mi

Eva Zacharová: Deti, poďte si zaspievať

B. Brožová: Album detských piesní

P. Eben: V trávě

V. Neumann: Tri šnúrky pesničiek

P. Cón: Koledy

Vanesa Šarköziová: Pesničky pre detičky, Pesničky zo ZOO

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Žiak interpretuje 2 – 3 detské, ľudové, umelé piesne s aplikáciou zvládnutých zručností určených pre prípravné štúdium v tomto predmete so sprievodom harmonického nástroja. Spev spamäti je podmienkou.

I. stupeň základného štúdia 1. časť

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

1. ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – spev (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

0,5 h – obligátny nástroj (individuálne vyučovanie), 1 x týždenne

Ciele:

- viesť žiaka k pochopeniu hudobného a slovného obsahu jednotlivých jednoduchých ľudových a detských piesní

- rozvíjať intonačné a rytmické schopnosti, celkové muzikálne cítenie

- postupne učiť jednoduché hlasové cvičenia, dbať pritom na správnu artikuláciu vokálu, čistotu intonácie, prirodzenosť prejavu a poukázať na ich význam pri dosiahnutí voľného a čistého spevu

- pri naštudovaní piesní sledovať čistotu a zrozumiteľnosť jednotlivých vokálov

- rozvíjať zmysel pre muzikálny prejav a kantilénu, avšak pri zachovaní osobitosti prejavu každého žiaka

Obsah: Správne a prirodzené držanie tela pri speve. Kľudné a hlboké dýchanie bránicou (dodržiavanie 3 fáz dychu: nádych, zadržanie, výdych). Práca s dychom – vedome riadime a ovládame spevný tón. Tón má prechádzať voľným hrdlom pri pocite voľnej brady. Spev v strednej hlasovej polohe v rozsahu 5 – 6 tónov, podľa dispozície žiaka (maximálne do 1 oktávy – mf). Navodenie hlavového tónu – pomocou ľahkého brumenda. ´

Digitálne technológie a AI vo vyučovaní: Používanie tabletu pri nácviku piesní. Prehrávanie hudobného sprievodu. Základné nahrávanie vlastného spevu a jeho spätné počúvanie.

1. ročník prvej časti I. stupňa

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

OBSAH	ŽIACI
Ľudové a detské umelé piesne so sprievodom klavíra alebo CD nosiča. Základy dýchania pri speve – 3 fázy hlbokého bránicového dýchania (nádych – zadržanie – výdych). Správna vokalizácia: uvoľnená brada s funkčným ovládaním úst. Tvorba tónu v strednej hlasovej polohe. Hudobno-výrazové prostriedky: výška, dĺžka, sila tónu. Hlasové cvičenia. Cvičenie intonačnej, rytmickej a harmonickej predstavivosti.	- naštudujú si niekoľko ľudových či detských piesní v rozsahu c1 – c2. - spamäti interpretujú minimálne 8 piesní v strednej hlasovej polohe v rozsahu 6 – 8 tónov - zvládnu na elementárnej úrovni základy dychovej techniky - zvládnu správnu a funkčnú artikuláciu - preukážu mäkké a opreté nasadenie tónu - aplikujú pri speve elementárne hudobno-výrazové prostriedky - rozpoznajú pedagógom zámerne demonštrované chyby - spájajú správne znejúce tóny s vlastným

Verejné vystúpenia.	sluchovým vnemom a notovým zápisom - 1-krát v každom polroku sólovo vystúpia na verejnom podujatí

Odporúčaný notový materiál:

O. Demo: Z klenotnice slovenských ľudových piesní

A. Moyzes: 12 ľudových piesní zo Šariša

I. Dibák: Ej háje, háje

V. Novák: 25 slovenských ľudových piesní

P. Cón: Slovenské ľudové piesne I.

Vanesa Šarköziová: Pesničky pre detičky, Pesničky zo ZOO

Prednesové skladby

B. Brožová: Album detských piesní

P. Eben: V trávě

V. Neumann: Tri šnúrky pesničiek

A. Trokanová: Detský rok

2. ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – spev (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

0,5 h – obligátny nástroj (individuálne vyučovanie), 1x týždenne

Ciele:

- viesť žiaka k prehlbovaniu technických a výrazových schopností: rozšíriť škálu hlasových cvičení zameraných na nácvik a osvojenie si určitých technických postupov a potrebných správnych návykov vyplývajúcich so správneho posadenia tónu na dych, jeho udržanie v celom rozsahu frázy, postupne otvárať hlasový rozsah v oboch smeroch, prehlbovať čistotu intonácie, venovať pozornosť rytmickej presnosti, tempovým zmenám a výrazovým prostriedkom

- spievaný text musí byť zrozumiteľný a viesť žiaka k jeho pochopeniu a patričnému stvárneniu pri interpretácií

- viesť k rozvíjaniu hudobnej pamäti a tvorivej spolupráci s korepetítorom

Obsah: Správne a prirodzené držanie tela. Zdokonaľovať pokojné a hlboké dýchanie do pľúc. Rozšíriť hlasový rozsah žiaka. Upevňovať pocit hlavového tónu.

Digitálne technológie a AI vo vyučovaní: Nahrávanie speváckeho výkonu. Porovnávanie vlastného spevu s hudobnou predlohou. Využívanie digitálnych nástrojov na rozvoj intonácie a rytmu.

2. ročník prvej časti I. stupňa

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

OBSAH	ŽIACI
Ľudové a jednoduché umelé piesne so sprievodom klavíra alebo CD nosiča.	- vedia čisto a so správnym primeraným výrazom zaspievať ľudové alebo detské piesne - interpretujú spamäti minimálne 8 piesní a minimálne v rozsahu oktávy
Cvičenie pokojného a hlbokého dýchania na bránici.	- preukážu vyššiu úroveň dychovej techniky
Zásady správnej speváckej výslovnosti.	- aplikujú funkčnú artikuláciu pri tvorbe vokálov v strednej hlasovej polohe
Technické cvičenia na mäkké nasadzovanie tónu, navodenie hlavového tónu, vyrovnávanie hlasu v celej hlasovej polohe, bez hlasového zlomu, rozširovanie hlasového rozsahu smerom hore.	- ovládajú spevácke kompetencie na elementárnej úrovni
Technické cvičenia na osvojovanie si kantilény.	- zvládnu prednes kantilény
Technické cvičenia na rozvíjanie intonačnej, rytmickej a harmonickej predstavivosti a rozvíjanie čistej intonácie ako prípravy pre komorný alebo zborový spev.	- majú intonačnú, rytmickú a tempovú predstavivosť
Verejné vystúpenia.	- 1-krát v každom polroku sólovo vystúpia na verejnom podujatí

Odporúčaný notový materiál:

K. Lapšanská: Do, re , mi , fa

O. Demo: Z klenotnice slovenských ľudových piesní.

H. Repassyová: Spievajže si, spievaj

M. Smutná-Vlková: Metodika spevu I. – II.

Ľ. Pavlovičová – Baková: Spievaj si vtáčatko

A. Moyzes: 12 ľudových piesní zo Šariša

V. Novák: 25 slovenských ľudových piesní.

P. Cón: Slovenské ľudové piesne I.

Slávik Slovenska – zbierka slovenských ľudových piesní

Vanesa Šarköziová: Pesničky pre detičky, Pesničky zo ZOO

3.ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – spev (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

0,5 h – obligátny nástroj (individuálne vyučovanie), 1 x týždenne

1 h – komorný spev (skupinové vyučovanie – 9 žiakov), 1x týždenne

Ciele:

- pestovať v žiakoch záujem o hudbu

- intenzívne zveľaďovať a podporovať ich talent

- pracovať na rozšírení dynamickej a agogickej škály prednesu

- viesť kantilénu

- pokračuje sa v zdokonaľovaní technického vývoja hlasu, s prihliadnutím na hudobno-výrazovú stránku

- primerane k technickému stupňu vývoja voliť zložitejšie cvičenia v dur a mol

- technická príprava jednoduchých speváckych ozdôb

Obsah: Pripravovať reberno-bránicové dýchanie, stále dbať na kompaktné a hlboké nadýchnutie do bránice a tým viesť žiaka k úplnému využitiu bránice ako dychového aparátu potrebného na dobré a intonačne čisté spievanie. Uvedomene rozvíjať a zdokonaľovať pamäťové schopnosti.

Digitálne technológie a AI vo vyučovaní: Jednoduchá digitálna analýza spevu – výška tónu, rytmus, tempo. Práca s digitálnymi notami a textom piesne. Využívanie vhodných hudobných aplikácií.

3. ročník prvej časti I. stupňa

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

OBSAH	ŽIACI
Jednoduchšie piesne rôzneho charakteru a žánru.	- čisto a so správnym primeraným výrazom zaspievajú niekoľko detských a ľudových piesní - zvládnu interpretovať piesne v rozsahu c1 – d2 - demonštrujú prirodzený detský hudobný prejav pri interpretácií piesní spamäti, bez hlasových zlomov so sprievodom klavíra alebo CD
Správne a prirodzené držanie tela pri speve, upevňovanie a zdokonaľovanie vedomého ovládania rečových orgánov s dôrazom na uvoľňovanie brady, sústavné zdokonaľovanie 3 fáz správneho dýchania s prípravou zmiešaného reberno-bránicového dýchania.	- majú zafixované správne spevácke návyky
Uvedomelý prednes na základe porozumenia hudobnej štruktúry a obsahu piesne, vedomé rozvíjanie pamäťových schopností žiaka.	- prebraté technické a výrazové prvky spájajú s hudobnou predstavou a teoretickými

Spájanie a zvukové vyrovnávanie vokálov v celej hlasovej polohe, rozširovanie hlasového rozsahu smerom nahor i nadol, spájanie a zvukové vyrovnávanie tónov pri používaní hlavovej rezonancie. Interpretácia skladieb primeraných schopnostiam a veku žiaka. Verejné vystúpenia.	poznatkami - cvičenia začínajú brumendom, precvičujú všetky vokály – a, e, i, o, u - naučia sa legato, mäkké spájanie tónov - postupne zapájajú staccato a portamento - pri speve využívajú dynamické kontrasty, agogiku - spievajú v celom svojom hlasovom rozsahu - 1-krát v každom polroku sólovo vystúpia na verejnom podujatí

Odporúčaný notový materiál:

O. Demo: Z klenotnice ľudových piesní

Ľ. Pavlovičová – Baková: Spievaj si, vtáčatko.

A. Moyzes: Dvanásť ľudových piesní zo Šariša

I. Dibák: Ej, háje, háje

P. Cón: Slovenské ľudové piesne I.

L. Daniel: Píšťalôčka moja

K. Lapšanská: Do, re, mi, fa

H. Repassyová – M. Šimko: Spievajže, si spievaj

Patejdl: Hudobná škola

Lapšanská: Do-re-mi-fa

Solmizačné cvičenia – B. Gráfová a P. Hochel: Začíname od Adama

4.ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – spev (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

0,5 h – obligátny nástroj (individuálne vyučovanie), 1 x týždenne

1 h – komorný spev (skupinové vyučovanie – 9 žiakov), 1 x týždenne

Ciele:

- nadviazať na skúsenosti a nadobudnuté schopnosti získané z predchádzajúcich troch rokov

- žiak sa má vedieť samostatne orientovať v notovom zápise a naštudovať si novú, vybranú skladbu

- závažnosť a náročnosť je zodpovedajúca veku a osobným dispozíciám

- naďalej sa pracuje s dychovou oporou, s posadením vokálu do rezonancie a s jasnou artikuláciou

- za predpokladu čistej intonácie, vyrovnanosti registrov je možné ďalej rozširovať hlasový rozsah podľa schopností žiaka

- žiak by sa mal raz za polrok prezentovať na internom, či verejnom koncerte

- repertoár by mal zahŕňať detské piesne, ľudové piesne, prípadne ľahšie umelé piesne menšieho hlasového rozsahu, vhodné technické cvičenia

- je vhodná aj primeraná sakrálna tvorba

Obsah: Spájanie hlavovej a hrudnej rezonancie do kompaktného prvku vokálnej techniky, pokračovať vo vyrovnávaní jednotnosti vokálov – a, e, i, o, u. Zapájanie dynamiky nielen do vokálnych cvičení, ale aj do prednesových skladieb. Práca s agogikou, rozdiel medzi accelerandom a ritardandom.

Digitálne technológie a AI vo vyučovaní: Samostatnejšie využívanie tabletu pri príprave na hodinu a vystúpenie. Nahrávanie a vyhodnocovanie vlastného výkonu. Tvorba alebo výber vhodného hudobného podkladu.

4. ročník prvej časti I. stupňa

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

OBSAH	ŽIACI
Piesne rôzneho charakteru a žánru.	- interpretujú spamäti niekoľko piesní so sprievodom klavíra alebo CD nosiča
Sústavné zdokonaľovanie zmiešaného rebrovo-bránicového dýchania, uvedomené budovanie dychovej opory.	- ovládajú tvorbu tónu opretého na bránici (dychovú oporu)
Cvičenia na mäkké nasadenie tónu.	- ovládajú mäkké nasadenie tónu
Cvičenia plynulej kantilény na rôznorodých melódiách, rozširovanie a vyrovnávanie hlasového rozsahu podľa individuálnych schopností žiakov hlasovými cvičeniami smerom nadol i nahor.	- ovládajú plynulý prednes kantilény
Rozširovanie a obohacovanie dynamickej a agogickej škály.	- prirodzene frázujú s použitím dynamických a agogických výrazových prostriedkov
Mäkké spájanie tónov – legato.	
Vyrovnávanie vokálov.	- precvičujú všetky vokály – a, e, i, o, u
Technické cvičenia na správne použitie dychu na bránici pri spievaní staccata.	- vedome tvoria staccato a legato - postupne zapájajú ťažšie formy staccata a portamenta, ako aj ľahkú formu glissanda
Technické cvičenia na spájanie hlavovej a hrudnej rezonancie – voix mixt.	- pri spievaní preukazujú schopnosť zvukovo vyrovnávať vokály v celom svojom hlasovom rozsahu
Spájanie notového materiálu s hudobnou predstavou.	- samostatne pracujú s notovým materiálom
Zdokonaľovanie uvedomelého prednesu na základe pochopenia hudobného a textového obsahu piesne.	- orientujú sa v notovom zápise speváckych partov - chápu textový obsah prednesených skladieb
Verejné vystúpenia.	- 1-krát v každom polroku sólovo vystúpia na verejnom podujatí - zaspievajú dve piesne s kontrastným charakterom

Odporúčaný notový materiál:

M. Smutná – Vlková : Metodika spevu I. – II.

O. Demo: Z klenotnice ľudových piesní

I. Dibák: Ej háje, háje

K. Lapšanská: Do, re, mi, fa

V. Novák: 25 slovenských ľudových piesní

L. Janáček: Moravské písně

V. F. Bystrý: Slovenské ľudové piesne op.28

P. Cón: Koledy

M. Schneider-Trnavský: Slovenské ľudové piesne 1

Patejdl: Hudobná škola

Lapšanská: Do-re-mi-fa

Solmizačné cvičenia – B. Gráfová a P. Hochel: Začíname od Adama

Záverečná skúška

Žiak interpretuje 1 solmizačné cvičenie, 1 ľudovú pieseň v úprave skladateľa a 1 umelú pieseň.

Účinkuje na absolventskom koncerte ZUŠ. Výber skladieb na koncert určí triedny učiteľ spevu.

I. stupeň základného štúdia 2. časť

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

1.ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – spev(individuálne vyučovanie), 2x týždenne

0,5 h – obligátny nástroj (individuálne vyučovanie), 1x týždenne

1 h – komorný spev (skupinové vyučovanie – 9 žiakov), 1x týždenne

Ciele:

- upevňovať a kultivovať spevácke návyky a vedomosti

- u schopnejších žiakov ďalej rozvíjať spevácku techniku

- vzhľadom na predmutačné (u niektorých žiakov už mutačné) obdobie pracovať s hlasom čo najšetrnejšie a výberom vhodných cvičení predchádzať, prípadne odstrániť mutačný šelest a hlasové zlomy

- dbať, aby vokalizácia a spevácka dikcia bola primeraná obsahu spievaného textu aj veku žiaka

- zjemňovať zmysel žiaka pre krásu plynulej kantilény a hudobnej frázy

-primerane veku zvyšovať nároky na vystihnutie charakteru piesní

- vhodným výberom piesní rozširovať hudobný rozhľad žiaka

Obsah: Prirodzené držanie tela pri speve. Dychová opora, rebrovo-bránicové dýchanie. Hlasový rozsah. Prepojenie hlasovej a hrudnej rezonancie. Plynulé spievanie kantilény. Dvojhlasný, trojhlasný spev

Digitálne technológie a AI vo vyučovaní: Pokročilejšia práca s nahrávkou. Analýza intonácie, rytmu, dynamiky a interpretačného prejavu. Využívanie digitálnych zdrojov pri príprave interpretačného výkonu.

1. ročník druhej časti I. stupňa

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

OBSAH	ŽIACI
Piesne rôzneho charakteru a žánru.	- interpretujú spamäti zvukovo vyrovnaným hlasom v celej polohe niekoľko piesní so sprievodom klavíra alebo CD - vedia správne zaspievať ľudové piesne a technické cvičenia
Tvorba staccata so správnym použitím dychu na bránici.	- ovládajú tvorbu staccata so správnym použitím dychovej opory
Sústavné zdokonaľovanie zmiešaného dýchania a budovania dychovej opory, vyrovnávanie hlasu v celej hlasovej polohe na základe voix mixtu, rozširovanie hlasového rozsahu obidvomi smermi, spievanie prechodných tónov s nasadením zhora.	- preukazujú zmysel pre krásu plynulej kantilény a hudobnej frázy - rozširujú hlasový rozsah (a – f2)
Neutralizácia vokálov.	- stierajú rozdiel medzi guľatým a plochým vokálom
Predchádzanie prípadným mutačným šelestom a hlasovým zlomom vhodným a šetrným výberom hlasových cvičení.	- dodržiavajú zásady hlasovej hygieny, čím predchádzajú mutačným šelestom a hlasovým zlomom
Rozširovanie hudobného rozhľadu žiaka hudobným materiálom, ktorý je svojím obsahom a náročnosťou primeraný ich veku a schopnostiam.	- interpretujú piesne so správnym výrazom primeraným svojmu veku
Verejné vystúpenia.	- samostatne pracujú s notovým materiálom - 1-krát v každom polroku sólovo vystúpia na verejnom podujatí

Odporúčaný notový materiál:

M. Smutná – Vlková : Metodika spevu I. – II.

Panofka: Metodika spevu

J. Tomášová: 30 ľahkých vokalíz

G. Concone : 50 technických cvičení pre vysoký alebo nízky hlas.

N. Vaccai: Vokalízy

M. Schneider- Trnavsky: Zborníky ľudových piesní I. – V.

W. Lutoslawski: 20 kolied

O. Demo: Z klenotnice slovenských ľudových piesní.

Zbierky rôznych ročníkov Slávik Slovenska

V. Novák: 25 ľudových piesní

L. Janáček: Moravské písně

Detské piesne z jednotlivých melódií k filmom Shrek, Little Mermaid, Alladin, Pocahontas

(vychádzať z daností a hlasových možností jednotlivých žiakov, tomu podriadiť svoj výber).

J. Brabec a P. Dvorník: Československé hity 20. století 1. – 5. diel

Solmizačné cvičenia – B. Gráfová a P. Hochel: Začíname od Adama

2.ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – spev (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

0,5 h – obligátny nástroj (individuálne vyučovanie), 1 x týždenne

1 h – komorný spev (skupinové vyučovanie – 9 žiakov), 1x týždenne

Ciele:

Žiak má dosiahnuť také schopnosti, ktoré mu umožnia realizovať jeho hudobnú predstavivosť pri speváckom prejave. Ďalej rozvíjať primeranú technickú vyspelosť a kultivovanosť hudobného prejavu. Postupne učiť žiaka rozlišovať hlavné zásady pri interpretácii piesní rozmanitých žánrov a štýlov v sólovom a komornom speve. Preto treba zaradiť do vyučovania ukážky nahrávok vynikajúcich interpretov. Viesť žiaka k samostatnému štúdiu a vzbudzovať jeho záujem o hudobnú literatúru. Zapájať žiakov do komorného alebo zborového spevu. Neustále sledovať mutačné obdobie žiakov

Obsah: Rozvíjanie speváckej techniky, správneho dýchania a hlasovej kultúry. Zdokonaľovanie intonácie, rytmu, kantilény a dynamického prejavu. Spev piesní rôzneho charakteru, štýlu a žánru, vrátane piesní cudzom jazyku. Rozvíjanie hudobnej predstavivosti, výrazových a interpretačných schopností a odstraňovanie hlasových nedostatkov. Upevňovanie získaných vedomostí a zručností pri verejnom vystupovaní.

Digitálne technológie a AI vo vyučovaní: Využívanie nástrojov umelej inteligencie ako pomocného prostriedku pri vyhľadávaní informácií, hudobnej analýze a tvorivých úlohách. Kritické posudzovanie výstupov AI.

2. ročník druhej časti I. stupňa

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

OBSAH	ŽIACI
Piesne rôzneho charakteru a žánru. Neustále upevňovanie speváckej techniky a rozširovanie o ďalšie prvky. Rozvíjanie plynulej kantilény s predlžovaním a zdokonaľovaním dychových fráz (striedanie staccata a legata).	- disponujú spoľahlivým technicky vyspelejším a kultivovanejším hudobným prejavom potrebným na zvládnutie náročnejších ľudových a umelých piesní so sprievodom klavíra alebo CD od baroka až po 21. storočie - spájajú teoretické poznatky s hudobnou predstavivosťou - plne využívajú dychovú oporu

Spievanie vokalíz. Odstraňovanie mutačného šelestu a hlasových zlomov. Štúdium skladieb rôzneho štýlu a žánru. Štúdium piesní v cudzom jazyku. Verejné vystúpenia.	- rozvíjajú hudobnú predstavivosť prepojením notového zápisu so zvukovou predstavou - ovládajú zásady hlasovej hygieny z dôvodu predmutačného a mutačného obdobia - prejavujú záujem o hudobnú literatúru, o kultúru a o aktuálne dianie v umeleckom svete podľa svojho záujmu - zrozumiteľne reprodukujú text aj v cudzom jazyku - 1-krát v každom polroku sólovo vystúpia na verejnom podujatí

Odporúčaný notový materiál:

M. Smutná – Vlková : Metodika spevu I. – II.

Panofka: Metodika spevu

J. Tomášová: 30 ľahkých vokalíz

G. Concone: 50 technických cvičení pre vysoký alebo nízky hlas

N. Vaccai: Vokalízy

M. Schneider-Trnavský: Zborníky ľudových piesní I.- V.

W. Lutoslawski: 20 kolied

O. Demo: Z klenotnice slovenských ľudových piesní

Zbierky rôznych ročníkov „Slávik Slovenska“

V. Novák: 25 ľudových piesní

L. Janáček: Moravské písně

Detské piesne z jednotlivých melódií k filmom: Shrek, Little Mermaid, Alladin, Pocahontas

(vychádzať z danosti a hlasových možností jednotlivých žiakov, tomu podriadiť svoj výber).

J. Brabec a P. Dvorník: Československé hity 20. století 1. – 5. diel

Solmizačné cvičenia – B. Gráfová a P. Hochel: Začíname od Adama

3.ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – spev (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

0,5 h – obligátny nástroj (individuálne vyučovanie), 1 x týždenne

1 h – komorný spev (skupinové vyučovanie – 9 žiakov), 1x týždenne

Ciele:

- zdokonaľovať hlasové a interpretačné schopnosti žiaka

- rozvíjať techniku dýchania, hlasovú oporu a kultivovaný hudobný prejav

- rozširovať vokálny repertoár o náročnejšie skladby rôznych štýlových období

- rozvíjať správnu artikuláciu, výslovnosť, intonáciu a hudobný výraz

- pestovať schopnosť samostatnej interpretácie a hudobného prejavu

- rozvíjať hudobný rozhľad a záujem o rôzne štýly vokálnej literatúry

- schopnosť prezentovať svoje interpretačné schopnosti na verejnosti

Obsah: Žiaci študujú primerane náročný vokálny repertoár rôznych štýlových období. Zdokonaľujú dychovú techniku, hlasovú oporu, tvorbu a kultiváciu tónu, artikuláciu a výslovnosť. Rozvíjajú schopnosť spájať hlasovú techniku s hudobným výrazom a interpretačne rozlišovať obsahovú a výrazovú stránku skladby. Rozširujú svoj hudobný obzor poznávaním nových piesní a rozvíjajú schopnosť samostatnej a sústredenej interpretácie pri interných a verejných vystúpeniach.

Digitálne technológie a AI vo vyučovaní: Tvorba digitálneho hudobného projektu – nahrávka spevu, hudobný podklad, základná úprava zvuku a prezentácia výsledku. Využívanie AI pri tvorivých a analytických úlohách.

3. ročník druhej časti I. stupňa

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

OBSAH	ŽIACI
Vokálny repertoár.	- interpretujú primerane náročné umelecké a ľudové piesne rôznych štýlových období
Dychová technika a hlasová opora.	- vedome využívať rozvíjajúcu sa kapacitu dýchania a správnu hlasovú oporu
Tvorba a kultivácia tónu.	- vedia vytvoriť a udržať kultivovaný, ľahký a prirodzený tón
Artikulácia a výslovnosť.	- správne používajú artikuláciu, výslovnosť a výrazové prostriedky pri speve
Hudobný výraz a interpretácia.	- vyjadrujú obsah, charakter a náladu skladby a primerane používať dynamické a agogické prostriedky
Štýlová interpretácia.	- rozlišujú a interpretujú primerane náročnú skladbu spamäti
Verejné vystúpenie.	- sústredene a kultivovane vystupujú na interných a verejných podujatiach

Odporúčaný notový materiál:

Vhodný výber z piesňovej literatúry z obdobia klasicizmu, romantizmu, 20. st. storočia, vrátane sakrálnej tvorby a vhodný výber z oblasti populárnej hudby. Výber z technických hlasových cvičení z tvorby talianskych majstrov.

J. Brabec a P. Dvorník: Československé hity 20. století 1. – 5. diel

Solmizačné cvičenia – B. Gráfová a P. Hochel: Začíname od Adama

II. stupeň štúdia základného štúdia

1.ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – spev (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

0,5 h – obligátny nástroj (individuálne vyučovanie), 1 x týždenne

Ciele:

- je kontinuitne nadviazať na úroveň výsledkov žiakových schopností a zručností získaných na I. stupni

- zdokonaľovať a uplatňovať správne spevácke návyky, funkcie hlasového a dychového ústrojenstva a speváckej techniky

- rozvíjať ovládanie rezonancie

- vyrovnávať registre v celom hlasovom rozsahu

- zamerať sa na výber študijných prvkov, ktoré svojou náročnosťou zodpovedajú technickej vyspelosti žiaka (s prihliadnutím na obdobie mutácie) = podriadiť výber technických a prednesových skladieb tiež z hľadiska budúceho repertoáru žiaka z množstva ľudových a umelých piesní najrozličnejších štýlov a žánrov

- je potrebné orientovať sa i na pieseň duchovnú, ktorá pre svoju hudobnú krásu i duchovnú hodnotu môže obohatiť a prehĺbiť umelecký prejav

- ak žiak inklinuje k tanečnej a populárnej piesni, treba mu poskytnúť dostatočný priestor a odbornú prípravu, aby mohol poznávať a interpretovať rozličné štýly = obsahuje široký okruh druhov od šansónu, songu a tradičných žánrov (polka, valčík, tango) po množstvo súčasných tanečných foriem i štýlov alebo prúdov, ktoré sú zväčša spojené so spevom (sólovým i skupinovým), sem možno zaradiť i piesne z hier so spevom i muzikálov

- spôsob spievania (teda tvorenie a zafarbenie tónu, intenzita, tempo, akcenty a rytmus) v zásade vyplýva z prirodzenej dikcie rečového prejavu

- veľký dôraz treba klásť na zrozumiteľnosť textu (nedeformovať artikuláciu).

Obsah: Vokalízy, piesne (môžu byť i ľahšie operné árie, alebo muzikálové piesne). Technické cvičenia na upevnenie dychovej a hlasovej techniky (striedanie staccata a legata s plným využitím dychovej opory. Rozširovanie hlasového rozsahu a stavby hlasu v rozsahu oktávy a decimy. Spájanie hlavovej a hrudnej rezonancie s cieľom budovania a upevňovania jednotného registra a uvedomenie si prechodných tónov. Vedenie žiaka k samostatnosti pri štúdiu piesní. Príprava na triedne, interné a verejné koncerty.

Digitálne technológie a AI vo vyučovaní: Komplexné využitie digitálnych technológií pri speváckej príprave. Pokročilá analýza vlastného výkonu, digitálna tvorba a úprava nahrávok. AI ako pomocný nástroj pri interpretácií, tvorbe, vyhľadávaní informácií a sebahodnotení. Dôraz na etické a zodpovedné používanie AI.

II. stupeň štúdia

Základného štúdia

OBSAH	ŽIACI
Vokalízy, piesne (môžu byť i ľahšie operné árie alebo muzikálové piesne). Technické cvičenia na upevnenie dychovej a hlasovej techniky (striedanie staccata a legata s plným využitím dychovej opory). Rozširovanie hlasového rozsahu a stavby hlasu v rozsahu oktávy a decimy. Spájanie hlavovej a hrudnej rezonancie s cieľom budovania a upevňovania jednotného registra a uvedomenie si prechodných tónov. Vedenie žiaka k samostatnosti pri štúdiu piesní. Príprava na triedne, interné a verejné koncerty.	- zvládnu so správnym výrazom a so sprievodom klavíra interpretáciu vokalíz a piesní rôzneho charakteru a žánru - preukážu základy speváckej techniky rozšírené o nové technické prvky - preukážu schopnosť samostatnej prípravy - demonštrujú získané kompetencie na triednom, internom alebo verejnom koncerte - 1-krát v každom polroku sólovo vystúpia na verejnom podujatí

Odporúčaný notový materiál:

Hudobno-pedagogické materiály

M. Smutná – Vlková: Metodika spevu I., II.

J. Soukup: Hlas, zpěv, pěvecké umění

P. Lohmann: Chyby hlasové techniky a jejich náprava

D. L. Aspelund: O pěveckém umění

M. Venhoda: Úvod do studia gregoriánskeho chorálu

L. Burlas: Hudobná teória a súčasnosť

J. Rychlík: Povery a problémy jazzu

Technické cvičenia

J. Holečková: 500 speváckych cvičení (výber)

J. Tomášková: 30 ľahkých vokalíz (výber)

G. Concone: 50 hlasových cvičení (výber), 25 hlasových cvičení (výber)

N. Vaccai: Praktická škola talianskeho spevu (výber)

B. Lutgen: 20 technických cvičení

Solmizačné cvičenia – B. Gráfová a P. Hochel: Začíname od Adama

Zbierky ľudových piesní

Zostavené sú podľa rozličných metodík od prostého zápisu jedno-dvoj i viachlasu po zápisy podľa interpretácie ľudových spevákov so zložitými ozdobami a rytmickými zvláštnosťami.

Slovenské spevy I. – VI.

K. Plicka: Slovenský spevník

B. Bartók: Slovenské ľudové piesne I., II.

S. Burlasová: Ľudové balady na Horehroní

V širom poli rokyta

O. Demo: Z klenotnice slovenských ľudových piesní

O. Demo – O. Hrabalová: Žatevné a dožinkové piesne

J. Blaho: Záhorácke pjesničky

Panoráma ľudovej hudobnej kultúry: Orava, Pohronie, Podpolanie, Liptov, Gemer

E. Studeničová spieva zo zbierky K. Plicku

F. Matúš: Šarišské ľudové piesne I., II.

Šariš v zrkadle svojho poznania

Kovačičová – Húsková: Piesne z Brezovej

kolektív autorov: Hont

kolektív autorov: Horehronie

Po stopách Zoltána Kodálya (Kodály Zoltán nyomában)

S. Kačic: Spevník pátra Paulína

Umelecké spracovanie a aranžmán ľudových piesní

M. Schneider-Trnavský: Slovenské ľudové piesne I. – V.

V. F. Bystrý: Tisíc slovenských piesní, Slovenské ľudové piesne op. 28

E. Suchoň: Štyri ľudové piesne, Kúcanské pjesne

A. Moyzes: Dvanásť ľudových piesní zo Šariša, Slovenské ľudové piesne

D. Kardoš: Spevy východného Slovenska

Z. Mikula: Záhorácke pjesničky, Skicár ľudových piesní

P. Cón: Koledy, Vianočné piesne, Slovenské ľudové piesne I. (Západné Slovensko), Slovenské ľudové piesne II. (Stredné Slovensko), Slovenské ľudové piesne III. (Východné Slovensko)

Rôzny slovenskí autori: Otčiny mojej spevy

V. Novák: Slovenské spevy, 25 slovenských ľudových piesní, Písničky na slová moravské lidové poesie

B. Martinů: Nové slovenské písně

A. Dvořák: V národním tónu

L. Faix: Slovenské zbojnícke piesne

H. Macourek: AVEN ROMA

Piesňová tvorba skladateľov

M. Schneider-Trnavský: Zo srdca, Drobné kvety

V. F. Bystrý: Túžby, Po poliach a lúkach

A. Moyzes: V jeseni

J. Cikker: O mamičke

V. Kafenda: Piesne, Štyri piesne

T. Frešo: Nová jar

D. Kardoš: Piesne o láske

B. Urbaec: Piesne

Z. Frešová– Hudcová: Slovenská piesňová tvorba

J. Malovec: Dve duchovné piesne

I. Parík: Ária

J. L. Bella: Matka nad kolískou, Piesne

L. Holoubek: Dcérenka moja

Mikuláš Moyzes: Bol som šťastný

I. Valenta: Keby ste podali pohár vody

A. Korínska: Piesne pre výchovu spevákov

K. Lapšanská: Venček piesní

H. Répassyová – M. Šimko: Mladým spevákom, Moje piesne

A. Dvořák: Biblické písně, Cikánske písně, Večerní písně, Písně milostné

V. Novák: Môjmu milému

V. Svatoš: Zapadaj slniečko

J. Křička: Zvíratka

J. Pauer: Ukolébavka

K. Bendl: Skriváčí písně

B. Brožová: Album detských piesní

B. Martinů: Písničky na jednu stránku, Písničky na dvě stránky

J. Krčméryová: Album klasických piesní, Romantické piesne, Piesne piatich storočí

A. Destinová: Album klasikov

J. Holečková: Bel canto

J. Ádám: Dal mesterei I.– V.

A. Jeno: Piesne starých majstrov

J. S. Bach: Geistliche lieder und arien

D. Šostákovič: Romance a monológy

J. Brahms: Album piesní

W. A. Mozart: Piesne

F. M. Barthöldy: Vybrané piesne pre stredný hlas, Duette sür zweisingstim

P. I. Čajkovskij: Piesne a romance

F. Schubert: Piesne

R. Schumann: Zobrané piesne

E. Grieg: Album piesní

Arie Antiche I. – III.

Černošské piesne (Negro Songs)

J. Ježek: Písničky

Najkrajšia jar – lyrické piesne

M. Jíra a H. Macourek: Písne na J. Kainara

Beatles (The Beatles)

L. Bernstein: West Side Story (výber)

Zborníky: Francúzske piesne a chansony

B. Urbanec: Štyri dvojspevy pre soprán a alt

J. Brahms: Tri duetá, Päť duet

G. F. Händel: Dua pro dva hlasy

M. I. Glinka: Dua

J. Málek: Kvítí milodejmé

P. EBEN: Deset poetických duet

A. Dvořák: Moravské dvojzpevy, Čtyri dueta, Ruské dvojzpevy

J. Fischer: Devét dvojzpevu

J. Laburda: Dvojzpevy

Z. Fibich: Osm dvojzpevu

J. B. Foerster: Dvojzpev

Komorný spev

1. časť, I. stupňa základného štúdia primárneho umeleckého vzdelania (ISCED 1B)

3. a 4. ročník

Počet hodín týždenne: 1 h týždenne (skupinové vyučovanie – 9 žiakov)

3. ročník prvej časti I. stupňa

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

OBSAH	ŽIACI
Jednoduché ľudové piesne v úprave pre dva hlasy. Dodržiavanie správnych speváckych zásad.	- ovládajú jednoduchý dvojhlasný spev - aplikujú pri spievaní viachlasu spevácke dychové a technické zručnosti získané na hodinách spevu

4. ročník prvej časti I. stupňa

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

OBSAH	ŽIACI
Jednoduchšie umelé dvojhlasné skladby so sprievodom klavíra. Aplikácia technických zručností získaných na hodinách spevu. Interpretácia skladieb z hľadiska štýlových období.	- ovládajú jednoduchý dvojhlasný spev - aplikujú v duetách spevácke dychové a technické zručnosti - preukážu používanie hudobno-výrazových prostriedkov pri interpretácií

Komorný spev

2. časť, I. stupňa základného štúdia nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 2B)

1., 2., 3./2./I.

Počet hodín týždenne: 1 h týždenne (skupinové vyučovanie – 9 žiakov)

1.ročník druhej časti I. stupňa

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

OBSAH	ŽIACI
Interpretácia viachlasných piesní rôzneho charakteru a štýlu. Dodržiavanie správnej dychovej opory a hlasových zásad. Systematická práca na vytváraní súhry.	- ovládajú technicky vyspelejší a kultivovanejší hudobný prejav viachlasu - aplikujú v duetách spevácke dychové a technické zručnosti získané na hodinách spevu - zvládnu intonačnú, rytmickú a harmonickú predstavivosť pri štúdiu vybraného hudobného materiálu

2. ročník druhej časti I. stupňa

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

OBSAH	ŽIACI
Náročnejšie viachlasné skladby. Interpretácia komorných skladieb s iným hudobným nástrojom a klavírnym sprievodom alebo dvojhlasu s inštrumentálnym podkladom.	- vo vokálnych skladbách preukážu intonačnú a rytmickú presnosť - zvládnu súhru s klavírnym, inštrumentálnym sprievodom alebo s reprodukovaným podkladom

Hra na bicích nástrojoch

Rámcové učebné plány

Učebný plán číslo	**7**							
Stupeň štúdia	I. stupeň základného štúdia							
Študijné zameranie	**Hra na bicích nástrojoch**							
Vek	neurčuje sa							
Dĺžka štúdia	8 rokov							
Stupeň vzdelávania	**primárne umelecké vzdelávanie - 4 roky**				**nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie – 4 roky**			
Predmet:	Ročník:				Ročník:			
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)				(počet hodín týždenne)			
1. Hra na nástroji, Hra z listu	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
2. Inštrumentálny sprievod	0,5	0,5						
3. Komorná hra	-	-	1	1	1	1	1	1
4. Hudobná náuka	1	1	1	1	1,5	1,5	1,5	
Spolu:	**3**	**3**	**3,5**	**3,5**	**4**	**4**	**4**	**2,5**

II. STUPEŇ A ŠTÚDIUM PRE DOSPELÝCH

Učebný plán číslo	**20**			
Stupeň štúdia	II. stupeň základného štúdia a štúdia pre dospelých			
Študijné zameranie	**Hra na klávesových, sláčikových, dychových nástrojoch, gitare, harfe, akordeóne a bicích nástrojoch s možnosťou hry na príbuzných elektrických a elektroakustických nástrojoch**			
Vek	Od 15 rokov, príp. 14 rokov			
Dĺžka štúdia	4 roky			
Predmet:	Ročník:			
	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)			
1. Hra na nástroji, hra z listu	1,5	1,5	1,5	1,5
2b. Komorná hra	1	1	1	1
3. Hudobná náuka*)	1	1	1	1
Spolu:	**3,5**	**3,5**	**3,5**	**3,5**

*) HN je povinných predmet pre žiakov, ktorí neabsolvovali 1.stupeň základného štúdia hudobného odboru – splnené.

Charakteristika zamerania – hra na bicích nástrojoch

S rastúcim záujmom dnešnej mladej generácie o hudbu narastá počet záujemcov o hru na bicie nástroje, ktoré sa stali v súčasnosti dominujúcimi vo všetkých oblastiach populárnej hudby. Na tento stav reagujú aj učebné osnovy pre žiakov I. a II. stupňa základného štúdia hry na bicích nástrojoch pre ZUŠ. Zmyslom spoločného snaženia pedagóga a žiaka by malo byť dosiahnutie takého stupňa technickej vyspelosti, ktorá umožní absolventovi ZUŠ realizovať sa v spoločenskom živote v oblasti populárnej hudby alebo pokračovať v štúdiu na vyššom stupni vzdelávania.

Absolvent študijného zamerania Hra na bicích nástrojoch sa orientuje v problematike histórie, delenia, ladenia, základnej údržby a hry na bicích nástrojoch. Ovláda základnú hru na malom bubne, bicej súprave, melodických bicích nástrojoch a elementárnych perkusiách. Svoje vedomosti a nadobudnuté kompetencie vie uplatniť v hre v hudobných súboroch (kapelách, komorných zoskupeniach). Ovláda hru zo zápisu a vie tvorivým spôsobom začleniť vhodné hudobné prostriedky do väčšieho hudobného celku. Pri hre uplatňuje emocionálne adekvátne výrazové prostriedky.

Absolvent štúdia má osobný a uvedomelý vzťah k hudbe v jej rozmanitých podobách. Vie posúdiť vlastnú úroveň schopností a zručností a je schopný sa verejne hudobne prezentovať.

Ciele zamerania

- rozvinúť latentný záujem žiakov o hru na bicích nástrojoch do komplexu aktívnych hudobných kompetencií potrebných pre umeleckú realizáciu prostredníctvom bicích nástrojov

- poskytnúť žiakom orientáciu v problematike bicích nástrojov, orientáciu v spôsoboch a možnostiach ich využitia v hudobnej praxi

- získať hudobnú gramotnosť a orientáciu v rôznych hudobných štýloch,

- získať cit pre melódiu, harmóniu, rytmiku, súhru a jednoduchú improvizáciu

- aplikovať nadobudnuté kompetencie do iných oblastí hudobného umenia a života

Príprava ku hre na bicích nástrojoch – prípravné štúdium A

PŠA – hra na nástroji

Počet hodín týždenne: 0,5 h týždenne (individuálne vyučovanie)

Ciele:

- spoznávať jednotlivé nástroje, ktoré sa nachádzajú v triede, noty a základné rytmické cvičenia, aby na koncoročných skúškach bol žiak schopný postúpiť do prvého ročníka I. stupňa základného štúdia

- vedieť zahrať jednoduchú melódiu na melodickom nástroji

Obsah: Základy hry na bicej súprave: striedavé údery na malom bubienku. Jednoduchá koordinácia rúk. Hra celých, polových, štvrťových, osminových nôt a dodržiavanie pomlčiek. Etudy v 2/4, 3/4, 4/4 takte. Nácvik a štúdium jednoduchých paradiddlov.

Jednoročné prípravné štúdium – PŠA

OBSAH	ŽIACI
Nástrojové a technické kompetencie *Základy hry na malom bubne* Správne sedenie, držanie paličiek, postavenie rúk, základné striedavé údery. Hra štvrťových a osminových nôt.	- poznajú základy správnych hráčskych návykov: postoj, sedenie, držanie tela, držanie paličiek

Základy hry na bicej súprave Jednoduchá koordinácia rúk s veľkým bubnom – valčík, polka. Hra so sprievodom (klavír, gitara a podobne). Hra štvrťových a osminových nôt. *Základy hry na zvonkohre (metalofóne)* Hudobná abeceda (C dur). Hra jednou rukou, základy striedania rúk. Hra jednoduchých ľudových a detských piesní. *Hra na perkusiách* Vystihnutie základného pulzu hudby. *Hudobno-teoretické poznatky* Názvoslovie základného inštrumentára predmetu, ktorý žiaci bežne používajú (malý bubon, veľký bubon – bubny, činely, tamburína, triangel, rolničky, zvonkohra). Pojmy: základná poloha, úder, striedavé údery, tón, hudobná abeceda, štvrťová, osminová nota, pieseň, melódia, rytmus. *Sluchovo-rytmická oblasť* Rytmická hra na ozveny s použitím štvrťových a osminových nôt. Verejné vystúpenie.	- poznajú základy správneho používania hracieho aparátu: základné údery, striedavé údery - poznajú názvoslovie základného inštrumentára, ktorý používajú - demonštrujú svoje hudobné dispozície: vedia hrať štvrťové a osminové noty, vedia sa orientovať v pohybe melódie, vedia zahrať krátku jednoduchú detskú pieseň - 1-krát do roka vystúpia na verejnom podujatí

Notový materiál – voliť a prispôsobiť podľa individuálnych dispozícií žiaka.

Príprava ku hre na bicích nástrojoch – prípravné štúdium B

PŠB – hra na nástroji

Počet hodín týždenne: 0,5 h týždenne (individuálne vyučovanie)

Ciele:

- spoznávať jednotlivé nástroje, ktoré sa nachádzajú v triede

- spoznávať noty a základné rytmické cvičenia, aby na koncoročných skúškach bol schopný postúpiť do prvého ročníka I. stupňa základného štúdia

- vedieť zahrať jednoduchú melódiu na melodickom nástroji

Obsah: Základy hry na bicej súprave: striedavé údery na malom bubienku. Jednoduchá koordinácia rúk. Hra celých, polových, štvrťových, osminových nôt a dodržiavanie pomlčiek. Etudy v 2/4, 3/4, 4/4 takte. Nácvik a štúdium jednoduchých paradiddlov.

Jednoročné prípravné štúdium – PŠB

OBSAH	ŽIACI
Nástrojové a technické kompetencie *Základy hry na malom bubne* Správne sedenie, držanie paličiek, postavenie rúk, základné striedavé údery. Hra celých, polových, štvrťových a osminových nôt.	- poznajú základy správnych hráčskych návykov: postoj, sedenie, držanie tela, držanie paličiek
Základy hry na bicej súprave Striedavé údery s nohami (veľký bubon – hi-hat). Jednoduchá koordinácia rúk s veľkým bubnom – valčík, polka. Hra so sprievodom (klavír, gitara, CD prehrávač, PC). Hra štvrťových a osminových nôt.	- poznajú základy správneho používania hracieho aparátu: základné údery, striedavé údery, vedia uplatniť elementárnu jednoduchú koordináciu rúk a nôh
Základy hry na zvonkohre (metalofóne) Hudobná abeceda (C dur). Hra jednou rukou, základy striedania rúk. Hra jednoduchých ľudových a detských piesní.	
Hra na perkusiách Vystihnutie základného pulzu hudby.	- poznajú názvoslovie základného inštrumentára, ktorý používajú
Hudobno-teoretické poznatky Názvoslovie základného inštrumentára predmetu, ktorý žiaci bežne používajú (malý bubon, veľký bubon – bubny, činely, tamburína, triangel, rolničky, zvonkohra, prípadne metalofón). Pojmy: základná poloha, úder, striedavé údery, tón, hudobná abeceda, celá, polová, štvrťová, osminová nota a pomlčka, doba, takt, pieseň, melódia, rytmus, valčík, polka.	- demonštrujú svoje hudobné dispozície: vedia striedať štvrťové a osminové noty, vedia hudobne vyjadriť rozdiel medzi valčíkom a polkou, vedia sa orientovať v pohybe melódie, vedia zahrať krátku jednoduchú ľudovú alebo detskú pieseň
Sluchovo-rytmická oblasť Rytmická hra na ozveny s použitím štvrťových a osminových nôt. Orientácia v pohybe melódie. Verejné vystúpenie.	- 1-krát do roka vystúpia na verejnom podujatí

Notový materiál – voliť a prispôsobiť podľa individuálnych dispozícií žiaka.

Odporúčaný notový materiál:

Petr Šprunk, Jaroslav Šprunk: Všeobecný popis, notace, technika hry (škola)

Miloš Veselý: Škola hry na bicí nástroje (The Drumset Book)

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Základy hry na malom bubne 1 krátke cvičenie (kombinácia štvrťových a osminových nôt).

Základy hry na bicej súprave - valčík, polka.

Základy hry na zvonkohre (metalofóne) - hudobná abeceda – C dur so striedaním rúk.

Detská alebo jednoduchá ľudová pieseň v úprave pre deti.

I. stupeň základného štúdia 1. časť

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

1. ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

0,5 h – inštrumentálny sprievod (skupinové vyučovanie), 1x týždenne

Ciele:

- oboznámiť a hravou formou priblížiť žiakom základné nástrojové vybavenie triedy

- naučiť žiaka správne držanie tela i paličiek a pracovať na vyváženosti jednotlivých úderov oboma rukami

Obsah: Základy hry na bicej súprave: Striedavé údery s nohami (veľký bubon – hi-hat). Jednoduchá koordinácia rúk s veľkým bubnom - valčík, polka. Hra so sprievodom (klavír, gitara, CD prehrávač, počítač). Hra celých, polových, štvrťových, osminových a šestnástinových nôt a dodržiavanie pomlčiek. Etudy v 2/4, 3/4, 4/4 takte. Nácvik a štúdium jednoduchých a dvojitých paradiddlov. Hra polovej noty s bodkou. Hra v 4/4, 3/4, 2/4, a 3/8 takte. Základy hry na bicej súprave: Jednoduché rozkladové cvičenia s použitím veľkého bubna, malého bubna a dvoch tomov.

1. ročník prvej časti I. stupňa

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

OBSAH	**ŽIACI**
Nástrojové a technické kompetencie *Základy hry na malom bubne* Správny postoj, sedenie, držanie paličiek, postavenie rúk. Hra zvukovo vyrovnaných striedavých a opakovaných úderov. Hra zo zápisu celých, polových, štvrťových, osminových nôt a pomlčiek. Hra polovej noty s bodkou. Hra v 4/4, 3/4, 2/4 a 3/8 takte.	 - majú osvojené základy správnych návykov: postoj, sedenie, postavenie rúk a nôh, držanie tela, držanie paličiek - majú osvojené základy správneho používania hracieho aparátu: zvukovo vyrovnané striedavé údery, jednoduchú a elementárnu kombinovanú koordináciu rúk a jednej nohy (veľký bubon, malý bubon, dva tomy a činel) - ovládajú hru zo zápisu celých, polových, štvrťových, osminových nôt a pomlčiek - ovládajú hru polovej noty s bodkou - ovládajú hru v základných štvrťových a osminových taktoch - 4/4, 3/4, 2/4 a 3/8 - ovládajú striedanie osminových nôt a osminových triol

Základy hry na bicej súprave Jednoduché rozkladové cvičenia s použitím veľkého bubna, malého bubna a dvoch tomov. Striedavé údery nohami (veľký bubon – hi-hat). Kombinovaná koordinácia rúk s veľkým bubnom – valčík, polka, jednoduché osminové beatové sprievody. Hra so sprievodom (klavír, gitara, CD prehrávač, PC).	- ovládajú základný variant 4/4 beatového sprievodu a slow-rocku
Hra na perkusiách Vystihnutie taktu a motorického pulzu hudby.	
Základy hry na zvonkohre (metalofóne) Hra stupníc: C dur – a mol, G dur – e mol, F dur – d mol jednou rukou, so striedaním rúk.	- orientujú sa na melodickom bicom nástroji v dur a mol stupniciach s 1 predznamenaním
Orientácia v notovom zápise v rozsahu c1 – g2 (nutné posunutie oktáv oproti zápisu). Detské prednesové skladbičky alebo jednoduché ľudové piesne v úprave pre deti.	- vedia zahrať na melodický bicí nástroj jednoduchú detskú skladbu alebo ľudovú pieseň
Hudobno-teoretické poznatky Názvoslovie základného inštrumentára, ktorý používajú: malý bubon, veľký bubon, tomy, sprievodný činel (ride), hi-hat, tamburína, triangel, rolničky, zvonkohra, prípadne metalofón, paličky a ich použitie. Pojmy: základná poloha, striedavé údery, opakované údery, celá, polová, štvrťová, osminová a šestnástinová nota a pomlčka, doba, takt, rytmus, valčík, polka, beatový sprievod, slow-rock, dynamika, tón, durová a molová stupnice, melódia, pieseň, skladba.	- ovládajú názvoslovie inštrumentára predmetu, ktorý používajú: malý bubon, veľký bubon, tomy, sprievodný činel (ride), hi-hat, tamburína, triangel, rolničky, zvonkohra, prípadne metalofón, paličky - rozlišujú durovú a molovú tóninu – stupnicu
Sluchovo-rytmická oblasť Rytmické a melodické hry na ozveny, na otázku a odpoveď. Orientácia v pohybe melódie. Verejné vystúpenia.	- 1-krát v každom polroku sólovo vystúpia na verejnom podujatí

Odporúčaný notový materiál:

Etudy na malý bubon: Peter a Jaroslav Šprunk: Bicie nástroje

Etudy na biciu súpravu: Miloš Veselý Etudy pre súpravu bicích nástrojov, Paul Schenzer: Rock drums, Libor Kubanek: Etudy pre bicie a piano

2.ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

0,5 h – inštrumentálny sprievod (skupinové vyučovanie), 1x týždenne

Ciele:

- práca na: ďalšom rozvoji technickej zručnosti, vyváženosti úderov smerujúcej k zvládnutiu základných dynamických odtieňov v strednom tempe

- dosiahnuť čistotu úderov po stránke rytmickej a dynamickej

Obsah: Základy hry na bicej súprave: striedavé údery s nohami (veľký bubon - hi-hat). Jednoduchá koordinácia rúk s veľkým bubnom - valčík, polka. Hra so sprievodom (klavír, gitara, CD prehrávač, počítač). Hra celých, polových, štvrťových, osminových, šestnástinových nôt a dodržiavanie pomlčiek. Etudy v 2/4, 3/4, 4/4 takte. Nácvik a štúdium jednoduchých a dvojitých paradiddlov. Hra polovej noty s bodkou. Hra v 4/4, 3/4, 2/4 a 3/8 takte. Základy hry na bicej súprave: Jednoduché rozkladové cvičenia s použitím veľkého bubna, malého bubna a dvoch tomov.

2. ročník prvej časti I. stupňa

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

OBSAH	ŽIACI
Nástrojové a technické kompetencie *Základy hry na malom bubne* Hra vyrovnaných striedavých a opakovaných úderov.	- ovládajú základy správneho používania hracieho aparátu: zvukovo a dynamicky vyrovnané hranie striedavých a opakovaných úderov v pomalom a strednom tempe, jednoduchú pedálovú techniku, jednoduchú rozkladovú koordináciu rúk a jednej nohy (veľky bubon, malý bubon a dva tomy)
Dynamické rozlíšenie: mf, f. Hra zo zápisu celých, polových, osminových, šestnástinových nôt a pomlčiek v 4/4, 3/4, 2/4, 3/8 a 6/8 takte.	- ovládajú hru zo zápisu celých, polových, osminových, šestnástinových nôt a pomlčiek v 4/4, 3/4, 2/4, 3/8 a 6/8 takte
Hra polovej a štvrťovej noty s bodkou. Spájanie párneho a nepárneho delenia doby (osminové noty a trioly).	- ovládajú prechod medzi osminovými triolami a šestnástinovými notami a hru polovej a štvrťovej noty s bodkou
Základy hry na bicej súprave Rozkladové cvičenia s použitím veľkého bubna, malého bubna a dvoch tomov. Striedavé údery nohami (veľký bubon – hi-hat). Kombinovaná koordinácia rúk s veľkým bubnom jednoduché osminové variácie beatového sprievodu a jednoduchý slow-rock. Hra so sprievodom (klavír, gitara, CD prehrávač, PC).	- vedia zahrať jednoduché osminové varianty beatového sprievodu, slow-rocku

Hra na perkusiách Vystihnutie rytmického pulzu, taktu, motorického rytmu a prízvuku.	
Základy hry na zvonkohre (metalofóne) Hra stupníc D dur – h mol, B dur – g mol a ich T5 so striedaním rúk.	- orientujú sa na melodickom bicom nástroji v durových a molových stupniciach s 2 predznamenaniami
Orientácia v notovm zápise v rozsahu c1 – c3 (nutné zohľadniť rozsah nástroja a použiť posunutie oktáv oproti zápisu). Detské prednesové skladbičky alebo jednoduché ľudové piesne v úprave pre deti.	- vedia zahrať jednoduchú umelú detskú skladbu
Hudobno-teoretické poznatky Názvoslovie základného inštrumentára predmetu, ktorý používajú: malý bubon, veľký bubon, tomy, sprievodný činel (ride), hi-hat, tamburína, triangel, rolničky, zvonkohra, prípadne metalofón. Pojmy: základná poloha, striedavé údery, opakované údery, celá, polová, štvrťová, osminová a šestnástinová nota a pomlčka, doba, takt, rytmus, valčík, polka, beatový sprievod, slow-rock, dynamika, tón, durová a molová stupnice, melódia, pieseň, skladba.	- ovládajú názvoslovie používaného inštrumentára predmetu a základy správnych návykov: postoj, sedenie, postavenie rúk a nôh, držanie tela, držanie paličiek - rozlišujú durovú a molovú stupnicu a T5
Sluchovo-rytmická oblasť Rytmické a melodické hry na ozveny, na otázku a odpoveď. Orientácia v pohybe melódie. Verejné vystúpenia.	- 1-krát v každom polroku sólovo vystúpia na verejnom podujatí

Odporúčaný notový materiál:

Petr Šprunk, Jaroslav Šprunk: Všeobecný popis, notace, technika hry (škola)

Miloš Veselý: Škola hry na bicí nástroje (The Drumset Book)

Paul Schenzer: ROCK DRUMS

Úpravy ľudových a moderných piesní pre xylofón

3.ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

1 h – komorná hra (skupinové vyučovanie – 9 žiakov), 1x týždenne

Ciele:

- práca na ďalšom rozvoji technickej zručnosť, vyváženosti úderov, smerujúcej k zvládnutiu základných dynamických odtieňov v rôznych tempách

- dosiahnuť čistotu úderov po stránke rytmickej a dynamickej

- žiak ovláda názvoslovie používané pri hre na jednotlivých nástrojoch v triede

- tiež teoreticky ovláda názvoslovie pre iné bicie nástroje (rytmické, melodické)

- ovládať základy správnych návykov: postoj, sedenie, postavenie rúk a nôh, držanie tela, držanie paličiek

Obsah: Základy hry na malom bubne: hra vyrovnaných striedavých a opakovaných úderov. Dynamické rozlíšenie mf – f. Hra zo zápisu celých, polových, štvrťových, osminových, šestnástinových nôt a pomlčiek v 4/4, 3/4, 2/4, 3/8 a 6/8 takte. Hra polovej a štvrťovej noty s bodkou. Spájanie párneho a nepárne delenie doby (osminové noty a trioly). Základy hry na bicej súprave: rozkladové cvičenia s použitím veľkého bubna, malého bubna a dvoch tomov. Striedavé údery nohami (veľký bubon – hi-hat). Kombinovaná koordinácia rúk s veľkým bubnom jednoduché osminové variácie beatového sprievodu a jednoduchý slow-rock. Hra so sprievodom (klavír, gitara, CD prehrávač, počítač). Nácvik jednoduchých a dvojitých paradidlov v rozdielnych tempách + trojitý paradidel. Cvičenia s akcentmi pri pravidelnom delení doby. Nácvik tlakového víru.

3. ročník prvej časti I. stupňa

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

OBSAH	ŽIACI
Nástrojové a technické kompetencie *Základy hry na malom bubne:* Hra zvukovo vyrovnaných striedavých a opakovaných úderov s dynamickým rozlíšením: p, mf, f. Zdvojené údery – *dvojky.* Nácvik vírenia, vírenie vo štvrťovej note s legatom.	- ovládajú základy správneho používania hracieho aparátu: zvukovo a dynamicky vyrovnané hranie striedavých a opakovaných úderov v pomalom, strednom a mierne rýchlom tempe s dynamickým rozlíšením mf, f, pedálovú techniku, jednoduchú rozkladovú koordináciu rúk a nôh (veľký bubon, malý bubon, dva tomy a hi-hat na dobu). - ovládajú hru zo zápisu celých, polových,

Hra zo zápisu celých, polových, štvrťových, osminových, šestnástinových nôt a pomlčiek, hra v 4/4, 3/4, 2/4, 3/8, 6/8 a 9/8 takte. Spájanie párneho a nepárne delenie doby (osminové, šestnástinové noty a trioly). Hra polovej, štvrťovej a osminovej noty s bodkou. Hra osminovej sykopy a ligatúry.	štvrťových, osminových a šestnástinových nôt a pomlčiek v 4/4, 3/4, 2/4, 3/8, 6/8 a 9/8 takte - ovládajú hru polovej, štvrťovej a osminovej noty s bodkou, hru osminovej synkopy a ligatúry - ovládajú prechod medzi osminovými notami, osminovými triolami a šestnástinovými notami s pomlčkami
Základy hry na bicej súprave Rozkladové cvičenia s použitím veľkého bubna, malého bubna, dvoch tomov a hi-hat. Hra hi-hat na začiatku každej doby. Kombinovaná koordinácia rúk s veľkým bubnom, jednoduché osminové a šestnástinové variácie beatového sprievodu a slow-rocku, hra so sprievodom (klavír, gitara, CD prehrávač, PC).	- vedia zahrať jednoduché osminové a šestnástinové variácie beatového sprievodu a slow-rocku
Hra na perkusiách Vystihnutie taktu, motorického pohybu, prízvukov a dynamiky.	
Základy hry na zvonkohre (metalofóne) Hra stupníc: A dur – fis mol, Es dur – c mol.	- orientujú sa na melodickom bicom nástroji v durových a molových stupniciach s 3 predznamenaniami - vedia zahrať T5 a jeho obraty
Hra T5, T6, T6/4. Orientácia v notovom zápise v rozsahu a – c3 (nutné zohľadniť rozsah nástroja a použiť posunutie oktáv oproti zápisu). Detské prednesové skladby.	- vedia zahrať jednoduchú detskú prednesovú skladbu
Hudobno-teoretické poznatky Názvoslovie základného inštrumentára predmetu, ktorý používajú: malý bubon, veľký bubon, tomy, sprievodný činel (ride), hi-hat, tamburína, triangel, rolničky, zvonkohra, prípadne metalofón, paličky a ich použitie. Pojmy: základná poloha, striedavé údery, opakované údery, zdvojené údery, vírenie, celá, polová, štvrťová, osminová, šestnástinová nota a pomlčka, bodka za notou, synkopa, ligatúra, doba, takt, rytmus, valčík, polka, beatový sprievod, slow-rock, dynamika, piano, mezzoforte, forte, tón, stupnica, dur a mol, tonický kvintakord a jeho obraty, melódia, pieseň, skladba.	- bezpečne poznajú názvoslovie používaného inštrumentára predmetu a ovládajú základy správnych návykov: postoj, sedenie, postavenie rúk a nôh, držanie tela, držanie paličiek
Sluchovo-rytmická oblasť	

Rytmické a melodické hry na ozveny, na otázku a odpoveď. Motorická analýza taktu a motorického rytmu zvukovej ukážky (klavír, gitara, CD, PC). Verejné vystúpenia.	- 1-krát v každom polroku sólovo vystúpia na verejnom podujatí

Odporúčaný notový materiál:

Tuzar, Josef: Etudy pro malý buben

Petr Šprunk, Jaroslav Šprunk: Všeobecný popis, notace, technika hry (škola)

Miloš Veselý: Škola hry na bicí nástroje (The Drumset Book)

Paul Schenzer: ROCK DRUMS

Libor Kubanek: Hra na biciu súpravu

Libor Kubanek: Etudy pre bicie a piano

Bohumil Zyka: Elementary play-along for drums

Úpravy ľudových a moderných piesní pre xylofón

4.ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

1 h – komorná hra (skupinové vyučovanie – 9 žiakov), 1x týždenne

Ciele:

- práca na ďalšom rozvoji technickej zručnosti, vyváženosti úderov, smerujúcej k zvládnutiu základných dynamických odtieňov v rôznych tempách

- ovládať čistotu úderov po stránke rytmickej a dynamickej

- okrem toho žiak bezpečne ovláda názvoslovie používané pri hre na jednotlivých nástrojoch v triede

- tiež teoreticky ovláda názvoslovie pre iné bicie nástroje (rytmické, melodické, ktoré nie sú materiálno-technickým vybavením triedy)

- bezpečne ovládať základy správnych návykov: postoj, sedenie, postavenie rúk a nôh, držanie tela, držanie paličiek, koordináciu

Obsah: Základy hry na malom bubne: Hra vyrovnaných striedavých a opakovaných úderov. Dynamické rozlíšenie: mf – f. Hra zo zápisu celých, polových, štvrťových, osminových, šestnástinových nôt a pomlčiek v 4/4, 3/4, 2/4, 3/8 a 6/8 takte. Hra polovej a štvrťovej noty s bodkou. Spájanie párneho a nepárne delenie doby (osminové noty a trioly). Základy hry na bicej súprave: Rozkladové cvičenia s použitím veľkého bubna, malého bubna a dvoch tomov. Striedavé údery nohami (veľký bubon – hi-hat). Kombinovaná koordinácia rúk s veľkým bubnom jednoduché osminové variácie beatového sprievodu a jednoduchý slow-rock. Hra so sprievodom (klavír, gitara, CD prehrávač, počítač). Nácvik

jednoduchých a dvojitých paradiddlov v rozdielnych tempách + trojitý paradidel. Cvičenia s akcentmi pri pravidelnom delení doby. Nácvik tlakového víru.

4. ročník prvej časti I. stupňa

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

OBSAH	ŽIACI
Nástrojové a technické kompetencie *Základy hry na malom bubne:* Hra zvukovo vyrovnaných striedavých a opakovaných úderov s dynamickým rozlíšením: p, mf, f.	- ovládajú základy správneho používania hracieho aparátu: vyrovnané hranie striedavých, opakovaných a zdvojených úderov v pomalom, strednom a rýchlom tempe s dynamickým rozlíšením: p, mf, f
Zdvojené údery – *dvojky.* Vírenia vo štvrťovej a osminovej note s legatom.	- ovládajú vírenie vo štvrťovej a osminovej note s legatom
Hra zo zápisu celých, polových, štvrťových, osminových, šestnástinových nôt a pomlčiek, hra v 4/4, 3/4, 2/4, 3/8, 6/8, 9/8 a 4/8 takte. Spájanie párneho a nepárne delenie doby (osminové, šestnástinové noty a trioly).	- ovládajú hru zo zápisu celých, polových, štvrťových, osminových, šestnástinových nôt a pomlčiek, hra v 4/4, 3/4, 2/4, 3/8, 6/8, 9/8 a 4/8 takte - s istotou ovládajú prechod medzi osminovými notami, osminovými triolami a šestnástinovými notami
Rytmická stupnica: štvrťové, osminové, šestnástinové noty, osminové trioly, Hra polovej, štvrťovej a osminovej noty s bodkou.	- ovládajú hru polovej, štvrťovej a osminovej noty s bodkou
Hra osminovej, šestnástinovej synkopy a ligatúry.	- ovládajú hru osminovej, šestnástinovej synkopy a ligatúry
Základy hry na bicej súprave Rozkladové cvičenia s použitím veľkého bubna, malého bubna, dvoch tomov a hi-hat na začiatku každej doby.	- ovládajú pedálovú techniku, rozkladovú koordináciu rúk a nôh (veľký bubon, malý bubon, dva tomy a hi-hat na prvú časť doby)
Kombinovaná koordinácia rúk s veľkým bubnom, jednoduché osminové a šestnástinové variácie beatového sprievodu a slow-rocku, hra so sprievodom (klavír, gitara, CD prehrávač, PC).	- vedia zahrať osminové a šestnástinové variácie beatového sprievodu a slow-rocku
Hra na perkusiách Vystihnutie taktu, motorického pohybu, prízvukov a dynamiky.	
Základy hry na zvonkohre (metalofóne) Hra stupníc: E dur – cis mol, As dur – f mol,	- orientujú sa na melodickom bicom nástroji v durových a molových stupniciach so 4 predznamenaniami

príslušných kvintakordov a ich obratov T5, T6, T6/4. Hra D7. Orientácia v notovom zápise v rozsahu f – c3 (nutné zohľadniť rozsah nástroja a použiť posunutie oktáv oproti zápisu). Detské prednesové skladby. *Hudobno-teoretické poznatky* Názvoslovie základného inštrumentára predmetu, ktorý používajú: malý bubon, veľký bubon, tomy, sprievodný činel (ride), hi-hat, tamburína, triangel, rolničky, zvonkohra, prípadne metalofón, druhy paličiek a ich použitie. Pojmy: základná poloha, striedavé údery, opakované údery, zdvojené údery, vírenie, celá, polová, štvrťová, osminová, šestnástinová nota a pomlčka, bodka za notou, synkopa, ligatúra, doba, takt, rytmus, valčík, polka, beatový sprievod, slow-rock, dynamika, piano, mezzoforte, forte, tón, stupnica, dur a mol, tonický kvintakord a jeho obraty, dominantný septakord, melódia, pieseň, skladba. *Sluchovo-rytmická oblasť* Rytmické a melodické hry na ozveny, na otázku a odpoveď. Motorická analýza taktu a motorického rytmu zvukovej ukážky (klavír, gitara, CD, PC). Orientácia v pohybe melódie, tónine a akorde. Verejné vystúpenia.	- vedia zahrať T5 a jeho obraty - vedia zahrať detskú prednesovú skladbu - dôkladne ovládajú názvoslovie používaného inštrumentára predmetu a s istotou ovládajú základy správnych hráčskych návykov: postoj, sedenie, postavenie rúk a nôh, držanie tela, držanie paličiek - 1-krát v každom polroku sólovo vystúpia na verejnom podujatí

Odporúčaný notový materiál:

Tuzar, Josef: Etudy pro malý buben

Petr Šprunk, Jaroslav Šprunk: Všeobecný popis, notace, technika hry (škola)

Miloš Veselý: Škola hry na bicí nástroje (The Drumset Book)

Paul Schenzer: ROCK DRUMS

Libor Kubanek: Hra na biciu súpravu

Libor Kubanek: Etudy pre bicie a piano

Bohumil Zyka: Elementary play-along for drums

Úpravy ľudových a moderných piesní pre xylofón

Záverečná skúška

Hra na malom bubne - dve kontrastné cvičenia, jedno z využitím vírenia vo štvrťovej alebo osminovej note s legátom. *Hra na bicej súprave* - rozkladové cvičenie vo 4/4 takte s použitím hi-hat na začiatku doby, ukážka beatového sprievodu alebo slow-rocku *Základy hry na zvonkohre (metalofóne) – hra s pamäti* - jedna durová stupnica (ľubovoľná do štyroch predznamenaní), paralelná molová stupnica, T5 + prednesová skladba (nevyžaduje sa, ak bola odohraná verejne v priebehu šk. roka). Účinkuje na absolventskom koncerte ZUŠ.

Výber skladieb na koncert určí triedny učiteľ.

I. stupeň základného štúdia 2. časť

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

1.ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

1 h – komorná hra (skupinové vyučovanie – 9 žiakov), 1x týždenne

Ciele:

- rozvíjanie rytmického cítenia, istoty úderu a kultúry prejavu

- rozšírenie cvičenia dynamickej stupnice od p po f

- dosiahnuť čistotu úderov po rytmickej a dynamickej stránke

- nácvik cvičení v rôznych tempách

Obsah: Hra na bicej súprave: striedavé údery s nohami (veľký bubon – hi-hat). Koordinácia rúk s veľkým bubnom - valčík, polka. Hra so sprievodom (klavír, gitara, CD prehrávač, počítač). Delenie doby na dve, tri, štyri a šesť nižších hodnôt. Hra 2 polových a osminových taktov. Paradiddlové cvičenia. Bodkovaný rytmus, pravidelné a nepravidelné delenie doby. Rozkladové cvičenia s použitím veľkého bubna, malého bubna a dvoch tomov + hi-hat).

1. ročník druhej časti I. stupňa

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

OBSAH	**ŽIACI**
Nástrojové a technické kompetencie *Hra na malom bubne:*	

Hra zvukovo vyrovnaných striedavých a opakovaných úderov s dynamickým rozlíšením: p, mf, f.	- ovládajú správne návyky: postoj, sedenie, postavenie rúk a nôh, držanie tela, držanie paličiek a ovládajú základy správneho používania hracieho aparátu: vyrovnané hranie striedavých, opakovaných a zdvojených úderov, vírenia v pomalom, strednom a rýchlom tempe s dynamickým rozlíšením p, mf, f
Hra zdvojených úderov – *dvojky.* Vírenie v štvrťovej a osminovej note s legatom i s odsadením.	- ovládajú vírenie s legatom i s odsadením
Hra jednoduchého prírazu a hra akcentov v osminových notách.	- ovládajú základy akcentov v osminových notách - ovládajú základy jednoduchého prírazu
Hra paradidlu RLRR LRLL.	- ovládajú hru základného paradidlu RLRR LRLL
Hra zo zápisu celých, polových, štvrťových, osminových, šestnástinových nôt a pomlčiek, hra šestnástinovej trioly.	- ovládajú hru polovej, štvrťovej a osminovej noty s bodkou a hru osminovej a šestnástinovej synkopy a ligatúry
Rytmická stupnica: štvrťové, osminové, šestnástinové noty, osminové trioly. Hra osminovej noty s bodkou, hra osminovej a šestnástinovej synkopy a ligatúry.	- ovládajú hru šestnástinovej trioly - ovládajú prechod medzi osminovými notami, osminovými triolami
Hra v 4/4, 3/4, 2/4, 3/8, 6/8, 9/8, 12/8 a 4/8 takte.	- ovládajú hru zo zápisu celých, polových, štvrťových, osminových a šestnástinových nôt a pomlčiek v 4/4, 3/4, 2/4, 3/8, 6/8, 9/8, 12/8 a 4/8 takte
Hra na bicej súprave Rozkladové cvičenia s použitím veľkého bubna, malého bubna, dvoch tomov s aplikáciou hi-hat na druhú polovicu doby.	- ovládajú pedálovú techniku, rozkladovú koordináciu rúk a nôh (veľký bubon, malý bubon, dva tomy a hi-hat na druhú časť doby)
Kombinovaná koordinácia celého hracieho aparátu osminové a šestnástinové variácie beatového sprievodu a slow-rocku. Hra so sprievodom (klavír, gitara, CD prehrávač, PC).	- vedia zahrať osminové a šestnástinové variácie beatového sprievodu a slow-rocku
Hra na perkusiách Vystihnutie motorického rytmu, prízvuku a dynamiky. Artikulácia – otvorené a tlmené údery.	
Hra na xylofóne alebo vibrafóne Hra stupníc: H dur – gis mol, Des dur – b mol, a príslušného T5, T6, T6/4 a D7.	- orientujú sa na melodickom bicom nástroji v durových a molových stupniciach s 5 predznamenaniami a vedia zahrať T5 a jeho obraty - vedia zahrať D7
Orientácia v notovom zápise v rozsahu v rozsahu repertoáru.	- vedia zahrať prednesovú skladbu

Prednesová skladba. *Hudobno-teoretické poznatky* Širšie názvoslovie inštrumentára bicích nástrojov: tympany, malý bubon, veľký bubon, tomy, sprievodný činel (ride), crash činel, hi-hat, bicia súprava, tamburína, triangel, rolničky, zvonkohra, metalofón, xylofón, marimba, vibrafón, paličky, bonga, conga, cabasa, guiro, temple-blocky, Agogo-bells... Pojmy: základná poloha, striedavé údery, opakované údery, zdvojené údery, vírenie, celá, polová, štvrťová, osminová, šestnástinová nota a pomlčka, bodka za notou, triola, synkopa, ligatúra, legato, doba, takt, rytmus, tempo, valčík, polka, beatový sprievod, slow-rock, dynamika, piano, mezzoforte, forte, tón, stupnica, dur a mol, tonický kvintakord a jeho obraty, dominantný septakord, stupnica, dur – mol, tonický melódia, pieseň, skladba. *Sluchovo-rytmická oblasť* Rytmické a melodické hry. Analýza metra a prízvukov. Orientácia v pohybe melódie, tónine a akorde. Verejné vystúpenia.	- ovládajú širšie názvoslovie a rozdelenie inštrumentára predmetu: bubny, činely, melodické bicie nástroje a perkusívne bicie nástroje - 1-krát v každom polroku sólovo vystúpia na verejnom podujatí

Odporúčaný notový materiál:

Tuzar, Josef: Etudy pro malý buben

Petr Šprunk, Jaroslav Šprunk: Všeobecný popis, notace, technika hry (škola)

Miloš Veselý: Škola hry na bicí nástroje (The Drumset Book)

Paul Schenzer: ROCK DRUMS

Libor Kubanek: Hra na biciu súpravu

Libor Kubanek: Etudy pre bicie a piano

Bohumil Zyka: Elementary play-along for drums

Úpravy ľudových a moderných piesní pre xylofón

Kiesant, Gunter: Der moderne Drummer

Hojný, Stanislav: Etudy pre xylofón

Wilcoxon, Charley: Modern Rudimental Solos

Jakouš, Rudolf: Etudy pro soupravu bicích nástrojů

2.ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

1 h – komorná hra (skupinové vyučovanie – 9 žiakov), 1x týždenne

Ciele:

- zosúladenie požiadaviek a možností žiaka individuálnym prístupom

- kritický pohľad na doterajšie dosiahnuté výsledky

- práca na zdokonaľovaní po každej stránke hry na bicích nástrojoch

- v prípade záujmu žiaka sa zameriavame na prípravu na prechod do II. stupňa štúdia

Obsah: upevňovanie správneho postoja a držania paličiek, rozvoj rovnomernej hry pravou a ľavou rukou, jednoduché technické cvičenia na malom bubne, rytmické hodnoty: osminové noty a pomlčky, takty: 2/4, 3/4, 4/4, čítanie jednoduchého notového zápisu pre bicie nástroje, hra jednoduchých rytmických cvičení a skladieb, základná dynamika (ticho – hlasno) a tempo, jednoduché rytmické sprievody, hra z nôt a krátke útvary spamäti, súhra s pedagógom alebo v jednoduchom ansámbli, elementárna koncertná disciplína a pravidelná domáca príprava.

2. ročník druhej časti I. stupňa

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

OBSAH	ŽIACI
Nástrojové technické kompetencie *Hra na malom bubne:* Hra zvukovo vyrovnaných striedavých a opakovaných úderov s dynamickým rozlíšením: p, mp, mf, f.	- ovládajú správne hráčske návyky a základy správneho používania hracieho aparátu: uvoľnený postoj, sedenie, postavenie rúk a nôh, držanie tela, držanie paličiek, vyrovnané hranie striedavých, opakovaných, zdvojených úderov a vírenia v pomalom, strednom a rýchlom tempe s dynamickým rozlíšením p, mp, mf, f
Zdvojené údery – *dvojky.* Vírenie s legatom, s odsadením a s aplikáciou crescenda - decrescenda.	ovládajú aplikáciu crescenda – decrescenda pri vírení a vírenie vo štvrťovej a osminovej note s legátom i s odsadením
Hra jednoduchého a dvojitého prírazu.	- ovládajú základy jednoduchého a dvojitého prírazu
Hra akcentov v párnom delení.	- ovládajú hru akcentov v párnom i nepárnom delené v pomalom tempe
Hra paradidlov RLRR LRLL, RRLR LLRL.	- ovládajú hru paradiddlov RLRR LRLL, RRLR LLRL
Hra zo zápisu celých, polových, štvrťových, osminových, šestnástinových nôt a pomlčiek v 5/4, 4/4, 3/4, 2/4, 3/8, 6/8, 9/8, 12/8 4/8 a celom	- ovládajú hru zo zápisu celých, polových, štvrťových osminových, šestnástinových nôt a pomlčiek v 5/4, 4/4, 3/4, 2/4, 3/8, 6/8, 9/8, 12/8

(alla breve) takte. Hra osminovej noty s bodkou. Hra osminovej a šestnástinovej sykopy a ligatúry. Hra šestnástinovej trioly a sextoly. Rytmická stupnica: noty štvrťové, osminové, triola, šestnástinové noty, sextoly. *Hra na bicej súprave* Rozkladové cvičenia s použitím veľkého bubna, malého bubna, dvoch tomov s aplikáciou hihat na druhú polovicu doby. Kombinovaná koordinácia celého hracieho aparátu, osminové a šestnástinové variácie beatového sprievodu a slow-rocku. Základy hry latino-rytmov. Hra so sprievodom (klavír, gitara, CD prehrávač, počítač). *Hra na perkusiách* Hra rytmických paternov s využitím prízvukov. Artikulácia – otvorené a tlmené údery. Aplikácia paradiddlov. *Hra na xylofóne alebo vibrafóne* Hra stupníc Fis dur – dis mol, Ges dur – es mol, príslušného T5 a D7 a ich obratov. Chromatická stupnica. Orientácia v notovom zápise v rozsahu repertoáru. Prednesová skladba. *Hudobno-teoretické poznatky* Názvoslovie a delenie inštrumentára predmetu: samozvučné, blanozvučné, melodické, ladené, perkusívne, tympany, veľký bubon, malý bubon, tomy, sprievodný činel (ride), crash činel, hi-hat, bicia súprava, tamburína, triangel, rolničky, zvonkohra, metalofón, xylofón, marimba, vibrafón, paličky, bonga, conga, cabasa, guiro, templeblocky, agogo-bells... Základy teórie ladenia bicích nástrojov. Pojmy: základná poloha, striedavé údery, opakované	4/8 a celom (alla breve) takte - ovládajú hru polovej, štvrťovej a osminovej noty s bodkou a hru osminovej a šestnástinovej synkopy a ligatúry - ovládajú hru šestnástinovej trioly a sextoly a prechod medzi osminovými notami, osminovými triolami a šestnástinovými notami a pomlčkami - ovládajú pedálovú techniku, rozkladovú koordináciu rúk a nôh (veľký bubon, malý bubon, dva tomy a hi-hat na druhú časť doby) - vedia zahrať osminové a šestnástinové variácie beatového sprievodu a slow-rocku - orientujú sa na melodickom bicom nástroji v durových a molových stupniciach so 6 predznamenaniami - vedia zahrať T5, D7 a ich obraty - vedia zahrať prednesovú skladbu - ovládajú názvoslovie a delenie inštrumentára predmetu: samozvučné, blanozvučné, ladené, melodické

údery, zdvojené údery, vírenie, prírazy, paradiddle, akcenty, celá, polová, štvrťová, osminová, šestnástinová nota, pomlčka, bodka za notou, triola, sextola, synkopa, ligatúra, legato, doba, takt, rytmus, tempo, valčík, polka, beatový sprievod, slowrock, latino-rytmy, tempo, dynamika, piano, mezzopiáno, mezzoforte, forte, fortissimo, crescendo, decrescendo, tón, stupnica, dur – mol, tonický kvintakord a jeho obraty, dominantný septakord, zmenšený septakord, melódia, pieseň, skladba, motív, veta, časť, predohra, dohra, medzihra. *Sluchovo-rytmická oblasť:* Rytmické a melodické hry. Analýza metra, motorického rytmu a prízvukov. Orientácia v pohybe melódie, tónine a akorde. Verejné vystúpenia.	- 1-krát v každom polroku sólovo vystúpia na verejnom podujatí

Odporúčaný notový materiál:

Tuzar, Josef: Etudy pro malý buben

Petr Šprunk, Jaroslav Šprunk: Všeobecný popis, notace, technika hry (škola)

Miloš Veselý: Škola hry na bicí nástroje (The Drumset Book)

Paul Schenzer: ROCK DRUMS

Libor Kubanek: Hra na biciu súpravu

Libor Kubanek: Etudy pre bicie a piano

Bohumil Zyka: Elementary play-along for drums

Úpravy ľudových a moderných piesní pre xylofón

Kiesant, Gunter: Der moderne Drummer

Hojný, Stanislav: Etudy pre xylofón

Wilcoxon, Charley: Modern Rudimental Solos

Jakouš, Rudolf: Etudy pro soupravu bicích nástrojů

Matušinský, Ján: Hráč bicích nástrojov v tanečnom orchestr

3.ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

1 h – komorná hra (skupinové vyučovanie – 9 žiakov), 1x týždenne

Ciele:

- zdokonaľovať techniku hry na bicích nástrojoch a správne hráčske návyky
- rozvíjať koordináciu rúk a nôh a technickú istotu pri hre
- zdokonaľovať hru striedavých, opakovaných a zdvojených úderov a virblov
- rozvíjať rytmické cítenie, presnosť a schopnosť udržiavať stabilné tempo
- poznatky o bicích nástrojoch, ich delení a využití v rôznych hudobných žánroch
- rozvíjať schopnosť používať dynamické a výrazové prostriedky pri interpretácii
- rozvíjať schopnosť samostatnej prípravy a interpretácie primerane náročného repertoáru
- rozvíjať schopnosť spolupráce v súbore a uplatnenia sa v sólovej aj sprievodnej hre

Obsah: Žiaci zdokonaľujú správne hráčske návyky, držanie paličiek, koordináciu rúk a nôh a techniku hry na malom bubne, bicích nástrojoch a bicej súprave. Rozvíjajú hru striedavých, opakovaných a zdvojených úderov, virblov a rytmických útvarov v rôznych tempách a dynamických odtieňoch. Rozširujú si poznatky o inštrumentári bicích nástrojov, jeho delení, zvukových možnostiach a využití v rôznych hudobných žánroch. Rozvíjajú rytmickú presnosť, schopnosť samostatnej interpretácie a uplatnenie v sólovej, sprievodnej a súborovej hre.

3. ročník druhej časti I. stupňa

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

OBSAH	ŽIACI
Hrací aparát a hráčske návyky.	- vedia správne používať hrací aparát, držať paličky a koordinovať pohyb rúk a nôh
Technika hry.	- vedia vyrovnane hrať striedavé, opakované a zdvojené údery a základné virble
Rytmus a tempo.	- udržiavajú rytmickú presnosť a stabilné tempo pri hre
Dynamika a zvuková kontrola.	- používajú základné dynamické odtiene a kontrolovať kvalitu a vyrovnanosť úderov
Inštrumentár bicích nástrojov.	- poznajú základné bicie nástroje, ich rozdelenie, zvukové možnosti a žánrové využitie
Sólo a sprievodná/komorná hra.	- vedia interpretovať primeraný sólový part aj plniť sprievodnú funkciu
Súborová hra.	- spolupracujú s ostatnými hudobníkmi a primerane reagovať pri spoločnej hre

Samostatná interpretácia. Verejné vystúpenia.	- samostatne pripravia a interpretovať primerane náročnú skladbu alebo rytmický part - 1-krát v každom polroku sólovo vystúpia na verejnom podujatí

Odporúčaný notový materiál:

Tuzar, Josef: Etudy pro malý buben

Petr Šprunk, Jaroslav Šprunk: Všeobecný popis, notace, technika hry (škola)

Miloš Veselý: Škola hry na bicí nástroje (The Drumset Book)

Paul Schenzer: ROCK DRUMS

Libor Kubanek: Hra na biciu súpravu

Libor Kubanek: Etudy pre bicie a piano

Bohumil Zyka: Elementary play-along for drums

Úpravy ľudových a moderných piesní pre xylofón

Kiesant, Gunter: Der moderne Drummer

Hojný, Stanislav: Etudy pre xylofón

Wilcoxon, Charley: Modern Rudimental Solos

Jakouš, Rudolf: Etudy pro soupravu bicích nástrojů

Matušinský, Ján: Hráč bicích nástrojov v tanečnom orchestr

Výber primerane náročných sólových a súborových skladieb pre bicie nástroje a bicie súpravy rôznych hudobných štýlov a žánrov

II. stupeň štúdia základného štúdia

4.ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

1 h – komorná hra (skupinové vyučovanie – 9 žiakov), 1x týždenne

Ciele:

- zdokonaľovať správne používanie hracieho aparátu a techniku hry na bicích nástrojoch

- rozvíjať techniku hry zápästím a prstami, koordináciu pohybov a celkovú technickú istotu pri hre

- zdokonaľovať hru striedavých a opakovaných úderov a techniku tlakového vírenia

- rozvíjať zvukovú kvalitu, dynamickú vyrovnanosť a schopnosť používať široký dynamický rozsah

- schopnosť využívať zvukovo-farebné možnosti malého bubna, perkusií a bicej súpravy

- rozširovať poznatky o názvosloví, delení, ladení a žánrovom využití bicích nástrojov

- rozvíjať samostatnosť pri príprave a interpretácii náročnejšieho repertoáru

- zdokonaľovať interpretačné schopnosti v sólovej aj súborovej hre a rozvíjať vlastný hudobný prejav a tvorivosť

Obsah: Žiaci zdokonaľujú správne používanie hracieho aparátu a techniku hry na bicích nástrojoch. Rozvíjajú hru zápästím a prstami, koordináciu pohybov, techniku striedavých a opakovaných úderov a tlakové vírenie. Zdokonaľujú zvukovú kvalitu a dynamickú vyrovnanosť hry v širokom dynamickom rozsahu. Rozširujú si poznatky o názvosloví, delení, ladení a žánrovom využití bicích nástrojov a využívajú zvukovo-farebné možnosti malého bubna, perkusií a bicej súpravy. Rozvíjajú samostatnosť pri príprave a interpretácii náročnejšieho repertoáru a uplatňujú svoje schopnosti v sólovej aj súborovej hre.

4. ročník/II. stupeň štúdia

základného štúdia

OBSAH	ŽIACI
Hrací aparát a technika hry.	- správne používajú hrací aparát, ovládať hru zápästím a prstami a uplatňovať správne technické návyky pri hre

Úderová technika a vírenie. Dynamika a zvuková kvalita. Bicie nástroje a ich možnosti. Interpretácia repertoáru. Sólo a súborová hra. Verejné vystúpenia.	- hrať zvukovo a dynamicky vyrovnané striedavé a opakované údery a ovládať techniku tlakového vírenia - využívajú široký dynamický rozsah a kontrolovať kvalitu, intenzitu a zvukovú farbu tónu - poznajú názvoslovie, delenie, základy ladenia a žánrové využitie bicích nástrojov a využívať ich zvukovo-farebné možnosti - samostatne pripravujú a interpretujú primerane náročný repertoár s využitím získaných technických a hudobných zručností - uplatňujú svoje interpretačné schopnosti v sólovej aj súborovej hre a aktívne spolupracovať pri spoločnej interpretácií - 1-krát v každom polroku sólovo vystúpia na verejnom podujatí

Odporúčaný notový materiál:

Tuzar, Josef: Etudy pro malý buben

Petr Šprunk, Jaroslav Šprunk: Všeobecný popis, notace, technika hry (škola)

Miloš Veselý: Škola hry na bicí nástroje (The Drumset Book)

Paul Schenzer: ROCK DRUMS

Libor Kubanek: Hra na biciu súpravu

Libor Kubanek: Etudy pre bicie a piano

Bohumil Zyka: Elementary play-along for drums

Úpravy ľudových a moderných piesní pre xylofón

Kiesant, Gunter: Der moderne Drummer

Hojný, Stanislav: Etudy pre xylofón

Wilcoxon, Charley: Modern Rudimental Solos

Jakouš, Rudolf: Etudy pro soupravu bicích nástrojů

Matušinský, Ján: Hráč bicích nástrojov v tanečnom orchestr

Hudobná literatúra, ktorá je odporúčaná v učebných osnovách, slúži k základnej orientácii učiteľa a je možné variovať študijný materiál podľa pedagogických skúseností učiteľa a podľa individuálnych dispozícií žiaka.

Záverečná skúška:

Žiak interpretuje pred komisiou:

Hra na malom bubne – 2 kontrastné etudy s využitím paradiddlov, prírazov, akcentov a vírenia.

Hra na bicej súprave – rozkladové cvičenia – etuda vo štvrťovom alebo osminovom takte s ostinátnym použitím hi-hat, 1 ukážka bicieho sprievodu (beatový sprievod, slow-rock, swing, wals, shuffle, latino alebo funky).

Účinkuje na absolventskom koncerte ZUŠ. Výber skladieb na koncert určí triedny učiteľ.

Komorná hra pre študijne zameranie hra na bicích nástrojoch

1. časť, I. stupňa základného štúdia primárneho umeleckého vzdelania (ISCED 1B)

3. a 4. ročník

Počet hodín týždenne: 1 h týždenne (skupinové vyučovanie – 9 žiakov)

3. a 4. ročník prvej časti I. stupňa

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

OBSAH	ŽIACI
Spoločný zvukový a umelecký prejav. Hrací aparát. Interpretácia podľa gest určeného hráča. Flexibilná orientácia v notovom zápise.	- aplikujú doposiaľ získané teoretické a individuálne interpretačné kompetencie v KH - demonštrujú správne postavenie (sedenie) a kontrolujú pohybové činnosti hracieho aparátu počas interpretácie - flexibilne reagujú na gestá určeného hráča, rozumejú nástupnému gestu, gestu ukončenia skladby alebo frázy - reagujú adekvátnym tempom a dynamikou na gesto ukázané hráčom na začiatku skladby - dokáže sledovať svoj part a nastúpiť na

	určenom mieste v priebehu skladby - aplikujú hudobno-výrazové prostriedky (tempové, rytmické, dynamické, artikulačné, agogické) podľa notového zápisu
Jednohlasné, kánonické piesne a cvičenia. Spoločná artikulácia využitých hudobných prostriedkov.	- reprodukujú účelové cvičenia zamerané na súčasné vnímanie melodickej línie, spoločné frázovanie, tempo, zreteľnú artikuláciu rytmických hodnôt, dynamiku a artikuláciu
Spoločné rytmické a výrazové cítenie. Individuálne, neskôr v súhre precvičovanie technicky náročnejších miest v skladbe. Repetícia, prima volta, sekunda volta.	- reprodukujú krátke melodické a rytmické úseky po predhraní učiteľom - aplikujú v hre znamienka repetícia, prima volta, sekunda volta
Analýza študovaných hudobných skladieb.	- rozoznávajú základné znaky hudobných foriem, vedia určiť tempo, metrum a charakter študovaných skladieb
Rozvoj intonačnej predstavy a jednotnej intonácie.	- prispôsobujú sa intonačne a farebne spoluhráčom v priebehu skladby
Rozvíjanie schopnosti vyrovnávania zvukových možností rôznych hudobných nástrojov. Hudobná téma – rozoznávanie hlavnej myšlienky v interpretovanej skladbe. Elementárne chápanie hudobnej logiky v hudobných skladbách.	- rozumejú stavbe a frázovaniu interpretovanej skladby - uplatňujú v súhre logické frázovanie, určia hlavnú myšlienku, predohru, dohru, spomalenie, vrchol skladby v konkrétnych vybraných skladbách
Hudobná komunikácia (rozlišovanie sólových a sprievodných častí). Pravidelná, presná účasť na vyučovaní a smerovanie k vzájomnej úcte a tolerancií. Skupinové rozostavenie na pódiu.	- dynamicky sa prispôsobujú v dominantných a sprievodných úsekoch jednotlivých hlasov - uvedomujú si zodpovednosť za spoločnú interpretáciu hudobnej skladby - vedia zaujať svoje miesto v zoskupení na pódiu
Kultúra správania sa na koncertných podujatiach, formovanie estetického vkusu.	- demonštrujú zásady kultúrneho správania na koncertných podujatiach - vyjadrujú verbálne emocionálne zážitky vyvolané interpretáciou
Hudobná literatúra pre KH.	- interpretujú štýlovo a žánrovo rôznorodý repertoár
Nácvik repertoáru k rôznym významným príležitostiam (vianočný, veľkonočný repertoár,...). Striedanie sa hráčov jednotlivých hlasov v priebehu skladby za účelom plynulého čítania a orientácie v notovom zápise.	- aplikujú kreatívne metódy počas spoločnej interpretácie
Hra na ozvenu.	- reprodukujú krátke melodické alebo rytmické úseky

2. časť, I. stupňa základného štúdia nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 2B)

1., 2., 3. ročník

Počet hodín týždenne: 1 h týždenne (skupinové vyučovanie – 9 žiakov)

1., 2., 3. ročník druhej časti I. stupňa

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

OBSAH	ŽIACI
Hrací aparát. Melodický a rytmický kontrast Melodické ozdoby. Hra podľa gest určeného hráča. Štúdium jednotlivých partov po hlasoch, neskôr kombinovaním. Samostatná analýza notového materiálu svojho partu. Hudobno-výrazové prostriedky. Zdokonaľovanie spoločnej artikulácie využitých hudobných prostriedkov. Sonátová forma, suitový cyklus, viaccasťové hudobné skladby. Rozvoj melodickej, rytmickej a harmonickej predstavivosti. Interpretácia v súhre. Tvorba tónu. Rozvíjanie schopnosti plynule a zároveň s počúvaním ďalších hlasov viesť vlastnú melodickú líniu v dialógu so spoluhráčmi. Pohotové reagovanie nielen na notový zápis, ale aj na výrazové označenia v skladbe. Samostatné štúdium hudobného materiálu komornej hry. Delené skúšky. Hudobná literatúra pre komornú hru.	- vedome regulujú pohybové činnosti hracieho aparátu počas interpretácie - udržia rytmus a melodickú líniu vlastného partu počas súhry s inými hráčmi - artikulujú spoločne melodické ozdoby interpretovaných skladieb - súčasne reagujú na rytmické, dynamické a tempové zmeny počas skladby, pohotovo reagujú na nástupy a ukončenia na odlišných miestach v jednotlivých hlasoch - poznajú noty, prstoklady, hmaty vlastného partu - aplikujú v hre všetky tempové, rytmické, dynamické, artikulačné, agogické označenia zaznačené v notovom materiáli (decrescendo, ritardando, accelerando, con moto, animato, piu,...) - poznajú základné znaky a spôsob interpretácie sonátovej formy, suitového cyklu, viaccasťových hudobných skladieb - vnímajú interpretáciu v harmónii - demonštrujú spoločne v rámci súhry rovnaké chápanie frázovania, použitia dynamiky, výrazových, artikulačných prostriedkov a agogiky - dokážu sa doladiť a intonačne sa podriadiť zneniu ostatných nástrojov v KH - vnímajú interpretáciu ako celok, dokážu sa so spoluhráčmi navzájom počúvať - regulujú počas súhry intonačnú čistotu, farbu a kvalitu tónu - dokážu počas interpretácie sledovať notový zápis

Analýza hudobnej skladby. Počúvanie a poznávanie komorných skladieb rôznych hudobných žánrov a štýlov. Vyjadrovanie vlastných názorov o hudobnej skladbe, porovnávanie a hodnotenie vlastných interpretačných výkonov i iných. Nácvik reakcií na gestá určeného hráča pri precvičovaní tvorby spoločnej dynamiky na určenom melodickom úseku skladby. Precvičovanie reakcií spoluhráčov na tempové gestá určeného hráča skupiny počas jednoduchej skladby. Osvojovanie gestikulácie aj inými hráčmi komornej hry.	- aplikujú pri samostatnom nácviku zásady efektívneho cvičenia - majú prehľad o známych komorných skladbách - využívajú hudobnú terminológiu v diskusiách o hudobnej skladbe, dokážu porovnať a ohodnotiť vlastný interpretačný výkon i iných hráčov - demonštrujú cvičenia na pohotovú reakciu pri zmene tempa, dynamiky podľa gesta určeného hráča

Komorná hra pre študijne zameranie hra na bicích nástrojoch

II. stupeň základného štúdia umeleckého vzdelávania

4. ročník

Počet hodín týždenne: 1 h týždenne (skupinové vyučovanie – 9 žiakov)

3. ročník II. stupňa

OBSAH	ŽIACI
Technická flexibilita, intonačná čistota a tónová kultúra počas interpretácie v komornej hre. Tvorba tónu. Hudobno-výrazové prostriedky. Melodické a rytmické a kontrasty. Interpretačné špecifiká. Komorné skladby slovenských autorov a hudby 20. storočia. Individuálna príprava jednotlivých partov. Delené skúšky. Analýza hudobnej skladby.	- demonštrujú v rámci spoločnej interpretácie osvojenú technickú vyspelosť, tónovú kultúru, výrazovú stránku skladby, - reprodukujú hudobný materiál adekvátny interpretačnej vyspelosti všetkých hráčov komornej hry - regulujú čistotu intonácie a kvalitu tónu - prispôsobujú farbu tónu celkovému zneniu, precízne artikulujú používané technické spôsoby hry, spoločné frázovanie, stvárňovanie dynamických odtieňov, agogických prvkov a iných výrazových prostriedkov v rámci komornej hry - demonštrujú skladby s náročnejšími rytmickými a melodickými kontrastmi v jednotlivých hlasoch - uplatňujú v rámci spoločnej súhry osobité interpretačné prvky charakteristické pre rôzne hudobné štýly a žánre - majú prehľad o komornej tvorbe slovenských a zahraničných hudobných skladateľov - aplikujú zásady účelového a efektívneho pri samostatnom nácviku - analyzujú z notového zápisu partu tóninu,

Analýza interpretácie. Interpretačné znamienka. Vlastné predstavy. Hra z listu. Hra podľa gest určeného hráča. Skupinová interpretácia. Hudobná komunikácia. Kultúrne a interpretačné návyky pri prezentovaní sa na pódiu. Slovenská a svetová hudobná literatúra pre komornú hru. Orientácia v kultúrnom, a hlavne hudobnom živote	metrum, tempo, formálnu štruktúru, harmonickú sadzbu i využité výrazové prostriedky interpretovanej skladby - analyzujú samostatne notový zápis a hudobno-výrazové prostriedky nôt svojho partu - preukážu hudobnú gramotnosť a znalosť hudobnej terminológie v rámci komornej hry a v dialógoch o hudbe - dokážu v rámci sebareflexie porovnať, zdôvodniť a ohodnotiť interpretovanú komornú skladbu - uplatňujú v hre znamienka Da Capo al Fine, Prima volta, Alternativo I., tacet, a pod. - vyjadria vlastné predstavy na základe porozumenia interpretovanej skladbe - plynule interpretujú skladby na nižšom stupni náročnosti z listu - flexibilne reagujú na gestá vedúceho hráča určujúce tempo, dynamiku, výraz, nástupy a ukončenia aj v priebehu hudobnej skladby - podriaďujú vlastný technický prejav, interpretované výrazové prostriedky, agogiku, dynamiku celkovému zneniu - podriadia sa interpretačne v technickom prejave, intonácii, rytme, agogike, dynamike a celkovému prednesu v rámci komornej hry - dokážu plynule a zároveň s počúvaním ďalších hlasov viesť vlastnú melodickú líniu v dialógu so spoluhráčmi - interpretujú plynule a jednoliato v rámci hudobnej konverzácie hudobnú skladbu - aktívne ako interpreti alebo ako percipienti hudby sa zúčastňujú na koncertných vystúpeniach, majú prehľad o komorných dielach domácich i svetových hudobných skladateľov - preukážu hudobné kompetencie stať sa aktívnymi členmi amatérskych komorných zoskupení, súborov a orchestrov

Hra na dychových nástrojoch

Rámcové učebné plány

Učebný plán číslo	**5**							
Stupeň štúdia	I. stupeň základného štúdia							
Študijné zameranie	**Hra na sopránovej zobcovej flaute**							
Vek	Od 8 rokov, príp. 7							
Dĺžka štúdia	8 rokov							
Stupeň vzdelávania	**primárne umelecké vzdelávanie - 4 roky**				**nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie – 4 roky**			
Predmet:	Ročník:				Ročník:			
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)				(počet hodín týždenne)			
1. Hra na nástroji, Hra z listu	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
2. Komorná hra	-	-	1	1	1	1,5	1,5	1,5
3. Hudobná náuka	1	1	1	1	1,5	1,5	1,5	
Spolu:	**2,5**	**2,5**	**3,5**	**3,5**	**4**	**4,5**	**4,5**	**3**

Poznámka: Po získaní primárneho umeleckého vzdelania môže žiak pokračovať v štúdiu na nižšom sekundárnom stupni umeleckého vzdelávania zvoleným dychovým nástrojom podľa UP č. 13.

Učebný plán číslo	**10**							
Stupeň štúdia	Prvá časť I. stupňa základného štúdia							
Študijné zameranie	**Hra na harfe, priečnej flaute, saxofóne**							
Vek	Od 8 rokov, príp. 7							
Dĺžka štúdia	8 rokov							
Stupeň vzdelávania	**primárne umelecké vzdelávanie - 4 roky**				**nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie – 4 roky**			
Predmet:	Ročník:				Ročník:			
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)				(počet hodín týždenne)			
1. Hra na nástroji, Hra z listu	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
2. Komorná hra	-	-	1	1	1	1	1	1

3. Hudobná náuka	1	1	1	1		1	1	1	
Spolu	**2,5**	**2,5**	**3,5**	**3,5**		**3,5**	**3,5**	**3,5**	**2,5**

Poznámky k UP č. 11 – 15 a 17: Podľa UP č. 11, 12, 13, 14, 15, 17 pokračuje žiak v štúdiu po získaní primárneho umeleckého vzdelania hrou na zvolenom hudobnom nástroji alebo štúdiom v príslušnom študijnom zameraní. Hudobnú náuku ukončí v 3. ročníku nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávaní.

Učebný plán číslo	**13**			
Stupeň štúdia	Druhá časť I. stupňa základného štúdia			
Študijné zameranie	**Hra na priečnej flaute, saxofóne**			
Vek	Od 11 rokov, príp. 10 rokov			
Dĺžka štúdia	4 roky			
Stupeň vzdelávania	**Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie - 4 roky**			
Predmet:	Ročník:			
	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)			
1. Hra na nástroji, Hra z listu	1,5	1,5	1,5	1,5
2. Komorná hra	-	-	1	1
3. Hudobná náuka	1,5	1,5	1,5	1,5
Spolu	**3**	**3**	**4**	**4**

Poznámka: Komornú hru je možné zaradiť v 1. a 2. ročníku v rámci voliteľných vyučovacích predmetov.

Učebný plán číslo	**20**			
Stupeň štúdia	II. stupeň základného štúdia			
Študijné zameranie	**Hra na dychových nástrojoch**			
Vek	Od 15 rokov, príp. 14			
Dĺžka štúdia	4 roky			
Stupeň vzdelávania	**Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie - 4 roky**			
Predmet:	Ročník:			
	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)			
1. Hra na nástroji, Hra z listu	1,5	1,5	1,5	1,5
2b. Komorná hra	1	1	1	1

3. Hudobná náuka*)	1,5 1,5 1,5 1,5
Spolu	**4 4 4 4**

*) HN je povinný vyučovací predmet pre žiakov, ktorí neabsolvovali I. stupeň základného štúdia hudobného odboru, a to 1 h týždenne v skupinovom vyučovaní – splnené.

Charakteristika zamerania – hra na sopránovej zobcovej flaute

Zobcová flauta patrí medzi hudobné nástroje s bohatou históriou. Pre deti znamená jednu z prvých možnosti stretnutia sa s hudbou. Hlavným cieľom tohto predmetu je rozvoj sluchovej predstavivosti a schopnosti vyjadrenia sa hudobnou formou. Deti od útleho veku sa zoznamujú s flautou cez rôzne ľudové piesne, krátke skladbičky, neskôr sa prepracúvajú k zložitejším kompozíciám od baroka až k hudbe 20. storočia. Mnohí žiaci však po niekoľkých rokoch prechádzajú na iný dychový nástroj. V posledných rokoch sa však dostalo zobcovej flaute veľkej obľube, organizujú sa rôzne workshopy, semináre, ktoré sú zamerané výlučne na zobcovú flautu. Keďže daný nástroj má odlišnú techniku tvorenia tónu, artikulácie, prstovej techniky či frázovania, predmet hra na zobcovej flaute bol zaradený medzi ostatné študijné programy i na konzervatóriách. K zobcovej flaute neodmysliteľne patrí hra v komorných a ansámblových súboroch. Tento hudobný nástroj sa využíva aj ako podporná liečba pri alergických či astmatických poruchách, pretože veľmi dobre pôsobí na dychovú sústavu detí. Po ekonomickej stránke patrí tento nástroj k cenovo najdostupnejším.

Ciele zamerania

Zvolené študijné zameranie má poskytovať žiakom základné hudobné vzdelanie v oblasti hry na dychovom nástroji. Vychovávať aktívnych hudobníkov, pre ktorých má byť hudba prostriedkom kvalitatívne vyššej životnej úrovne (praktický interpret v umeleckej oblasti). Keďže I. a následne II. stupeň základného vzdelávania spravidla ukončuje umelecké vzdelanie žiaka na ZUŠ (ďalšou možnosťou je štúdium pre dospelých, prípadne štúdium na konzervatóriu), žiak by mal byť vybavený takými hudobnými kompetenciami, ktoré vedú k samostatnosti a uvedomelosti pri technickom nácviku danej skladby a jej interpretácie. Aby sme dosiahli tieto ciele, treba rozvíjať najmä:

- základné remeselné zvládnutie hry na nástroji (správne reberno-bránicové dýchanie, tvorba tónu s výraznou dychovou oporou, pevnosť a flexibilita nátisku, intonácia, rytmická a technická istota)

- kvalitu tónu, kultiváciu nasadenia, cit pre stavbu hudobnej fráze, dynamiku a agogiku

- schopnosť súhry s inými hudobnými nástrojmi (komorná hra)

- poznať zvukové a farebné možnosti nástroja, jeho technické parametre, poznať princípy ochrany a údržby nástroja

- hra z listu, improvizáciu a transponovanie do iných kľúčov

- samostatnosť, uvedomelosť pri riešení technickej a obsahovej záležitosti diela

- hudobnú predstavivosť, fantáziu, hudobnú pamäť, orientáciu v hudobných formách, štýloch a žánroch

- vlastný názor na interpretáciu skladieb rôznych štýlových období a žánrov

- orientáciu žiaka

- absolventa na amatérsku hudobnú prax, alebo ďalšie štúdium na konzervatóriu, vysokej škole umeleckého či pedagogického zamerania

Univerzálnym cieľom a zároveň metódou vyučovania hry na zobcovej flaute je dychová technika, t.j. postupovať smerom k pestovaniu schopnosti rozlišovať bránicové, hrudníkové, prípadne klavikulárne dýchanie. Nemenej dôležité je trénovať prácu rúk, pozíciu hlavy, ktoré umožňujú slobodnejšie dýchanie. Akcent treba klásť na prácu prstov. Je potrebné upozorňovať žiaka na správne zakrývanie dierok, na prácu jazyka a na posadenie zobca medzi pery bez toho, aby sa dotýkal zubov. Technicko-výrazová stránka výučby hry na zobcovej flaute tkvie v rozvíjaní zmyslu pre sebadisciplínu, rytmus, intonáciu, frázovanie, artikuláciu, súhru v duete, triu a pod. Ansámblové hranie vedie žiaka aj k schopnosti harmonicky myslieť a predvídať hudobné situácie. Učiteľ sa môže oprieť o dostupnú literatúru, predovšetkým barokovú, nechýbajú však ani kompozičné didaktické iniciatívy súčasných skladateľov, prípadne pedagógov.

Príprava ku hre na nástroji – prípravné štúdium A, B

Prípravné štúdium – hra na sopránovej zobcovej flaute

Počet hodín týždenne: 0,5 h týždenne (individuálne vyučovanie)

Ciele:

- poskytnúť žiakovi vhodnú motiváciu pri vytváraní jeho vzťahu k hudbe a k hudobnému nástroju

- oboznámiť ho s možnosťami nástroja, s jeho stavbou, vypestovať v ňom základné hygienické návyky pri udržiavaní nástroja

- dbať na kultiváciu základných fyziologických návykov a úkonov – postoj, držanie nástroja, nasadenie, bránicové dýchanie, tvorba tónu

- rozvíjať v žiakovi hudobnú predstavivosť a zmysel pre disciplínu v oblasti rytmického cítenia a frázovania

- postupne upozorňovať na intonačné zákonitosti a na schopnosti sebakontroly

Obsah: Rytmika – zautomatizovať kontakt žiaka na základné metro-rytmické prvky (nota a pomlčka celá, polová, štvrťová, metrické predpisy 4/4, 2/4, 3/4). Hmatovo obsiahnuť tóny v rozpätí oktávy d1 – d2, začať tónom h1.

PŠ A, PŠB

OBSAH	ŽIACI
Správny postoj, držanie nástroja. Základy tvorby tónu. Rebrovo-bránicové dýchanie, nasadzovanie. Hudobno-teoretické poznatky v súlade s obsahom PHV. Hra v rozsahu g1 – d2. Rozvíjanie melodicko-rytmického cítenia hravou formou (rytmizácia a melodizácia riekaniek). Hra krátkych rytmických a melodicko-rytmických motívov imitáciou. Verejné vystúpenia.	- zvládnu základné zásady dýchania - poznajú základy postoja a držania flauty, tvorby tónu, nasadzovania - vedia správne zostaviť flautu - zahrajú jednoduchú melódiu (pieseň) podľa sluchu - zahrajú jednoduchú skladbičku sólo alebo so sprievodom harmonického nástroja z nôt a spamäti - 1-krát za polrok vystúpia na verejnom koncerte

Notový materiál – voliť a prispôsobiť podľa individuálnych dispozícií žiaka.

Hudobná literatúra, ktorá je odporúčaná v týchto učebných osnovách slúži k základnej orientácií učiteľa a je možné variovať študijný materiál podľa pedagogických skúseností vyučujúceho a podľa individuálnych schopností žiaka.

Odporúčaný notový materiál:

J. Žižlavský: Škola hry na sopránovú zobcovú flautu

L. Daniel: Škola hry na sopránovú zobcovú flautu - 1.diel (vybrané lekcie)

V. Žilka: Veselé pískanie, zdravé dýchanie; Veselé pískanie, zdravé dýchanie – Malá škola hry na sopránovú zobcovú flautu

Kamil Šebek: Škola hry na sopránovú zobcovú flautu, My sme malí muzikanti

Klement Miloslav: Škola hry pre sopránovú zobcovú flautu, Prednesová časť

Gruber Rudolf: Rozfúkaj sa píšťalôčka

Churáček Jiří: S flétničkou na koncert

Hodinová Romana: S flétničkou za písničkou

Hlavatá Iveta: Zabavme sa s píšťalôčkou, pesničkami aj farbičkou

J. a E. Kvapilovi: Flautoškola 1

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia – *Zvládnutie interpretačných a hudobno-teoretických cieľov daných vyššie na primeranej úrovni. Ďalej interpretovať 2 – 3 cvičenia, piesne, skladbičky rozličného charakteru s aplikáciou zvládnutých zručností určených pre Prípravné štúdium v tomto predmete. Hra spamäti nie je podmienkou.*

I. stupeň základného štúdia 1. časť

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

1. ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

Ciele:

- pestovať v žiakovi lásku k hudbe a k nástroju

- permanentne pestovať a zároveň prehlbovať správne fyziologické návyky (držanie nástroja, prstov, bránicové dýchanie, nasadenie a výslovnosť – artikulácia), čo by malo viesť k postupnému zvyšovaniu kvality tónu

- dbať na správnu znelosť a intonáciu jednotlivých tónov

- naučiť sa hrať tenuto a legato

- rozvíjať zmysel pre pravidelný rytmus

Obsah: Osvojiť základné zručnosti: uvoľnený postoj a držanie nástroja, zrozumiteľné nasadzovanie, trénovať bránicové dýchanie, zväčšovať kapacitu dychu, zvyšovať kvalitu tónu, pestovať zmysel pre metro-rytmiku, dbať na čistú intonáciu, vysvetliť a uviesť do praxe bodkovaný rytmus, prvok osminové noty (pomlčky), stupnice hrať zo školy L. Daniela.

1. ročník prvej časti I. stupňa

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

OBSAH	ŽIACI
Upevňovanie základných návykov a zručnosti (rebrovo-bránicové dýchanie, držanie nástroja, postoj, tvorba kultivovaného plného a čistého tónu).	- poznajú nástroj, zvládajú zloženie a rozloženie nástroja a základnú údržbu nástroja - majú osvojené základné návyky pri hre na nástroji (postoj, držanie nástroja, základy rebrovo-bránicové dýchanie)
Rozširovanie hmatového záberu do ambitu c1 – a2. Hra v celých, polových, štvrťových a osminových hodnotách. Hra tenuto a legato.	- v rámci artikulácie ovládajú hru tenuto a legato - rozlišujú hru piano a forte
Správne nasadenie tónu. Artikulácia – ukončovanie fráz. Stupnice C, G, D, F a malý rozklad akordu. Čítanie notového zápisu a aplikácia teoretických poznatkov, nadobudnutých v predmete HN primerane k špecifikám nástroja. Rozvoj melodicko-rytmického cítenia podľa sluchu.	- samostatne zahrajú niekoľko cvičení z prebranej látky (L. Daniel – 1. diel) - interpretujú skladby v primeranom duete (Daniel, Klement) a samostatne zahrajú 1 alebo 2 skladbičky s klavírnym sprievodom

Hra krátkych melodicko-rytmických motívov imitáciou. Transpozícia motívov podľa sluchu. Rytmická a intonačná sebakontrola žiaka. Verejné vystúpenia.	- 1-krát v každom polroku sólovo vystúpia na verejnom podujatí

Odporúčaný notový materiál:

Miloslav Klement: Škola hry pre sopránovú zobcovú flautu – výber

Daniel Ladislav: Škola hry pre sopránovú zobcovú flautu (1. diel)

Kamil Šebek: Škola hry na sopránovú zobcovú flautu

Kamil Šebek: My sme malí muzikanti

Miroslav Hošek: Zábavné etudy – výber

Ikov Kopáčik: Hravé prsty – výber

Klement Miloslav: Prednesová časť zo školy hry pre sopránovú zobcovú flautu

Rudolf Gruber: Rozfúkaj sa píšťalôčka

Rudolf Gruber: 50 ľudových piesní pre 2 – 3 sopránové zobcové flauty

Rudolf Gruber: Snadná dueta

Kol: Chrestomatija dľa flejty – album prednesových skladieb

Najkrajšie prednesy pre sopránovú zobcovú flautu

Iveta Hlavatá: Zabavme sa s píšťalôčkou, pesničkami aj farbičkou

László Czidra: Blockflotenmusic pre začiatočníkov

J. a E. Kvapilovi: Flautoškola 1

2. ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

Ciele:

- upevňovať vzťah k hudbe, k nástroju a hudobnej interpretácii poukazovaním na vhodné vzory

- neustále kontrolovať správne návyky a dbať o ich zautomatizovanie. (držanie nástroja, prstov, bránicové dýchanie, nasadenie a výslovnosť(artikulácia)

- zdokonaľovať prstovú techniku, pestovať kvalitu a znelosť jednotlivých tónov

- naďalej rozvíjať zmysel pre rytmus a intonáciu

- naučiť sa hrať staccato a portamento

Obsah: Nácvik elementárnych úkonov (rytmus, intonácia, tvorba tónu), postupne viesť smerom k výrazovosti prednesu a tým pestovať estetické cítenie žiaka, jeho hudobnícky intelekt. Zaviesť nácvik šestnástinovej rytmickej hodnoty (noty – pomlčky) v rámci základných metrických predpisov (2/4, 3/4, 4/4). Zavádzať tónový rozsah do úrovne c1 - c 3. Venovať pozornosť štúdiu stupníc do 2 predznamenaní (F, B, C, G, D dur, d, g, a, e, h mol). Zaviesť nácvik rozloženého tonického kvintakordu.

2. ročník prvej časti I. stupňa

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

OBSAH	ŽIACI
Zloženie, rozloženie nástroja a jeho údržba. Prehlbovanie a fixovanie rebrovo-bránicového dýchania. Práca na zdokonaľovaní kvality tónu a prstovej techniky. Rôzne spôsoby artikulácie (tenuto, legato, staccato). Hmatový ambitus v rozsahu od c1 - c3. Čítanie notového zápisu a aplikácia teoretických poznatkov, nadobudnutých v predmete hudobná náuka primerane k špecifikám nástroja. Rozvoj melodicko-rytmického cítenia. Stupnice. Akordy. Rozširovanie dynamickej škály piano – forte podľa individuálnych schopnosti žiaka. Pestovanie estetického cítenia (tvorba kultivovaného plného a čistého tónu). Hra motívov a melodických fráz podľa sluchu. Hra spamäti. Jednoduché skladby so sprievodom klavíra, príp. v komornom zoskupení. Verejné vystúpenia.	- ovládajú zloženie a rozloženie nástroja, základnú údržbu - pracujú na správnych návykoch pri hre na nástroji (postoj, držanie nástroja, základy rebrovo-bránicového dýchania) - interpretujú jednoduché rytmické útvary – hra v základných rytmických hodnotách (celé, polové, štvrťové, osminové noty a pomlčky) - používajú nové hodnoty nôt: štvrťová nota s bodkou, polová nota s bodkou, v rámci základných metrických predpisov (2/4, 3/4, 4/4) - rozpoznávajú nové hudobné tvary v 3/8 metre a alla breve - ovládajú hru stupníc dur a mol do 2 predznamenaní - zahrajú akordy T5 s rozloženým T5 v tenute, legate - rozlišujú širšiu dynamickú škálu piano – forte podľa individuálnych schopností žiaka - hrajú jednoduché piesne v miernejších tempách - zahrajú jednoduchú pieseň spamäti - hrajú jednoduché skladby so sprievodom klavíra, príp. v komornom zoskupení - 1-krát v každom polroku sólovo vystúpia na verejnom podujatí

Odporúčaný notový materiál:

Miloslav Klement: výber

Ladislav Daniel: Škola hry pre sopránovú zobcovú flautu (2. diel)

Miroslav Hošek: Zábavné etudy – výber

Ikov Kopáčik: výber

Miloslav Klement: Prednesová časť zo školy hry pre sopránovú zob. flautu

1 + 1 – 24 piesní a tancov z Vietorisovho kódexu a Pestrého zborníka pre zobcovú flautu a gitaru

Wolfgang Amadeus Mozart: Kouzelná flétna – 60 skladeb s doprovodem klavíru

Gabriela Kiráľova: Deniskine spomienky

Najkrajšie prednesy pre sopránovú zobcovú flautu

Ján Melkovič: Čačky, hračky – pre zobcovú flautu a klavír

Ján Melkovič: Čo je čo – duetá pre zobcové flauty a klavír

Bohuslav Sedláček: The best of classic

Oldřich Blaha: Album populárnych skladieb pre zobcovú flautu a klavír

Ladislav Daniel: Zborník skladbičiek starých majstrov

Ján Ždeňek Bartoš: 10 skladieb pre 3 zobcové flauty

J. a E. Kvapilovi: Flautoškola 2

3.ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

1 h – komorná hra (skupinové vyučovanie – 9 žiakov), 1x týždenne

Ciele:

- motivovať žiaka k verejným vystúpeniam, prípadne k súťažiam a tým mu poskytnúť priestor na sebarealizáciu

- naďalej kontrolovať zautomatizovanie správnych postojov a návykov

- poukazovať na zmysel hudobnej interpretácie odhaľovaním krásy hudobného diela

- dbať o správne cvičenie žiaka

- hovoriť o tréme ako súčasti hudobnej interpretácie a zároveň viesť žiaka k snahe o jej maximálne odblokovanie cez zodpovednú prípravu a zážitok z hudobného diela

- pracovať v oblasti dynamiky a agogiky

Obsah: Nácvik ornamentiky v hraných skladbách. V oblasti metro-rytmiky vysvetliť a nacvičovať prvok ligatúry. Oboznámiť žiaka so základnými dynamickými a tempovými predpismi. Rozširovať tónový ambitus do úrovne c1 - d3. Pokračovať v nácviku vibráta. Stupnice do 3# a 3 b, dur aj mol, tonický kvintakord aj s jeho obratmi.

3. ročník prvej časti I. stupňa

OBSAH	ŽIACI
Hygiena nástroja. Základné návyky pri hre na nástroj. Rozvíjanie schopností v oblasti agogiky. Rôzne spôsoby artikulácie tenuto, legato, staccato. Základy ornamentiky. Rozširovanie tónového ambitu v rozsahu c 1 – d 3. Stupnice dur a mol do 3 predznamenaní. Čistota spojov. Rozvíjanie schopnosti hry z listu. Čítanie notového zápisu a aplikácia teoretických poznatkov, nadobudnutých v predmete HN primerane k špecifikám nástroja. Tonový ambitus od a2 po es3 . Zvládnutie sólových aj komorných skladieb rôznych štýlových období. Rozpoznávanie intervalov sluchom. Rozlišovanie jednotlivých tém v ľudových piesňach a malých piesňových formách. Transpozícia ľudových piesní podľa sluchu. Hra v rámci párnych a nepárnych štvrťových a osminových taktov s dôrazom na správne metrické cítenie a prízvuky. Verejné vystúpenia.	- praktizujú zloženie a rozloženie nástroja, základnú údržbu - ovládajú správne základné návyky pri hre na nástroji (postoj, držanie nástroja, základy rebrovo-bránicového dýchania) - ovládajú rôzne spôsoby artikulácie tenuto, legato, staccato - používajú základnú ornamentiku - hrajú v rozsahu c 1 – d 3 - ovládajú hru stupníc dur a mol do 3 predznamenaní - zahrajú akordy T5, D7, zm.7, tenuto, legato - pri technických cvičeniach dbajú na čistotu spojov v pomalších aj rýchlejších tempách - ovládajú základné rytmické útvary – hra v základných rytmických hodnotách (celé, polové, štvrťové, osminové noty a pomlčky) - používajú novú rytmickú hodnotu – šestnástinovú notu aj pomlčku v rámci základných metrických predpisov (2/4, 3/4, 4/4) - používajú nové rytmické prvky – synkopa, bodkovaný rytmus (hra v polových, štvrťových, osminových notách a pomlčkách) - dodržujú vedenie jednoduchej melodickej línie – frázovanie - pri melodických frázach používajú správnu dychovú techniku - rozlišujú základné dynamické rozdiely piano, mezzoforte, forte - samostatne zahrajú 1 alebo 2 prednesové skladby s klavírnym sprievodom - 1-krát v každom polroku sólovo vystúpia na verejnom podujatí

Odporúčaný notový materiál:

Miloslav Klement: výber

Ladislav Daniel: Škola hry pre sopránovú zobcovú flautu (3. diel)

Ikov Kopáčik: výber

Hošek Miroslav: Zábavné etudy (výber)

Cerha Vlastimil: Štúdie pre sopránovú zobcovú flautu – 1. diel (výber)

Olejník Jan: Melodické ozdoby – štúdie pre sopránovú a altovú zobcovú flautu -výber

Pepusch, Johann Christoph: 6 sonát pre sopránovú zobcovú flautu a klavír (Peters, Leipzig)

Loeillet, Jacques: 6 sonát pre sopránovú zobcovú flautu bez sprievodu (op.4, Musica Rara)

Melkovič Ján: Čačky, hračky – pre zob. flautu a klavír

Melkovič Ján: Čo je čo – duetá pre zobcové flauty a klavír

Igor Dibák: Kvatina pre zob. flautu a klavír (shf)

Juraj Hatrík: Tance detí - pre zob. flautu a klavír (shf)

Duá starých majstrov – pre 2 zobcové flauty, v úprave Ľubomíra Onačila (shf)

Gastoldi, Giovanna, G: Renesančné tance pre 2 zobcové flauty a gitaru (Musica – Budapest)

J. a E. Kvapilovi: Flautoškola 2

4.ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

1 h – komorná hra (skupinové vyučovanie – 9 žiakov), 1x týždenne

Ciele:

- v rozvoji muzikality pestovať v žiakovi zmysel pre rozlišovanie hudobných štýlov

- postupne oboznamovať žiaka s klenotmi literatúry pre sopránovú prípadne sopranínovú zobcovú flautu (aj s rôznymi nahrávkami)

- naďalej pracovať na správnej interpretácií daného štýlového obdobia a tým aj skladby

- neustále kontrolovať správne návyky a prípadne ich aj korigovať

- naďalej viesť žiaka k správnemu s samostatnému cvičeniu

Obsah: Zdokonaľovanie hry melodických ozdôb v hraných skladbách. Rozvíjanie prstovej techniky v celom rozsahu nástroja. Upevňovanie metro-rytmického cítenia a rytmickej predstavivosti na podklade základných rytmických hodnôt. Stupnice do 4 # a 4b dur aj mol, T5 aj s jeho obratmi.

4. ročník prvej časti I. stupňa

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

OBSAH	ŽIACI

Dotváranie hry výrazovými prostriedkami: rôzne spôsoby artikulácie (tenuto, legato, portamento, staccato). Zdokonaľovanie hráčskej techniky (prstová, dychová technika). Hmatový ambitus v rozsahu od c1 po es3. Zdokonaľovanie hry melodických ozdôb (príraz zhora, príraz zdola, nátril, mordent, trilok). Obohatenie techniky hry o škálu pomocných hmatov. Čítanie notového zápisu a aplikácia teoretických poznatkov, nadobudnutých v predmete hudobná náuka primerane k špecifikám nástroja. Stupnice do 4 predznamenaní dur aj mol (harmonický aj melodický variant) s rozložením T5 aj D7 a zm7. Základné dynamické rozdiely s prihliadnutím na intonáciu. Upevňovanie rytmického cítenia rozlišovaním párneho a nepárneho metra a akcentov. Tvorba kultivovaného plného a čistého tónu. Rozlišovanie výrazových prostriedkov hudby pri hre prednesov rôznych štýlových období. Verejné vystúpenia.	- ovládajú rôzne spôsoby artikulácie tenuto, legato, staccato, portamento - používajú nový prvok z oblasti metro-rytmiky – ligatúra - využívajú hmatový ambit v rozsahu od c1 - es3 - v rámci technických cvičení a jednoduchých barokových skladieb začínajú využívať melodické ozdoby (príraz zhora, príraz zdola, nátril, mordent, trilok), pomocné hmaty - hrajú z listu na úrovni 3. ročníka (Kopáčik, Hošek, Daniel 3. diel – ľahšie etudy a cvičenia) - ovládajú hru stupníc dur a mol do 4 predznamenaní - zahrajú akordy T5, D7 ,zm7 + obraty v tenute, legate, staccate - rozlišujú základné dynamické rozdiely piano, mezzoforte, forte s prihliadnutím na intonáciu - poznajú jednoduché piesňové formy, vedia rozlíšiť jednotlivé témy (vhodná je hra ľudových piesní) - hrajú v rámci štvrťových a osminových taktov s prihliadnutím na správne metrické cítenie (pochopenie prízvuku na ťažkej dobe) - zahrajú náročnejšiu skladbu so sprievodom klavíra alebo v komornom zoskupení - 1-krát v každom polroku sólovo vystúpia na verejnom podujatí

Odporúčaný notový materiál:

J. B. Arban: 100 elementárnych etud (výber)

W. Wurm: 45 ľahkých etud (výber)

T. Čančik: 42 etud pre sopránovú zobcovú flautu (výber

Jan Olejník: Melodické ozdoby – štúdie pre sopránovú a altovú zobcovú flautu

Dušan Martinček: 13 malých cvičení pre sopránovú zobcovú flautu – výber

J. Nykl : 32 etud pre sopránovú zobcovú flautu – výber

S. Balasanjan: 25 ľahkých etud – výber

F. M. Veracini: Sonata terza (1. a 2. časť)

F. M. Veracini: Sonata prima (Largo, Allegro)

H. G. Mareck: Sonatine (Allegro, Larghetto, Vivace)

J. Ch. Pepusch: Sonata C dur (Adagio, Allegro)

G. Ph. Telemann: Pastorale

N. Baklanova: Sonáta

R. R. Klein: Koncert C dur

Záverečná skúška:

Žiak vykoná absolventskú skúšku, ktorá pozostáva z interpretácie: 1 alebo 2 durových či molových stupníc s príslušnými akordami, 2 až 3 cvičenia alebo výrazových etud rôzneho charakteru, 1 až 2 prednesových skladieb rôzneho charakteru a štýlového obdobia.

Žiak účinkuje na absolventskom koncerte ZUŠ. Výber skladieb určí triedny učiteľ nástroja.

I. stupeň základného štúdia 2. časť

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

1.ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

1 h – komorná hra (skupinové vyučovanie – 9 žiakov), 1x týždenne

Ciele:

- upevniť správne držanie nástroja a telesný postoj

- rozvíjať správne dýchanie a tvorbu tónu

- zdokonaliť základnú prstovú techniku

- rozvíjať rytmické cítenie a intonačnú istotu

- viesť žiaka k samostatnej a sústredenej hre

- rozvíjať pozitívny vzťah k hudbe a nástroju

- hra z listu, rozvoj hry spamäti

Obsah: Upevňovanie správneho dychu a nasadzovania tónu, rozšírenie rozsahu nástroja v primeranom rozsahu, základná prstová technika pravej a ľavej ruky, hra jednoduchých stupnicových a technických cvičení, rytmické hodnoty vrátane osminových nôt a pomlčiek, takty 2/4, 3/4, 4/4, základná dynamika a tempové rozdiely, hra jednoduchých piesní a skladieb primeranej obtiažnosti, hra z nôt a krátke skladby spamäti, elementárna súhra s pedagógom alebo v komornom zoskupení, elementárna koncertná disciplína.

1. ročník druhej časti I. stupňa

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

OBSAH	ŽIACI
Upevňovanie základných návykov a zručností (dýchanie reberno-bránicové, držanie nástroja, postoj, tvorba kultivovaného plného a čistého tónu). Zväčšovanie dychovej kapacity pľúc.	- upevňovať základné návyky pri hre na nástroji (postoj, držanie nástroja a dychovú techniku)
Upevňovanie metro-rytmického cítenia na podklade všetkých rytmických hodnôt. Rytmická sebakontrola žiaka pri hre bodkovaného a synkopického rytmu	- poznať a využívať všetky rytmické hodnoty, hrať hmaty c1-d3
Hra jednoduchých melodických ozdôb.	- uplatňovať hru melodických ozdôb - využívať všetky typy artikulácie (tenuto, legato, staccato, non legato, portamento)
Hra v komornom súbore.	- hrať skladby rôzneho tempového a rytmického zadania
Rozsah nástroja c1 – d. Hra stupníc do 5 predznamenaní T5 + obraty. Verejné vystúpenie.	- hrať hmaty c1 - d3 - hrať stupnice do 5 predznamenaní T5 + obraty - 1-krát v každom polroku sólovo vystúpia na verejnom podujatí

Odporúčaný notový materiál:

M. Hošek: Zábavné etudy

J.a E. Kvapilovi: Flautoškola III.diel

4 prednesové skladby rôzneho charakteru

2.ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

1 h – komorná hra (skupinové vyučovanie – 9 žiakov), 1x týždenne

Ciele:

- upevniť správne dychové a postojové návyky pri hre

- rozvíjať intonačnú istotu a kvalitu tónu

- zdokonaliť prstovú techniku v rozšírenom rozsahu

- rozvíjať rytmickú presnosť a plynulosť hry

- viesť žiaka k samostatnej príprave skladby

- rozvíjať hudobný výraz a kultúru prejavu

Obsah: Upevňovanie správneho dýchania a tvorby tónu, rozšírenie tónového rozsahu nástroja, zdokonalenie prstovej techniky oboch rúk, stupnicové a technické cvičenia primeranej náročnosti, rytmické hodnoty vrátane osminových a šestnástinových nôt, takty 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8, základné dynamické a tempové označenia, hra jednoduchých skladieb rôznych charakterov, hra z nôt a krátke skladby spamäti, elementárna súhra v dvojiciach alebo skupine, elementárna koncertná disciplína.

2. ročník druhej časti I. stupňa

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

OBSAH	ŽIACI
Prehlbovanie a fixovanie reberno-bránicového dýchania. Rozvíjanie hry z listu. V hre prispôsobiť všetky položky (intonácia, výraz, dynamika, rytmus). Využívanie ornamentiky vzhľadom na zvolený typ nástroja. Uplatňovanie celého zvládnutého rozsahu nástroja. Zvládnutie náročnejších sólových aj komorných skladieb. Hra v komornom zoskupení. Zdokonaľovanie rytmickej súhry a intonácie pri KH. Stupnice, akordy a obraty. Práca s notačným programom Sibelius, Musescore. Hra všetkých dur a mol stupníc s príslušnými akordmi a obratmi. Verejné vystúpenia.	- využívať celý register nástroja - využívať všetky položky (intonácia, výraz, dynamika, rytmus) - klásť väčší dôraz na výrazovosť hry zahrať z listu jednoduchšie skladby, resp. piesne - orientovať sa v štýlových obdobiach - využívať dynamické kontrasty v rámci možností nástroja - hrať v komornom telese - hrať v komornom telese - hrať všetky dur a mol stupnice i T5, D7, zm7, obraty - 1-krát v každom polroku sólovo vystúpia na verejnom podujatí

Odporúčaný notový materiál:

J. a E. Kvapilovi: Flautoškola III.diel

T. Čančík: 24 etúd

4 prednesové skladby rôzneho charakteru

3.ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

1 h – komorná hra (skupinové vyučovanie – 9 žiakov), 1x týždenne

Ciele:

- upevňovať techniku hry a správne návyky pri hre na zobcovej flaute
- prehlbovať dychovú techniku, tvorbu tónu, intonáciu a artikuláciu
- zvyšovať technickú pohotovosť a rytmickú presnosť pri hre
- rozširovať využívanie dynamických a výrazových prostriedkov
- podporovať zvukovú predstavivosť, hudobnú imagináciu a tvorivé vyjadrenie
- obohacovať repertoár o skladby rôznych štýlových období a žánrov
- posilňovať samostatnosť pri interpretácii a príprave skladieb
- upevňovať schopnosť spolupráce a súhry v komornej a súborovej hre
- prehlbovať orientáciu v notovom zápise

Obsah: Žiaci prehlbujú správne dýchacie návyky, techniku tvorby tónu, prstovú techniku a artikuláciu pri hre na sopránovej zobcovej flaute. Upevňujú intonačnú a rytmickú presnosť, zdokonaľujú frázovanie a využívanie dynamických a výrazových prostriedkov. Osvojujú si hru durových a molových stupníc, príslušných akordov a základnej ornamentiky. Rozširujú schopnosť hry z listu, samostatnej prípravy a interpretácie skladieb rôznych štýlov a uplatňujú získané zručnosti v komornej a súborovej hre.

3. ročník druhej časti I. stupňa

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

OBSAH	ŽIACI
Dychová technika a tvorba tónu.	- vedia vedome používať rebrovo-bránicové dýchanie, kontrolovať dych a vytvárať kultivovaný, plný a kvalitný tón
Technika hry a prstová pohotovosť.	- ovládajú primerane náročnú prstovú techniku a koordináciu pri hre v celom využívanom rozsahu nástroja
Artikulácia a frázovanie.	- používajú artikuláciu jazykom, legato a staccato, správne frázovať a prispôsobiť spôsob hry charakteru skladby
Intonácia, rytmus a tónový rozsah.	- dbajú na intonačnú čistotu, rytmickú presnosť a stabilné tempo
Hudobná orientácia.	- čítajú notový zápis a využívajú poznatky získané v predmete hudobná náuka
Stupnice a akordy.	- zahrajú durové a molové stupnice primeraného rozsahu a príslušné akordy a harmonické postupy
Ornamentika.	- používajú základné melodické ozdoby

Dynamika a hudobný výraz. Hra z listu. Samostatná interpretácia Súborová/komorná hra. Hudobný výraz a estetika tónu. Verejné vystúpenia.	primerane štýlu a charakteru interpretovaných skladieb - využívajú dynamické a výrazové prostriedky pri interpretácii a vyjadriť charakter a štýl skladby - orientujú sa v notovom zápise a interpretovať primerane náročné hudobné ukážky z listu - samostatne si pripravia a interpretujú skladby primeranej technickej a hudobnej náročnosti - uplatňujú rytmickú a intonačnú presnosť pri hre s klavírnym sprievodom a v komornom alebo súborovom zoskupení - rozvíjajú estetické cítenie, zvukovú predstavivosť a schopnosť vytvárať plný a čistý tón - vystupujú minimálne 1-krát za polrok

Odporúčaný notový materiál:

KLEMENT, Miloslav: Škola hry ... 2. diel, Editio Supraphon, Praha

GIESBERT, J. B.: 15 Solostücke von Meistern des 18. Jahrhunderts (15 cvičení majstrov 18. storočia)

DANIEL, Ladislav: Základy techniky ... 1. diel

STEEPS, Hans U.: Das Tägliche Pensum, Universal Edition Wien (Denné cvičenia pre pokročilých)

Prednesové skladby

LOEILLET, Jean B.: 12 Sonate – II. No. 4 – 6, Editio Musica, Budapest (12 sonát pre flautu, resp. altovú zobcovú flautu a basso continuo)

PURCELL, Daniel: Drei Sonaten F dur, d mol, C dur für Altblockfloete und Basso continuo, Edition Schott's Sohne Mainz (3 sonáty F dur, d mol, C dur pre altovú zobcovú flautu a basso continuo)

MANCINI, Francesco: Sonáta d mol č. 1 pre zobcovú flautu a basso continuo, Editio Music Forum Bratislava

HÄNDEL, Georg F.: 6 sonát pre altovú zobcovú flautu a basso continuo č. 5 – 10, II. Zošit, Editio Musica Budapest

PEPUSCH, Johann Ch.: Drei Sonaten für Altblockfloete und Basso continuo, Edition Peters, Leipzig (3 sonáty pre altovú zobcovú flautu a basso continuo)

LOEILLET, Jean B.: Trio Sonate F dur für Altblockfloete, Oboe, Cembalo (Klavier) und Violoncello, Edition Peters, Leipzig (triová sonáta pre altovú zobcovú flautu, hoboj a basso continuo)

TELEMANN, Georg Ph.: Trio g mol für Altblockfloete, Violine und Basso continuo, Edition Schottś Sohne Mainz (trio g mol pre altovú zobcovú flautu, husle a basso continuo)

II. stupeň štúdia základného štúdia

1.ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

1 h – komorná hra (skupinové vyučovanie – 9 žiakov), 1x týždenne

Ciele:

- schopnosť sebakontroly pri hre na nástroji

- hrať vyrovnane vo všetkých polohách nástroja

- zvládnuť hru stupníc dur a mol v rýchlejších tempách a podľa individuálnych schopností a možností žiaka

- ovládať základné techniky hry na nástroj

- vedieť zahrať rôzne štýlové obdobia

- so záujmom a samostatne študovať noví skladby

Obsah: Žiak rozvíja techniku hry a dýchania, zdokonaľuje hru stupníc, akordov a kadencií. Prehlbuje interpretačné schopnosti, hudobný výraz, dynamiku a artikuláciu. Rozvíja hru z listu, orientáciu v hudobnej literatúre a schopnosť samostatne pripraviť a interpretovať primeraný repertoár. Získané zručnosti uplatňuje pri sólovej, komornej a verejnej interpretácii.

1. ročník, II. stupeň štúdia

základného štúdia

OBSAH	ŽIACI
Nadväzovanie na kompetencie nadobudnuté počas I. stupňa.	- nadväzujú na získané technické, hudobné a interpretačné kompetencie a uplatňujú ich pri hre na sopránovej zobcovej flaute
Stabilita bránicového dýchania.	- pracujú na celkovej technike dýchania
Primeraná kvalita tónu.	- zdokonaľujú predstavu kvalitného tónu
Poznávanie hudobnej literatúry od najstarších čias až po súčasnosť.	
Všetky dur a mol stupnice, T5 rozklady a obraty, D7, m7.	- majú osvojenú hru stupníc dur a mol, T5, veľké rozklady, obraty
Upevňovanie a uplatňovanie získaných zručností.	- uplatňujú nadobudnuté zručnosti pri samostatnej príprave a interpretácii primerane náročného repertoáru
Hra na nástroji a interpretácia.	- preukazujú získané technické a hudobné schopnosti pri interpretácií sólových a komorných skladieb - prehlbujú cit pre frázu, dynamiku a agogiku
Rozpoznanie charakteru a nálady skladby, určovanie tempa a dynamiky skladieb, výrazová,	

intonačná stabilita a dolaďovanie. Vedomosti o štýlových obdobiach. Základy ornamentiky a výrazových prostriedkov. Posunutie techniky prstov do rýchlejších temp. Hra z listu a príprava na súhru. Verejné vystúpenia.	- vedia sa prispôsobiť interpretačným znakom danej prednesovej skladby - osvojujú si prednesové ozdoby a ornamentiku - preukazujú technické kompetencie na etudách a technických cvičeniach - využívajú získané znalosti pri hre z listu a pri spoločnej interpretácii - minimálne 1-krát v každom polroku sólovým vystúpením prezentujú svoje interpretačné schopnosti na verejnom podujatí v sprievode iného nástroja (napr.: klavír, gitara a podobne)

Odporúčaný notový materiál:

L. Daniel – Škola hry pre sopránovú zobcovú flautu, 3. diel

G. Bumcke etudy pre hoboj (výber)

Charakteristika hry na priečnej flaute

Hra na priečnej flaute vychádza z uplatnenia nástroja v sólovej a komornej hre, v oblasti vážnej aj populárnej hudby. Podmienkou v prípade štúdia hry na priečnej flaute je okrem hudobného nadania, dobrého sluchu, rytmu, nátiskových daností, zdravých dýchacích orgánov a chrupu, aj dostatočná fyzická vyspelosť. Obvykle sa prijímajú žiaci od 10 rokov. Vhodná je predpríprava na sopránovej zobcovej flaute.

Ciele zamerania

Cieľom výučby je viesť žiaka k tvorivej interpretácii, k schopnosti hrať v amatérskom súbore. Mimoriadne nadaných žiakov pripravovať v prípade záujmu pre štúdium na konzervatóriu. Obsah predmetu zahŕňa štúdium základnej literatúry, hru z listu a sprievod v rámci korepetície.

I. stupeň základného štúdia 1. časť

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

1.ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

0,5 h – inštrumentálny sprievod (skupinové vyučovanie), 1x týždenne

Ciele:

- zoznámiť žiaka s nástrojom, jeho históriou, vývojom a uplatnením

- správne držať nástroj

- opis jednotlivých častí a ich funkcie, zloženie inštrumentu – nastavenie častí, základná údržba nástroja – odkladanie, čistenie

- naučiť žiaka správnu dychovú techniku, postoj pri hre, osvojenie tvorenia tónu

- viesť žiaka k efektívnemu bránicovému dýchaniu, k správnej tvorbe tónu a stabilnému nátisku (zvýšiť kapacitu pľúc)

- nemenej podstatné je trénovanie práce rúk – prstov, zakrývanie klapiek, používanie jazyka

- rozvíjať rytmicko – melodickú predstavivosť, delenie fráz v rámci skladby, intonačnú čistotu a sluchovú orientáciu, sebadisciplínu.

- ak má žiak pamäťové danosti, treba rozvíjať hru naspamäť

- oboznámiť žiaka so základnými technikami hry, nasadzovania – tenuto, legato a staccato

- predhrávaním vytvárať u žiaka správnu zvukovú predstavu

Obsah: Oboznámiť žiaka s nástrojom, so základmi dychovej techniky (nácvik intenzity nádychu a plynulosti výdychu), s funkciou bránice. Nácvik držania nástroja a postoja pri hre. Upevňovať nátisk prostredníctvom dlhých tónov v preberanom rozsahu, kontrolovať správnu intonačnú čistotu pri hraní, zvládnuť zvukový rozsah po e^3 – chromaticky. V prípade šikovnejších aj po a^3. V praxi realizovať znalosti hudobného vkusu jednotlivých štýlových období. Pestovať zmysel pre kolektívnu hru, motivovať k hre v ansámbloch (komorná hra).

1. ročník prvej časti I. stupňa

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

OBSAH	ŽIACI
Hudobný nástroj. Osvojovanie základných návykov a zručností pri hre na nástroj (postoj – postavenie hlavy, ramien, rúk, držanie nástroja – tlakové body: čeľuste a brada, ukazovák ľavej ruky, palec pravej ruky, dýchanie, práca pier a jazyka pri hre na flautu). Zväčšovanie dychovej kapacity pľúc vzhľadom na prechod zo zobcovej flauty na priečnu flautu. Verejné vystúpenie.	- sú oboznámení s históriou nástroja, zvládajú zloženie, rozloženie nástroja a jeho ošetrovanie - majú osvojené základné návyky pri hre na nástroji (postoj, držanie nástroja - pracujú so základmi dychovej techniky (intenzita plynulého nádychu a výdychu), funkcie bránice - minimálne 1-krát v každom polroku sólovým vystúpením prezentujú svoje interpretačné schopnosti na verejnom podujatí v sprievode iného nástroja (napr.: klavír, gitara a podobne)

Odporúčaný notový materiál:

M. Moyse: Začínajúci flautista

D. Popp: Škola pre začiatočníkov

W. Popp: Škola pre začiatočníkov

N. Platonov: Škola hry na flautu

Z. Jeney: Škola hry na flautu

E. Towarnicky: Škola hry na flautu

G. Gariboladi: Cvičenia pre začiatočníkov Bántai – Kovács: Výber etud I. diel

M. Moyse: 24 melodických cvičení (výber)

Prednesové skladby:

Vhodné sú drobné skladbičky v zvládnutom rozsahu, prípadne aj so sprievodom klavíra.

Bánatai – Kovács: Výber skladbičiek, Album skladieb pre flautu

R. Gruber: Rozfúkaj sa píšťalôčka Album začínajúceho flautistu I. diel

J. Haydn: Menuet Album musiculus

Klassische Spielbuch

Hudobná literatúra uvedená vyššie slúži k základnej orientácii učiteľa a materiál je potrebné vyberať na základe individuálneho vývoja žiakov.

I. stupeň základného štúdia 2. časť

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

1.ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie), 2x týždenne

0,5 h – inštrumentálny sprievod (skupinové vyučovanie) 1x týždenne

1 h – komorná hra (skupinové vyučovanie), 1x týždenne

Ciele:

- vzbudiť u žiaka záujem o hudbu, predovšetkým o hru na priečnej flaute

- nadväzovať na schopnosti a znalosti získané z predchádzajúcich ročníkov, rozvíjať technické a výrazové prostriedky

- upevňovať a zdokonaľovať vybudovaný nátisk, kultúru tónu a zvuku, vyrovnanosť registrov (intenzita a farba tónu)

- upevňovať intonačnú stabilitu, zvyšovať interpretačnú citlivosť v oblasti dynamiky (pp – ff) a agogiky – prehlbovať hmaty po c4.

- nepretržite rozvíjať prstovú techniku, synchrón jazyka a prstov

- apelovať na kultivovanú hru, tak tónovo ako aj výrazovo

- v praxi realizovať znalosti hudobného vkusu jednotlivých štýlových období

- pestovať zmysel pre kolektívnu hru, motivovať k hre v ansámbloch (komorná hra)

- odporúčať žiakovi návštevu koncertov, na ktorých sa predstavuje tento nástroj

Obsah: Tónové cvičenia pl. individuálnych potrieb žiaka - dlhé tóny, stupnice so zameraním na dynamiku, intonáciu, zvukovú vyrovnanosť, zamerať sa na rýchlejšie tempo. V rámci stupníc precvičovať hladké legato, jednoduché staccato (pl. schopnosti žiaka aj dvojité staccato), T5, D7, zm7 aj ich veľké rozklady a obraty. Zdokonaľovať dychovú techniku a artikuláciu. Zvládnuť celý rozsah nástroja. Pracovať na prirodzenom vibráte, viesť k samostatnému naladeniu sa. Hra z listu.

1. ročník druhej časti I. stupňa

Sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

OBSAH	ŽIACI
Hygiena a zloženie nástroja. Osvojovanie základných návykov a zručností pri hre na nástroj (postoj – postavenie hlavy, ramien, rúk, nôh, držanie nástroja – body: čeľuste a brada, ukazovák, ľavej ruky, palec pravej ruky, dýchanie, práce pier a jazyka pri hre na flautu). Zväčšovanie dychovej kapacity pľúc vzhľadom na prechod zo zobcovej na priečnu flautu. Hra tenuto, legato. Prefukovanie oktáv. Hra v rozsahu nástroja chromaticky od c1 po e3. Hra durových a harmonických molových stupníc do 3 predznamenaní v zvládnutom rozsahu, veľký rozklad T5 v tenute, legate. Rozvoj melodicko-rytmického cítenia. Utváranie zvukovej predstavivosti čistého a zvučného flautového tónu. Súhra s klavírom, hra duet. Verejné vystúpenie.	- sú oboznámení s históriou nástroja, zvládajú zloženie, rozloženie a ošetrovanie nástroja - majú osvojené základné návyky pri hre na nástroji (postoj, držanie nástroja) - sú oboznámení so základmi dychovej techniky (intenzita nádychu a výdychu), funkciou bránice - v rámci artikulácie ovládajú hru tenuto a legato - ovládajú hru stupníc dur a mol (len harmonické) do 3 predznamenaní, zahrajú akordy – veľký rozklad T5 v tenute, legate - zahrajú krátke prednesové skladby so sprievodom klavíra, prípadne duetá - minimálne 1-krát v každom polroku sólovo vystúpia na verejnom podujatí

Odporúčaný notový materiál:

E. Kohler: Op. 33/I. zoš.

E. Towarnicki: Škola hry...II. diel

M. Moyse: De la sonorité äO tvorení tónu); 25 etúd pre stredný stupeň Bántai –

Kovács: Výber

etud pre flautu II. diel (výber)

T. Berbiguier: 18 etud

W. Popp: op. 413/I. zoš.

E. Tomaszewski: výber etud II. zoš.

Prednesové skladby:

G. F. Händel: Sonáta g mol, Halské sonáty

J. Ph. Telemann: Sonáta F dur

G. Finger: Sonáta F dur a G dur

Auf Notenbuchern des 18. Jahrhunderts

W. A. Mozart: 2 sonatíny

C. Debussy: Malý černoško

Bántai – Kovács: Album skladieb pre flautu

B. Marcello: 12 sonát

J. Hässler: 2 sonatíny

E. Towarnicki: Škola hry na flautu – výber prednesov

I. Dibák: Impromptu

V. Śrámek: Sonatína Klassische Spielbuch Album Musiculus

M. Klement: Škola hry na altovú flautu – výber prednesov

Hudobná literatúra, ktorá je odporúčaná v týchto učebných osnovách, slúži k základnej orientácii učiteľa a je možné variovať študijný materiál podľa pedagogických skúseností učiteľa a podľa individuálnych dispozícií žiaka.

Charakteristika zamerania – hra na saxofóne

Saxofón patrí v dnešnej dobe k preferovaným hudobným nástrojom. Je využiteľný nielen v komorných zoskupeniach, ale aj vo veľkých orchestroch. Je to jednoplátkový dychový nástroj, vyrobený predovšetkým z mosadze. Napriek tomu sa zaraďuje k dreveným dychovým nástrojom (zvuk sa vytvára vzniká chvením dreveného plátku umiestneného v hubici). Základnými typmi sú: sopránový saxofón, altový saxofón, tenorový saxofón a barytónový saxofón.

Hra na saxofóne predpokladá dobrú sluchovú dispozíciu hráča a istú fyzickú vyspelosť. Z tohto dôvodu je vhodné začínať s výučbou vo veku 7 – 10 rokov, prihliadajúc na individuálny vývoj žiaka. Do tej doby je vhodné a často sa aj využíva ako prípravný nástroj zobcová flauta, čo umožňuje kreovať v predstihu správne návyky dýchania, uvoľneného postoja pri hre, oboznámiť sa s hudobným zápisom a jeho čítaním a rozvíjať rytmické cítenie. Zámerom študijného zamerania Hra na saxofóne, ako samostatného hlavného predmetu, je komplexný hudobný rozvoj žiakov.

Ciele zamerania

Zvolené študijné zameranie má poskytovať žiakom základné hudobné vzdelanie v oblasti hry na dychovom nástroji. Vychovávať aktívnych hudobníkov, pre ktorých má byť hudba prostriedkom kvalitatívne vyššej životnej úrovne (praktický interpret v umeleckej oblasti). Keďže I. a následne II. stupeň základného vzdelávania spravidla ukončuje umelecké vzdelanie žiaka na ZUŠ (ďalšou možnosťou je štúdium pre dospelých, prípadne štúdium na konzervatóriu), žiak by mal byť vybavený takými hudobnými kompetenciami, ktoré vedú k samostatnosti a uvedomelosti pri technickom nácviku danej skladby a jej interpretácie. Aby sme dosiahli tieto ciele, treba rozvíjať najmä:

- základné remeselné zvládnutie hry na nástroji (správne reberno-bránicové dýchanie, tvorba tónu s výraznou dychovou oporou, pevnosť a flexibilita nátisku, intonácia, rytmická a technická istota)

- kvalitu tónu, kultiváciu nasadenia, cit pre stavbu hudobnej fráze, dynamiku a agogiku

- schopnosť súhry s inými hudobnými nástrojmi (komorná hra)

- poznať zvukové a farebné možnosti nástroja, jeho technické parametre, poznať princípy ochrany a údržby nástroja

- hra z listu, improvizáciu a transponovanie do iných kľúčov

- samostatnosť, uvedomelosť pri riešení technickej a obsahovej záležitosti diela

- hudobnú predstavivosť, fantáziu, hudobnú pamäť, orientáciu v hudobných formách, štýloch a žánroch

- vlastný názor na interpretáciu skladieb rôznych štýlových období a žánrov

- orientáciu žiaka

- absolventa na amatérsku hudobnú prax, alebo ďalšie štúdium na konzervatóriu, vysokej škole umeleckého či pedagogického zamerania.

I. stupeň základného štúdia 1. časť

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

1.ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h – hra na nástroji, hra z listu (individuálne vyučovanie), 2x týždenne
1 h – komorná hra (skupinové vyučovanie – 9 žiakov), 1x týždenne

Ciele:

- poznať svoj nástroj, jeho základné časti a zásady správneho držania nástroja

- základy rebrovo-bránicového dýchania a správneho postoja

- osvojenie správneho nasadzovania tónu jazykom

- rozvoj správnych návykov pri hre a vedenie správneho ústroja pri hre

- ovládanie základného rozsahu nástroja g1 – c3

- rozlišovanie a používanie základných artikulačných spôsobov – tenuto a staccato

- hranie jednoduchých ľudových piesní a jednoduchých skladieb

- zvládanie hru 4 durových stupníc a príslušných kvintakordov v rámci jednej oktávy

- rozvoj základnej hudobnej a rytmickej predstavy

- osvojenie základných pojmov a hudobnej terminológie

- zvládanie jednoduchej transpozície ľudovej piesne

- získanie základných skúseností s verejným vystupovaním

Obsah: Žiak sa oboznamuje so svojím nástrojom, jeho základnými časťami a zásadami správneho držania nástroja a tela pri hre. Osvojuje si základy rebrovo-bránicového dýchania, správneho postoja a nasadzovania tónu jazykom. Rozvíja techniku hry, správne návyky pri hre a základný rozsah nástroja g^1 – c^3. Osvojuje si základnú artikuláciu, najmä tenuto a staccato, a hrá jednoduché skladby a ľudové piesne. Rozvíja rytmické cítenie prostredníctvom rytmických útvarov, tlieskania. Osvojuje si hru stupníc do 4 predznamenaní, dur, a príslušných kvintakordov v rámci jednej oktávy. Oboznamuje sa so základnými hudobnými pojmami, ako sú celá, polová, štvrťová a osminová nota a pomlčka, takt, rytmus a tempo. Rozvíja sluchové a rytmické predstavy a základnú orientáciu v hudobnom zápise. Učí sa jednoduchú transpozíciu ľudovej piesne a získava základné skúsenosti s verejným vystupovaním. Počas roka sa podľa možností zapája do verejných vystúpení školy.

1. ročník prvej časti I. stupňa

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

OBSAH	ŽIACI
Nácvik rebrovo-bránicového dýchania, postoja a zásady údržby nástroja. Budovanie nátisku. Hra dlhých tónov, nasadzovanie. Rozsah g1 – c3. Tenuto, staccato. Jednoduché skladby, ľudové piesne. Rytmické etudy, tlieskanie a scatovanie predpísaného rytmu. Stupnice do 4 predznamenaní, durový kvintakord – T5.	- sú schopní popísať nástroj a poznajú zásady jeho údržby - ovládajú nasadzovať tón jazykom - vedia zaujať správny postoj a držanie tela pri hre ovládajú noty v rozsahu g1 – c3 (vyspelejší žiaci môžu ovládať rozsah od d1 – d3) - zahrajú ľudovú pieseň - zvládnu hru 4 durových stupníc a tonických kvintakordov v rámci jednej oktávy v dosiahnutom rozsahu

Základné hodnoty nôt a pomlčiek. Pojmy: celá, polová, štvrťová a šestnástinová nota, pomlčka, bodka za notou, triola, synkopa, ligatúra, doba, takt, rytmus, tempo. Budovanie intonačnej a rytmickej predstavivosti. Jednoduchá transpozícia. Verejné vystúpenia.	- hrajú ľudové piesne v rôznych tóninách, napr. v tónine, v akej práve hrajú stupnicu, aby sa naučili z hlavy transponovať - dodržiava koncertnú disciplínu pri verejných vystúpeniach - 1-krát vystúpi na verejnom koncerte za polrok

Odporúčaný notový materiál:

S. Krtička: Stredoškolská škola hry na saxofón *(metodická škola hry)* – technika, návyky, základné cvičenia

Tadeusz Hejda: Škola hry na saxofón (výber) – školská metóda na rozvoj techniky a čítania

Erik Rothenstein: Progresívna škola hry na saxofóne – rozširuje techniku a hudobnú gramotnosť

Škola hry na saxofón ABC: Saxophone 1 označené ako vhodné učebné materiály s postupným nárastom obtiažnosti.

R. Grúber – Saxofónové etudy – skladby a etudy na techniku a rytmus

Etudy pre saxofón – zbierky primeranej náročnosti (napr. „10 Beginner Saxophone Studies“ pre učenie rytmu a techniky)

TANEČNÝ ODBOR

POZNÁMKY K UČEBNÝM PLÁNOM

- vyučovanie v prípravných ročníkoch je možné minimálne jedenkrát do týždňa v spojených hodinách alebo maximálne dvakrát do týždňa v delených hodinách, počet hodín je v učebnom pláne na jeden týždeň

- vyučovanie na I. a II. stupni základného štúdia je možné minimálne dva razy do týždňa v delených vyučovacích hodinách, počet hodín v učebnom pláne je na jeden týždeň

- v prípade, že to vyžaduje tanečný repertoár, je možné v rámci organizácie vyučovania v tomto predmete spájať žiakov do skupín žiakov v rôznych ročníkov

- ak bude počet žiakov v skupine v niektorom ročníku 2. časti I. stupňa základného štúdia v predmete *Tanečná prax* nižší ako je stanovený minimálny počet, je možné takúto skupinu žiakov spojiť do jednej skupiny so skupinou žiakov z príbuzného ročníka (nasledovného ročníka)

- Korepetícia by sa mala využívať v plnom rozsahu učebného plánu s dôrazom na predmety: *Tanečná príprava, Klasický tanec, Ľudový tanec a Hudobno-pohybová výchova*

Organizácia vyučovania

- v skupine 5 – 15 žiakov v prípravnom štúdiu a v 1. časti I. stupňa základného štúdia (pri dostatočných priestorových podmienkach a vo výnimočných prípadoch až 20 žiakov)

- v skupine 5 – 15 žiakov v 2. časti I. stupňa základného štúdia

- zoradenie vyučovacích predmetov a ich časová dotácia je v kompetencií pedagogického zamestnanca, riadiac sa platnými učebnými plánmi tanečného odboru, pričom vyučovanie navštevujú žiaci v delených vyučovacích hodinách minimálne dva razy do týždňa (PŠ1, PŠ2 minimálne jedenkrát do týždňa

- v predmete *Kreatívny tanec* v štúdiu v 1. časti I. stupňa základného štúdia je možné zamerať obsah tohto predmetu na prípravu na džezový tanec a pod., v prípade, že škola nedisponuje pedagogickým zamestnancom spôsobilým vyučovať tento predmet

- voliteľné vyučovacie predmety umožňujú škole zamerať sa i na rozvoj iných tanečných techník ako napríklad hip-hop, disco, tanec, show dance a pod., to sú tanečné techniky, ktoré sú už dnes vhodným doplnkom pohybovej spôsobilosti tanečníka a zároveň tento predmet ponúka rozvoj i povinných tanečných techník ako je moderný tanec, klasický tanec, ľudový tanec i formou rozšíreného vyučovania repertoáru daných techník prostredníctvom školského súboru.

Tanečný odbor

Rámcové učebné plány

Učebný plán číslo	**36**
Stupeň štúdia	Prípravné štúdium – variant 1
Študijné zameranie	**Hudobno-pohybová výchova**
Vek	Deti predškolského veku alebo 1. ročníka ZŠ
DĺŽka štúdia	1 rok
Počet hodín	2
Spolu	**2**
Stupeň štúdia	Prípravné štúdium – variant 2
Študijné zameranie	**Tanečná príprava**
Vek	Absolventi PŠ1 alebo žiaci alebo 1. ročníka ZŠ
DĺŽka štúdia	1 rok
Počet hodín	2
Spolu	**2**

I.STUPEŇ – ZÁKLADNÉ ŠTÚDIUM

Učebný plán číslo	**37**			
Stupeň štúdia	Prvá časť I. stupeň základného štúdia			
Študijné zameranie	**Tanec**			
Vek	Absolventi PŠ2 alebo žiaci vo veku od 7 rokov			
DĺŽka štúdia	4 roky			
Stupeň vzdelávania	**primárne umelecké vzdelávanie – 4 roky**			
Predmet:	Ročník:			
	1.	2.	3.	4.
1. Tanečná príprava	2	2		
2. Klasický tanec			1	1
3. Ľudový tanec			1	1
4. Kreatívny tanec			1	1
5. Tanečná prax	1	1	1	1,5
Spolu:	**3**	**3**	**4**	**4,5**

Učebný plán číslo	**38**
Stupeň štúdia	Druhá časť I. stupeň základného štúdia
Študijné zameranie	**Tanec**
Vek	Neurčuje sa
DĺŽka štúdia	4 roky
Stupeň vzdelávania	**nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie – 4 roky**

Predmet:	Ročník:			
	1.	2.	3.	4.
1. Klasický tanec	1	1	1	1
2. Ľudový tanec	1	1	1	1
3. Džezový tanec	1	1	1	1
/* 4. Historický tanec				1
5. Tanečná prax	1,5	1,5	1,5	1,5
Spolu:	**4,5**	**4,5**	**4,5**	**5,5**

/* v prípade, že škola nedisponuje pedagogický zamestnancom spôsobilým vyučovať tento predmet, časovú dotáciu je možné prideliť niektorému z ostatných vyučovacích predmetov.

Charakteristika a špecifické ciele tanečného odboru

Počas prípravného štúdia, ktoré trvá najviac dva roky (žiaci od 4 rokov veku), pedagogický zamestnanec pripravuje žiaka prostredníctvom obsahu vzdelávania v predmete *Hudobno-pohybová príprava* na ďalšie štúdium. Cieľom vyučovacieho procesu v prípravnom štúdiu je zároveň overenie predpokladov pre ďalšie štúdium v tanečnom odbore.

Cieľom vyučovacieho procesu v prvej časti I. stupňa základného štúdia tanečného odboru ZUŠ je všestranná základná tanečná výchova žiakov pre ďalšie štúdium v tanečných technikách klasického, ľudového a džezového tanca. Zároveň na konci štúdia u mimoriadne nadaných žiakov je možné pokračovať v štúdiu tanca na tanečných konzervatóriách.

Cieľom vyučovacieho procesu v druhej časti I. stupňa základného štúdia tanečného odboru ZUŠ je dôsledným metodickým postupom pripraviť absolventa I. stupňa základného štúdia buď na záujmovú umeleckú činnosť v súboroch moderného scénického a ľudového scénického tanca alebo na pokračovanie v štúdiu na II. stupni základného štúdia v ZUŠ. Podmienkou úspešného absolvovania I. stupňa je zvládnuť základy tanečných techník (klasický, ľudový a džezový tanec) a realizovať sa v tanečnej praxi na verejnom vystúpení. Pri mimoriadnom nadaní a záujme môže absolvent I. stupňa absolvovať prijímacie skúšky na šesťročné štúdium na hudobno-dramatické konzervatóriá so študijným zameraním tanec.

Druhý stupeň tanečného vzdelávania prebieha na II. stupni základného štúdia, trvá tiež 4 roky. Po absolvovaní štúdia, v prípade mimoriadneho talentu žiaka a jeho individuálneho záujmu, je možné absolvovanie talentových prijímacích skúšok na vysoké školy umeleckého zamerania.

Ciele - žiaci

- získajú všeobecnú orientáciu v oblasti tanečného umenia

- rozvíjajú kompetencie, zručnosti a návyky, ktoré sú predmetom umeleckého vzdelávania v oblasti tanca

- aplikujú vedomosti a zručnosti získané vzdelávaním v samotnej tanečnej interpretácii i v pochopení obsahu choreografických diel tanečného umenia

- dosiahnu úroveň požadovaných schopností a zručností kvalitných tanečníkov pre potreby amatérskych tanečných súborov a kvalitných uchádzačov pre štúdium na konzervatóriách a vysokej škole umeleckého zamerania

- komunikujú im vlastným spôsobom a tvoria tanečno-pohybové celky a realizujú nápady a podnety v odbore tanečného umenia

PRÍPRAVNÉ ŠTÚDIUM

Hudobno-pohybová príprava

Charakteristika predmetu

Pomocou predmetu hudobno-pohybová výchova sa zameriavame výsostne hravým a presne cieleným spôsobom motivácie na prípravu detí v predškolskom veku (od 4 rokov veku dieťaťa) v oblasti rozvoja hudobno-pohybových činností, ktoré sú nevyhnutným predpokladom ďalšieho úspešného štúdia žiaka v tanečnom odbore na ZUŠ. Obsahom štúdia predmetu je možné pripraviť i žiakov hudobného odboru prípravného štúdia spojeným vyučovaním žiakov týchto dvoch študijných odboroch na ďalšie štúdium v hudobnom odbore.

Predmet obsahuje základné okruhy:

1. *Pohybová príprava* – v základných polohách na mieste vedieme žiakov k uvedomovaniu si a upevňovaniu svalstva, ako aj k získavaniu pružnosti a pevnosti celého tela formou elementárnych cvičení na zemi.

2. *Pohyb v priestore* – prácu zameriavame na rozvoj cítenia a orientáciu dieťaťa v priestore, ako aj vzájomnú harmóniu pohybu v dvojiciach, trojiciach, v skupine využitím elementárnych druhov chôdze, behu, poskočného kroku, preskočného kroku, výskokov a pod. v prirodzenej realizácií.

3. *Pohybové hry so spevom* - tanečné motívy a jednoduché rytmické cvičenia - tieto časti predmetu prelíname navzájom a tým dosiahneme elementárne cítenie hudby ako celku. Využívame v tejto časti hodiny prostriedky ako sú ľudové piesne, riekanky, vyčítanky a pod. s využívaním pohybovo-zvukových elementov (podupy, potlesky, hra na tele a pod.).

Ciele:

- formovať prvé návyky správneho držania tela

- osvojiť si základy rytmiky, intonácie, dynamiky

- rozvíjať orientáciu v priestore

- získať schopnosť reagovať pohybom na zmeny tempa

- overiť predpoklady žiaka na ďalšie štúdium v tanečnom alebo hudobnom odbore ZUŠ

Počet hodín týždenne: 2 h týždenne (skupinové vyučovanie)

PŠ1, PŠ2 Hudobno-pohybová výchova

OBSAH	ŽIACI
Pohybová príprava – elementárne cvičenia v základných polohách na mieste. Pohyb v priestore – elementárne tanečné kroky. Pohybové hry so spevom – poznanie ľudových aj neľudových detských piesní. Rytmické cvičenia – precvičovanie v riekankách, vyčítankách. Verejné vystúpenia.	- formujú prvé náznaky návykov správneho držania tela - ovládajú základy rytmiky, intonácie - reagujú pohybom na zmeny hudobného tempa - ovládajú elementárnu orientáciu - poznajú ľudové aj neľudové piesne - zatancujú jednoduché hudobno-pohybové kombinácie - 1-krát v každom polroku vystúpia na verejnom podujatí

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka 1. časti I. stupňa základného štúdia – žiaci dokážu:

- podľa pokynov pedagogického zamestnanca vedome rozlišovať napätie a uvoľnenie jednotlivých svalových skupín tela v elementárnych cvičeniach na podlahe

- spamäti interpretovať ľudové a neľudové piesne

- demonštrovať chôdzu, beh (prirodzený, rozmanite štylizovaný a motivovaný), cval bočný, poskok, preskok (v prirodzenej realizácií)

- ovládať jednoduché cviky obratnosti (kolíska, sviečka, fúrik a pod.)

- rytmizovať mená (4 doby, 3 doby, 2 doby)

- rozlíšiť tempo, hudobný zvuk (tón: vysoký, stredný, nízky), cítiť frázu a akcent na 1. dobu

Predmet: TANEČNÁ PRÍPRAVA

Charakteristika predmetu

Tanečná príprava v základnej umeleckej škole je jediným povinným predmetom orientovaným na prípravu žiaka elementárnymi prípravnými cvičeniami na nasledovné štúdium v ďalších tanečných technikách povinných predmetov štúdia ako sú klasický tanec, ľudový tanec, kreatívny tanec a džezový tanec. Predmet obsahuje rovnaké tematické okruhy ako predmet hudobno-pohybová príprava, len s tým rozdielom, že na žiakov sú kladené postupne vyššie nároky v čistote prevedenia a uvedomovania si jednotlivých technických a tanečných prvkov, čo je nesmierne dôležité pri vypracovávaní istých pohybových stereotypov, potrebných pre ďalší rozvoj v ostatných tanečných technikách. Nesmierne dôležitým rozdielom je ďalej i fakt v prístupe pedagogického zamestnanca k žiakovi, hravú formu motivácie žiaka pedagogickým zamestnancom na konci štúdia tohto premetu využíva v minimálnej miere a tým dosiahne u žiaka počiatok tanečnej disciplíny, vytrvalosti a precíznosti.

Ciele:

- získať návyk správneho držania tela

- v polohách na mieste pripravovať jednotlivé svalové skupiny k fixovaniu tohto návyku a rozvíjať dispozície

- v priestore získavať estetický pohyb a hudobno-pohybové cítenie

- vedieť odlíšiť pohyb na ľudovú hudbu a hudbu umelú

- hudobné vzdelávanie zamerať na rytmus, tempo, takt, dynamiku, frázovanie – teoreticky aj prakticky

Počet hodín týždenne: 2 h týždenne (skupinové vyučovanie)

PŠ2 - Tanečná príprava

OBSAH	ŽIACI
Pohybová príprava – elementárne cvičenia v základných polohách na mieste a cviky obratnosti. Pohyb v priestore – elementárne tanečné kroky v rozmanitých priestorových formáciách. Pohybové hry so spevom – poznanie ľudových aj neľudových detských piesní. Rytmické cvičenia – precvičovanie v riekankách, vyčítankách, podupoch, potleskoch. Verejné vystúpenia.	- získajú prvé náznaky návykov správneho držania tela - predvedú jednoduché cviky obratnosti - ovládajú elementárnu orientáciu v priestore tanečnej sály - poznajú ľudové aj neľudové piesne - reagujú pohybom na zmeny taktu, zatancujú jednoduché hudobno-pohybové kombinácie - 1-krát v každom polroku vystúpia na verejnom podujatí

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka 1. časti I. stupňa základného štúdia

Žiaci dokážu: podľa pokynov pedagogického zamestnanca vedome rozlišovať napätie a uvoľnenie jednotlivých svalových skupín tela v elementárnych cvičeniach na podlahe, spamäti interpretovať ľudové a neľudové piesne, demonštrovať chôdzu, beh (prirodzený, rozmanite štylizovaný a motivovaný), cval bočný, poskok, preskok (v prirodzenej realizácií), ovládať jednoduché cviky obratnosti (kolíska, sviečka, fúrik a pod.), rytmizovať mená (4 doby, 3 doby, 2 doby), rozlíšiť tempo, hudobný zvuk, (tón: vysoký, stredný, nízky), cítiť frázu a akcent na 1. dobu.

I. stupeň základného štúdia 1. časť

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

1. ročník

Počet hodín týždenne: 2 h (skupinová výučba)

Predmet: Tanečná príprava

1. ročník prvej časti I. stupňa

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

OBSAH	ŽIACI
Pohybová príprava Ľah vzad: priehlavky, sedacie svaly, panva, bedrové kĺby, brušné svaly, sviečka. Ľah vpred: sedacie svaly a DK, bedrové kĺby, chrbtové svaly. Sed znožný: dolné končatiny, chrbtica a DK. Sed roznožný: dolné končatiny a chrbtica, sedacie svaly, panva – podsadenie. Sed roznožný skrčmo: bedrové kĺby, sedacie svaly, panva – podsadenie, chrbtica. Sed na pätách: sedacie svaly, panva, chrbtica, hlava, ramená. Sed skrížmo (turecký sed): hlava, ramená, trup. Kľak spojný: stehenné svaly, chrbtica. Podpor kľačmo: chrbtica, panva, stoj v I. poz. Paralelne aj prirodzene vytočene: dolné končatiny paralelne aj vytočene (prednoženie, znoženie, zanoženie, podrepy, drepy, výpony, perovanie kolien a priehlavkov), trup, hlava, ramená (rovný predklon, okrúhly záklon, rotácia ramien, otáčanie a úklon hlavy), horné končatiny (predpaženie, upaženie, vzpaženie, krúženie časťami HK, aj celými HK). *Akrobatické cvičenia* Kotrmelec vpred do sedu znožného alebo roznožného, kotrmelec vzad do drepu, kotrmelec vpred zo stoja do stoja, kotrmelec vzad do sedu roznožného, premet stranou (prípravná fáza).	- získajú prvé návyky správneho držania tela - zapájajú jednotlivé svalové skupiny v polohách na mieste k fixovaniu tohto návyku - poznajú jednoduché cvičenia na rozvoj svojich fyzických dispozícií, realizujú niektoré cvičenia na podlahe s DK vytočene - vedome prenášajú váhu tela v jednoduchých cvičeniach v stoji na mieste z jednej DK na druhú DK
Pohyb v priestore Priestorové formácie: kruh, osmička, rad, zástup, diagonála, dvojice, trojice, voľné skupiny. *Chôdza* - s postupom vpred a vzad vytočene - s postupom vpred vo výpone – vytočene (Počas chôdze používame základné možnosti držania HK: v zníženom upažení, vbok, na pleciach, v záhlaví, v opozícií s DK (chôdza prirodzená). *Beh* - s postupom vpred a vzad prirodzený - s prednožovaním aj zanožovaním skrčmo paralelne s postupom vpred – *koníčkový cval,* kombinovanie chôdze a behu v rozmanitých priestorových formáciách. *Poskočný krok* - s postupom vpred, vzad a bočne s nízkym	- zvládnu orientáciu v priestore v elementárnych priestorových formáciách - v priestore zvládnu elementárny estetický pohyb bez súčasnej kombinácie práce HK - zvládnu elementárne skoky a kroky realizovať v jednoduchých kombináciách bez súčasného kombinovania práce s HK - realizujú jednotlivé druhy cvičení v úzkej spoluprácu s hudobno-pohybovým cítením - realizujú jednotlivé druhy cvičení v úzkej spolupráci s hudobno-pohybovým cítením

prednožovaním skrčmo v 2/4 takte – pravidelný rytmus - kombinovanie poskočného kroku *s koníčkovým cvalom* - s postupom vpred s vysokým prednožovaním skrčmo v 2/4 takte – bodkovaný rytmus *Polkový krok* - s postupom vpred, vzad a bočne v rozmanitých formáciách najčastejšie v kruhu - v kombináciách s podupmi, potleskami, poskokmi, cvalom bočným Valčíkový krok s postupom vpred a bočne.	- zvládnu princíp odrazu a dopadu jednotlivých skupín skokov
Otáčanie - 90°, 180°, 360° v pomalom tempe, vpravo aj vľavo, orientácia priestoru podľa klasického tanca – body 1 – 8 elementárne skoky v piatich základných skupinách skokov: 1. z dvoch DK na dve DK (v I. a II. poz. paralelnej a prirodzene vytočenej) 2. z jednej DK na dve DK 3. z jednej Dk na druhú DK 4. z dvoch DK na jednu DK 5. z jednej DK na tú istú DK.	- poznajú základný princíp práce hlavy pri pomalých otáčaniach o 360° - predvedú jednoduché pohybovo-tanečné kombinácie podľa zadania pedagóga - poznajú názvoslovie jednoduchých tanečných krokov a skokov - realizujú jednoduché tanečné kroky a skoky v rôznych priestorových formáciách bez vzájomného kombinovania - poznajú pojem diagonála a v rámci elementárnych tanečných krokov a skokov tento priestor využívajú
Tanečné motívy Pérovanie váhou: v stoji, v chôdzi, v jednokročke, v dvojkročke (bočne). Dvojité pérovanie váhou: v stoji, chôdzi, v jednokročke, v dvojkročke (bočne). Premenný krok: dvojdobý (vpred, vzad a bočne), trojdobý (vpred, vzad a bočne). Pérovanie ťahom: v stoji, chôdzi, v jednokročke, v dvojkročke (bočne). Drobné premenné krôčiky: na mieste, z miesta.	- zatancujú základné tanečné motívy z techniky ľudového tanca - poznajú názvoslovie základných tanečných motívov z techniky ľudového tanca - realizujú jednoduché tanečné motívy v rôznych priestorových formáciách - poznajú rozdiel medzi perovaním váhou a perovaním ťahom v chôdzi, jednokročke, dvojkročke
Rozvoj hudobného cítenia Tempo: rovnomerné, zrýchľované, spomalované (najviac používané talianske názvy), tón – nota: celá, polová, štvrťová, osminová, pomlčky: celé, polové, štvrťové, osminové, takt: 2/4, 3/4, 4/4, zápis na tabuľu, improvizácia na zadanú hudobnú skladbu. Rytmické cvičenia: v 2/4, 3/4, 4/4 takte	- poznajú 2 ľudové piesne - poznajú základy hudobnej náuky - rozlišujú párne a nepárne takty - rozlišujú pohyb na ľudovú hudbu a hudbu umelú

s možnosťou využitia rytmických nástrojov. Dynamické cvičenia: forte a piano v hudbe aj v pohybe. Výrazové cvičenia: legato a staccato v hudbe aj v pohybe. Verejné vystúpenia.	- 1-krát v každom polroku sólovo vystúpia na verejnom podujatí

2. ročník

Počet hodín týždenne: 2 h (skupinová výučba)

Predmet: Tanečná príprava

2. ročník prvej časti I. stupňa

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

OBSAH	ŽIACI
Pohybová príprava Ľah vzad: Priehlavky (vytočene so zdvihom jednej DK na 45°), sedacie svaly, panva, bedrové kĺby, svaly a väzivá DK (zdvih jednej DK aj švihom vytočene s prepnutým priehlavkom, brušné svaly, zdvih trupu do polosedu), *sviečka* s roznožením. Ľah vpred: Sedacie svaly (vytočene s prepnutými DK), bedrové kĺby (*passé,* žaba), chrbtové svaly (HK v upažení, na ramenách, v zapažení). Ľah na boku: svaly a väzivá DK (príprava *battement développé* bočne, švihy DK). Sed znožný: dolné končatiny, chrbtica, sedacie svaly (prechod z ľahu vpred do prekážkového sedu, vytlačenie panvy a návrat do VP). Sed roznožný: dolné končatiny, chrbtica. Sed roznožný skrčmo: bedrové kĺby, chrbtica, panva (vysúvanie hrudníka, krúženie). Sed na pätách: sedacie svaly, stehenné svaly (podsadzovanie panvy až do kľaku spojného, rovný záklon), horné končatiny (rovné aj zaokrúhlené línie).	- vedome udržia správne držanie tela - v práci dolných končatín realizujú pohyb vytočene ako prípravu na predmet klasický tanec - poznajú náročnejšie cvičenia na rozvoj svojich fyzických dispozícií - poznajú základné pozície HK z techniky klasického tanca

Sed skrížmo (turecký sed): hlava, ramená, trup (horné končatiny – príprava na pozície z klasického tanca). Kľak spojný: stehenné svaly, chrbtica, sedacie svaly. Podpor kľačmo: chrbtové svaly (švihy do zanoženia). Stoj v I. a II. poz. prirodzene vytočene aj paralelne: dolné končatiny, trup, hlava, ramená (rovný predklon do 90°, vysúvanie hrudníka), horné končatiny (pozície HK z klasického tanca). Akrobatické cvičenia: príprava na stoj na rukách, premet stranou.	
Pohyb v priestore *Priestorové formácie* kruh, vlásenka, vlnovka, osmička, rad, zástup, diagonála, dvojice, trojice, voľné skupiny, zmena smeru v kruhu, delenie kruhu.	- zvládnu orientáciu v priestore v náročnejších priestorových formáciách
Chôdza s postupom vpred a vzad vytočená, kombinovaná s pohybom horných končatín, výpadová chôdza vpred, kombinovanie horných končatín s chôdzou buď súčasne alebo samostatne v rytmickom slede pohybu.	- v pohybe v priestore dokážu žiaci koordinovane spojiť prácu HK a DK
Beh prirodzený s pocitom dostredivosti pohybu v okrúhlych dráhach, vytočený s postupom vpred a vzad po rovných a okrúhlych dráhach, hladký, strihaný (vytočene v bodkovanom rytme, kolená a priehlavky napnuté), plynulý beh do diaľky v podrepe.	
Poskočný krok - nízky s prepínaním priehlavku s postupom vpred, vzad aj bočne paralelne - vysoký s prepínaním priehlavku s postupom vpred v bodkovanom rytme - s prednožovaním vytočene s napnutým kolenom a priehlavkom - s prednožovaním pokrčmo s napnutým priehlavkom *(attitude).*	
Polkový krok - s postupom vpred, vzad aj bočne s natáčaním a otáčaním s väčším odrazom v kombinácií	- v pohybe ovládajú základné tanečné kroky s natáčaním tela

s inými tanečnými krokmi - päta-špica krok-sun-krok. *Valčíkový krok* vytočene z VP III. poz. s postupom vpred, vzad aj bočne. *Skoky* - skoky 1. skupiny na mieste (z dvoch DK na dve DK) v I. a II. poz. vytočene – výskoky - skoky 2. skupiny z miesta (z jednej DK na dve DK) – zoskoky - skoky 3. skupiny z miesta (z jednej DK na druhú DK) – preskoky - skoky do diaľky s akcentovaným odrazom z jednej DK – preskoky - kombinácia: poskok – preskok – zoskok – výskok. ***Tanečné motívy*** Prenášanie váhy tela. Perovanie ťahom: v stoji, v chôdzi, v jednokročke, v dvojkročke (bočne), v karičke, perovanie ťahom a váhou striedavo: v stoji, v chôdzi. Jednokročka a dvojkročka v zadnom oblúku (perovanie ťahom, perovanie váhou), cval bočný vo dvojici (párové držanie), chôdza striedavo cez pätu perovaná ťahom, polkový krok (ľudový), valaský vo dvojku na pološpičku (vpred, vzad). Rotácia na mieste: hladko, poskokmi o 180°. Nahadzovaný: na pološpičku, na pätu. ***Rozvoj hudobného cítenia*** Rytmické cvičenia v 2/4 ,3/4, 4/4 takte so zapojením osminových hodnôt a pomlčiek, predtaktie v rôznych pohybových kombináciách, legato, staccato v rôznych pohybových kombináciách (vedený pohyb, švihový pohyb), triola – v notovom zápise aj pohybe, prípadne so sprievodom rytmických nástrojov, bodkovaný rytmus – v notovom zápise aj v pohybe, prípadne so sprievodom rytmických nástrojov, zmena taktu – improvizácia v priestore, dynamické cvičenia – chápanie pohybu nielen odstupňovaním sily zvuku, ale aj sily emócií a vnútorného svalového napätia. Verejné vystúpenia.	- poznajú rozdiely princípov skokov jednotlivých skupín skokov - v práci skokov jednotlivých skupín zvládnu charakteristiku skokovú kombináciu (poskok – preskok – zoskok – výskok) - dokážu spájať základné tanečné motívy z ľudového tanca do kombinácií - poznajú názvoslovie elementárnych tanečných motívov - predvedú jednoduchú rotáciu o 180° - poznajú základy hudobnej terminológie - aplikujú základy hudobnej terminológie v pohybe na mieste - realizujú jednoduchý notový zápis - 1-krát v každom polroku sólovo vystúpia na verejnom podujatí

Predmet: KLASICKÝ TANEC

Charakteristika predmetu

Klasický tanec je v súčasnosti uznávaný ako jeden zo základných výrazových prostriedkov scénického tanečného umenia. Je to pohybový systém s presne vypracovanou metodikou a teóriou. K jeho štúdiu sú nevyhnutné nasledovné predpoklady: fyzické dispozície (ohybnosť DK, elastické svaly a väzivá, proporčne správne stavané telo, fyzické zdravie), psychické dispozície (pevná vôľa, vytrvalosť, sebadisciplína, psychické zdravie) a talent na tanec (koordinácia pohybov, estetický prejav, muzikálnosť, cítenie rytmu a výrazu hudby). Všetky tieto kritériá sú nevyhnutné pre prijatie detí na tanečné konzervatóriá a hudobno-dramatické konzervatóriá so študijným zameraním tanec. Pre žiakov tanečných odborov ZUŠ sú tieto požiadavky trochu miernejšie, nakoľko ZUŠ nevychovávajú profesionálnych tanečných interpretov.

Napriek tomu má klasický tréning pre žiakov ZUŠ veľký význam. Vyučovacia hodina kladie nároky na disciplínu pohybu, precíznosť a sústredenie na uvedomelý pohyb, ktorý má svoje pravidlá a štýl. Klasický tréning kultivuje telo, zlepšuje a rozvíja tanečnú techniku. Technika klasického tanca má najprepracovanejšiu metodiku výučby a je zároveň základným pilierom rozvoja v ostatných tanečných technikách. Presne vypracovaný systém a metodiku je nevyhnutné dôsledne dodržiavať. V každom ročníku sa okrem výučby nových cvikov zdokonaľujú súčasne cviky už prebrané. Vytvárajú sa z nich jednoduché väzby, ich neustálym precvičovaním sa zvyšuje svalová sila, stabilita, koordinovanosť. Žiaci si vypracovávajú isté pohybové stereotypy. Zároveň nadobúdajú zmysel pre systematickú prácu, trpezlivosť a vôľu prekonávať ťažkosti.

Správne volená metóda vyučovania a dodržiavanie metodického postupu pri vyučovaní klasického tanca zaručuje, že po absolvovaní I. a II. stupňa vychádza zo ZUŠ kvalitný tanečník pre amatérske súbory alebo úspešný uchádzač o ďalšie štúdium na tanečných a hudobno-dramatických konzervatóriách so študijným zameraním tanec.

Pri porovnaní učebnej látky v predmete klasický tanec v ZUŠ a v osemročnom tanečnom konzervatóriu je možné konštatovať nasledovný fakt: učebná látka prvých troch ročníkov tanečného konzervatória zodpovedá svojím rozsahom učebnej látke od *3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia po 2. ročník II. stupňa základného štúdia v ZUŠ*, okrem cvičenia na špičkách*. Žiak po absolvovaní II. stupňa základného štúdia nadobúda základný stupeň vyspelosti v technike klasického tanca.*

Ciele:

- dodržiavať správnu koordináciu tela pri realizácii jednotlivých cvičení s dôrazom uvedomelého využitia tejto znalosti pri zvyšovaní náročnosti prevedenia cvičení (výška skoku, zvyšovanie počtu obratov pri rotácii a pod.)

- aplikovať vedomú koordináciu tela s efektívnym využitím prislúchajúcich svalov i v ďalších tanečných technikách

- poznať terminológiu techniky klasického tanca slovom aj písmom v rozsahu obsahu predmetu

- dosiahnuť základný stupeň vyspelosti v technike klasického tanca (3. ročník tanečného konzervatória)

.viesť žiaka k zmyslu zodpovednosti, systematickej práci a vôli prekonávať ťažkosti

I. stupeň základného štúdia 1. časť

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

3. ročník

Počet hodín týždenne: 1 h (skupinová výučba)

Predmet: Klasický tanec

3. ročník prvej časti I. stupňa

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

OBSAH	ŽIACI
Exercices à la barré Postavenie čelom k tyči, poloha HK na tyči, I., II., V. poz. DK v postavení čelom k tyči, v postavení bokom k tyči. *Battement dégagé* do II. poz., *Demi-plié* v I., II., V. poz. v postavení čelom k tyči, *Battement tendu simple* z I. a V. poz. v postavení	- aplikujú základné držanie tela v technike klasického tanca v postavení tvárou a bokom k tyči - ovládajú postavenie DK *en dehors* v rámci svojich anatomických dispozícií v základných

čelom k tyči, postavenie bokom k tyči, poloha HK na tyči, prípravné *port de bras* v postavení bokom k tyči – *préparation,* *Révérence* – v priestore. *Demi-plié* v I., II., III., V. poz. v postavení bokom k tyči, Battement tendu simple z I. poz. v postavení bokom k tyči, *Passé par terre* – v postavení čelom, bokom k tyči, prípravné cvičenie na rond de jambe par terre v postavení čelom k tyči – en dehors, en dedans, Battement tendu demi-plié v postavení čelom k tyči, *Rond de jambe par terre* v postavení čelom k tyči, Battement tendu soutenu v postavení čelom k tyči, Battement tendu soutenu v postavení bokom k tyči, prípravný cvik k battement tendu jeté v postavení čelom k tyči z I. poz. – 30°, prípravný cvik k *battement tendu jeté* v postavení bokom k tyči z I. poz. 30°, polohy sur le cou de pied v postavení čelom k tyči – základná poloha. *Battement frappé* v postavení čelom k tyči *par terre, Relevé-abaissé* v I. a II. poz. v postavení čelom k tyči, *Battement relevé lent* do všetkých smerov na 45°, záklon a úklon tela v postavení čelom k tyči, predklon tela bokom alebo chrbtom k tyči, *Temps-levé sauté* v I. a II. poz. v postavení čelom k tyči. ***Exetcices au milieu*** *Demi-plié v I., II.* poz. *en face, Battement dégagé* do II. poz., *Battement tendu simple* z I. poz. *en face*, prípravné cvičenie na *rond de jambe par terre, Battement tendu demi-plié* z I. a V. poz. *en face, Battement tendu soutenu* z I. a V. poz *en face, Relevé-abaissé* v I. a II. poz., 1. *port de bras* s DK v I. poz. *en face*, prípravné *port de bras en face.* ***Allegro*** *Temps-levé sauté* v I. a II. poz., *Pas échappé* z I. do II. poz. (prípravná fáza). Verejné vystúpenia.	cvičeniach techniky klasického tanca - realizujú základné cvičenia techniky klasického tanca v cvičení *à la barre a au milieu* - predvedú prípravné *port de bras* s dodržaním správneho držania tela - poznajú základnú terminológiu techniky klasického tanca slovom - 1-krát v každom polroku vystúpia na verejnom vystúpení

4. ročník

Počet hodín týždenne: 1 h (skupinová výučba)

Predmet: Klasický tanec

4. ročník prvej časti I. stupňa

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

OBSAH	ŽIACI
Battement tendu double do II. poz. *Battement tendu simple* z V. poz. *Battement tendu pour le pied* *Battement tendu jeté* z I. a V. poz. v postavení čelom a bokom k tyči – 30° *Battement tendu jeté en cloche*, v postavení čelom a bokom k tyči – 30° *Battement tendu pour le pied* do II. poz. IV. poz. – *battement dégagé* do IV. poz. záklon a úklon tela bokom k tyči *Rélevé-abaissé* v V. poz. *Demi-plié* v IV. a V. poz. *Demi rond de jambe par terre* scénická poloha *cou-de-pied* *Battement soutenu par terre* (cez *cou-de-pied)* *Demi-plié a relevé* v I., II., V. poz. *préparation k rond de jambe par terre (en dehors, en dedans)* *Battement fondu par terre* *Battement frappé en l'air* – 30° prípravné cvičenie pre 3. *port de bras* *3. port de bras* *Battement relevé lent* na 90° *Grand battement jeté* z I. poz. *Battement fondu en l'air* – 45° *Battement rétiré (passé* na 45° a 90°) *Grand plié* v I., II., V. poz. prípravné cvičenie pre *pas coupé* ***Exercices au milieu*** *Battement tendu simple* z V. poz. *Battement tendu jeté* z I. a V. poz. – 30° *Épaulement (croisé, éffacé)* obraty par terre na dvoch DK *Battement frappé par terre* *Rélevé-abaissé* v I., II., V. poz. *Rond de jambe par terre* *Demi-rond de jambe par terre* *Battement soutenu par terre* *Demi-plié* V. poz. *préparation k rond de jambe par terre (en dehors, en dedans)* *Battement fondu par terre* *Battement relevé lent* na 90° à la seconde z I. a V. poz.	- aplikujú elementárnu koordináciu pohybu DK, HK a hlavy v základných cvičeniach techniky klasického tanca *(préparation k rond de jambe par terre)* - zvládnu princípy vytočenosti a princíp realizácie pohybu v jednotlivých základných cvičeniach techniky klasického tanca s efektívnym použitím prislúchajúcich svalov tela - použijú silu priehlavku k uspokojivému zvládnutiu jednotlivých cvičení techniky klasického tanca - poznajú základnú terminológiu techniky klasického tanca slovom

2. *port de bras v épaulement croisé.* ***Allegro*** *Temps-levé sauté* v V. poz. prípravné cvičenie pre *pas échappé sauté* do II. poz. Verejné vystúpenia.	 - 1-krát v každom polroku vystúpia na verejnom podujatí

Záverečná skúška

Žiaci preukážu základné znalosti tanečnej techniky v rámci interpretačnej praxe v choreografiách výrazového, scénického tanca s využitím základných princípov techniky klasického tanca v rozsahu minimálne 3 min.

Žiaci predvedú nasledujúci tréning v rámci postupových skúšok spamäti (časový rozsah 60 min.):

Révérence

1. *port de bras en face* v 1. poz. DK (4/4 takt).

1. Exercices à la barre

1.1. Rozcvička – 16 4/4 taktov

1.2. *Pliés* (v postavení bokom k tyči) – 32 4/4 taktov (vých. pozícia I. poz. DK, HK v prípravnej pozícii)

1.3. *Battement tendu simple* z I. poz. (v postavení bokom k tyči) – 32 2/4 taktov (PHK v prípravnej poz.)

1.4. *Battement tendu simple* z III. poz. (fakultatívne z V. poz.) (v postavení bokom k tyči) – 32 2/4 taktov

1.5. *Battement tendu jetés* z III. poz. (fakultatívne z V. poz.) (v postavení bokom k tyči) – 32 2/4 taktov

1.6. *Battement tendu jeté* z I. poz. (v postavení tvárou k tyči) – 16 2/4 taktov, tvárou k tyči (kombinácia je fakultatívna)

1.7. *Rond de jambe par terre* (v postavení bokom k tyči) – 64 3/4 taktov (I. poz., HK v prípravnej poz.)

1.8. *Battement tendu soutenu a Battement soutenu (bez relevé)* (v postavení bokom k tyči) – 16 4/4 taktov, vých. poz. III. poz. (fakultatívne V. poz.), HK v prípravnej poz.

1.9. *Battement fondu par terre* (v postavení bokom k tyči) – 8 4/4 taktov, vých. poz. III. poz. (fakultatívne V. poz.), PHK v prípravnej poz.

1.10. *Battement frappé* (v postavení bokom k tyči) – 32 2/4 taktov, vých. poz. III. poz. (fakultatívne V. poz.), PHK v prípravnej poz.

1.11. *Battement relevé lent 60° (fakultatívne 90°)* (v postavení bokom k tyči) – 32 4/4 taktov, vých. poz. III. poz. (fakultatívne V. poz.), PHK v prípravnej poz.

1.12. *Grand battement jeté* (v postavení bokom k tyči) – 16 2/4 taktov, vých. poz. I. poz. (fakultatívne V. poz.), PHK v prípravnej poz.

1.13. *Relevé v I. poz.* (v postavení tvárou k tyči) – 16 4/4 taktov vých. poz. I. poz., HK v prípravnej pozícií.

2. Exercices au milieu

2.1. *Pliés* – 32 4/4 taktov, vých. poz. I. poz. en face, HK v prípravnej pozícií

2.2. *Battement tendu simple en face* – 32 2/4 taktov, vých. poz. I. poz. *en face*,HK v prípravnej pozícii

2.3. *Battement tendu jeté* – 2/4 takt

2.4. Rond de jambe par terre – 3/4 takt

2.5. *Battement fondu, battement soutenu* – 4/4 takt

2.6. *Battement frappé par terre* – 2/4 takt

2.7. *Port de bras,* adagio – 32 3/4 taktov, vých. poz. III. poz. *épaulemet croisée* do bodu 8 (fakultatívne V. poz.), HK v prípravnej pozícií.

3. Allegro

3.1. *Temps levé sauté* z I. poz. – 16 2/4 taktov, vých. poz. I. poz. en face, HK v prípravnej poz.

3.2. *Temps levé sauté* v II. poz. – 16 2/4 taktov

3.3. *Temps levé sauté* z III. poz. – 16 2/4 taktov (fakultatívne V. poz.)

3.4. Prípravné cvičenie pre pas échappé do II. poz. (z V. poz. do II. poz.) – 16 2/4 taktov, vých. poz. V. poz. *en face* PDK vpredu

4. Diagonála

I. stupeň základného štúdia 2. časť

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

1. ročník

Počet hodín týždenne: 1 h (skupinová výučba)

Predmet: Klasický tanec

1. ročník druhej časti I. stupňa

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

OBSAH	ŽIACI
Exercices à la barre *Grand battement jeté* z V. poz. *Battement tendu pour le pied* do IV. poz. *Battement relevé lent* na 90° do všetkých smerov z V. poz. *Relevé-abaissé* v IV. poz. *Battement tendu jeté piqué* z I. a V. poz. – 30° *Battement soutenu par terre* (s pridaním relevé v V. poz.) *Grand plié* v IV. poz. *Petit battement sur le cou de pied* *Grand battement jeté piqué* z I. a V. poz. *Battement développé* do všetkých smerov *Pas coupé* cez *cou-de-pied (par terre)* *Pas de bourrée simple en dehors* úklon s vysunutou DK na *piqué* bočne *Battement double frappé par terre* *Pas balancé.*	- predvedú presnosť jednotlivých cvičení techniky klasického tanca v rozsahu svojich anatomických dispozícií
Exercices au milieu *Grand plié* v I., II. poz*. en face* *Battement tendu jeté en cloche z I. a V. poz.* do všetkých smerov *Battement fondu* na 45° do všetkých smerov *Battement soutenu* na 45°do všetkých smerov *Battement rétiré* *Grand battement jeté* z I. poz. *Pas coupé en face* *Demi-plié* v IV. a V. poz. v *épaulement croisée aj éffacée* *Battement dégagé* do IV. poz. *pózy: croisées, éffacées, á la seconde – par*	- predvedú základné malé adagio v priestore s využitím jednotlivých cvičení techniky klasického tanca v *épaulement* s dôrazom na tanečnosť a koordináciu práce DK, HK a hlavy - predvedú presné a pohotové prenášanie váhy tela na DK v jednotlivých cvičeniach techniky v náročnejších technických a rytmických kombináciách

terre *Battement tendu jeté piqué* z I. aj V. poz. *en face* – 30° *Grand plié v V. poz. v épaulement* *Battement tendu simple* do všetkých smerov *v épaulement croisé a éffacé* *Battement relevé lent* na 90° z I*. poz. en face* *3. port de bras v épaulement croisée* *Pas de bourée simple en dehors – en face* úklon s vysunutou DK n*a piqué* bočne *Pas balancé en face* *1., 2., 3. arabesques par terre* *Battement double frappé par terre* *Temps lié par terre en dehors, en dedans.* ***Allegro*** *trampolínové skoky* v I., II. poz. aj na jednej DK *Pas échappé sauté (petit) en face* *Changement de pieds* *Pas assemblé en face* bočne. Verejné vystúpenia.	- realizujú základné skoky 1.skupiny skokov techniky klasického tanca s dôrazom na výšku skoku - ovládajú slovom základnú terminológiu techniky klasického tanca v rozsahu obsahu predmetu - 1-krát v každom polroku vystúpia na verejnom podujatí

2. ročník

Počet hodín týždenne: 1 h (skupinová výučba)

Predmet: Klasický tanec

2. ročník druhej časti I. stupňa

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

OBSAH	ŽIACI
Exercises à la barre *Rond de jambe par terre v demi-plié en dehors, en dedans.* *Battement soutenu* na 45° (s pridaním relevé v V. poz.). *Plié a relevé* s DK na 45° polobraty v V. poz. na pološpičkách smerom k tyči a od tyče. *Battement double frappé en l'air* – 30°. *Rond de jambe en l'air* na 45°, prípravná fáza. *Demi-rond de jambe* na 45° *en dehors, en dedans (porté* o 1/4 kruhu). *Temps-relevé (préparation k rond de jambe en l'air).* *Battement développé passé.*	- interpretujú základné tanečné pózy *en l'air* - realizujú uspokojivo niektoré cvičenia na *relevé*

Attitudes predklon a záklon s DK vysunutou na piqué, s prepnutou stojnou DK aj v *demi-plié.* *Pas de bourrée* bez výmeny DK čelom k tyči. *Pas de bourrée simple en dedans pózy croisées, éffacées par terre* zaraďovať na záver kombinácií, so stojnou DK vystretou v kolene aj v *demi-plié.* *Battement fondu na relevé.*	
Exercices au milieu *Grand plié v IV. poz. v épaulement croisée* aj *Éffacée 4. port de bras.* *Pas balancé z épaulement croisée* do *épaulement croisée.* *Rond de jambe par terre v plié en dehors, en dedans en face póza écartée par terre.* *Battement tendu jeté* – 30° *v épaulement croisée aj éffacée* polobraty v V. poz. na pološpičkách z *croisée do croisée.* *Grand battement jeté z V. poz. en face.* *Battement frappé en l'air – 30° v épaulement croisé aj éffacée,* *Tempslié par terre s náklonmi tela en dehors, en dedans.* *Battement tendu double do IV. poz. en face.* *Relevé-abaissé v IV. poz. en face.* *Plié a relevé s DK na 45° en face.* *Battement soutenu par terre (s pridaním relevé v V. poz.) en face.* *Petit battement sur le cou de pied en face.* *Pas de bourrée bez výmeny DK en face.* *Battement double frappé en l'air na 30° en face.* *Battement développé en face* *1., 2., 3. arabesques s DK en l'air na 45°* *pózy: croisées, éffacées s DK na l'air na 45°* *4. arabesque par terre.*	- interpretujú spojovacie kroky a *port de bras* v kombinácii malého adagia s dôrazom na tanečnosť a cítenie hudby
Allegro *Changement de pieds v épaulement croisée.* *Sissonne simple en face, počiatočná fáza Pas échappé z épaulement croisée do épaulement croisée.* *Pas assemblé vpred, vzad Pas jeté bočne en face.* *Pas glissade en face, s výmenou aj bez výmeny DK.* Verejné vystúpenia.	- využívajú silu DK pri odraze skokov - pri skokoch si uvedomujú začiatky princípu *ballon* - poznajú správne princípy realizácie jednotlivých základných cvičení v rámci obsahu - ovládajú slovom základnú terminológiu techniky klasického tanca v rozsahu obsahu predmetu - 1-krát v každom polroku vystúpia na verejnom podujatí

3. ročník

Počet hodín týždenne: 1 h (skupinová výučba)

Predmet: Klasický tanec

3. ročník druhej časti I. stupňa

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

OBSAH	ŽIACI
Exercices à la barre *Grand battement jeté v épaulement croisé a épaulement effacé* pózy *à terre* ako závery cvikov s prepnutou stojnou DK aj v *demi-plié.* ***Exercices au milieu*** *Rond de jambe en l'air s préparation tempsrelevé* *Battement développé passé en face* *Attitude – croisée, éffacée* *4. arabesque* na 90° póza *écartée* na 90° *Battement fondu* na *relevé en face* *Battement soutenu* na 45° (s pridaním *relevé v V. poz.) v épaulement croisée aj éffacée* *Battement développé passé* vo veľkých pózach, bez zmeny polohy chodidla SK *Demi rond de jambe* na 90° *en dehors, en dedans* z veľkej pózy do veľkej pózy bez pohybu chodidla SK *6. port de bras* *Grand battement jeté piqué* vo veľkých pózach *Battement frappé v malých pózach* – bez *relevé préparation pre pirrouettes z V. poz. en face.* ***Allegro*** *Sissonne fermée* vpred a vzad v malých pózach *Double assemblé en face* *Double assemblé (z épaulement croisée* cez *en face do épaulement croisée)* *Pas assemblé bočne z épaulement croisée* do *épaulement croisée* *Pas assemblé* vpred a vzad v pózach *croissées a éffacées* *Pas jeté* vpred a vzad *en face* scénický *sissonne v 1. arabesque* *Pas de basque* – scénická forma *Petit pas de chat* (ruský) so švihom dolných končatín vzad a vpred *Sissonne ouverte* stranou s otváraním DK na 45° *en face* *Sissonne fermé* stranou *(z épaulement croisée* do *épaulement croisée aj éffacée)* *Pas échappé do IV. poz. croisée aj éffacée*	- realizujú jednotlivé cvičenia klasického tanca s maximálnym ovládaním prislúchajúcich svalových skupín v rámci svojich anatomických možností - poznajú jednotlivé cvičenia na rozvoj svojich anatomických dispozícií - realizujú jednotlivé cvičenia techniky klasického tanca s dôrazom na tanečnosť a cítenie hudby v spojitosti - poznajú správne princípy realizácie jednotlivých základných cvičení v rámci obsahu - ovládajú slovnú a písanú formu základnej terminológie techniky klasického tanca v rozsahu obsahu predmetu

Temps – ľavé sauté na jednu DK. Verejné vystúpenia.	- 1-krát v každom polroku vystúpia na verejnom podujatí

Záverečná skúška

- žiaci preukážu základné znalosti tanečnej techniky v rámci interpretačnej praxe v choreografiách výrazového, scénického tanca s využitím základných princípov techniky klasického tanca v rozsahu minimálne 4 min.

- žiaci predvedú tréning z techniky klasického tanca spamäti

Predmet: KREATÍVNY TANEC

Charakteristika predmetu

Kreatívny tanec je tanečný smer, ktorý vznikol na začiatku 20. storočia a priniesol zmeny v poňatí tanečného umenia. Prísne pravidlá klasického tanca narušila americká tanečnica Isadora Duncanová (27. 5. 1878 – 14. 9. 1927) a vniesla do tanca nové kvality. Dominantná už nebola technika, ale výraz celého tela, vyjadrenie hudby a využitie priestoru. Základným prístupom k tancu bolo oslobodenie tanečného prejavu v každom smere - v tvare kostýmu, vo výbere hudobného sprievodu, v prostredí, kde predstavenie prebiehalo. Kreatívny tanec akceptuje prirodzené anatomické možnosti ľudského tela, rozvíja individuálny výraz tanečníka a snaží sa o harmóniu všetkých zložiek tanečného umenia. Analýza vlastností ľudského tela (váha, dýchanie, svalová aktivita...) sa stali východiskom pre nové techniky moderného tanca v ďalšej etape vývoja (M. Graham výdych – nádych, J. Limón – váha...).

Kreatívny tanec je prechodným stupňom k modernému tancu. Obsahuje množstvo informácií o priebehu pohybu v tele, geometrických a psychologických vlastnostiach priestoru, o nosnosti

rytmickej a melodickej stránky hudby, o význame ticha v tanci, o potrebe vhodného kostýmu pre tanečníka. Sleduje a rozvíja vzťahy pohyb – priestor, pohyb – hudba. Rozsah tém si svojou náročnosťou vyžaduje dôkladnú prípravu nielen pedagóga, ale aj korepetítora, ktorý musí vhodne meniť sprievodné skladby. Je vhodné tiež striedať živú a reprodukovanú hudbu. Ideálny je korepetítor – improvizátor, ktorý strieda klavír s jednoduchými bicími nástrojmi (bubienok, tamburína, triangel, paličky...). Predmetom kreatívny tanec žiak získava nielen nový pohľad na seba v tanci, ale stáva sa aj vzdelanejším divákom tanečných predstavení. Kreatívny tanec svojím pohybom, priestorovou a hudobnou slobodou rozvíja tanečnosť aj tvorivosť dieťaťa. Kreatívny tanec oboznamuje žiakov s vlastnosťami priestoru, rozvojom a kvalitou pohybu, učí počúvať, precítiť a vytancovať hudbu.

Všetky získané poznatky tohto predmetu sa dajú aplikovať aj v iných tanečných technikách.

Ciele:

- oboznámiť žiakovo priebehu pohybu v tele

- rozvíjať prirodzený tanečný pohyb a tvorivosť žiakov

- viesť žiakov k slobodnému, individuálnemu prejavu

- osvojiť si geometrické a psychologické vlastnosti priestoru

- oboznámiť žiakov o nosnosti rytmickej a melodickej stránky hudby a o význame ticha v tanci

- sledovať a rozvíjať vzťahy pohyb – priestor, pohyb – hudba

- vychovať kvalitných uchádzačov pre štúdium na tanečných konzervatóriách

I. stupeň základného štúdia 1. časť

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

3. ročník

Počet hodín týždenne: 1 h (skupinová výučba)

Predmet: Kreatívny tanec

3. ročník prvej časti I. stupňa

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

OBSAH	ŽIACI
Telo ako nástroj tanečníka: stavba ľudského tela, dýchanie, srdcová činnosť, chrbtica (stavba, význam, oblé polohy), pohybové možnosti jednotlivých častí ľudského tela a ich využitie v tanečnej improvizácií, napätie a uvoľnenie svalstva tela a ich dôsledky na pohyb – tanec, dynamika pohybu, väzba s hudbou a výrazom, telo tanečníka v práci základných pohybov: rozvíjanie pohybu(v ľahu, v stoji, chôdzi), civilný a umelecký pohyb, primárny a sekundárny pohyb, rozvoj pohybu v horizontálnom a vertikálnom smere, impulzy, tvary pohybov (rovné, oblé), ťažisko, chôdza, beh.	- chápu pohyb prostredníctvom tela tanečníka v rôznych rovinách poznania v spojitosti s rozvíjaním pohybu, dýchania a srdcovej činnosti a samotnou stavbou ľudského tela - ovládajú si telo tanečníka ako s uvoľnením tak aj napätím svalového ústrojenstva
Hudba (v úzkej spojitosti s telom tanečníka): emocionálna väzba hudby a pohybu (dur, mol). Verejné vystúpenia.	- uplatňujú uvedomenie si tela tanečníka formou improvizácie či už v prirodzenom alebo akademickom tanečnom pohybe - 1-krát v každom polroku vystúpia na verejnom podujatí

4. ročník

Počet hodín týždenne: 1 h (skupinová výučba)

Predmet: Kreatívny tanec

4. ročník prvej časti I. stupňa

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

OBSAH	ŽIACI
Tanec – priestor - jeho technické aj psychologické vlastnosti. Pohyb: pohyb vedený priamo a nepriamo, vlna (špecifický tok pohybu), smery pohybov, pohyb vedený ťahom, švihom. Fokus, periférne videnie. Priestor: technické vlastnosti priestoru (šírka, výška, hĺbka), diagonála smerová (uhlopriečka), diagonály priestorové, horizontálne delenie priestoru, vertikála, symetria a asymetria. Psychologické, resp. výrazové vlastnosti priestoru: miesta v priestore, na javisku, emočný význam bodov, cítenie stredu – centra priestoru, tvorba vlastného, fantazijného priestoru. Hudba: rytmus, melódia – vyjadrenie pohybom, metrická vnímavosť, pamäť, tanec bez hudby.	- uvedomuje si potrebu priestoru a hudby v tanci - využívajú prácu formou improvizácie rovnako ako v treťom ročníku s pridaním ďalších rozmerov tanečného umenia a to s priestorom a

Verejné vystúpenia.	hudbou (oproti 3. ročníku, kedy pochopenie pohybu bolo smerované k žiakovi, jeho vlastnému emocionálnemu prežívaniu a tým aj poňatie samotnej improvizácie, vo 4.ročníku žiaci uvedomelou improvizáciou využívajú priestor a hudbu ako neoddeliteľnú súčasť tanečného umenia) - 1-krát v každom polroku vystúpia na verejnom podujatí

Záverečná skúška

- žiaci demonštrujú základné znalosti tanečnej techniky v rámci interpretačnej praxe v choreografiách kreatívneho tanca v scénickom prevedení v rozsahu minimálne 3 min.

– žiaci demonštrujú nasledujúci tréning v rámci postupových skúšok spamäti (časový rozsah 30 minút):

1. Úloha: Prechod pohybu cez kĺby a chrbticu

Cvičenie začína v ľahu na zemi a prechádza všetkými horizontálnymi rovinami a končí vo vertikále v stoji a výskoku.

2. Úloha: Práca s ťažiskom

Kombinácia obsahuje pohyb iniciovaný ťažiskom s dôrazom na čistý smer pohybu: do stredu - od stredu sály, vpred - vzad, vpravo - vľavo

3. Úloha: Švihový pohyb, 3/4 takt

Kombinácia obsahuje pohyb dolných končatín, horných končatín, hlavy, trupu. Aplikujeme úlohy:

a) rozdelenie triedy na skupinu A, ktorá tlieska 3/4 takt a B, ktorá tancuje,

b) prerušíme hudobný sprievod a skupina musí udržať tempo cvičenia.

4. Úloha: Fokus a periférne videnie

Improvizácia žiakov – vodca a skupina, so zadaním striedania dynamickej škály pohybov (pp – ff) a zmenou tvaru pohybov celého tela (oblý, hranatý).

(Poznámka: úlohy 1. – 3. sú vytvorené pedagógom, 4. úloha je improvizácia žiakov.)

Predmet: ĽUDOVÝ TANEC

Charakteristika predmetu

Množstvo, rôznorodosť, pestrosť a krása slovenských ľudových tancov, ktoré sa dodnes zachovali, sú odrazom života nášho ľudu, jeho mentality, citov, potrieb, túžob, názorov, skúseností, fantázie, umeleckého vkusu a tvorivých schopností. Vznikali, rozvíjali sa, menili, zhromažďovali a zušľachťovali sa po stáročia.

Na utváranie hudobného a tanečného prejavu mali vplyv rôzne činitele: geografické a sociálne podmienky, zamestnanie obyvateľstva, spôsob obživy, oblečenie, sťahovanie, isté ustálené zvyklosti v skupinách, rodoch či obciach a v neposlednom rade aj prejav výrazne nadaných jedincov – osobností – tvorcov z ľudu. Podobným spôsobom sa k nám dostali aj vplyvy ľudových tancov okolitých národov (hlavne v pohraničných oblastiach).

Na Slovensku sme si zatiaľ vytypovali tieto tanečné folklórne oblasti a podoblasti: podunajská oblasť, záhorácka oblasť, nitrianska oblasť, myjavská oblasť, trenčianska oblasť, kysucká oblasť, turčianska oblasť, oravská oblasť, goralská oblasť, liptovská oblasť, spišská oblasť, šarišská oblasť, zemplínska oblasť, gemerská oblasť, horehronská oblasť, zvolenská oblasť, podpolianska oblasť, novohradská oblasť, hontianska oblasť, tekovská oblasť.

Tanečný folklór v živej a pôvodnej podobe sa dnes vyskytuje už pomerne málo. Vídame ho predovšetkým pri rodinných zvykoch (napr. svadby), zvykoch spojených s určitým obdobím roka (napr. jarné chorovody, fašiangové sprievody), regrútskych zábavách a pod.

Na zachovanie týchto národných kultúrnych hodnôt bolo vyvinuté veľké úsilie (výskumy vedeckých pracovníkov SAV, osvetových pracovníkov, profesionálnych i amatérskych umelcov, zápisy opisom, notami, filmové a video záznamy, nahrávky atď.).

V predmete ľudový tanec počas štúdia na ZUŠ by mali žiaci spoznať a naučiť sa rozpoznávať základné tanečné oblasti Slovenska, ich tanečné charaktery, základné tanečné motívy a tanečný repertoár. Ďalej by mali získať základné informácie o hudobnom prejave, ľudovom odeve, tanečných príležitostiach a zvykosloví. Ich vedomosti by mali byť trvalé a nemali by poznať len samostatné motívy, prípadne presne dané choreografie, ale aj pôvodné formy tancov a vedieť ich interpretovať podľa svojich schopností na základe daných zákonitostí. V každej tanečnej oblasti sa vyskytujú menej náročné tance, napríklad chorovody a chorovodné hry alebo novodobé ľudové tance, ale nie sú tancami, ktoré nesú charakteristické znaky tanečnej oblasti. Tieto tance majú podobné znaky na celom území Slovenska.

Tanec nikdy nebol samostatnou oblasťou v živote ľudí. Ľudový tanec, hudba, pieseň a ostatné ľudové prejavy tvorili syntetický celok, ktorý nám dáva obraz o vtedajšom spôsobe života a spoločenských vzťahoch. K rovnakému vnímaniu ľudového tanca by sme mali viesť aj žiakov. Okrem toho rozvíjame u žiaka aj jeho technické schopnosti v oblasti rotačnej, skokovej a odzemkovej technike, vo vyšších ročníkoch sa zameriavame na techniku dvíhačiek či tanečný výraz. V prípade, že sa v ročníku nenachádza žiadny chlapec, čo je v poslednej dobe častým javom na ZUŠ, nie je nutné párové tance, resp. motívy mužských tancov, absolútne vynechať. V párových tancoch môže vedúcu úlohu v páre prebrať dievča. V pôvodnom prostredí často tancovali niektoré párové tance dve ženy (cestovanie za

prácou, vojny a pod.). Aj poznanie mužských motívov je súčasťou tanečnej výchovy u dievčat, a naopak.

Nemenej významným cieľom je oboznámenie žiakov so slovenským ľudovým tancom a kultúrou, resp. tancom a kultúrou národností žijúcich na území Slovenska, ako súčasťou národného dedičstva a tak pozitívne vplývať na ich vzťah k národu.

Ciele:

- priblížením tanečného, spevného a hudobného ľudového prejavu spoznať prostredie, zdroje tvorivosti a mentalitu ľudu v jednotlivých oblastiach Slovenska , zoznámiť sa s citovo bohatým, výrazovo silným prejavom vidieckeho človeka, ktorý tvoril obklopený zvyklosťami, náboženskými sviatkami, prírodou, rodinou, obcou a prácou

- viesť žiakov k rozoznávaniu jednotlivých oblastí, zoznámiť ich so základnými tanečnými motívmi, s pôvodnou formou jednotlivých tancov, prípadne s ich štylizáciou v choreografii (na hodinách tanečnej praxe), s piesňami v nárečí, s ľudovou hudbou, zvykmi a charakteristickými krojmi

- rozširovať a zdokonaľovať technickú vyspelosť žiakov, formovať a rozvíjať tanečnosť a tanečný charakter podľa jednotlivých oblastí, prehlbovať výrazový register, podchytiť talenty

- cibrením tanečného a hudobného vkusu formovať tiež estetické cítenie žiaka

- z výchovnej stránky s poznávaním folklórnych tradícií ovplyvňovať a podporovať aj vlastenecké cítenie, pocit príslušnosti k slovenskému národu a národnostiam Slovenska,

- dosiahnuť technický a výrazový stupeň, zodpovedajúci požiadavkám špičkových amatérskych súborov ľudového scénického tanca a pripraviť žiaka na talentové skúšky na konzervatóriá so študijným zameraním tanec a na vysoké školy umeleckého zamerania

I. stupeň základného štúdia 1. časť

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

3. ročník

Počet hodín týždenne: 1 h (skupinová výučba)

Predmet: Ľudový tanec

3. ročník prvej časti I. stupňa

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

OBSAH	ŽIACI
Jednoduché motívy ľudového tanca z oblastí Slovenska – Zemplín, Myjava, Liptov, Horehronie, Záhorie: perovanie váhou – v stoji, chôdzi, jednokročke, dvojkročke (bočne, v zadnom oblúku), jednotlivo i vo dvojici, v kolese, v párovom krútení, perovanie ťahom - v stoji, chôdzi, jednokročke, dvojkročke (bočne, v zadnom oblúku), jednotlivo i vo dvojici, v karičke, v párovom krútení, valaské – valaský jednoduchý, valaský vo dvojku na položpičku prinožovaný (na mieste, bočne), valaský vo dvojku na položpičku (vpred, vzad), valaský vo dvojku na pätu (vpred), chôdza ťahom cez pätu (krok s ukľaknutím), premenný krok – dvojdobý (polkový), trojdobý (valčíkový), nahadzovaný – na položpičku (ťahom, váhou), na pätu (ťahom, váhou), zrážaný súčasný, záver s prednožením – kľúč (na položpičku, na	- zatancujú základné tanečné motívy a kroky z oblastí Slovenska

pätu). Myjavský hravý vpredu (vytočene – vtočený, vtočene – vytočený). Myjavské kyvadlo: vpredu, vzadu. Myjavský dvojkladený vpredu (na pološpičku, na pätu). Myjavské ukľakované, hustý dupák (na celé chodidlo, na pätu) trojdup striedavý (bočne, v zadnom oblúku) chôdza s potleskom (pre dievčatá) malé skoky v drepe (bez potlesku, s potleskom). Liptovský kladený (na pološpičku, na pätu) Liptovský dvojkladený vpredu karičkový krok (pre dievčatá) - hladký, s perovaním ťahom koníčkami (pod seba), karičkové podupy v rôznom rytme, jednoduché čapáše (pre chlapcov), podvrtka (dievčaťa pod rukou chlapca). Hajduch (pre chlapcov) – prednožný na pätu, prednožný, rotácia – hladko z miesta, poskočnými krokmi z miesta, s perovaním váhou z miesta, tanečné motívy – ľudovej mazúrky, ľudovej polky. Verejné vystúpenia.	- zatancujú ľudovú mazúrku, ľudovú polku - poznajú terminológiu tanečných motívov a tancov - 1-krát v každom polroku vystúpia na verejnom podujatí

4. ročník

Počet hodín týždenne: 1 h (skupinová výučba)

Predmet: Ľudový tanec

4. ročník prvej časti I. stupňa

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

OBSAH	ŽIACI
Myjavská tanečná oblasť Tance: Starobabská – párový tanec pomalého tempa Verbunk sólový – mužský tanec mierne rýchleho tempa Verbunk párový – párový tanec mierne rýchleho tempa Čardáš – hustý – párový tanec rýchleho tempa Novodobé ľudové tance (strofické tance) – V širém poli..., Šotyš, Hrozená, Židovka – párové tance s ustálenými motivickými väzbami.	- zatancujú tanečné motívy z tanečnej oblasti Myjava a Liptov - poznajú rozdiely týchto tanečných oblastí formou tanečných motívov, typických tancov a piesní daného regiónu - poznajú základné informácie týkajúce sa regiónov Myjava a Liptov

Motívy: chôdza vyperovaná váhou s postupom vpred a vzad, v otvorenom držaní bočne, vo valčíkovom a čardášovom držaní podupy na záver hudobnej frázy poskok so sklzom a potleskami rotácia váhou na mieste a z miesta, podvrtka Starobabská vyperovaná dvojkročka s prídupom v rôznych postaveniach a držaniach partnerov dvojkročka so zanožením párové krútenie verbunkové v čardášovom držaní zmena v párovom krútení Verbunkový motív základný – vykopávaný a jeho obmeny Valaský jednoduchý preskakovaný Valaský vo dvojku vpred na polochodidlo záver na polochodidlo – kľúč zrazenie z II. do I. pozície nahadzovaný a jeho obmeny, nahadzovaný so zrazením, nahadzovaný so zrazením a úderom na DK, nahadzovaný v rôznych postaveniach a držaniach partnerov, prechody z jednotlivých postavení a držaní partnerov nahadzovaný v podvrtke partnerky rotácia nahadzovaným o 180°, rotácia nahadzovaným so zrazením o 360° ukľakované motívy, výskoky v stoji spojnom s otočením o 180° a 360° párové krútenie v čardáši, párové krútenie polkovým premenným krokom, párové krútenie polkovým premenným krokom po obvode kruhu. **Liptovská tanečná oblasť** Tance: Horný Liptov – Čuchom – ženský tanec Cindruška Do krutu – pomalý tanec 1 muža a 2 žien Do skoku – rýchle pokračovanie tanca Do krutu Dolný Liptov – Odzemok – mužský tanec Koleso – ženský tanec O sebe, resp. Šikovná – párový tanec rýchleho tempa. Motívy: perovanie váhou a rovnomerne váhou v stoji, chôdzi, jednokročke hladká chôdza po kruhu s potleskami poskoky, preskoky a zoskoky v pohybe po priestore, viď tanec O sebe kladený na polochodidlo a na pätu dvojkladený a jeho	

obmeny hravý jednoduchý hravý s prekrížením hravý so zdvihom (Vojtova cifra) valaský jednoduchý sunutý valaský jednoduchý preskakovaný, valaský vo dvojku na polochodidlo a na pätu poskok s oblúkom, rotácia poskokom, rotácia valaským vo dvojku odzemkové oddychové motívy – hajduchový krok drobný, hajduchový krok premenný, odzemkové drepové motívy – hajduch predložný, hajduch jednoduchý prednožný, hajduch prednožný dvojitý, hajduch široký čelne, hajduch do zanoženia s úderom na DK valaský vo dvojku vzad s úderom na DK Hajduch do výpadu bočne, kolesová chôdza vyperovaná váhou na vnútornú DK párové krútenie akcentovaným preskokom z tanca O sebe, drepové motívy z tanca Cindruška, párové krútenie z tanca Do krutu párové krútenie z tanca Do skok. Verejné vystúpenie.	- poznajú terminológiu tanečných motívov a tancov - 1-krát v každom polroku vystúpia na verejnom podujatí

Záverečná skúška

Žiaci preukážu základné znalosti tanečnej techniky v rámci interpretačnej praxe v choreografii ľudového tanca v scénickom prevedení na verejnom vystúpení v rozsahu minimálne 3 min., žiaci predvedú nasledujúci tréning v rámci postupových skúšok spamäti: (časový rozsah 60 min.)

1. Myjava

1.1. Perovanie váhou – pieseň Pred bučkom, za bučkom, 8 taktov

1.2. Verbunk – pieseň Z hory vietor veje, 24 taktov

1.3. Ukľakovaný, hustý – pieseň Vysoko lieta slavíček, 24 taktov

1.4. Rotácia č. 1 po diagonále

1.5. Rotácia č.2 po diagonále

2. Liptov

2.1. Cindruška – pieseň Ej Cindruška, cindruška, 12 taktov

2.2. Odzemok – pieseň Po valasky od zeme, 12 taktov

2.3. Do krutu – pieseň Frajer môj lístoček, 20 taktov

2.4. Do skoku – pieseň Nechtela kašu, 18 taktov

2.5. O sebe – pieseň Pije, pije na doline vtáča, 16 taktov, alebo Išli dievky ľan trhať, 16 taktov alebo 24 taktov

I. stupeň základného štúdia 2. časť

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

1. ročník

Počet hodín týždenne: 1 h (skupinová výučba)

Predmet: Ľudový tanec

1. ročník druhej časti I. stupňa

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

OBSAH	ŽIACI
Horehronská tanečná oblasť Tance: Šorový – tanec mužov, alebo mužov a žien Horehronský dupák (čardáš) – párový tanec Koleso – ženský tanec Vo trojo z Telgártu – ženský tanec. Motívy: perovanie oblasti v chôdzi a v jednokročke, potlesky valaský jednoduchý preskakovaný, valaský jednoduchý sunutý, valaský vo dvojku na polochodidlo, dupák jednoduchý stáčaný, trojdup striedavý, trojdup bez striedania, poskočný dupák, poskočný dupák stáčaný, poskočný dupák a jednoduchý dupák stáčane, hustý dupák, hustý dupák stáčaný, špecifický ženský motív z Telgártu a jeho obmeny, zakladaný hybký poskok, kolesový beh vyperovaný váhou až akcentovaným preskokom, rotácia poskokom o180° a 360°, rotácia akcentovanými preskokmi, zmena smeru krútenia v kolese tromi nízkymi poskokmi, zastavenie rotácie kolesa nízkym poskokom na, vnútornej DK a prídupom vonkajšou DK, motív párového krútenia zmena smeru párového krútenia. **Podpolianska tanečná oblasť** Tance: mužské a ženské cifrovanie Koleso – ženský tanec Do vysoka – párový tanec Tanierový – párový tanec Váľaný – párový tanec. Motívy: perovanie oblasti v chôdzi, jednokročke	- zatancujú tanečné motívy z horehronskej a podpolianskej tanečnej oblasti - zatancujú typické tance z oblasti Horehronia a Podpoľania - poznajú rozdiely týchto tanečných oblastí formou tanečných motívov, typických tancov a piesní daného regiónu - poznajú názvoslovie tanečných motívov z horehronskej a podpolianskej oblasti

a dvojkročke, sunutie súbežné, sunutie vtočene – vytočené, poskok s oblúkom dnu, poskok drgom (pumpovaný), detviansky kladený vpred, valaský jednoduchý (šuchaný), valaský preskakovaný, valaský vo dvojku vpred na polochodidlo – detviansky, valaský vo dvojku s natočením hravý na polochodidlo, hravý na pätu a polochodidlo a jeho obmeny, hravý vo vzduchu, hravý bočný motív ženského sólového cifrovania a jeho obmeny, mäkký zraz, pätáč nízky, pätáč vysoký, valaské cifrovanie (štrikovaný) a jeho obmeny, zapojenie šatky do pohybu pri tanci dievčat, párové krútenie v tanci Do vysoka (zoskokom), zmena smeru párového krútenia v tanci Do vysoka, párové krútenie tanierové poskokom a vyperované váhou párové krútenie, váľaný, rotácia poskokmi, kolesový beh vyperovaný váhou na vnútornú DK. Verejné vystúpenia.	- poznajú základné informácie týkajúce sa regiónov - poznajú terminológiu tanečných motívov a tancov - 1-krát v každom polroku vystúpia na verejnom podujatí

2. ročník

Počet hodín týždenne: 1 h (skupinová výučba)

Predmet: Ľudový tanec

2. ročník druhej časti I. stupňa

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

OBSAH	ŽIACI
Zemplínska tanečná oblasť Tance: Jarné chorovody - ženské tance Karička z Parchovian – ženský tanec Sarku raz! – mužský tanec Čardáš z Parchovian – párový tanec Motívy: perovanie ťahom v stoji, perovanie ťahom v stoji s natáčaním piet, perovanie ťahom v jednokročke, dvojkročke a chôdzi, chôdza vyperovaná ťahom v karičke, podvrtka partnerky počas dvojkročky, krok s prídupom na pätu až celým chodidlom a na polochodidlo, poskok vyperovaný ťahom do zanoženia, trojdup vyperovaný ťahom, poskok s podupmi (karičkový záver s podupmi), záver na	- zatancujú tanečné motívy zo Zemplínskej tanečnej oblasti

polochodidlo (kľúč) vyperovaný, ťahom, poskok zakladaný vyperovaný ťahom, zrážaný základný, zrážaný základný s čapášom, zrážaný s prídupom vyperovaný ťahom, zrážaný s prídupom vyperovaný ťahom a s čapášom, čapáš v prednožení a zanožení, hladká chôdza v karičke, karičkový beh vyperovaný ťahom v držaní skrížmo vzad, ob jednu, preborenie karičky smerom do stredu kruhu, otvorenie karičky a jej vodenie po priestore, plochá karička, pretáčania dievčat v karičke, motív párového krútenia z čardáša, zmena smeru párového krútenia, podvrtka partnerky v čardáši, základný motív z tanca Sarku raz, povely a príslušné motívy z tanca Sarku raz. **Goralská tanečná oblasť, resp. tance z oblastí severného Slovenska** Tance: Goralský skríža – párový tanec Košiček z Hladovky – párový tanec Polka zo Zuberca – párový tanec Prostá zo Zuberca – párový tanec Zajačí zo Zuberca – tanec 1 muža a 2 žien. Motívy: jednokročka v prednom oblúku pri predspeve, valaský vo dvojku v pohybe po priestore, valaský vo dvojku prinožovaný v predozadnej línií, podupy, poskok so zanožením, poskok s kresnutím päty do prednoženia, párové krútenie v polke zo Zuberca, párové krútenie v tanci Prostá, zmena párového krútenia v tanci Prostá, drobný valaský vo dvojku prinožovaný, rotácia drobným valaským vo dvojku, prinožovaným, rotácia zoskokom, zakladaný dvojitý (ozvodný vzad dvojitý) a jeho obmeny, podupy a ich rytmické obmeny, párové krútenie (zvíjaný a zielona), ozvodný a jeho obmeny, ozvodný vpred (s dupom), zakladaný jednoduchý (ozvodný vzad jednoduchý), ovíjaný, vyrážaný, kresané motívy, zrážané goralské v rôznych obmenách, povely a príslušné motívy z tanca Košiček.	- zatancujú tanečné motívy Goralskej tanečnej oblasti - poznajú rozdiely tanečných oblastí formou tanečných motívov, typických tancov a piesní daného regiónu - poznajú základné informácie týkajúce sa regiónov - poznajú terminológiu tanečných motívov a tancov - 1-krát v každom polroku vystúpia na verejnom podujatí

Verejné vystúpenia.	

3. ročník

Počet hodín týždenne: 1 h (skupinová výučba)

Predmet: Ľudový tanec

3. ročník druhej časti I. stupňa

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

OBSAH	ŽIACI
Šarišská tanečná oblasť Tance: Krucená z Raslavíc – párový tanec Raslavická polka – párový tanec Bašistovská – mužský tanec Koľesko z Fintíc – ženský tanec Mojše, Kurikrik s vaľcerom, Čerjaná – párové tance s pevnou hudobno-tanečnou formou. Motívy: jednokročka rovnomerne vyperovaná váhou, dvojkročka rovnomerne vyperovaná váhou, hladká chôdza, chôdza hladká v čardášovom držaní (vodenie v tanci Krucena), prenášanie váhy, pomalé krútenie páru v čardášovom držaní chôdzou vyperovanou ťahom rovnomerne, podvrtka chôdzou, párové krútenie váhou na vnútornú DK (motív párového krútenia z tanca Krucena), zmena smeru krútenia páru, podvrtka motívom párového krútenia z tanca Krucena, prísunný krok vpred na polochodidlo, vyperovaný váhou rovnomerne, kolesový beh váhou na vnútornú DK, kolesový beh váhou a s prídupom na vnútornú DK, párové krútenie preskokom na vnútornú DK (motív párového krútenia z tanca Raslavicka polka), poskoky, poskoky s čapášom a jeho obmeny, nahadzované váhou a jeho obmeny, čapáš vo výraznom prešľapovaní do unoženia a zanoženia dnu, výrazné prešľapovanie, podupy ukončovacie a ich obmeny, podvrtka poskokom, podvrtka motívom párového krútenia z tanca, Raslavicka polka, zrážaný jednoduchý váhou, zrážaný dvojitý vyperovaný váhou, zrážaný dvojitý vyperovaný váhou so stáčaním behy bočne so zrazom, Kľúč nahadzovaný, premenný	- zatancujú tanečné motívy zo Šarišskej tanečnej oblasti a tanečnej oblasti, v ktorej sídli ZUŠ, blízka tanečná oblasť, resp. oblasti, o ktorej má pedagóg dostatočné poznatky

krok dvojdobý (základný oddychovací motív) v postupe po kruhu, valaský vzad vo dvojku, základný čapáš Bašistovskej spojený s potleskami, základný čapáš Bašistovskej spojený s potleskami obohatený o otáčanie na mieste, základný čapáš Bašistovskej spojený s potleskami obohatený o zrážanie pätami (ostrohami), zrážanie pätami v rôznych rytmoch, krútenie párov po kruhu hladkým valčíkovým krokom, krútenie párov po kruhu hladkým polkovým krokom, jednokročky bočne s úklonom tela od smeru postupu, jednokročky bočne s prídupom a s úklonom tela od smeru postupu, valaský vo dvojku prinožovaný, rotácia valaským vo dvojku prinožovaným drobný preskok bočne s prídupom a súčasným úklonom tela a jeho obmeny (Mojše). **Región, kde ZUŠ sídli:** výučba tanečných motívov z detailnejšieho štúdia regiónu, v ktorej má ZUŠ sídlo. Verejné vystúpenie.	- zatancujú tanečné motívy z oblasti a tanečnej oblasti, v ktorej sídli ZUŠ, blízka tanečná oblasť, resp. oblasti, o ktorej má pedagóg dostatočné poznatky - poznajú základné informácie týkajúce sa regiónov - poznajú terminológiu tanečných motívov a tancov - 1-krát v každom polroku vystúpia na verejnom podujatí

Predmet: DŽEZOVÝ TANEC

Charakteristika predmetu

Džezová kultúra (hudba a tanec) pramení v africkom ľudovom prejave a bola súčasťou života kmeňov. Sprevádzala ho pri rôznych rituáloch, ceremóniách (svadby, iniciačné zvyky, pohreby, zaklínanie počasia, liečenie chorých...). Tance boli sprevádzané bohatou kmeňovou výzdobou (tetovanie, totemy, maľovanie) a ovládal ich celý kmeň. Základným hudobným nástrojom bol samozrejme bubon, ktorý mal okrem hudobnej funkcie aj dorozumievaciu úlohu medzi osadami. Bubeníci opakovaním vlastnej

rytmickej štruktúry pri súčasnom hraní vytvárali svojráznu až magickú atmosféru vedúcu tanečníkov k extáze.

Po objavení Ameriky roku 1492 a postupnej násilnej deportácii černochov na jej územie bol tanec, spev a hudba jediným prejavom emócií otrokov. Tu nastalo postupné prelínanie nielen afrického umenia rôznych kmeňov, ale aj splývanie s európskou kultúrou otrokárov. Španieli, Francúzi a ďalší otrokári katolíckeho vierovyznania podporovali udržiavanie afrického dedičstva čiernych, ktorí hľadali paralely medzi svätcami belochov a svojimi bohmi. Protestanti odmietali akceptovať prejavy otrokov a zakazovali im hudbu a tanec v čase oddychu. Napriek prvotnému odporu k čiernemu umeniu prenikli jeho charakteristické prvky aj do vážneho umenia a silne ho ovplyvnili hlavne v 20. storočí. Jedným príkladom tejto konfúzie je muzikál – hudobný divadelný žáner vychádzajúci z džezovej hudby a adekvátne používajúci džezový tanec.

Pohybové hudobné cítenie čiernej populácie so špecifickým temperamentom je nevyčerpateľným prameňom rôznych tanečných noviniek. Napríklad: charleston, rock'n roll, twist, breakdance, rap... Rovnako aj populárna hudba vyrástla z džezovej hudby a je mládeži veľmi blízka svojou dynamikou, vitalitou a možnosťou individuálneho prejavu.

Potreba systému pre výchovu tanečníkov džezového tanca viedla k vypracovaniu metodiky tohto žánru. Uplatňuje prirodzené dispozície žiakov, zlepšuje ich koordinačné schopnosti, pohybový rozsah, rozvíja tanečnosť. Tento druh tanca je vhodné vyučovať v druhej časti I. stupňa. Talentovaní žiaci majú možnosť pokračovať vo svojom umeleckom raste v amatérskych súboroch moderného a džezového tanca.

Ciele:

- osvojiť si pohybové pravidlá techniky, princípy a ich väzby,

- rozvíjať koordinačné schopnosti žiaka,

- rozvíjať tanečnosť a individuálny prejav žiaka v tanci,

- zväčšovať pohybový rozsah,

- dosiahnuť cítenie hudby,

- vychovať kvalitných tanečníkov pre amatérske súbory a kvalitných uchádzačov pre štúdium na hudobno-dramatické konzervatóriá so študijným zameraním tanec

I. stupeň základného štúdia 2. časť

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

1. ročník

Počet hodín týždenne: 1 h (skupinová výučba)

Predmet: Džezový tanec

1. ročník druhej časti I. stupňa

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

OBSAH	ŽIACI
Zahrievacie cvičenia perovanie v kolenách v I. a II. par. poz. s posunom prízvuku na 2. dobu, široká II. prir. vyt. poz. vyťahovanie HK kolmo k stropu a uvoľnenie *Prances* (perovanie nad zem a odraz na 45°) *Table top.*	- aplikujú špecifické držanie tela v džezovom tanci - aplikujú posun prízvuku na 2. dobu v pohybe
Technické cvičenia *Knee bend* (v I. a II. prirodzene vytočenej pozícií., HK prechádzajú z neutrálnej pozície do long jazz arm, s pridaním table top) *Brush* (pridávanie jednoduchých *port de bras* a zachovávanie princípu opozície HK, zaraďovanie do kombinácií aj flexované chodidlo, *knee bend,* výpon) Extension (do výšky 45° vpred, bočne, vzad, bočne) *Torso twist* *Low kick* (kombinovanie aj s rôznymi pohybmi HK, krokmi cez *vtočené passé* a podobne) izolácie (zvlášť len boky, hrudník, hlavu, ramená, stavba kombinácií izolácii na 4, 2, 1 dobu, HK pevne opreté o boky, alebo v pozícii long jazz arm., polyrytmické cvičenia (spájanie len dvoch centier s rozdielnym rytmom), chôdza – základná džezová chôdza (obohatenie chôdze izoláciou ramien alebo hlavy), chôdza cez *passé* chôdza bočne, džezové *chassé,* točenie – realizácia točenia zo IV. par. poz., švihy do štvorca – realizácia švihov na *knee bend,* HK long jazz arm švihy po diagonále – švih zo IV. poz. prir. vyt., HK long jazz arm.	- majú osvojený izolovaný pohyb jednotlivých centier a ich polyrytmický model v základnej forme - poznajú špecifické pozície horných a dolných končatín - poznajú špecifické podoby technických cvičení
Skoky *Passé jumps* zo IV. par. poz. nakročením na pravú DK.	- využívajú koordináciu pohybov pri príprave na točenie a skoky v džezovom tanci - poznajú odbornú terminológiu džezového

Verejné vystúpenia	tanca v rozsahu obsahu predmetu - 1-krát v každom polroku vystúpia na verejnom podujatí

2. ročník

Počet hodín týždenne: 1 h (skupinová výučba)

Predmet: Džezový tanec

2. ročník druhej časti I. stupňa

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

OBSAH	ŽIACI
Zahrievacie cvičenia vyťahovanie trupu s pridaním *deep knee bend* v prvej fáze cvičenia, realizácia cvičenia na 8, 4, 2 doby, vyťahovanie HK k stropu, *ripple, table top, bouncé* a návrat vo VP, *Prances* (kombinované s krokmi cez paralelné *passé* vpred, vzad). **Technické cvičenia** *Deep knee bend* (prechod do TT, podtiahnutie panvy, prehnutie, hinge) *Brush* (na 45° par. aj vyt. so zapojením HK a ďalších vhodných cvikov (ripple, 1 obrat, záves, výpon) jednoduchý džezový *flick* (krížom cez stojnú, vpred, bočne, precvičovanie aj s HK *Low kic*k (DK sa postupne zvyšuje 45°, 90°, nad 90°, spájanie s točením, *chassé,* švihmi) *Extension* (na 90°) *Body roll* (plynulá vlna telom) kombinácie izolácií (spájanie dvoch centier v tom istom tempe, v stoji na mieste, v chôdzi) pád sklzom džezové chassé s výskokom (kombinovanie s točením, chôdzami, izoláciami) džezové chôdze (použitie izolácie panvy, ramien, hlavy v chôdzi) točenie – príprava krokom do IV. par. poz. a jeden obrat en dehors poskoky (k poskoku pridanie torso twist, striedavo, kontra DK v polohe passé) obmena priameho poskoku (odtiahnutie	- ovládajú typické držanie tela v krátkych tanečných kombináciách - využívajú získané pohybové informácie zvyšovaním náročnosti na fyzický výkon - spájajú dve centrá v tom istom pohybe - realizujú jeden obrat točenia v džezovom tanci na jednej dolnej končatine

odrazovej DK pätou pod sedacie svaly) polyrytmické cvičenia (spájanie dvoch pohybových centier v jednoduchej kombinácii s rôznym rytmom). **Kombinácie** kombinácie na 16 až 32 taktov na obidve strany (spájanie troch-štyroch zvládnutých cvičení a snaha uplatňovania v nich určitý stupeň kontrastov v pohybe, smeroch, rytme, nálade). Verejné vystúpenie.	- realizujú v kombináciách vo väčšej miere priestorové a rytmické zmeny - poznajú odbornú terminológiu džezového tanca v rozsahu obsahu predmet - 1-krát v každom polroku vystúpia na verejnom podujatí

3. ročník

Počet hodín týždenne: 1 h (skupinová výučba)

Predmet: Džezový tanec

3. ročník druhej časti I. stupňa

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

OBSAH	ŽIACI
Zahrievacie cvičenia cvičenie v stoji na mieste alebo v chôdzi rolovanie trupu, aj s *knee bend*, úklony, predklony, záklony, *ripple*, vyťahovanie HK, table top, podťahovanie panvy, prehnutie, *prances* (na zemi, nad zemou, 90° paralelne, vytočene spojené s krokmi, švihmi, točením). **Technické cvičenia** *Deep knee bend* (grand plié) I., II., IV., V. poz., *Brush* (paralelne, vytočene, na zemi, na 45°, 90°, priamo alebo cez *passé*, s prepnutím alebo flexovaným priehlavkom (v priebehu kombinácie zapájanie *knee bend, relevé,* točenie, závesy, torso twist, hinge...), *Extension* (malá tanečná etuda s určitým záberom do priestoru), pózy aj z techniky klasického tanca *attitudes, arabesques*, z džezového tanca *hip lift, body roll*, úklony trupu, kontrakciu... džezový *flick* (dvojitý – double s izoláciami hlavy, točeniami), *Low kick* (spájanie s izoláciami, rôznymi točeniami, preskokmi, pádmi, závesmi), polyrytmické cvičenia (na mieste a v chôdzi, viac centier v rôznych rytmických rovinách),	- používajú získané pohybové informácie zvyšovaním náročnosti na fyzický výkon s dôrazom na tanečnosť a výraz

izolácie (zvládnutie pohybov dvoch centier v tom istom rytme, ale aj v rozdielnych rytmoch), *body roll* (cvičenie má adagiový charakter, zapájanie pózy *attitude,* zbalenie na podlahu, zmeny tempo...), točenie na mieste zo IV. poz. prir. vyt. en *dehors*, točenie v pohybe z miesta zo IV. poz. par. na napnutej SK, švihy (na mieste, s postupom), skoky a poskoky (čerpanie inšpirácia zo športu, klasického tanca, z pozorovania zvierat).	
Kombinácie Dĺžka kombinácií 32 až 64 taktov, výber vhodnej hudby. Kombinácie majú vyšší stupeň náročnosti vo vertikálnom i horizontálnom členení. Verejné vystúpenia.	- aplikujú priestorové a rytmické zmeny v tanečných kombináciách - poznajú odbornú terminológiu džezového tanca v rozsahu obsahu predmetu - 1-krát v každom polroku vystúpia na verejnom podujatí

Predmet: TANEČNÁ PRAX

Charakteristika predmetu

Tanečná prax pre všetky učebné predmety je v prvom polroku školského roku spravidla priradená k jednotlivým predmetom (viac prevažuje technická príprava). V druhom polroku prevažuje tanečná prax, pod čím rozumieme prácu na choreografiách na verejné vystúpenie. Predmet tanečná prax vyžaduje tvorivú prácu pedagóga pri nácviku choreografií, ktoré sú komponované na základe tanečných techník z predmetov klasický tanec, ľudový tanec, kreatívny tanec, džezový tanec, moderný tanec a historický tanec.

Dôležitú úlohu hrá aj samotný výber hudobného podkladu pri tvorbe choreografií. Je nutné, aby hudobný podklad bol adekvátny veku a zodpovedal tanečným zručnostiam žiakov v jednotlivých ročníkoch. Voľbou vhodného hudobného materiálu má pedagogický zamestnanec možnosti priameho kreovania hudobného vkusu žiaka, čím umožňuje žiakovi spoznávať rôzne aj žánre hudby, s ktorými sa žiak bežne nestretáva.

Zároveň aj úlohou pedagogického zamestnanca, v tomto prípade v úlohe pedagóga – choreografa je myslieť pri tvorbe choreografií aj na výchovný moment tejto práce v súčinnosti s vekom a schopnosťami žiakov.

Predmet vychováva u žiakov schopnosť vystúpiť pred obecenstvom a dáva žiakom základy umeleckého prejavu, ktorý je okrem technickej zdatnosti žiaka v základných akademických tanečných technikách na verejnom vystúpení rovnako dôležitý. V neposlednom rade vo vyučovacom procese tohto predmetu má pedagóg možnosť žiaka ovplyvňovať v otázkach zodpovednosti, prístupu, sociálneho správania sa a sebahodnotenia žiaka, čo sú všetko atribúty, ktoré sú nesmierne dôležité pri vývoji osobnosti.

Tento predmet je náročný pre učiteľa, ktorý je v jednej osobe choreografom, návrhárom kostýmov (v mnohých prípadoch aj ich realizátorom) ako aj hudobne vzdelanou osobou, schopnou vyhľadávať vhodné hudobné skladby na choreografické spracovanie.

Ciele:

- získať scénické skúsenosti z tanečného umenia

- nadobudnúť zmysel pre zodpovednosť, ktorá je pri tejto činnosti nevyhnutná

- budovať u žiakov schopnosť esteticky vnímať a prežívať tanečné umenie

- formovať tanečný a hudobný vkus žiaka

I. stupeň základného štúdia 1. časť

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

1. ročník

Počet hodín týždenne: 1 h (skupinová výučba)

Predmet: Tanečná prax

1. ročník prvej časti I. stupňa

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

OBSAH	ŽIACI
Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu tanečná príprava. Verejné vystúpenia.	- 1-krát v každom polroku vystúpia na verejnom podujatí - zatancujú na verejnom vystúpení choreografie na ľudovú aj umelú hudbu v rozsahu minimálne

	2 min.

2. ročník

Počet hodín týždenne: 1 h (skupinová výučba)

Predmet: Tanečná prax

2. ročník prvej časti I. stupňa

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

OBSAH	ŽIACI
Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu tanečná príprava. Verejné vystúpenia.	- 1-krát v každom polroku vystúpia na verejnom podujatí - zatancujú na verejnom vystúpení choreografie na ľudovú aj umelú hudbu v rozsahu minimálne 2 min.

3. ročník

Počet hodín týždenne: 1 h (skupinová výučba)

Predmet: Tanečná prax

3. ročník prvej časti I. stupňa

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

OBSAH	ŽIACI
Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu ľudový tanec, klasický tanec alebo kreatívny tanec. Verejné vystúpenia.	- 1-krát v každom polroku vystúpia na verejnom podujatí - zatancujú na verejnom vystúpení choreografie v technike ľudového, kreatívneho alebo scénického, výrazového tanca s využitím základných princípov techniky klasického tanca v rozsahu minimálne 3 min.

4. ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h (skupinová výučba)

Predmet: Tanečná prax

4. ročník prvej časti I. stupňa

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

OBSAH	ŽIACI
Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetov ľudový tanec,	

klasický tanec a kreatívny tanec. Verejné vystúpenia.	- 1-krát v každom polroku vystúpia na verejnom podujatí - zatancujú na verejnom vystúpení choreografie v technike ľudového, kreatívneho a scénického, výrazového tanca s využitím základných princípov techniky klasického tanca v rozsahu minimálne 3 min.

Záverečná skúška

Žiaci zatancujú na verejnom vystúpení choreografie v rozsahu výkonového štandardu 4. ročníka prvej časti I. stupňa štúdia v tanečnom odbore ZUŠ.

I. stupeň základného štúdia 2. časť

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

1. ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h (skupinová výučba)

Predmet: Tanečná prax

1. ročník druhej časti I. stupňa

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

OBSAH	ŽIACI
Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu ľudový tanec, klasický tanec a džezový tanec. Verejné vystúpenia.	- 1-krát v každom polroku vystúpia na verejnom podujatí - zatancujú na verejnom vystúpení choreografie v technike ľudového, džezového alebo scénického, výrazového tanca s využitím základných princípov techniky klasického tanca v rozsahu minimálne 4 min.

2. ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h (skupinová výučba)

Predmet: Tanečná prax

2. ročník druhej časti I. stupňa

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

OBSAH	ŽIACI
Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu ľudový tanec, klasický tanec a džezový tanec. Verejné vystúpenia.	- 1-krát v každom polroku vystúpia na verejnom podujatí - zatancujú na verejnom vystúpení choreografie v technike ľudového, džezového alebo scénického, výrazového tanca s využitím základných princípov techniky klasického tanca v rozsahu minimálne 4 min.

3. ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 h (skupinová výučba)

Predmet: Tanečná prax

3. ročník druhej časti I. stupňa

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

OBSAH	ŽIACI
Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu ľudový tanec, klasický tanec a džezový tanec. Verejné vystúpenia.	- 1-krát v každom polroku vystúpia na verejnom podujatí - zatancujú na verejnom vystúpení choreografie v technike ľudového, džezového alebo scénického, výrazového tanca s využitím základných princípov techniky klasického tanca v rozsahu minimálne 4 min.

VÝTVARNÝ ODBOR

POZNÁMKY K UČEBNÝM PLÁNOM

Na štúdium vo výtvarnom odbore je možné prijať žiakov (v súlade s § 52 školského zákona), ktorí na prijímacích skúškach výtvarným prejavom (vlastná kresba, maľba) preukážu určitú mieru nadania a talentu (súboru schopností, ktoré umožňujú osobité, nadpriemerné výkony z hľadiska tvorivosti v niektorej z oblastí výtvarného vyjadrovania sa). Žiak je zaradený do ročníka s ohľadom na jeho vek a schopnosti (dôležité je prihliadať na to, že výtvarná vyspelosť – myslenie žiaka je úmerné jeho veku; chýbajúce technické zručnosti je možné získať/doplniť si aj vo vyšších ročníkoch).

Štúdium sa nečlení na predmety. Zahŕňa disciplíny plošné (kreslenie, maľovanie, grafika, fotografia, 2D dizajn ...), priestorové (modelovanie, skulptúra, objekt, 3D dizajn, architektúra ...), intermediálne (kombinácia médií, inštalácia ...), akčné (performancia, happening, sociálna plastika ...) aj multimediálne (video, elektronické médiá, zvukové umenie ...). Primerane veku (prevažne formou výtvarnej interpretácie, galerijnej animácie a neskôr aj štúdia odborných časopisov, literatúry a elektronických zdrojov) je žiakom sprístupňované historické i novodobé umenie. Tieto disciplíny a činnosti sa môžu v rámci jedného vyučovania prelínať alebo dopĺňať. Žiakovi má byť umožnené spoznať v priebehu štúdia celú šírku výtvarných disciplín a postupne sa profilovať podľa svojho nadania a záujmu.

Jednotlivé výtvarné činnosti podliehajú hodnoteniu a klasifikácii, ktorá sa uvádza na konci I. a na konci II. polroka na tlačivách schválených MŠVVaŠ SR (napr. katalógový list žiaka a vysvedčenie). Pre potreby vykazovania a hodnotenia sú jednotlivé výtvarné činnosti považované za vyučovacie predmety. Učiteľ má možnosť do voľných políčok školských tlačív dopísať aj činnosti (vyučovacie predmety), ktoré sa podľa Škvp na škole vyučujú, ale v tlačivách absentujú.

Jednotlivé výtvarné činnosti vytvárajú súbor hlavných predmetov: kresba, maľba, grafika, dekoratívne činnosti, modelovanie vytvárajú súborný predmet výtvarná príprava.

V prvej časti a v druhej časti prvého stupňa základného štúdia, jednotlivé výtvarné činnosti: kreslenie, maľovanie, grafika, fotografia, dizajn, priestorové vytváranie, modelovanie, intermediálna a multimediálna tvorba. Spolu vytvárajú súbor hlavných predmetov Kresba, maľba, grafika, dekoratívne činnosti, modelovanie a práca s materiálom.

Výtvarný odbor

Rámcové učebné plány

PRÍPRAVNÉ ŠTÚDIUM

Učebný plán číslo	**52**
Stupeň štúdia	Prípravné štúdium – variant A
Študijné zameranie	**Prípravná výtvarná výchova**
Vek	Deti predškolského veku alebo 1. ročníka ZŠ
Dĺžka štúdia	1 rok
Počet žiakov v skupine	5 – 8
Počet hodín týždenne	2 x 45 min. (1 x týždenne)
Spolu	**2**
Stupeň štúdia	Prípravné štúdium – variant B
Študijné zameranie	**Prípravná výtvarná výchova**
Vek	Absolventi PŠ A alebo žiaci alebo 1. ročníka ZŠ
Dĺžka štúdia	1 rok
Počet žiakov v skupine	5 - 8
Počet hodín	2 x 45 min. (1 x týždenne)
Spolu	**2**

I. STUPEŇ – ZÁKLADNÉ ŠTÚDIUM

Učebný plán číslo	**53**			
Stupeň štúdia	Prvá časť I. stupňa základného štúdia			
Študijné zameranie	**výtvarná tvorba**			
Vek	7 až 10 rokov			
Dĺžka štúdia	najviac 4 roky			
Počet žiakov v skupine	6 – 10			
Stupeň vzdelávania:	**primárne umelecké vzdelávanie**			
Ročník:	1.	2.	3.	4.
Počet hodín týždenne	3 x 45 minút (1x týždenne)*			
Spolu vyučovacích hodín týždenne	2	3	3	3
Spolu vyučovacích hodín ročne	66	99	99	99

Charakteristika vyučovania	Vyučovanie prostredníctvom výtvarných činností žiaka je orientované na experimentovanie (materiálno-technické, s vyjadrovacími prostriedkami), uplatnenie jeho fantázie a predstavivosti, na prekonávanie schém zobrazovania a myslenia a na podporu vlastných žiakových riešení na úrovni obsahu i formy. Vo vyučovaní je zastúpené plošné a priestorové vytváranie a jednotlivé disciplíny (kresba, maľba, grafika, modelovanie, priestorové a akčné vytváranie). Primerane veku, prevažne formou výtvarnej interpretácie
Absolvovanie štúdia	Prvá časť I. stupňa základného štúdia sa ukončuje vystavenou záverečnou

Učebný plán číslo	**54**				
Stupeň štúdia	Druhá časť I. stupňa základného štúdia				
Študijné zameranie	**výtvarná tvorba**				
Vek	11 až 15 rokov				
Dĺžka štúdia	najviac 5 rokov				
Počet žiakov v skupine	6 – 10				
Stupeň vzdelávania:	**nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie**				
Ročník:	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodín týždenne	3 x 45 minút (1x týždenne)				
Spolu vyučovacích hodín týždenne	3	3	3	3	3
Spolu vyučovacích hodín ročne	99	99	99	99	99
Charakteristika vyučovania	Vyučovanie prostredníctvom činností žiaka. Je orientované na experimentovanie s technikami, materiálmi, vyjadrovacími prostriedkami, témami, formou vecných, aspektových, analyticko-syntetických štúdií, ktoré vyúsťujú do samostatnej operatívnosti tvorby žiaka (jeho vlastných tvorivých riešení). Vo vyučovaní je zastúpené plošné a priestorové vytváranie a jednotlivé disciplíny (kresba, maľba, grafika, dekoratívne činnosti, modelovanie, fotografia, dizajn, elektronické médiá, priestorové vytváranie, akčné vytváranie, video a animácia) – proporcionalitu jednotlivých disciplín a činností volí učiteľ na základe podmienok školy a profilácie žiakov. Žiakom sú pribežne sprostredkované poznatky o súčasnom výtvarnom umení, dizajne a architektúre.				
Absolvovanie štúdia	Druhá časť I. stupňa základného štúdia výtvarného odboru ZUŠ sa ukončuje vystavenou záverečnou prácou alebo kolekciou prác.				

POZNÁMKY K UČEBNÝM PLÁNOM

Výtvarný odbor – Základné umelecké vzdelávanie

1. Podmienky prijímania a zaraďovanie žiakov

- **Prijímanie žiakov:** Na štúdium vo výtvarnom odbore sa prijímajú uchádzači v súlade s § 52 školského zákona. Podmienkou prijatia je úspešné absolvovanie talentových skúšok (overenie predpokladov formou vlastnej kresby alebo maľby), kde uchádzač preukáže požadovanú mieru výtvarného nadania, tvorivosti a osobitého prejavu.
- **Zaradenie do ročníka:** Žiak sa zaraďuje do príslušného ročníka na základe svojho veku a mentálnej zrelosti. Výtvarné myslenie a vnímanie je úmerné veku žiaka; prípadné chýbajúce technické zručnosti a návyky si žiak dopĺňa priebežne počas štúdia aj vo vyšších ročníkoch.

2. Organizácia vyučovania a výtvarné disciplíny

Štúdium vo výtvarnom odbore sa v praxi nečlení na samostatné vyučovacie predmety. Jednotlivé disciplíny sa počas vyučovania prirodzene prelínajú, dopĺňajú a nadväzujú na seba tak, aby žiak v priebehu štúdia spoznal celú šírku výtvarného umenia a postupne si vybudoval vlastný autorský profil.

Vzdelávanie pokrýva nasledujúce oblasti výtvarného prejavu:

- **Plošné disciplíny:** Kresba, maľba, grafika, fotografia, 2D dizajn.
- **Priestorové disciplíny:** Modelovanie, skulptúra, objektová tvorba, 3D dizajn, architektúra.
- **Intermediálna a akčná tvorba:** Kombinácia médií, inštalácia, performancia, happening, sociálna plastika.
- **Multimediálna tvorba:** Video, elektronické médiá, digitálna tvorba, zvukové umenie.
- **Teória a dejiny umenia:** Sprístupňované primerane veku žiakov formou výtvarnej interpretácie, galerijnej animácie, štúdia odbornej literatúry, časopisov a elektronických zdrojov.

3. Hodnotenie, klasifikácia a vykazovanie

- **Forma hodnotenia:** Výsledky výtvarných činností sa priebežne vyhodnocujú a klasifikujú na konci I. a II. polroka. Hodnotenie sa uvádza na oficiálnych tlačivách schválených MŠVVaŠ SR (katalógový list žiaka, vysvedčenie).
- **Vykazovanie predmetov:** Pre potreby školskej administratívy a vykazovania sa jednotlivé výtvarné činnosti považujú za vyučovacie predmety. Učiteľ má právo do voľných políčok na tlačivách dopísať konkrétne činnosti (predmety), ktoré sa vyučujú podľa ŠKVP danej školy, no na predtlačených tlačivách chýbajú.

Súhrnné vykazovanie hlavných predmetov podľa stupňov štúdia:

- **Prípravné štúdium a úvodné ročníky:** Jednotlivé činnosti (kresba, maľba, grafika, dekoratívne činnosti, modelovanie) tvoria súborný hlavný predmet Výtvarná príprava.
- **Prvý stupeň základného štúdia (1. a 2. časť):** Jednotlivé činnosti (kreslenie, maľovanie, grafika, fotografia, dizajn, priestorové vytváranie, modelovanie, intermediálna a multimediálna tvorba) vytvárajú súbor hlavných predmetov pod názvom Kresba, maľba, grafika, dekoratívne činnosti, modelovanie a práca s materiálom.

4. Rámcový učebný plán a hodinová dotácia

Vyučovanie prebieha v týždenných blokoch podľa vekovej kategórie a ročníka.

Stupeň / Časť štúdia	Ročník	Týždenná hodinová dotácia	Vyučovací blok	Hlavný súborný predmet / Činnosti
Prípravné štúdium (PŠ)	1. – 2. ročník	2 hod.	1× týždenne (2 hod.)	Výtvarná príprava
I. stupeň – 1. časť *(Primárne umelecké vzdelávanie)*	1. – 4. ročník	3 hod.	1× týždenne (3 hod.)	Kresba, maľba, grafika, dekoratívne činnosti, modelovanie a práca s materiálom
I. stupeň – 2. časť *(Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie)*	1. – 4. ročník	3 – 4 hod.	1× týždenne (3-4 hod.)	Kresba, maľba, grafika, fotografia, dizajn, priestorová a multimediálna tvorba
II. stupeň *(Štúdium pre mládež a dospelých)*	1. – 4. ročník	3 – 4 hod.	1× týždenne (3-4 hod.)	Zameranie podľa profilácie žiaka (výtvarná tvorba, dizajn, študijná kresba/maľba)

Poznámka: 1 vyučovacia hodina = 45 minút.

Charakteristika a špecifické ciele výtvarného odboru

Výtvarný odbor v základnom umeleckom vzdelávaní poskytuje prehĺbené a rozšírené výtvarné vzdelanie a formovanie žiakom, ktorí prejavujú záujem a nadanie v oblasti výtvarného sebavyjadrovania a tvorby. Edukačný proces je zameraný na rozvíjanie špecifických schopností žiaka a zároveň na celistvosť jeho osobnosti, na jeho integráciu do kultúrnych hodnôt a zároveň na budovanie vlastnej individuality prejavujúcej sa autentickou a originálnou výtvarnou tvorbou a autentickými a zodpovednými postojmi voči skutočnosti. V nadväznosti na všeobecné vzdelanie metodicky rozvíja tvorivosť v oblasti vizuálnych umení.

Na štúdium vo výtvarnom odbore je možné prijať žiakov, ktorí preukazujú určitú mieru nadania a talentu (súboru schopností, ktoré umožňujú osobité, nadpriemerné výkony, v niektorej z oblastí výtvarného vyjadrovania), ktorú škola posúdi na základe výtvarných prác. Žiak je zaradený do ročníka s ohľadom na jeho vek a rozvinutosť schopností.

Štúdium vo výtvarnom odbore SZUŠ sa člení na:

1. *Prípravné štúdium* - jedno alebo dvojročné štúdium detí predškolského veku,

ktoré vekovo zodpovedá žiakom predprimárneho vzdelávania. Prípravné štúdium trvá jeden alebo dva roky.

2. *Prvá časť prvého stupňa základného štúdia* – primárne umelecké vzdelávanie ISCED 1B, ktorá vekovo zodpovedá žiakom primárneho vzdelávania na ZŠ. Štúdium prvej časti prvého stupňa základného štúdia trvá štyri roky.

3. *Druhá časť prvého stupňa základného štúdia* – nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie ISCED 2B, ktorá vekovo zodpovedá žiakom nižšieho sekundárneho vzdelávania na ZŠ. Štúdium druhej časti prvého stupňa základného štúdia trvá päť rokov.

Ciele odboru

- rozvíjať vizuálnu gramotnosť žiaka, jeho výtvarné vyjadrovacie schopnosti a technické zručnosti

- otvárať žiakovi možnosti zaradiť sa do kultúrnej tradície na úrovni súčasného myslenia

- viesť žiaka k orientácii v historickom, modernom i súčasnom umení (z hľadiska štýlov, slohov, používania vyjadrovacích prostriedkov, médií, tém a komunikačných stratégií)

- viesť žiaka k nachádzaniu vlastnej profilácie v oblasti výtvarného vyjadrovania prostredníctvom odhaľovania a rozvíjania jeho špecifických schopností (orientovať ho na hľadanie oblasti umenia, médií, prostriedkov a spôsobov sebavyjadrovania a tvorby, v ktorých dokáže realizovať svoje koncepty, predstavy a fantáziu)

- podporovať a rozvíjať tvorivý prístup žiaka v myslení i vynachádzaní formy, jeho samostatné a prínosné riešenia

- uvádzať žiaka do intermediálnych a interdisciplinárnych vzťahov súčasnej kultúry

PRÍPRAVNÉ ŠTÚDIUM

Výtvarný odbor

Charakteristika predmetu

Prípravné štúdium výtvarného odboru ZUŠ je určené pre nadané deti v predškolskom veku alebo pre žiakov 1 ročníka ZŠ. Zahŕňa plošné i priestorové výtvarné činnosti s dôrazom na spontánny detský výtvarný prejav. Štúdium trvá 1-2 roky.

Charakteristické je spontánnym detským výtvarným prejavom (ktorý je viac príznakom štandardného psychického vývinu dieťaťa ako jeho cieľavedomej tvorivosti alebo talentu), ale aj hravého a

nadšeného objavovania možností (techník, materiálov, grafických typov). Je tiež obdobím vytvárania prvých stereotypov, preberania schém a konvencií, na ktoré musí pedagogický program reagovať v zmysle ich aktívneho zaradenia do dynamiky detskej osobnosti – ich podriadenia, spracovávania a prekračovania vlastnou detskou vynaliezavosťou a motivovaným objavovaním iných foriem a možností.

Ciele:

- vyjadria svoje predstavy v kresbe, maľbe, koláži a modelovaní

- spontánne pracujú s farbou, líniou a mäkkým modelovacím materiálom

- pomenujú svoje práce

- opíšu výraz svojich prác, výraz umeleckých diel

- vyjadria svoje predstavy o vypočutom texte v kresbe a/alebo v maľbe

- výtvarne vyjadria príbehy, ktoré si vymyslia

- dotvoria chaotické textúry do zmysluplných zobrazení podľa svojej fantázie a tvarovej predstavivosti,

– dotvoria neúplné obrazy (fotografie, reprodukcie...) v náväznosti na čiastočné tvary a s použitím fantázie,

– nakomponujú novotvary narábaním s primárnymi tvarmi (geometrické tv., písmená...),

– obkreslia tvary a dotvoria ich podľa fantázie,

– vytvoria jednoduché masky s výrazom základných emócií (smútok, radosť...),

– využijú grafické a materiálové stopy svojich gest,

– využijú prírodniny ako súčasť kompozície,

– zvládnu techniku jednoduchej frotáže,

– zvládnu techniku monotypie,

– dokážu spracovať (nastrihať, sformovať, spojiť) papier a mäkší kartón

Počet hodín týždenne: 2 h týždenne (skupinové vyučovanie)
spolu 66 hod.

Mesiac	Metodický rad	Predmet	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
SEPTEMBER	Bod	Kresba	Voľná	Poučenie o BOZP, zadelenie rozvrhu hodín.	*Kresba*
		Kresba	Zvierací orchester	Rozprávka. Práca s líniou a farbou.	*Vyjadria svoje predstavy o vypočutom texte v kresbe.*
		Maľba	Dinosaurus	Hravé činnosti s materiálom, rozprávanie o minulosti.	*Vyjadria svoje predstavy v modelovaní.*
OKTÓBER	Interpretácia dejín umenia	Kresba	Svet	Čmáranie na skladanom papieri.	Dotvoria chaotické textúry do zmysluplných zobrazení podľa svojej fantázie a tvarovej predstavivosti.
		Maľba	Jednoduchá parafráza	Maľba podľa reprodukcie.	*Maľba.*
		Kresba	Mesto	Hra s frotážou - vytvorenie vzorkovníka.	*Zvládnu techniku jednoduchej frotáže.*
		Línia	Priateľstvo	Príbeh zo života - emócie akčné maľovanie, v ktorom jednotlivé činnosti, pohyby a nástroje zanechávajú na papieri charakteristické stopy.	Spontánne pracujú s farbou.
NOVEMBER	Plocha, škvrna, farba	Kresba	Afrika	Projekt safari (kontinent).	*Kresba.*
		Maľba	Africká fauna a flóra	Africké safari – hravé experimentovanie s časťami obrázkov (fotografií).	*Vyjadria svoje predstavy v maľbe.*
		Maľba	Agro – deka	Afromotívy – deka.	*Koláž – porovnávanie geometrických tvarov.*
		Modelovanie	Maska	Rozhovor o výraze masky, funkcií v histórií.	*Papierové zhotovovanie – vytvoria jednoduché masky s výrazom emócie.*
DECEMBER	Staré remeslá	Kresba	Maska II.	Farebné dokončenie – sila farieb a výrazu.	*Pomenujú svoju prácu a opíšu je výraz.*
		Kresba	Spomienky kolovrátka	Jednoduché šrafovanie častí kresby.	*Vyjadria svoje predstavy v kresbe.*
		Maľba	Stromček	Stromček na rôzne spôsoby.	*Origami* – dokážu spracovať (nastrihať, sformovať, spojiť) papier.
JANUÁR	Farba	Modelovanie	Snehové modelovanie	Sochy zo snehu (alter. z modelovacej hmoty).	*Modelovanie, dokončovanie a domaľomalba.*
				Hra na múzeum	*Sádrové odliatky,*

		Modelovanie	Múzeum	– expozície.	*patinovanie.*
FEBRUÁR	Svetlo a tieň	Modelovanie	Ľadové kráľovstvo	Mráz – trblietky v snehu.	*Maľba na čierny výkres s použitím bielych trblietok.*
		Modelovanie	Abeceda	Porovnávanie tvarov rôzneho charakteru.	*Tlač a kolorovanie,* nakomponujú novotvary narábaním s primárnymi tvarmi (geometrické tvary, písmená...).
		Kresba	Motýľ	Čiara – hravé činnosti s linkou.	*Lineárna kresba hrou.*
MAREC	Kontrasty	Kresba	Moja rozprávka	Ilustrácia.	Vyjadria svoje predstavy v kresbe.
		Maľba	JA – moje telo	Obkresľovanie figúrky.	*Kombinovaná technika,* obkreslia tvary a dotvoria ich podľa fantázie.
		Maľba	Vitaj jar	Jar – tematická maľba.	*Maľba,* výtvarne vyjadria príbehy, ktoré si vymyslia.
APRÍL		Kresba	Veľkomesto/vidiek	Objekty z kartónu- vytváranie objektov z kartónu, ich dotváranie kresbou, maľbou alebo kolážou.	*Zhotovovanie* - dokážu spracovať (nastrihať, sformovať, spojiť) papier a mäkší kartón.
		Kresba	Atlas zvierat	Jednoduché šrafovanie častí kresby.	*Kresba-* porovnávanie rôznych spôsobov kreslenia tej istej veci- variácie.
MÁJ	Kresba zložitého predmetu	Modelovanie	Dizajn jedla	Jedlá z plastelíny.	*Modelovanie.*
		Kresba	Bylinky	Rastliny a prírodniny ako výtvarné materiály využité v rôznych technikách.	Zvládni techniku kresby, monotypie,...
		Modelovanie	Kamaráti pána Cilindra	Priestorová tvorba – módny doplnok	Dokážu spracovať (nastrihať, sformovať, spojiť) papier a mäkší kartón.
JÚN	Výtvarné hry	Modelovanie	Kamaráti pána Cilindra	Priestorová tvorba – módny doplnok.	Dokončovanie.
			Tajný zošit	Hravé experimentovanie s časťami i obrázkov (fotografií).	*Kombinované techniky* – vyjadria svoje predstavy v kresbe, maľbe, koláži.
		Kresba	Moje myšlienky	Kresba do piesku – *akčná kresba.*	Využijú grafické a materiálové stopy svojich gest.

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka 1. časti I. stupňa základného štúdia – žiaci dokážu: je schopný/á primerane veku výtvarne sa vyjadriť prostredníctvom kresby, maľby alebo jednoduchých priestorových foriem, používa základné výtvarné prostriedky (línia, tvar, plocha, farba) a základné materiály a nástroje primeraným spôsobom, dokáže spracovať jednoduchú výtvarnú tému podľa zadania pedagóga alebo vlastnej predstavy, prejavuje základnú úroveň výtvarnej predstavivosti, tvorivosti a fantázie, vníma a rešpektuje základné kompozičné vzťahy na ploche, dodržiava základné pracovné a hygienické návyky pri výtvarnej činnosti, prejavuje záujem o výtvarnú činnosť a je schopný/á pracovať pod vedením pedagóga.

I. stupeň základného štúdia 1. časť

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

1. ročník

Počet hodín týždenne: 2h (skupinová výučba)

1. ročník prvej časti I. stupňa

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

Mesiac	Metodický rad	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
SEPTEMBER	Bod	Voľná	Poučenie o BOZP, zadelenie rozvrhu hodín.	
		Rozprávanie o rozprávkovom dome	Vytvorenie koláže domu – *kombináciou rôznej textúry-*	*Pomenujú kvalitu povrchov podľa opticko-haptického výrazu.*
		Jašterice	Zoskupenie obrysov jašterice.	*Pracujú s líniou, bodom a farbou aj pomocou transparentných papierov.*
		Obrysy	Hravé činnosti s obrysmi predmetov.	*Pracujú s líniou, farbou a tvarom.*
OKTÓBER	Interpretácia dejín umenia	Návšteva galérie		Slovne opíšu videní výtvarné dielo a jeho druh.
		Alica a krajina zázrakov	Ozvláštnená kresba známej rozprávky. Fantazijne preštruktúrovanie predmetov.	*Ilustrácia žiakom známej rozprávky pozmenenej žiakom.*
		Hračka	Hry s jednoduchou kinetikou.	Vytvoria novotvar z daných predmetov.

NOVEMBER	Plocha, škvrna, farba	Rytmus	Hravé činnosti s rytmom, vizualizácia zvuku, pohybu, cyklov.	*Práca s líniou, farbou a tvarom.*
		Strašidlá	*Ozvláštnené bytosti v známej krajine.*	*Výtvarne vyjadrujú svoje predstavy v maľbe.*
		Protiklady	Výtvarne činnosti zamerané na prácu s geometrickými prvkami v tvaroch predmetov.	*Vytvoria novotvar z náhodnej štruktúry alebo z nájdených predmetov.*
		Sen	Inšpiratívne témy a námety.	*Výtvarne podľa fantázie reagujú na výtvarne podnety.*
DECEMBER	Staré remeslá	Medovníčky	Výtvarné činnosti zamerané na staré medovnikárske remeslo.	*Zvládnu techniku maľovania medovníčkov na svojej úrovni.*
		Vianočná pohľadnica	Vianočná ilustrácia v pohľadnici.	*Výtvarne vyjadrujú svoje predstavy v kresbe.*
		Vianočný kapor v sieti	Inšpiratívny námet a jeho domýšľanie do zaujímavej kompozície.	Práca s líniou, farbou a tvarom.
JANUÁR	Farba	Objekty	Priestorové útvary z hotových prvkov.	*Lepenie z drevených štipcov a špajdlí, farebné dotvorenie, domaľba.*
		Myšlienky	Inšpirované témy a námety.	*Vytvoria novotvar z neartikulovanej (náhodnej) štruktúry.*
FEBRUÁR	Svetlo a tieň	Pocit zimy a tepla	Tepelný farebný kontrast a jeho analógie (kontrasty suchý – vlhký, studený – teplý).	*Zvládnu jednoduchú grafickú techniku – monotypiu.*
		Kolesostroj	Hra s jednoduchou kinterikou.	*Iniciatívne vyhľadávajú rozmanité technicko-materiálové riešenia.*
		Kľúč	Zobrazenie tej istej veci v rôznych prostrediach.	Pomenujú kvalitu povrchov podľa opticko-haptického výrazu.
MAREC	Kontrasty	Ako ihlan stratil hlavu	Výtvarné činnosti zamerané na prácu s geometrickými prvkami v tvaroch predmetov.	*Výtvarné podľa fantázie reagujú na podnety vizuálnej reality.*
		Ruky v reliéfe	Ozvláštnená maľba ruky.	*Zvládnu techniku maľovania temperovými farbami v kombinácií s kresbou.*
		Umelecké dielo	Výtvarné reakcie.	*Charakterizujú výraz výtvarného diela.*

A P R Í L		Sčítanec a jeho príbeh	Spolupráca učiteľa a žiakov na vzniku nových tém a kombinácií techník.	*Slovne charakterizujú línie a tvary podľa proporcií a vzorov.*
		Pávie pierko	Výtvarná reakcia na rozprávku.	*Pomenujú farby, farebné tóny.*
		Krajina	Ozvláštnená krajinomaľba.	Zvládnu techniku kresby pastelom.
M Á J	Kresba zložitého predmetu	Krajina v deštrukcií	Ozvláštnená maľba a gradácia v príbehu.	*Zvládnu fázovitú kresbu.*
		Fantóm	Rozdielnosť nálady v 2 hudobných skladbách.	*Zvládnu kresbu a jej inšpirovanie sa hudbou.*
		Chaotické zátišie	Zobrazenie tej istej veci v rôznych prostrediach.	*Stručne charakterizujú vytvorené dielo.*
J Ú N	Výtvarné hry	Štúdia predmetu	Výtvarné reakcie vybraných výtvarných diel.	*Zvládnu techniku maľby.*
		Riekanka	Inšpiratívne témy, svojské riešenia pozadia.	*Pracujú s líniou, farbou a tvarom.*
		Hry	Hravé činnosti s rytmom.	*Porovnávanie tvarov rôzneho charakteru.*

2. ročník

Počet hodín týždenne: 3 h (skupinová výučba)

2. ročník prvej časti I. stupňa

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

Mesiac	Metodický rad	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
S E P T E M B E R	Bod	Voľná	Poučenie o BOZP, zadelenie rozvrhu hodín.	
		Naratívna téma – Príbeh o pyšnom pávovi	Hravé činnosti s linkou	*Vyjadria svoje predstavy*
		O pyšnom pávovi	a ich aplikácia v naratívnej téme.	*v kresbe.*
		Pamäťové cvičenia	Výtvarné hry.	*Precvičia si svoje schopnosti pamäte, syntézy a analýzy.*

O K T Ó B E R	Interpretácia dejín umenia	Kresliarske cvičenia na tieňovanie	Techniky tieňovania zvolených tvarov, odlíšenie rôznych tvarov šrafovaním.	Zvládnu techniky tieňovania.
	Línia (2 hodiny)	Premeny tvarov	Postupné krokové zmeny vybraného tvaru na iný tvar.	*Nakomponujú novotvary narábaním s primárnymi tvarmi.*
N O V E M B E R	Plocha, škvrna, farba	Objekty z polotovarov	Objekty z rozmanitých polotvarov a nezvyčajných vzťahov.	*Spontánne pracujú s tvarom a rôznym materiálom v neobyčajných podobách.*
D E C E M B E R	Staré remeslá	Hry so symetriou a asymetriou	Výtvarné hry s osovou symetriou a asymetriou.	*Dokážu spracovať tvar symetrický aj asymetricky.*
		Koleda, netradičná ilustrácia	Spolupráca učiteľa a žiakov pri vzniku nových tém.	*Vyjadria svoje predstavy v kresbe.*
		Vianočné stromy – štylizácie	Hybridizácia tvarov na vianočnú tému.	*Nakomponujú novotvary narábaním s primárnymi tvarmi.*
J A N U Á R	Farba	Atlas hybridov zvierat, vecí	*Hybridizácia tvarov zvierat a vecí. Inšpirácia surrealizmom.*	*Vyjadria svoje predstavy v kresba o vypočutom texte. Zvládnu techniku frotáže.*
F E B R U Á R	Svetlo a tieň	Veľké, malé, vpredu vzadu	*Kreslenie tvarov umiestnených vo formáte (vpredu, vzadu, hore, dole, vedľa seba, za sebou).*	*Dokážu spracovať (nastrihať, sformovať, spojiť) papier a mäkší kartón.*
		Približovanie a vzďaľovanie	*Práca s tvarmi umiestnenými vpredu a vzadu.*	*Využijú grafické a materiálové stopy svojich gest.*
		Pohyblivá hračka	*Spolupráca učiteľa a žiaka na vzniku návrhu a realizácie novej hračky.*	*Zvládnu techniku lepenia, strihania a spájania nitom do pohyblivej hračky.*
M A R E C	Kontrasty	Fantastická krajina	Uplatňovanie predstavivosti a fantázie pri spracovávaní krajiny.	*Dotvoria neúplné obrazy fotografie, reprodukcie v nadväznosti na čiastočne tvary.*
		Zátišie	Akčné maľovanie v ktorom jednotlivé činnosti, gestá pohyby a nástroje zanechávajú na papieri charakteristické stopy.	*Spontánne pracujú s farbou a líniou.*
		Zátišie - šablóny	Zvládnu techniku monotypie.	*Využijú grafické a materiálové stopy svojich gest..*
A P R Í L		Fotokontakty	Hravé experimentovanie s časťami obrázkov (fotografií) a písmenami.	*Dokážu spracovať fotografie lepením a asamblážou.*
		Ovocie – reliéf	Hravé činnosti s hlinou.	*Dokážu spracovať hlinu.*

		Komiks ako scenár divadla	Naratívne témy a príbehy.	*Vyjadria svoje predstavy v kresbe.*
M Á J	Kresba zložitého predmetu	Divadlo – masky.	Hravé činnosti s textilom a inými materiálmi.	*Vytvoria jednoduché masky s výrazom základných emócií (smútok, radosť).*
		Landart	Land-artové hry s prírodnými materiálmi v prírode.	*Využijú prírodniny ako súčasť kompozície.*
		Bodyart	Body-art, maľba na ruku.	*Vyjadria svoje predstavy v kresbe na telo.*
J Ú N	Výtvarné hry	Stavba v prírode	Objekty z rozmanitých polotvarov v nezvyčajných situáciách.	*Spontánne pracujú s linkou a tvarom.*
		Naratívna téma – Starý Bodrík a vlk.	Naratívne témy a príbehy.	*Vyjadria svoje predstavy v kresbe.*

3. ročník

Počet hodín týždenne: 3 h (skupinová výučba)

3. ročník prvej časti I. stupňa

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

Mesiac	Metodický rad	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
SEPTEMBER	Bod	Voľná	Poučenie o BOZP, zadelenie rozvrhu hodín.	
		Sovy	Kresliarske cvičenia zamerané na líniu a tvar.	*Rozlišujú organické a geometrické tvary.*
		Šálky	Návrhy predmetu dennej potreby.	*Pracujú s líniou farbou a tvarom.*
		Krajina a zvieratká v lese	Pamäťové cvičenia podľa slovného diktátu učiteľa.	*Výtvarne reagujú na vypočuté podnety.*
OKTÓBER	Interpretácia dejín umenia	Abstraktné cvičenia	Výtvarné reakcie na zvuk rôznych hudobných nástrojov.	*Pomenúvajú farby a farebné tóny, základné farebné kontrasty (tepelný, svetlostný, sýtostný).*
	Línia	Netopier	Alternatívne motívy orgiami skladania zvierat.	*Zvládnu techniku skladania papiera do tvaru zvieratka.*
NOVEMBER	Plocha, škvrna, farba	Fantastická krajina	Fantastická krajina	*Zvládnu techniku kresby suchým pastelom.*
		Figurálna kompozícia – šperk.	Výtvarné reakcie/interpretácie výtvarného diela.	*Výtvarne reagujú na podnety umenia. Iniciatívne vyhľadávajú rozmanité technicko-materiálové riešenia.*
		Šperk	Návrh úžitkového predmetu.	*Iniciatívne vyhľadávajú rozmanité Technicko-materiálové riešenia.*
			Realizácia úžitkového predmetu.	
DECEMBER	Staré remeslá	Betlehemská Hviezda	Zostava prostredia a postáv v priestorovom prevedení.	*Výtvarne, podľa fantázie reagujú na podnety z vybraných oblasti poznávania náboženskej výchovy a tradícií Vianoc.*
		Ozdôbky na stromček	Návrhy dekoratívnych predmetov.	*Stručne charakterizujú vytvorený artefakt.*
JANUÁR	Farba	Autoportrét.	Zachytenie základného tvaru tváre, bez nároku na presne proporcie.	*Zvládnu techniku kresby ceruzou rôznej tvrdosti.*
		Fantastická Bytosť	Fantastické bytosti stvárnené novými technikami (roláž, proláž).	*Zvládnu jednoduchú techniku dotváranej roláže.*
FEBR	Svetlo a	Surrealistické sny	Vybrané diela surrealizmu.	*Zvládnu techniku maľovania temperovými farbami.*
				Charakterizujú výraz výtvarného diela.

U Á R	tieň	Plavba na mori – búrka	Naratívne témy a príbehy.	
		Návšteva galérie.	Návšteva výstavy výtvarných diel.	*Slovne opíšu videné výtvarné dielo, jeho druh.*
M A R E C	Kontrasty	Misa	Návrhy úžitkových predmetov.	*Zvládnu techniku kašírovania a dekorovania predmetu.*
			Realizácia úžitkového predmetu.	
			Záverečná domaľba úžitkového predmetu.	
A P R Í L		Karikatúra	Výtvarné interpretácie vybraných diel.	*Zvládnu jednoduchú grafickú techniku – suchá ihla.*
		Mapa Európy	Zostava prostredia v priestorovom prevedení.	*Zvládnu techniku modelovania z mäkkého modelovacieho materiálu.*
M Á J	Kresba zložitého predmetu	Čarostroj	Témy provokujúce fantáziu žiaka.	*Výtvarne vyjadrujú svoje predstavy v kresbe.*
		Figúra podľa Lukasa, Figúra II.	Kolorovaná kresba figúry podľa videnej skutočnosti.	*Zvládnu kresbu ceruzou, pierkom a tušom.*
J Ú N	Výtvarné hry	Stavba v strome	Mimikry – artefakt vo vzťahu k prírodnému prostrediu (tlač).	*Zvládnu techniku kresby ceruzou. Pomenujú a stručne charakterizujú vytvorený artefakt.*

Vysvetlivky: Žiaci pracujú v predmetoch M - maľba, K - kresba, Mix - kombinované techniky, A – architektúra.

4. ročník

Počet hodín týždenne: 3 h (skupinová výučba)

4. ročník prvej časti I. stupňa

Primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

Mesiac	Metodický rad	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
S E P T E M B E R	Bod	Voľná	Poučenie o BOZP, zadelenie rozvrhu hodín.	
		Zážitok kombinovaný s fantáziou	Zobrazenie skutočného zážitku kombinovaného s fantáziou.	*Výtvarne podľa fantázie vyjadria vlastné predstavy.*
		Tvár	Cvičenia na spoznávanie proporcií.	*Zvládnu techniku kresby ceruzou.*
		Stromy - štúdia	Kreslenie tvarov stromov podľa videnej skutočnosti.	*Výtvarne reagujú na pozorovanú skutočnosť*
O K T Ó B E R	Interpretácia dejín umenia	Socha 1	Modelovanie postáv v pohybe podľa predstáv žiaka.	Zvládnu techniku modelovania z mäkkého materiálu.
		Socha 2		
		Objekty	Spolupráca učiteľa a žiakov na vzniku nových tém a kombinácií techník.	Výtvarne podľa fantázie reagujú na kultúrne a sociálne témy
N O V E M B E R	Línia, plocha, škvrna, farba	Štúdia portrétu vybraného umelca cez priezory	Maľba impresionistickým spôsobom – tzv. pointilizmus.	*Zvládnu techniku maľovania temperovými farbami.*
		Pozitív a negatív	Pozitív a negatív – linorez.	*Zvládnu grafickú techniku linorezu.*
		Pokoj a ticho statická kompozícia	Zobrazenie ticha a hluku.	*Zvládnu kombináciu vybraných techník.*
		Zviera	Výrazové štylizovanie zvierat.	*Pracujú s škvrnou a farbou.*
D E C E M B E R	Staré remeslá	*Zvieratá* výrazové štylizácie	Výrazové štylizovanie zvierat - dokončovanie.	
		Domy-veci. Výrazové štylizácie	Výrazové štylizovanie predmetov.	*Zvládnu techniku kresby ceruzou rôznej tvrdosti (fixkou a tušom).*
		Tváre. Výrazové štylizácie	Výrazové štylizovanie tváre.	

JANUÁR	Farba	Zátišie s farebným svetlom	Zachytenie zmien farieb osvetlením.	*Zvládnu techniku maľovania temperovými farbami.*
		Autorsky komiks	Komiksové stvárnenie filmu.	*Zvládnu jednoduchú grafickú techniku.*
FEBRUÁR	Svetlo a tieň	Línia, plocha, tvar, farba - t*lač do reprodukcií*	Témy provokujúce fantáziu žiaka. Naratívny príbeh.	Výtvarne vyjadrujú svoje predstavy v kresbe a koláži.
MAREC	Kontrasty	Komponovanie geometrických tvarov	Zátišie z geometrických tvarov.	*Zvládnu techniku kresby suchým pastelom a uhlíkom.*
		Zátišie z geometrických tvarov.	Spolupráca učiteľa a žiakov na vzniku nových kombinácií prvkov.	*Zmeny v hotovom obraze – výmeny premeny časti kompozície.*
		Performácia	Akcie v mimoškolskom priestore.	*Vytvoria novotvar v plenéri.*
APRÍL		Fantastické kraslice.	Výrazové štylizovanie rastlinných motívov.	*Výtvarne podľa fantázie reagujú na kultúrne témy – sviatky.*
		Kompozícia na princípe spoločenskej hry.	Kompozícia z geometrických tvarov.	*Rozlišujú organické a geometrické tvary.*
		Bábkové divadlo	Tvorba jednoduchých prstových bábok.	*Výtvarne spracujú dramatické postavy.*
			Tvorba scenára bábkového divadla.	*Výtvarne spracujú scenár do komiksovej podoby.*
MÁJ	Kresba zložitého predmetu		Tvorba jednoduchej scény pre bábkové divadlo.	*Výtvarne spracujú scénu.*
		Skreslenie tvaru	Slepotlač.	*Zvládnu jednoduchú techniku kartónorezu a slepotlače.*
		Priemyselná krajina	Variácie maľby konkrétnej krajiny.	*Výtvarne podľa fantázie reagujú na podnety krajiny.*
		Projekt futurologickej továrne	Asymetria a asymetria v obraze	Zvládnu techniku maľby akrylovými farbami.
JÚN	Kresba zložitého predmetu	Model futurologickej továrne.	Výrazové štylizovanie tvaru.	*Zvládnu techniku maľby akvarelovými pastelkami.*
		Tieňohra	Zachytenie zmien farieb osvetlením.	*Pomenujú farby a farebné tóny, základné farebné kontrasty.*
		Galéria	Návšteva výstavy umeleckých diel.	*Vyjadrujú svoje názory na vystavené diela.*

Vysvetlivky: K - kresba, M - maľba, P - priestorová tvorba, F- fotografia

Záverečná skúška

Žiak dokáže:

- samostatne riešiť jednoduchú výtvarnú úlohu primeranú veku a doterajšiemu stupňu vzdelávania,
- cielene používať základné výtvarné prostriedky (línia, tvar, plocha, farba) a elementárne kompozičné princípy,
- pracovať s vybranými výtvarnými technikami a materiálmi (kresba, maľba, kombinované techniky, jednoduché priestorové riešenia),
- uplatňovať základné poznatky o farbe, tvare a kompozícii v praktickej výtvarnej činnosti,
- prejavovať výtvarnú fantáziu, tvorivosť a primeranú mieru samostatnosti,
- reagovať na tematické podnety (príroda, zážitok, príbeh, predmet) a pretvoriť ich do výtvarného prejavu,
- základne slovne charakterizovať vlastnú výtvarnú prácu,
- dodržiavať pracovné, hygienické a bezpečnostné zásady pri výtvarnej činnosti.

Forma postupovej skúšky

- praktická výtvarná práca (kresba, maľba alebo kombinovaná technika),
- pedagogické pozorovanie priebehu tvorivého procesu,
- krátka ústna reflexia práce.

I. stupeň základného štúdia 2. časť

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

1. ročník

Počet hodín týždenne: 3 h (skupinová výučba)

1. ročník druhej časti I. stupňa

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

Mesiac	Metodický rad	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
S E P T E M B E R	Bod		Poučenie o BOZP, zadelenie rozvrhu hodín.	
		Vlastná poviedka	Ilustrácia vlastnej poviedky.	*Tvorivo spracujú vlastné koncepty zvoleným spôsobom.*
		Pamäťové cvičenia	Kresliarske pamäťové cvičenia.	*Cieľavedome pracujú s vyjadrovacími prostriedkami*
		Dom na rohu ulice	Kresba jednoduchej perspektívy.	*Ovládajú princípy perspektívy.*
O K T Ó B E R	Projekt Afrika	Rovnováha plôch a farieb Africké motívy vo štvorci	Výtvarne vyjadrenie kontrastov – polarít.	*Dokážu svojsky interpretovať etnický motív zvolenou technikou v dekoratívnej kompozícií štvorca.*
		Africký šperk	Šperk vyjadrujúci spoločenské postavenie.	*Tvorivo spracujú vlastný koncept zvoleným spôsobom.*
		Rovnováha tvarov Africké zvieratá	Výtvarne vyjadrenie zvieraťa.	*Proporčne správne nakreslia videný predmet.*

		Džungľa kontra púšť	Výtvarne vyjadrenie špecifickej krajiny.	*Dokážu výtvarne zareagovať na zadanú tému.*
NOVEMBER	Interpretácia dejín umenia	Kubizmus	Kresba v kubistickom štýle.	*Rámcovo zaradia výtvarne umelecké dielo do obdobia.*
	Línia	Strihanie a prekomponovanie	Jednoduchý kinetický objekt.	*Dokážu preniesť skúsenosti z výtvarnej výchovy do svojich spontánnych výtvarných aktivít.*
	Plocha, škvrna, farba	Zrkadlenie	Spolupráca učiteľa a žiaka pri vzniku nový tém a kombinácií techník.	*Cieľavedome pracujú s vyjadrovacími prostriedkami.*
		Farba Hudby	Zobrazenie farby hudby vyjadrené geotvarmi a organickými tvarmi.	*Dokážu výtvarne reagovať na podnety z hudby.*
DECEMBER	Staré remeslá	Vianočné ozdoby zo slamy	Použitie vybraných techník tradičných remesiel.	*Dokážu tvorivo spracovať danú tému.*
		Vianočná pohľadnica	Použitie netradičnej techniky enkaustiky v tradičnej téme.	*Dokážu preniesť skúsenosti z výtvarnej výchovy do svojej práce.*
		Návšteva galérie	Animovaná návšteva galérie.	*Opíšu videné výtvarné dielo, jeho druh médium , techniku a výraz.*
JANUÁR	Farba	Zátišie so symetriou a asymetriou	Vtipné zátišie.	*Proporčne správne nakreslia videný predmet.*
		Štúdia perspektívy	Kresba jednoduchej perspektívy.	*Poznajú hlavné princípy perspektívy.*
		Strom	Premena prírodniny – strom počas 12 mesiacov.	*Tvorivo spracúvajú vlastné koncepty zvoleným spôsobom.*
FEBRUÁR	Svetlo a tieň	Dynamika hudby	Zobrazenie dynamiky hudby.	Dokážu výtvarne reagovať na podnety z oblasti hudby.
		Bábky a kinetické objekty	Kinetické bábky vytvorené pomocou polystyrénových gulí.	Zvládnu realizáciu kinetických objektov.
MAREC	Kontrasty	Bábky (dokončenie)	Kombinované techniky.	Zvládnu realizáciu kinetických objektov.
		Teplo a zima	Výtvarné vyjadrenie tepla a zimy.	*Ovládajú princípy riadenia, kombinovania, miešania a kontrastov farieb.*
		Portrét	Autoportrét: fotografia, kresba podľa zrkadla, farebná grafika.	*Proporčne správne nakreslia videný objekt.*

A P R Í L		Jar – grafika založená na princípe symetrie	Kompozícia tvarovaná a farebná.	*Výtvarne podľa fantázie reagujú na kultúrne témy – sviatky.*
		Vtipný dizajn	Výtvarné vyjadrenie vymysleného predmetu.	*Cieľavedome pracujú so zvoleným nástrojom a technikou.*
		Vtipné zátišie	*Výtvarne vyjadrenie vymyslených predmetov v kompozícii.*	*Ovládajú princípy radenia, kombinovania, miešania a kontrastov farieb.*
M Á J	Kresba zložitého predmetu	Šport – hracia plocha	Výtvarné vyjadrenie vymysleného športu.	*Tvorivo spracujú vlastné koncepty zvoleným spôsobom.*
		Návrh a realizácia odevu	Výtvarné vyjadrenie vymysleného odevu k danému športu.	*Tvorivo spracujú vlastné koncepty zvoleným spôsobom.*
		Rozprávka	Ilustrácia vlastnej rozprávky.	*Cieľavedome pracujú so zvoleným médiom.*
J Ú N	Kresba zložitého predmetu	Figúrky v pohybe	Spolupráca učiteľa a žiaka na vzniku nových postupov (drôtená figúrka vyčnievajúca z výkresu – kašírovaná).	*Tvorivo spracujú vlastné koncepty zvoleným spôsobom.*
		Galéria	Návšteva výstavy prác.	*Opíšu videné výtvarné dielo.*

Vysvetlivky: Žiaci pracujú v predmetoch: M - maľba, K - kresba, Mix - kombinované techniky, P - priestorová tvorba

2. ročník

Počet hodín týždenne: 3 h (skupinová výučba)

2. ročník druhej časti I. stupňa

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

Mesiac	Metodický rad	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
S E P T E M B E R	Bod		Poučenie o BOZP, zadelenie rozvrhu hodín.	
		Zoskupenie štruktúr	Ilustrácia vlastnej poviedky.	*Cieľavedome pracujú so zvoleným nástrojom.*
		Kresliarske pamäťové cvičenia	Kresliarske pamäťové cvičenia.	*Dokážu výtvarne reagovať na danú tému.*

O K T Ó B E R	Interpretácia dejín umenia	Vyjadrenie abstraktných pojmov.	Kontrast v hudbe prevedený do maľby.	*Dokážu výtvarne reagovať na podnety z oblasti hudby.*
		Príšerky	Vymýšľanie alegorických postáv.	*Tvorivo spracujú vlastný koncept zvoleným spôsobom.*
	Línia	Štúdia zátišia	Kresba predmetov – zátišia.	*Proporčne správne nakreslia videný predmet.*
			Maľba zátišia.	*Proporčne správne namaľujú videný predmet.*
N O V E M B E R	Plocha, škvrna, farba	Konštrukcia kinetického objektu Pohyb + svetlo	Svetelné umenie – ukážky, konštrukcia svetelno – kinetického. Dokončenie objektu.	*Dokážu preniesť skúsenosti z výtvarnej výchovy do svojich spontánnych výtvarných aktivít.*
		Počítačová abeceda	Spolupráca učiteľa a žiaka pri vzniku nový tém a kombinácií techník.	*Cieľavedome vyjadrujú svoje predstavy prostredníctvom rôznych médií.*
		Makrosnímky	*Výtvarné vyjadrenie biologických štruktúr (makrosnímky).*	*Ovládajú princípy kompozície.*
D E C E M B E R	Staré remeslá	Fantastický architektonický projekt Futurolog, Dopr. prostriedok	Návrhy futurologického dopravného prostriedku.	*Cieľavedome pracujú so zvoleným materiálom, nástrojom, technikou.*
		Pedigový košík	Spolupráca učiteľa a žiakov na vzniku nových tém a kombinácií techník.	*Dokážu výtvarne reagovať na zadanú tému.*
J A N U Á R	Farba	Portrét spolužiaka	Portrét spolužiaka.	*Proporčne správne nakreslia videný predmet.*
		Tváre	Kresba skutočnosti a jej odrazu v zrkadle.	*Cieľavedome pracujú s vyjadrovacími prostriedkami.*
		Odev pre zvláštne funkcie	Návrhy odevov pre zvláštne povolania.	*Proporčne správne nakreslia vymyslený odev.*
F E B R U Á R	Svetlo a tieň	Kontrast v hudbe	Kontrast prevedený z hudby do výtvarného prejavu.	*Poznajú hlavné znaky výtvarného jazyka.*
		Bábky	Spolupráca učiteľa a žiakov na vzniku nových objektov.	*Zvládnu realizáciu bábok vo zvolenom štýle.*
M A R E C	Kontrasty	Bábky (dokončenie)	Spolupráca učiteľa a žiakov na vzniku nových objektov.	*Zvládnu realizáciu bábok vo zvolenom štýle.*
		Kraslice	Výtvarné interpretácie tradícií.	*Dokážu výtvarne reagovať na zvolené témy.*
		Pop art	Pop art ukážky, realizácia. Optické klamy – ukážky.	*Dokážu výtvarne reagovať na podnety z oblasti umenia pop artu.*

			Optické obrazce.	*Orientujú sa v hlavých tendenciách súčasného diania vo výtvarnom umení.*
A P R Í L		Približovanie a vzďaľovanie.	Kresba, štúdie štruktúr.	*Zvládnu realizáciu v zvolenom štýle.*
		Fotografia	Jazyk fotografie (svetlo – osvetlenie, zaostrenie, priblíženie, celok a detail).	*Cieľavedome vyjadrujú svoje predstavy prostredníctvom fotomédia.*
			Postprodukcia fotografie – základy.	
M Á J	Kresba zložitého predmetu	Lastúra	Štúdie a zoskupenia štruktúr.	*Dokážu výtvarne reagovať na pozorovaný objekt.*
		Batika	Návrh odevov.	*Ovládajú princípy radenia.*
			Realizácia batiky	*Ovládajú princípy batiky.*
J Ú N	Výtvarné hry	Tanečnice	Štúdia postavy v pohybe.	*Zvládnu štúdiu postavy v pohybe.*
		Návšteva galérie	Animovaná návšteva galérie, výstavy diel.	*Slovne vyjadria svoj názor na umelecké dielo.*

Vysvetlivky: Žiaci pracujú v predmetoch: M - maľba, K - kresba, Mix - kombinované techniky, P - priestorová tvorba, F- fotografia

3. ročník

Počet hodín týždenne: 3 h (skupinová výučba)

3. ročník druhej časti I. stupňa

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

Mesiac	Metodický rad	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard

SEPTEMBER	Bod		Poučenie o BOZP, zadelenie rozvrhu hodín.	
		Pamäťové cvičenia	Kresliace pamäťové cvičenia.	*Cieľavedome vyjadrujú svoje predstavy prostredníctvom kresby.*
		Rekonštrukcia obrazu	Rekonštrukcia neúplného obrazu.	*Tvorivo zapracujú vlastný koncept do existujúceho výtvarného diela.*
OKTÓBER	Interpretácia dejín umenia	Vzťah organické a anorganické	Výtvarné a architektonické vyjadrenie vzťahu organické/anorganické.	*Cieľavedome pracujú s vyjadrovacími prostriedkami.*
	Línia	Štúdia interiéru	Kresebná štúdia interiéru.	*Ovládajú princípy perspektívy a kompozície priestoru.*
NOVEMBER	Plocha, škvrna, farba	Konštrukcia procesuálneho objektu	Spolupráca učiteľa a žiaka pri vzniku nových foriem.	*Cieľavedome a tvorivo pracujú so zvoleným médiom, materiálom a technikou.*
DECEMBER	Staré remeslá	Poriadok a chaos v rôznych médiách	Rozvoj fantázie tvorba vlastných konceptov.	*Cieľavedome vyjadrujú svoje predstavy prostredníctvom rôznych médií: koláže, dekoláže, muchláže....*
JANUÁR	Farba	Mimozemské existencie odlišnosť vyjadrená výtvarným jazykom	Výtvarné vyjadrenie formálnej odlišnosti (napr.: bytosti rôznych mimozemských civilizácií).	*Ovládajú princípy radenia, kombinovania, miešania a kontrastov farieb.*
FEBRUÁR	Svetlo a tieň	Štúdia figúry	Štúdie postavy podľa modelu.	*Cieľavedome pracujú v kresbe podľa pozorovanej postavy.*
MAREC	Kontrasty	Kresba v programe Corell Draw	Kresba alebo maľba (návrh dizajnu architektúry) a ich transformácie v počítačovom systéme.	*Poznajú základné princípy práce v programe.*
		Farebná grafika, kontrast a harmónia	Sútlač farebnej grafiky.	Cieľavedome vyjadrujú svoje predstavy prostredníctvom vybranej grafickej techniky.
APRÍL		Symetria asymetria a ornament v krasliciach	Výtvarne využitie princípov a foriem v ornamente.	*Tvorivo spracujú vlastné koncepty zvoleným spôsobom.*
		Štúdia mestského exteriéru	Kresebná štúdia exteriéru.	*Poznajú hlavné znaky mestskej architektúry.*
		Lastúra	Štúdie a zoskupenia	*Dokážu výtvarne reagovať na*

M Á J	Kresba zložitého predmetu		štruktúr.	*pozorovaný objekt.*
		Batika	Návrh odevov.	*Ovládajú princípy radenia.*
			Realizácia batiky	*Ovládajú princípy batiky.*
J Ú N	Výtvarné hry	Tanečnice	Štúdia postavy v pohybe.	*Zvládnu štúdiu postavy v pohybe.*
		Návšteva galérie	Animovaná návšteva galérie, výstavy diel.	*Slovne vyjadria svoj názor na umelecké dielo.*

Vysvetlivky: Žiaci pracujú v predmetoch: M - maľba, K - kresba, Mix - kombinované techniky, P - priestorová tvorba, F - fotografia

4. ročník

Počet hodín týždenne: 3 h (skupinová výučba)

4. ročník druhej časti I. stupňa

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

Mesiac	Metodický rad	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
SEPTEMBER	Bod		Poučenie o BOZP, zadelenie rozvrhu hodín.	
		Pamäťové cvičenia	Kresliarske pamäťové cvičenia.	*Cieľavedome vyjadrujú svoje predstavy prostredníctvom rôznych médií.*
		Listy	Štúdie prírodnín.	*Dokážu výtvarne reagovať na danú tému.*
OKTÓBER	Línia	Štúdia figúry	Štúdia figúry s dôrazom na proporčnosť, detaily a výraz.	*Cieľavedome pracujú s vyjadrovacími prostriedkami.*
		Vzťah mikro a makro	Štúdie predmetov a prírodnín.	*Ovládajú princípy radenia, kombinácie a miešania farieb.*
NOVEMBER	Plocha, škvrna, farba	Konštrukcia procesuálneho objektu (chemický objekt)	Výtvarné spracovanie vybraných podnetov chémie.	*Dokážu výtvarne reagovať na zvolenú tému.*
		Procesuálny objekt	Výtvarné spracovanie vybraných podnetov chémie.	*Tvorivo spracúvajú vlastné koncepty.*
DECEMBER	Staré remeslá	Projekt nového hudobného nástroja	Výtvarne vyjadrenie hudobných foriem.	*Dokážu výtvarne reagovať na podnety z oblasti hudby.*
		Vianočné medovníčky	Výtvarne spracovanie tradičných symbolov Vianoc. Použitie tradičných techník vybraných remesiel.	*Poznajú hlavné znaky ornamentu a tradície výroby a zdobenia medovníkov.*
JANUÁR	Farba	Zväčšovanie detailov prírodnín	Štúdie detailov prírodnín.	*Poznajú princípy radenia a komponovania prvkov.*
FEBRUÁR	Svetlo a tieň	Počítačové spracovanie vlastnej maľby	Počítačové spracovanie, prekomponovanie, variovanie vlastnej maľby alebo kresby.	*Poznajú spôsoby práce v grafickom programe.*
		Kôra stromu	Kresebná štúdia prírodniny.	*Poznajú hlavné znaky ornamentu a tradície výroby a zdobenia medovníkov.*
MAR	Kontrasty	Štúdia portrétu	*Výtvarne interpretácie vybraných výtvarných diel.*	*Dokážu originálne reagovať na zadanú tému.*
			Fotografický portrét	*Zvládnu realizáciu*

E C		Fotoportrét	*– osvetlenie, nastavenie.*	*v modernom duchu.*
A P R Í L		Fotoportrét – zásahy do kompozície	Výtvarne spracovanie portrétu na PC.	*Zvládnu prácu na počítači.*
		Kresba z fotografie	Kresba portrétu podľa fotografie.	*Dokážu originálne reagovať na zadanú tému a spracovať ho v počítači.*
M Á J	Kresba zložitého predmetu	Fyzikálny princíp – objekt	Výtvarne spracovanie vybraných podnetov z fyziky.	*Tvorivo spracujú danú tému aj z hľadiska jej praktického využitia a funkčnosti.*
		Leporelo	Tvorba malej knižky pre deti. Návrh vlastného písma.	*Dokážu preniesť skúsenosti z výtvarnej výchovy do svojich spontánnych výtvarných aktivít.*
J Ú N	Výtvarné hry	Výtvarne ekvivalenty poézie.	Spracovanie vybraných podnetov.	*Rámcovo zaradia výtvarne dielo do obdobia smeru.*

Vysvetlivky: Žiaci pracujú v predmetoch: M - maľba, K - kresba, Mix - kombinované techniky, A - architektúra

5. ročník

Počet hodín týždenne: 3 h (skupinová výučba)

5. ročník druhej časti I. stupňa

Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

Mesiac	Metodický rad	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
SEPTEMBER	Bod		Poučenie o BOZP, zadelenie rozvrhu hodín.	
		Kreslenie podľa prírody - Kapusta	Štúdie prírodnín.	*Cieľavedome pracujú s vyjadrovacími prostriedkami.*
		Modelovanie podľa prírody	Modelárske spracovanie vybraných podnetov.	*Cieľavedome pracujú so zvoleným médiom a materiálom.*
OKTÓBER	Interpretácia dejín umenia	Počítačová práca s filtrami	Počítačové spracovanie daného predmetu.	*Cieľavedome pracujú na počítači.*
	Línia	Busta	Štúdia sadrovej hlavy.	*Tvorivo pracujú zo zvoleným materiálom.*
NOVEMBER	Plocha, škvrna, farba	Budova	Charakterová mestská budova – návrh Inovačný dizajn budovy.	*Iniciatívne vyhľadávajú rozmanité technicko-materiálové riešenia.*
			Maketa budovy. Spracovanie vybraných projektov. Realizácia úžitkového predmetu.	*Iniciatívne vyhľadávajú rozmanité technicko-materiálové riešenia.*
DECEMBER	Staré remeslá	Evolúcia	Evolúcia zaznamenaná pomocou grafického štočku.	*Cieľavedome pracujú so zvolenou grafickou technikou.*
JANUÁR	Farba	Zväčšovanie prírodných detailov.	Vlastné návrhy a koncepty konzultované s vyučujúcim.	*Proporčne správne vymodelujú videný predmet.*

F E B R U Á R	Svetlo a tieň	Svetelný objekt	Miešanie svetiel. Návrh a realizácia.	*Cieľavedome pracujú so svetlom a dotvárajú ho.*
		Štúdia portrétu	Štúdia portrétu 2D s dôrazom na výstavbu proporcie, viacpohľadovosť.	*Dokážu svojsky spracovať formálny podnet zvoleného výtvarného diela.*
M A R E C	Kontrasty	Štúdia portrétu	Štúdia portrétu 2D s dôrazom na výstavbu proporcie, viacpohľadovosť.	*Dokážu svojsky spracovať formálny podnet zvoleného výtvarného diela.*
A P R Í L		Kresebná kópia staromajstrovského portrétu	Štúdie 3D portrétu s dôrazom na formu	*Dokážu výtvarne reagovať na podnety z oblasti umenia.*
M Á J	Kresba zložitého predmetu	Kópia svojej práce z 1. ročníka	Výtvarná parafráza.	*Cieľavedome pracujú s vyjadrovacími prostriedkami.*
J Ú N	Výtvarné hry	Absolventská práca	Vlastné návrhy koncepty a realizácie žiaka konzultované s učiteľom.	*Zvládnu realizácie v zvolenom štýle moderného umenia.*

Vysvetlivky: Žiaci pracujú v predmetoch M - maľba, K - kresba, Mix - kombinované techniky, A - architektúra

Záverečné skúšky

- **samostatne výtvarne vie riešiť zadanú tému** primeranú veku a stupňu vzdelávania,
- vedome používať **základné výtvarné prostriedky a princípy** (línia, tvar, plocha, farba, kompozícia, kontrast, rytmus),
- pracovať s rôznymi **výtvarnými technikami a materiálmi** (kresba, maľba, kombinované techniky, jednoduchá priestorová tvorba),
- uplatňovať **základné poznatky o farbe, tvare a kompozícii** v praktickej výtvarnej činnosti,
- prejavovať **tvorivosť, výtvarnú fantáziu a osobitý výtvarný názor**,
- reagovať na podnety z prírody, spoločnosti, kultúry alebo umenia a **pretvárať ich do výtvarného prejavu**,
- **základne reflektovať a slovne charakterizovať** vlastnú výtvarnú prácu,
- dodržiavať **pracovné, hygienické a bezpečnostné zásady** pri výtvarnej činnosti.

Forma záverečnej skúšky

- praktická výtvarná práca (kresba, maľba, kombinovaná alebo priestorová technika),
- pedagogické pozorovanie priebehu tvorivého procesu,

- krátka ústna reflexia výtvarného riešenia.

7. Vyučovací jazyk

Vyučovacím jazykom v základnej umeleckej škole je podľa § 12 zákona o výchove a vzdelávaní štátny jazyk – slovenský.

8. Spôsob, podmienky ukončenia výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelávaní

Úspešným absolvovaním vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v základnej umeleckej škole, môže žiak získať základné umelecké vzdelanie podľa § 17 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Základné štúdium sa ukončuje **záverečnou skúškou**. *Prvá časť prvého stupňa základného štúdia, druhá časť prvého stupňa základného štúdia, druhý stupeň základného štúdia* sa ukončujú záverečnou skúškou podľa § 50 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z. a § 7 ods. 1 vyhlášky Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 324/2008 Z. z. o základnej umeleckej škole v znení neskorších predpisov.

Záverečná skúška z hlavného predmetu sa vykonáva **komisionálnou skúškou**. Komisia pre komisionálnu skúšku má najmenej troch členov, ktorých spolu s predsedom vymenúva riaditeľ školy. Komisia hodnotí žiaka klasifikačnými stupňami a o vykonaní komisionálnej skúšky vyhotovuje protokol. Právnym základom je § 12 vyhlášky č. 324/2008 Z. z. o základnej umeleckej škole v znení neskorších predpisov. Podmienkou úspešného ukončenia príslušnej časti alebo stupňa základného štúdia je úspešné absolvovanie posledného ročníka príslušného vzdelávacieho programu a úspešné vykonanie záverečnej skúšky.

Pri hodnotení žiaka sa postupuje podľa pravidiel hodnotenia a klasifikácie ustanovených vyhláškou č. 324/2008 Z. z. Žiak prospel, ak ani v jednom z povinných vyučovacích predmetov nie je hodnotený klasifikačným stupňom *„neuspokojivý“.* Záverečná skúška z hlavného predmetu je súčasťou ukončenia štúdia a jej výsledok sa hodnotí komisionálne. Konkrétna forma záverečného umeleckého výkonu, prezentácie alebo absolventských prác sa realizuje podľa charakteru príslušného umeleckého odboru a študijného zamerania a v súlade so školským vzdelávacím programom školy.

V hudobnom odbore môže byť súčasťou ukončenia štúdia verejná prezentácia absolventa, napríklad absolventský koncert. Vo výtvarnom odbore môže ísť o prezentáciu alebo výstavu absolventských prác. V tanečnom odbore môže byť súčasťou ukončenia verejné tanečné vystúpenie. Tieto formy prezentácie predstavujú spôsob umeleckej prezentácie výsledkov vzdelávania a nenahrádzajú samotnú záverečnú skúšku, ak právne predpisy vyžadujú jej vykonanie.

Po úspešnom ukončení príslušnej časti alebo stupňa základného štúdia sa žiakovi vydáva **záverečné vysvedčenie**. Záverečné vysvedčenie sa vydáva po ukončení prvej časti prvého stupňa základného štúdia, druhej časti prvého stupňa základného štúdia, druhého stupňa základného štúdia. Na záverečnom vysvedčení žiaka, ktorý úspešne absolvoval prvú časť prvého stupňa základného štúdia, sa uvádza doložka:

„Žiak získal primárne umelecké vzdelanie.“

Na záverečnom vysvedčení žiaka, ktorý úspešne absolvoval druhú časť prvého stupňa základného štúdia, sa uvádza doložka:

„Žiak získal nižšie sekundárne umelecké vzdelanie.“

a) Primárne umelecké vzdelanie (ISCED 1B)

Primárne umelecké vzdelanie žiak získa úspešným absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu pre prvú časť prvého stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy. Dokladom o získanom stupni vzdelania je záverečné vysvedčenie s uvedenou doložkou:

„Žiak získal primárne umelecké vzdelanie.“

Žiak ukončí prvú časť prvého stupňa základného štúdia úspešným absolvovaním posledného ročníka a vykonaním záverečnej skúšky podľa § 50 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z. a § 7 ods. 1 vyhlášky č. 324/2008 Z. z. Záverečná skúška z hlavného predmetu sa vykonáva komisionálne podľa § 12 vyhlášky č. 324/2008 Z. z.

V hudobnom odbore môže škola výsledky umeleckého vzdelávania prezentovať formou absolventského koncertu. Výtvarný odbor môže výsledky vzdelávania prezentovať formou výstavy absolventských prác a tanečný odbor formou verejného tanečného vystúpenia. Konkrétna forma prezentácie sa určuje podľa charakteru študijného zamerania a organizácie školy.

b) Nižšie sekundárne umelecké vzdelanie (ISCED 2B)

Nižšie sekundárne umelecké vzdelanie žiak získa úspešným absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu pre druhú časť prvého stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy. Dokladom o získanom stupni vzdelania je záverečné vysvedčenie s uvedenou doložkou:

„Žiak získal nižšie sekundárne umelecké vzdelanie.“

Žiak ukončí druhú časť prvého stupňa základného štúdia úspešným absolvovaním posledného ročníka a vykonaním záverečnej skúšky podľa § 50 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z. a § 7 ods. 1 vyhlášky č. 324/2008 Z. z. Záverečná skúška z hlavného predmetu sa vykonáva komisionálne podľa § 12 vyhlášky č. 324/2008 Z. z.

V hudobnom odbore môže škola výsledky umeleckého vzdelávania prezentovať formou absolventského koncertu. Vo výtvarnom odbore môže byť výsledkom verejná prezentácia alebo výstava absolventských prác, v tanečnom odbore verejné tanečné vystúpenie.

Predčasné ukončenie štúdia

Okrem riadneho ukončenia štúdia záverečnou skúškou môže základná umelecká škola rozhodnúť o predčasnom ukončení štúdia v prípadoch ustanovených § 50 ods. 2 zákona č. 245/2008 Z. z. v znení účinnom od 1. septembra 2026, najmä **ak žiak sústavne alebo závažným spôsobom porušuje školský poriadok alebo ak žiak alebo jeho zákonný zástupca neuhrádza čiastočnú úhradu nákladov podľa § 49 ods. 4 školského zákona.**

Predčasné ukončenie štúdia je možné aj na základe písomnej žiadosti plnoletého žiaka alebo zákonného zástupcu neplnoletého žiaka. V takom prípade sa postupuje podľa § 7 ods. 3 vyhlášky č. 324/2008 Z. z., podľa ktorého môže riaditeľ školy štúdium predčasne ukončiť posledným dňom mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bola žiadosť o predčasné ukončenie štúdia predložená.

Predčasné ukončenie štúdia podľa uvedených ustanovení sa nepovažuje za úspešné absolvovanie príslušnej časti alebo stupňa základného štúdia a nezakladá nárok na získanie príslušného stupňa základného umeleckého vzdelania.

9. Personálne zabezpečenie

Súkromná základná umelecká škola patrí medzi mladé a postupne sa rozvíjajúce školy. Kvalita pedagogickej práce celého kolektívu pedagógov tvorí základný pilier jej fungovania. Odborná zdatnosť, vysoké pracovné nasadenie, aktívna umelecká činnosť a neustála práca na sebe sú požiadavky, na základe ktorých sú do školy prijímaní všetci pedagógovia.

Výchovno-vzdelávací proces je zabezpečovaný prioritne pedagogickými zamestnancami, ktorí spĺňajú kvalifikačné predpoklady v súlade s platnou legislatívou (zákon o pedagogických a odborných zamestnancoch). V prípadoch, kedy škola nedisponuje plne kvalifikovaným zamestnancom pre konkrétny špecifický predmet alebo umelecké zameranie, postupuje manažment školy v súlade s platnými zákonnými výnimkami a lehotami na získanie alebo doplnenie pedagogickej a odbornej spôsobilosti.

Škola systematicky podporuje profesijný rozvoj celého pedagogického zboru prostredníctvom aktualizačného vzdelávania, inovačného vzdelávania a metodického vedenia v rámci predmetových komisií a Umeleckej rady školy.

10. Materiálno-technické a priestorové podmienky

Naša škola v rámci svojej filozofie „ísť za dieťaťom“ realizuje svoju pedagogickú činnosť i umeleckú prácu v sídle školy ale aj v prenajatých priestoroch priamo v základných školách. Umenie a jeho motivujúca sila je vložená do priestoru každej učebne umeleckého odboru, aby bol duch vyučovania „iný“ a motivujúci, keďže vyučovanie v našej škole sa uskutočňuje pre našich žiakov popoludní. Rešpektujeme potrebu materiálno-technického vybavenia, ktorá bola vymedzená od **24.05.2025**. Samostatnou budovou disponujeme od **02.04.2024**, ktorá je zároveň hlavnou budovou SZUŠ Kláštor pod Znievom.

Súkromná základná umelecká škola v Kláštore pod Znievom zabezpečuje výchovu a vzdelávanie v hudobnom, tanečnom a výtvarnom odbore v priestoroch školy a na elokovaných pracoviskách. Materiálno-technické a priestorové podmienky školy sú prispôsobené charakteru jednotlivých umeleckých odborov, vyučovacích predmetov, študijných zameraní a veku žiakov. Škola zabezpečuje priestory vhodné na individuálne, skupinové a kolektívne vyučovanie. Učebne sú vybavené primeraným školským nábytkom, učebnými pomôckami a materiálno-technickým vybavením potrebným na realizáciu výchovno-vzdelávacieho procesu.

Hudobný odbor zabezpečuje individuálne a skupinové vyučovanie hudobných predmetov a podľa charakteru študijného zamerania aj komornú hru, hudobno-teoretické predmety a spev. Učebne sú vybavené hudobnými nástrojmi a pomôckami potrebnými na realizáciu vyučovania jednotlivých študijných zameraní. Škola zabezpečuje podmienky aj na spoločné hudobné aktivity, nácvik a prezentáciu žiakov.

V hudobnom odbore škola podľa poskytovaných študijných zameraní zabezpečuje podmienky na vyučovanie hry na klávesových, strunových, sláčikových, bicích, dychových nástrojoch a spevu. Súčasťou vybavenia sú notové materiály, hudobné pomôcky a technické vybavenie využívané pri vyučovaní, nácviku a verejnej prezentácii žiakov.

Tanečný odbor zabezpečuje priestorové podmienky vhodné na tanečnú výchovu, nácvik a realizáciu individuálnych, skupinových a kolektívnych tanečných činností. Priestory sú vybavené primeranými pomôckami a technickým vybavením potrebným na realizáciu tanečného vyučovania a prípravu žiakov na verejné vystúpenia.

Výtvarný odbor zabezpečuje priestory a vybavenie potrebné na realizáciu výtvarných činností. Učebne sú vybavené pracovnými stolmi a ďalším zariadením, výtvarnými potrebami, materiálmi a pomôckami podľa charakteru vyučovaných predmetov. Škola vytvára podmienky aj na prezentáciu a vystavovanie výtvarných prác žiakov.

Na podporu výchovno-vzdelávacieho procesu škola využíva dostupné **informačno-komunikačné technológie, audiovizuálnu a reprodukčnú techniku** a ďalšie technické prostriedky podľa potrieb jednotlivých odborov. Pri realizácii koncertov, vystúpení, výstav, súťaží, projektov a ďalších školských podujatí škola využíva vlastné priestory a vybavenie, prípadne po dohode využíva vhodné priestory a technické zabezpečenie spolupracujúcich škôl, obcí, kultúrnych a ďalších inštitúcií.

Materiálno-technické vybavenie školy sa priebežne dopĺňa, obnovuje a modernizuje podľa potrieb výchovno-vzdelávacieho procesu, aktuálne poskytovaných študijných zameraní, počtu žiakov a finančných možností školy. Škola pri zabezpečovaní priestorových a materiálno-technických podmienok prihliada na bezpečnosť a ochranu zdravia žiakov a zamestnancov, vekové a individuálne potreby žiakov a charakter jednotlivých vzdelávacích činností.

11. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Právny základ

Podľa **§ 152 ods. 1 písm. a) až e) zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon)** je škola pri výchove a vzdelávaní povinná prihliadať na základné fyziologické a psychologické potreby detí a žiakov, vytvárať podmienky na ich zdravý vývin a na predchádzanie prejavom rizikového správania, zaistiť bezpečnosť a ochranu zdravia detí a žiakov, poskytnúť im nevyhnutné informácie na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia a viesť evidenciu školských úrazov. Pri vzniku školského úrazu je škola povinná vyhotoviť záznam o školskom úraze.

Vyučujúci oboznamujú žiakov primeranou a zrozumiteľnou formou, s prihliadnutím na ich vek, individuálne schopnosti a charakter vyučovacej činnosti, s pravidlami bezpečnosti a ochrany zdravia, s pravidlami požiarnej ochrany a s bezpečným používaním pracovných prostriedkov a vybavenia školy. Oboznamovanie sa vykonáva najmä na začiatku školského roka a priebežne vždy, keď to vyžaduje charakter činnosti, zmena podmienok alebo vznik nového rizika.

Technické zariadenia, pracovné prostriedky, nástroje a vybavenie používané pri vyučovaní sa používajú bezpečným spôsobom a v súlade s príslušnými bezpečnostnými požiadavkami, návodmi výrobcu a pravidlami BOZP. Škola zabezpečuje, aby pracovné priestory, pracovné prostriedky a pracovné postupy neohrozovali bezpečnosť a zdravie zamestnancov a aby sa vykonávali potrebné kontroly, prehliadky a skúšky.

Pri činnostiach, pri ktorých to vyžaduje charakter práce a vyhodnotenie rizík, škola zabezpečuje zamestnancom osobné ochranné pracovné prostriedky v súlade s **§ 6 ods. 2 zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci**.

Pri výchovno-vzdelávacom procese a pri ostatných činnostiach organizovaných školou sa zabezpečuje dozor nad žiakmi. Podľa **§ 13 vyhlášky MŠ SR č. 324/2008 Z. z. o základnej umeleckej škole** vykonávajú dozor počas vyučovania a ostatného výchovno-vzdelávacieho procesu pedagogickí zamestnanci školy; pri súťažiach, výchovných koncertoch, divadelných predstaveniach a iných činnostiach organizovaných v sídle školy zamestnanci školy určení riaditeľom. Pri podujatiach mimo školy zabezpečuje riaditeľ pedagogický dozor podľa počtu zúčastnených žiakov.

Škola vytvára podmienky na bezpečný pohyb a pobyt žiakov v priestoroch školy, na bezpečný priebeh individuálneho aj skupinového vyučovania a na bezpečné vykonávanie umeleckých činností. Podmienky bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov sú upravené najmä v **školskom poriadku** a v ďalších vnútorných predpisoch školy. Podľa **§ 153 ods. 1 písm. b) a c) zákona č. 245/2008 Z. z.** školský poriadok upravuje okrem iného prevádzku a vnútorný režim školy a podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia detí a žiakov a ich ochranu pred prejavmi rizikového správania, diskrimináciou alebo násilím.

V rámci zabezpečenia bezpečnosti a ochrany zdravia škola zabezpečuje:

- bezpečné podmienky pri výchovno-vzdelávacom procese a pri činnostiach priamo súvisiacich s výchovou a vzdelávaním, s prihliadnutím na vek, individuálne potreby žiakov a charakter jednotlivých umeleckých odborov,

- bezpečný pohyb a pobyt žiakov v priestoroch školy a na všetkých elokovaných pracoviskách, ako aj bezpečné používanie učební, odborných a umeleckých priestorov, hudobných nástrojov, technického vybavenia a ďalších pracovných prostriedkov,
- primeraný pedagogický dozor počas vyučovania, ostatnej výchovno-vzdelávacej činnosti a pri činnostiach organizovaných školou,
- oboznamovanie žiakov s pravidlami bezpečnosti a ochrany zdravia, požiarnej ochrany, evakuácie a s postupmi pri vzniku mimoriadnej udalosti,
- vytváranie podmienok na ochranu žiakov pred prejavmi rizikového správania, diskrimináciou a násilím,
- predchádzanie školským úrazom a postup pri ich vzniku,
- bezpečné podmienky pri koncertoch, súťažiach, vystúpeniach, výstavách, exkurziách a ďalších aktivitách organizovaných školou,
- primerané bezpečnostné opatrenia pri činnostiach mimo priestorov školy a na elokovaných pracoviskách.

Mimoriadne udalosti, požiar a evakuácia

Pri vzniku mimoriadnej udalosti, požiaru alebo inej situácie ohrozujúcej život alebo zdravie žiakov a zamestnancov škola postupuje podľa platných právnych predpisov, požiarno-bezpečnostnej dokumentácie školy a vnútorných predpisov školy. Žiaci a zamestnanci sú primerane svojmu veku, pracovnej činnosti a charakteru vykonávanej činnosti oboznámení s pravidlami požiarnej ochrany, spôsobom vyhlásenia a vykonania evakuácie, s evakuačnými cestami a miestami zhromaždenia.

Základné dokumenty a vnútorné pravidlá na zaistenie BOZP

Škola zabezpečuje bezpečnosť a ochranu zdravia žiakov a zamestnancov prostredníctvom systému vnútorných predpisov, organizačných opatrení, pravidelného oboznamovania a školení a kontroly dodržiavania bezpečnostných požiadaviek.

K základným vnútorným dokumentom školy patria najmä:

- *Školský poriadok,*
- *Pracovný poriadok školy,*
- *Organizačný poriadok školy,*
- *vnútorné predpisy a postupy školy v oblasti BOZP a požiarnej ochrany,*
- *prevádzkové a bezpečnostné pravidlá jednotlivých pracovísk a priestorov podľa charakteru vykonávanej činnosti,*
- ďalšia dokumentácia vyplývajúca z platných právnych predpisov a podmienok prevádzky školy.

Ochrana zdravia žiakov v škole

Škola pri výchove a vzdelávaní prihliada na základné fyziologické a psychologické potreby žiakov a vytvára podmienky na ich zdravý vývin.

V rámci ochrany zdravia škola zabezpečuje najmä:

- primerané organizačné podmienky výchovno-vzdelávacieho procesu a počet žiakov v skupinách podľa platných predpisov a charakteru jednotlivých umeleckých odborov,

- dodržiavanie organizácie vyučovania a prestávok podľa vnútorných pravidiel školy,
- bezpečné a podnetné psychosociálne prostredie a rešpektujúce vzťahy medzi žiakmi a zamestnancami školy,
- primeraný individuálny prístup k žiakom s prihliadnutím na ich vek, individuálne schopnosti a potreby,
- spoluprácu so zákonnými zástupcami žiakov pri riešení otázok súvisiacich s bezpečnosťou, zdravím a podmienkami vzdelávania,
- vhodné vybavenie učební a priestorov školy nábytkom a zariadením zodpovedajúcim charakteru vykonávanej činnosti,
- vhodné podmienky vnútorného prostredia vrátane primeraného vetrania,
- dodržiavanie zásad osobnej hygieny a hygieny priestorov školy,
- pravidelné čistenie a upratovanie priestorov školy v súlade s platnými hygienickými požiadavkami.

Kontrola a odstraňovanie nedostatkov v oblasti BOZP

Škola priebežne kontroluje stav bezpečnosti a ochrany zdravia vo svojich priestoroch a pri organizovaných činnostiach. Zistené nedostatky sa podľa ich charakteru a závažnosti odstraňujú bezodkladne alebo sa prijímajú opatrenia na ich odstránenie.

Škola zabezpečuje pravidelné, zrozumiteľné a preukázateľné oboznamovanie zamestnancov s právnymi a ostatnými predpismi na zaistenie BOZP, so zásadami bezpečnej práce, s bezpečnými pracovnými postupmi a s existujúcimi a predvídateľnými nebezpečenstvami a ohrozeniami podľa **§ 7 zákona č. 124/2006 Z. z.**

Prvá pomoc a opatrenia na ochranu zdravia

Škola zabezpečuje podmienky na poskytnutie prvej pomoci pri úraze alebo náhlom ohrození zdravia žiaka alebo zamestnanca. V súlade s požiadavkami BOZP sú určené postupy pri vzniku poškodenia zdravia, evakuácii a poskytovaní prvej pomoci a pracoviská sú vybavené potrebnými prostriedkami na poskytnutie prvej pomoci.

Lekárničky a prostriedky prvej pomoci sú umiestnené na určených a dostupných miestach školy a jej pracovísk; ich vybavenie sa kontroluje a podľa potreby dopĺňa.

Lekárske prehliadky

Škola zabezpečuje lekárske preventívne prehliadky vo vzťahu k práci v rozsahu ustanovenom platnými právnymi predpismi a podľa posúdenia zdravotných rizík súvisiacich s výkonom práce.

Fajčenie, alkohol a návykové látky

V priestoroch školy a pri činnostiach organizovaných školou sa dodržiava zákaz fajčenia a používania elektronických cigariet a zákaz požívania alkoholu a iných návykových látok v rozsahu ustanovenom platnými právnymi predpismi a školským poriadkom.

Žiaci sú povinní dodržiavať školský poriadok a pokyny školy týkajúce sa bezpečnosti a ochrany zdravia, s ktorými boli oboznámení. Do priestorov školy ani na činnosti organizované školou nie je dovolené prinášať, prechovávať, užívať alebo distribuovať omamné a psychotropné látky a iné látky ohrozujúce zdravie a život.

Školské úrazy

Škola vedie evidenciu školských úrazov žiakov, ku ktorým došlo počas výchovno-vzdelávacieho procesu a pri činnostiach organizovaných školou. Pri vzniku školského úrazu postupuje podľa platných právnych predpisov a vyhotovuje záznam o školskom úraze v súlade s **§ 152 ods. 1 písm. e) zákona č. 245/2008 Z. z.**

Žiak alebo jeho zákonný zástupca oznámi škole úraz alebo poškodenie zdravia bez zbytočného odkladu.

12. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia žiakov

Právny základ: zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) v znení neskorších predpisov, najmä § 7, a vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 324/2008 Z. z. o základnej umeleckej škole v znení neskorších predpisov, najmä § 8 a § 9.

Vnútorný systém kontroly a hodnotenia žiakov je súčasťou školského vzdelávacieho programu a vychádza z cieľov a princípov umeleckého vzdelávania, z učebných osnov jednotlivých vyučovacích predmetov, vzdelávacích štandardov a požiadaviek na dosiahnutie príslušnej úrovne umeleckého vzdelania.

Cieľom hodnotenia je poskytovať žiakovi a pedagogickému zamestnancovi spätnú väzbu o úrovni dosiahnutých vedomostí, zručností, schopností, umeleckých kompetencií a o pokroku žiaka vo vzťahu k stanoveným vzdelávacím cieľom. Hodnotenie zároveň slúži na identifikáciu silných stránok žiaka, oblastí vyžadujúcich ďalší rozvoj a na plánovanie ďalšieho pedagogického pôsobenia.

Hodnotenie žiaka je pravidelné, primerané jeho veku, stupňu a zameraniu štúdia, individuálnym možnostiam a vzdelávacím potrebám. Pri hodnotení sa prihliada na individuálny pokrok žiaka a na charakter konkrétneho umeleckého odboru a vyučovacieho predmetu.

12.1 Zásady hodnotenia

Pri hodnotení žiakov škola uplatňujú hlavne tieto zásady:

- objektívnosť, primeranosť a spravodlivosť hodnotenia,
- rešpektovanie individuálnych možností a vzdelávacích potrieb žiaka,
- hodnotenie vzhľadom na stanovené vzdelávacie ciele a požiadavky príslušného vyučovacieho predmetu,
- priebežné poskytovanie spätnej väzby,

- zohľadňovanie individuálneho pokroku žiaka,
- podpora motivácie žiaka k ďalšiemu učeniu a umeleckému rozvoju,
- primerané využívanie sebahodnotenia žiaka,
- využívanie rôznych foriem a metód overovania dosiahnutých vedomostí, zručností a umeleckých kompetencií,
- rešpektovanie špecifík individuálneho a skupinového vyučovania v jednotlivých umeleckých odboroch,
- transparentnosť hodnotenia a oboznámenie žiaka, prípadne jeho zákonného zástupcu, s výsledkami hodnotenia.

Hodnotenie neslúži iba na určenie klasifikačného stupňa, ale predovšetkým na podporu ďalšieho rozvoja žiaka a na skvalitňovanie výchovno-vzdelávacieho procesu.

12.2 Formy hodnotenia

Hodnotenie žiakov sa uskutočňuje priebežne počas školského roka a súhrnne za prvý polrok a druhý polrok školského roka.

V základnej umeleckej škole sa pri hodnotení postupuje podľa osobitnej právnej úpravy ustanovenej vyhláškou Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 324/2008 Z. z. o základnej umeleckej škole v znení neskorších predpisov.

Prospech žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa hodnotí klasifikačnými stupňami:

1 – výborný,
2 – chválitebný,
3 – uspokojivý,
4 – neuspokojivý.

Prípravné štúdium sa hodnotí slovne.

Súhrnné hodnotenie žiaka sa uskutočňuje na konci prvého polroka a druhého polroka príslušného školského roka. Celkové hodnotenie žiaka sa vyjadruje stupňami:

- prospel s vyznamenaním,
- prospel,
- neprospel.

Správanie žiaka sa v SZUŠ osobitne nehodnotí.

Pri hodnotení sa rešpektujú aj ustanovenia týkajúce sa náhradného termínu hodnotenia, komisionálneho preskúšania a podmienok postupu žiaka do vyššieho ročníka podľa príslušných právnych predpisov.

12.3 Priebežné hodnotenie

Priebežné hodnotenie sa uskutočňuje počas celého školského roka. Pedagogický zamestnanec priebežne sleduje a vyhodnocuje najmä:

- osvojovanie vedomostí a odborných poznatkov,
- rozvoj umeleckých a praktických zručností,
- úroveň zvládnutia technických a interpretačných postupov,
- schopnosť aplikovať získané vedomosti a zručnosti,
- tvorivosť a samostatnosť žiaka,
- schopnosť pracovať podľa zadania a reagovať na pedagogické usmernenie,
- prípravu žiaka na vyučovanie a pravidelnosť jeho práce,
- schopnosť prezentovať výsledky svojej práce,
- individuálny pokrok žiaka vzhľadom na jeho východiskovú úroveň a stanovené ciele.

Priebežné hodnotenie môže mať formu klasifikácie, slovnej spätnej väzby, individuálnej konzultácie, praktickej ukážky, pozorovania výkonu, analýzy umeleckého prejavu, sebahodnotenia alebo inej primeranej formy spätnej väzby.

V umeleckých odboroch sa pri priebežnom hodnotení využívajú najmä praktické výkony žiaka, umelecké výstupy, prezentácie, vystúpenia, koncerty, výstavy, projekty, tvorivé zadania, portfólio a priebežné pedagogické pozorovanie podľa charakteru vyučovacieho predmetu.

12.4 Súhrnné hodnotenie

Súhrnné hodnotenie sa vykonáva na konci prvého polroka a druhého polroka.

Pri súhrnnom hodnotení pedagogický zamestnanec vychádza z priebežných výsledkov žiaka a zohľadňuje predovšetkým:

- dosiahnutie vzdelávacích cieľov stanovených pre príslušný ročník a predmet,
- zvládnutie učiva a požadovaných zručností,
- úroveň umeleckého výkonu,
- samostatnosť a tvorivosť,
- individuálny pokrok žiaka,
- výsledky praktických a umeleckých výkonov,
- schopnosť aplikovať získané vedomosti a zručnosti v praxi,
- plnenie požiadaviek učebných osnov.

Súhrnné hodnotenie nesmie byť založené iba na jednom výkone žiaka, ak charakter predmetu a vzdelávacie ciele umožňujú posudzovať jeho výkon priebežne.

Pri žiakoch jednotlivých umeleckých odborov sa zohľadňuje špecifický charakter umeleckého vzdelávania. Hodnotenie v hudobnom odbore môže vychádzať napríklad z interpretačnej úrovne, technickej pripravenosti, hudobného cítenia, rytmického a intonačného rozvoja, práce s notovým materiálom a samostatnosti pri príprave. Vo výtvarnom odbore sa prihliada na výtvarné vyjadrovanie, zvládnutie výtvarných techník, tvorivosť a schopnosť rozvíjať vlastný výtvarný prejav. V tanečnom odbore sa zohľadňuje pohybová koordinácia, technické zvládnutie, rytmické cítenie, výraz a tvorivý prejav.

12.5 Sebahodnotenie žiakov

Škola podporuje primerané využívanie sebahodnotenia žiakov. Sebahodnotenie je súčasťou procesu učenia a umožňuje žiakovi uvedomovať si vlastný pokrok, pomenovať svoje silné stránky a identifikovať oblasti, v ktorých potrebuje ďalšie vedenie alebo individuálnu prácu.

Sebahodnotenie môže byť realizované prostredníctvom rozhovoru so žiakom, reflexie po výkone, hodnotiaceho rozhovoru, jednoduchých sebareflexívnych otázok, portfólia alebo iných primeraných foriem podľa veku a charakteru umeleckého odboru.

Sebahodnotenie žiaka má predovšetkým formatívny a motivačný charakter a nenahrádza hodnotenie pedagogickým zamestnancom.

12.6 Spätná väzba

Pedagogický zamestnanec poskytuje žiakovi primeranú a zrozumiteľnú spätnú väzbu. Spätná väzba má žiakovi umožniť pochopiť:

- čo sa mu podarilo,
- čo už zvláda,
- čo potrebuje ďalej rozvíjať,
- akým spôsobom môže svoj výkon zlepšiť.

Pri poskytovaní spätnej väzby sa pedagogický zamestnanec zameriava na konkrétny výkon a proces učenia, nie na negatívne hodnotenie osobnosti žiaka.

12.7 Metódy a formy práce podporujúce učenie a hodnotenie

Pri výchove a vzdelávaní škola využíva rôzne vyučovacie metódy a formy práce podľa charakteru umeleckého odboru, vyučovacieho predmetu, veku a individuálnych potrieb žiakov.

Vhodne sa využívajú:

- individuálne vyučovanie a individuálne vedenie žiaka,
- skupinové a kolektívne vyučovanie,
- kooperatívne učenie,
- problémové a tvorivé úlohy,
- projektové vyučovanie,
- diskusia a dialóg,
- situačné a rolové metódy,
- brainstorming a ďalšie aktivizačné metódy,
- zážitkové a skúsenostné učenie,
- praktické a interpretačné činnosti,
- pozorovanie, analýza a reflexia umeleckého výkonu,
- práca s umeleckým, notovým, obrazovým, zvukovým a digitálnym materiálom,
- práca s portfóliom,
- medziodborová a medzipredmetová spolupráca.

Metódy a formy práce sa volia tak, aby podporovali aktívnu účasť žiaka, jeho tvorivosť, samostatnosť, spoluprácu, komunikáciu, schopnosť reflektovať vlastný výkon a využívať získané poznatky a zručnosti v umeleckej praxi.

12.8 Stratégie učenia, reflexie a tvorivej práce

V pedagogickom procese možno využívať stratégie založené na aktivizácii predchádzajúcich vedomostí, práci s novými informáciami a následnej reflexii. Vhodným príkladom je stratégia EUR – evokácia, uvedomenie si významu a reflexia. Jej využitie sa prispôsobuje charakteru umeleckého vzdelávania. Žiak si najskôr vybavuje predchádzajúce skúsenosti a vedomosti, následne pracuje s novými poznatkami alebo umeleckým materiálom a napokon reflektuje vlastný proces učenia a dosiahnutý výsledok.Vhodnou súčasťou vzdelávania je aj projektová, kooperatívna, zážitková a skúsenostná forma učenia. Projekty môžu byť krátkodobé alebo dlhodobé, individuálne alebo skupinové a môžu byť realizované v rámci jedného umeleckého odboru alebo medziodborovo.

V podmienkach SZUŠ môže ísť napríklad o prípravu koncertu, výstavy, choreografie, scénického vystúpenia, spoločného umeleckého projektu, hudobno-výtvarného projektu alebo iného umeleckého výstupu.

12.9 Využívanie digitálnych nástrojov pri učení a hodnotení

V súlade so stratégiou digitálnej transformácie vzdelávania škola primerane využíva digitálne technológie ako podporný prostriedok vzdelávania.

Podľa charakteru predmetu môžu žiaci využívať digitálne nástroje najmä na:

- vyhľadávanie a spracovanie informácií,
- počúvanie a analýzu hudobných ukážok,
- prácu s digitálnym notovým materiálom,
- zaznamenávanie a spätnú analýzu vlastného umeleckého výkonu,
- tvorbu a prezentáciu výtvarných, hudobných alebo tanečných výstupov,
- dokumentovanie a prezentáciu projektov,
- tvorbu a vedenie digitálneho portfólia,
- podporu individuálneho učenia a opakovania učiva.

Digitálne technológie sa využívajú primerane veku žiaka, charakteru vyučovacieho predmetu a vzdelávaciemu cieľu. Ich využívanie nenahrádza odborné pedagogické vedenie a bezprostredný umelecký proces.

12.10 Hodnotenie s prihliadnutím na individuálne potreby žiaka

Pri hodnotení škola prihliada na individuálne výchovno-vzdelávacie potreby žiaka a na podmienky, za ktorých sa vzdeláva. Ak sú žiakovi poskytované podporné opatrenia alebo sú pre jeho vzdelávanie určené osobitné podmienky, pedagogický zamestnanec pri hodnotení postupuje v súlade s charakterom poskytovanej podpory a s príslušnou pedagogickou dokumentáciou. Cieľom je zabezpečiť, aby hodnotenie primerane a objektívne zachytávalo dosiahnutú úroveň žiaka a jeho pokrok pri rešpektovaní jeho individuálnych možností.

12.11 Kontrola a skvalitňovanie hodnotenia

Súčasťou vnútornej kontrolnej činnosti školy je aj sledovanie spôsobu a úrovne hodnotenia žiakov.

Vedúci umeleckých odborov, vedúci predmetových komisií a riaditeľka školy podľa svojich kompetencií sledujú:

- súlad hodnotenia s učebnými osnovami a cieľmi vzdelávania,
- primeranosť hodnotiacich kritérií charakteru predmetu,
- pravidelnosť priebežného hodnotenia,
- poskytovanie spätnej väzby žiakom,
- objektivitu a transparentnosť hodnotenia,
- zohľadňovanie individuálneho pokroku žiakov,
- primerané využívanie rôznych foriem hodnotenia,
- súlad hodnotenia s platnými právnymi predpismi a vnútornými predpismi školy.

Výsledky kontrolnej činnosti slúžia na prijímanie opatrení na skvalitnenie pedagogickej práce a vzdelávacieho procesu.

Vnútorný systém hodnotenia žiakov sa podľa potreby aktualizuje v nadväznosti na zmeny právnych predpisov, štátnych vzdelávacích programov, školského vzdelávacieho programu a podmienok školy.

12.12 Kritériá hodnotenia podľa charakteru umeleckého odboru

Kritériá hodnotenia vychádzajú z cieľov a požiadaviek príslušného vyučovacieho predmetu, učebných osnov a vzdelávacích štandardov a zohľadňujú špecifiká jednotlivých umeleckých odborov.

Pri hodnotení žiaka sa primerane zohľadňuje:

- úroveň dosiahnutých vedomostí a zručností,
- zvládnutie požadovaných technických a odborných postupov,
- kvalita a úroveň umeleckého prejavu,
- tvorivosť a samostatnosť,
- schopnosť aplikovať získané vedomosti a zručnosti,
- schopnosť reagovať na pedagogické vedenie a využívať spätnú väzbu,
- individuálny pokrok žiaka,
- schopnosť prezentovať výsledky svojej práce.

Konkrétne kritériá a požiadavky sa primerane prispôsobujú jednotlivým vyučovacím predmetom a umeleckým odborom a vychádzajú z požiadaviek stanovených v učebných osnovách a vzdelávacích štandardoch.

12.13 Oboznamovanie s výsledkami hodnotenia

Žiak je priebežne oboznamovaný s výsledkami svojho vzdelávania a s odporúčaniami na ďalšie zlepšenie svojho výkonu. Zákonný zástupca žiaka je o výsledkoch vzdelávania informovaný spôsobmi využívanými školou, najmä prostredníctvom elektronického informačného systému školy, individuálnych konzultácií, rodičovských stretnutí a ďalších foriem komunikácie školy so zákonnými zástupcami. Pri poskytovaní informácií o hodnotení škola rešpektuje ochranu osobných údajov a

zabezpečuje, aby boli informácie o výsledkoch vzdelávania poskytované oprávneným osobám. Pedagogický zamestnanec v prípade potreby komunikuje so zákonným zástupcom žiaka aj o príčinách výrazného zhoršenia prospechu, o možnostiach podpory žiaka a o odporúčaniach na ďalší postup.

13. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy

Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy je zameraný na sledovanie a podporu kvality pracovnej činnosti pedagogických a ostatných zamestnancov, na skvalitňovanie výchovno-vzdelávacieho procesu, na plnenie úloh školy a na podporu profesijného rozvoja zamestnancov. Pri kontrole a hodnotení zamestnancov škola postupuje v súlade s platnými právnymi predpismi, školským vzdelávacím programom, pracovným poriadkom, organizačnými a ďalšími vnútornými predpismi školy.

13.1 Hodnotenie pedagogických zamestnancov

Hodnotenie pedagogických zamestnancov sa vykonáva v súlade so zákonom č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch v znení neskorších predpisov.

Predmetom hodnotenia pedagogického zamestnanca sú:

- výsledky výkonu pracovnej činnosti,
- náročnosť výkonu pracovnej činnosti,
- kvalita výkonu pracovnej činnosti,
- osvojenie a využívanie profesijných kompetencií.

Pri hodnotení sa prihliada na pracovné zaradenie pedagogického zamestnanca, profesijný štandard, ciele a zameranie školy, školský vzdelávací program a špecifiká príslušného umeleckého odboru a vyučovacieho predmetu.

Pri hodnotení pedagogického zamestnanca sa sleduje:

- odborná a pedagogická pripravenosť,
- plánovanie a realizácia výchovno-vzdelávacieho procesu,
- dosahovanie stanovených vzdelávacích cieľov,
- vhodný výber a využívanie metód, foriem a prostriedkov vyučovania,
- zohľadňovanie individuálnych potrieb a možností žiakov,
- vytváranie bezpečného, podporného a rešpektujúceho prostredia,
- kvalita poskytovanej spätnej väzby a hodnotenia žiakov,
- individuálny prístup a podpora umeleckého rozvoja žiakov,
- plnenie pracovných úloh a povinností,
- vedenie pedagogickej dokumentácie v súlade s platnými predpismi,
- spolupráca so žiakmi, zákonnými zástupcami a ostatnými zamestnancami školy,
- profesijný rozvoj a uplatňovanie získaných poznatkov v pedagogickej praxi,
- schopnosť reflexie vlastnej pedagogickej práce.

Pri hodnotení sa zohľadňuje charakter individuálneho a skupinového vyučovania a osobitosti jednotlivých umeleckých odborov.

13.2 Spôsoby kontroly a hodnotenia

Na kontrolu a hodnotenie pracovnej činnosti zamestnancov škola využíva:

- hospitáciu a pozorovanie pedagogickej činnosti,
- kontrolu pedagogickej dokumentácie,
- kontrolu plnenia učebných osnov a vzdelávacích cieľov,
- rozhovor,
- analýzu výsledkov výchovy a vzdelávania,
- kontrolu plnenia pracovných úloh,
- sledovanie profesijného rozvoja,
- spätnú väzbu,
- ďalšie primerané formy kontroly podľa charakteru pracovnej činnosti.

Kontrolná činnosť sa vykonáva podľa plánu kontrolnej činnosti školy a podľa potreby aj priebežne počas školského roka.

13.3 Ročné hodnotenie pedagogických zamestnancov

Pedagogického zamestnanca hodnotí jeho priamy nadriadený jedenkrát ročne, najneskôr do konca školského roka. Pri hodnotení sa vychádza z dostupných podkladov získaných v priebehu školského roka a z celkového posúdenia kvality výkonu pracovnej činnosti pedagogického zamestnanca. Výsledok hodnotenia sa vyjadruje príslušným stupňom podľa platných právnych predpisov. O hodnotení pedagogického zamestnanca sa vyhotovuje písomný záznam v súlade s platnou právnou úpravou. Hodnotenie slúži ako spätná väzba pre pedagogického zamestnanca a ako podklad na plánovanie jeho ďalšieho profesijného rozvoja a na prijímanie opatrení na skvalitnenie jeho pracovnej činnosti.

13.4 Hodnotenie vedúcich pedagogických zamestnancov

Hodnotenie vedúcich pedagogických zamestnancov sa vykonáva podľa platných právnych predpisov a s prihliadnutím na ich riadiace kompetencie a zodpovednosť.

Pri hodnotení sa okrem kvality pedagogickej činnosti prihliada aj na:

- plnenie riadiacich a organizačných úloh,
- koordináciu a kontrolu pedagogického procesu,
- podporu profesijného rozvoja zamestnancov,
- komunikáciu a spoluprácu so zamestnancami,
- plnenie úloh vyplývajúcich z pracovného zaradenia,
- podiel na rozvoji a skvalitňovaní činnosti školy.

Pri hodnotení vedúceho pedagogického zamestnanca sa postupuje aj podľa osobitných ustanovení zákona č. 138/2019 Z. z..

13.5 Kontrola a hodnotenie ostatných zamestnancov

Kontrola a hodnotenie ostatných zamestnancov školy sa vykonáva podľa ich pracovného zaradenia, pracovnej náplne, pracovného poriadku a ďalších vnútorných predpisov školy.

Pri hodnotení sa prihliada na:

- plnenie pracovných úloh,
- kvalitu a včasnosť vykonávanej práce,
- zodpovedný prístup k zvereným úlohám,
- dodržiavanie pracovných postupov a vnútorných predpisov,
- spoluprácu a komunikáciu na pracovisku,
- dodržiavanie bezpečnostných a organizačných pravidiel.

13.6 Zásady hodnotenia

Hodnotenie zamestnancov školy je založené na objektívnom posúdení pracovnej činnosti, jej výsledkov a kvality. Pri hodnotení sa rešpektuje pracovné zaradenie zamestnanca, charakter jeho pracovnej činnosti, podmienky školy a špecifiká umeleckého vzdelávania. Konkrétne zásady a kritériá hodnotenia pedagogických a odborných zamestnancov sú rozpracované v pracovnom poriadku školy v súlade s platnými právnymi predpismi. Výsledky kontrolnej a hodnotiacej činnosti slúžia na prijímanie opatrení na odstránenie zistených nedostatkov, na podporu profesijného rozvoja zamestnancov a na skvalitňovanie výchovno-vzdelávacieho procesu.

14. Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborný ch zamestnancov školy

Škola vytvára podmienky na profesijný rozvoj pedagogických a odborných zamestnancov s cieľom podporovať kvalitu výchovy a vzdelávania, rozvíjať profesijné kompetencie zamestnancov a reagovať na aktuálne potreby školy, žiakov a jednotlivých umeleckých odborov.

Profesijný rozvoj pedagogických a odborných zamestnancov sa uskutočňuje v súlade so zákonom č. 138/2019 Z. z. a podľa **Plánu profesijného rozvoja školy**. Zahŕňa najmä vzdelávanie, odborné stáže, mentorstvo a výmenu dobrej praxe, tvorivú a umeleckú činnosť súvisiacu s výkonom pracovnej činnosti, sebavzdelávanie a ďalšie formy profesijného rozvoja.

Škola podporuje najmä:

1. **spoločné vzdelávanie pedagogických zamestnancov** podľa aktuálnych potrieb školy a jej priorít,
2. **individuálny profesijný rozvoj zamestnancov** podľa ich pracovného zaradenia, odborného zamerania a potrieb jednotlivých umeleckých odborov,
3. **aktualizačné vzdelávanie** v súlade s aktuálnymi potrebami školy a platnou legislatívou,
4. **odbornú a umeleckú činnosť**, účasť na odborných podujatiach, seminároch, workshopoch, konferenciách, metodických stretnutiach, súťažiach a ďalších aktivitách, ktoré prispievajú k rozvoju profesijných kompetencií,
5. **sebavzdelávanie, výmenu dobrej praxe a spoluprácu medzi pedagogickými zamestnancami**.

Aktualizačné vzdelávanie sa organizuje ako schválený program aktualizačného vzdelávania v rozsahu ustanovenom zákonom č. 138/2019 Z. z. a vo vnútornom predpise školy. Program a jeho rozsah schvaľuje riaditeľ školy. Škola zabezpečuje evidenciu účasti na aktualizačnom vzdelávaní a plnenie ďalších povinností podľa platnej legislatívy.

Konkrétne ciele, obsah, formy a priority profesijného rozvoja zamestnancov škola rozpracúva v **Pláne profesijného rozvoja** a v nadväzujúcich vnútorných dokumentoch školy.

Kvalifikačné predpoklady pedagogických zamestnancov sa posudzujú podľa zákona č. 138/2019 Z. z. a vyhlášky č. 173/2023 Z. z. o kvalifikačných predpokladoch pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov.

V školskom roku 2026/2027 sa kvalifikačného vzdelávania zúčastnia:

Dominika Matečková - štúdium na Konzervatóriu vo Zvolene, odbor: hra na violončelo.

Adriana Šupinová [redacted] - štúdium na Konzervatóriu vo Zvolene, odbor: hra na klavír.

Bc. Matej Novák – štúdium na Hudobnej a umeleckej akadémií Jána Albrechta Banská Štiavnica, magisterské pedag. štúdium – hudobná a umelecká interpretácia a tvorba

M.Mus Viktória Skokanová – štúdium na Akadémií umení v Banskej Bystrici, doktorandský stupeň (priečna flauta)

Mgr. art. Tomáš Biščák, DiS. art. – DPŠ – Interpretačné umenie na výkon pedagogickej činnosti učiteľa umeleckých predmetov na strednej škole a základnej umeleckej škole, Banská Bystrica

Mgr. art. Dominik Krpelan – rigorózne štúdium v

V školskom roku 2026/2027 sa funkčného vzdelávania zúčastní:

Vanesa Kňažková, DiS. art. – Mladý podnikavec, Žilina.

15. Záver

Školský vzdelávací program na školský rok 2026/2027 vychádza z aktuálne platného **Štátneho vzdelávacieho programu pre základné umelecké školy**, platných právnych predpisov v oblasti výchovy a vzdelávania a ďalších relevantných metodických a koncepčných dokumentov.

Pri jeho tvorbe a aktualizácii škola zohľadnila:

- ciele, princípy a požiadavky ustanovené platnými právnymi predpismi,
- požiadavky a obsah príslušného Štátneho vzdelávacieho programu pre ZUŠ a jeho platných dodatkov,
- rámcové učebné plány a podmienky výchovy a vzdelávania v ZUŠ,
- poslanie, zameranie a dlhodobé ciele školy,
- aktuálne potreby a podmienky školy, žiakov a jednotlivých umeleckých odborov,
- personálne, materiálno-technické a priestorové podmienky školy a jej elokovaných pracovísk,

- výsledky výchovno-vzdelávacej činnosti a vnútorného hodnotenia školy,
- skúsenosti a tradície školy,
- spoluprácu s rodičmi, zriaďovateľom, obcou, školami, kultúrnymi a ďalšími partnermi školy,
- potreby profesijného rozvoja pedagogických zamestnancov a priority školy.

Školský vzdelávací program je dokumentom, ktorý škola priebežne vyhodnocuje a podľa potreby aktualizuje v súlade s platnými právnymi predpismi, zmenami príslušného Štátneho vzdelávacieho programu, potrebami školy a podmienkami realizácie výchovy a vzdelávania.